

ASIMOV

O PIATRĂ PE CER

Teora

7

Pentru restul Galaxiei, în măsura în care se știe de existența lui, Pământul nu este decât o piatră pe cer. Pentru noi e casa, singura pe care o avem.

Și totuși, nu ne deosebim de voi, cei de pe alte planete. Suntem doar mai puțin norocoși. Înghesuiți pe o planetă ca și moartă, baricadați de zidul radioactivității...

1. ÎNTRE UN PAS ȘI CELĂLALT

Cu două minute înainte de-a părăsi pentru totdeauna Pământul pe care-l știa, Joseph Schwartz se plimba agale pe străzile plăcute din suburbia Chicago-ului, recitând în gând niște versuri de Browning.

Faptul ar fi părut surprinzător unui ins oarecare, fiindcă Schwartz cu greu ar fi putut trece drept genul de om care să recite din Browning. Arăta exact ceea ce era: un croitor la pensie, total lipsit de ceea ce pedanții de azi numesc “educație clasică”. Totuși, firea sa iscoditoare îl îndemnase să-și cheltuiască o bună parte din timp cu tot felul de lecturi, reușind să-și însușească o spoială de cultură mai din toate și, ajutat de o memorie neobișnuită, păstrase totul în bună rânduială.

Pe când era mai tânăr, citise și recitise poemul *Rabbi ben Ezra* de Browning, încât îl învățase pe dinafară. Nu-l prea înțelesese în cea mai mare parte, dar cele trei rânduri de la început îi mergeau la inimă în ultimii ani. În această însorită dimineață de vară a lui 1949 le intona din nou, ascultându-le ecoul în adâncul tăcut al minții.

*“Vino să îmbătrânim împreună!
Încă nu am trăit ce-i mai frumos,
Sfârșitul vieții, pentru care a fost un început...”*

Schwartz simțea asta din plin. După o tinerețe frământată în Europa și după zbuciumul primilor ani petrecuți în Statele Unite, îi surâdea perspectiva unei bătrâneți liniștite. Având casă și bani puși deoparte, își putea permite să se pensioneze, ceea ce și făcuse, dealtfel. Ce griji mai puteau veni acum, când avea o soție sănătoasă, două fete măritate și aranjate la casele lor și, pe deasupra, un nepoțel care să-i bucure acești ani frumoși?

Mai exista bomba atomică, desigur, și tot felul de zvonuri sumbre despre un al treilea război mondial, dar Schwartz avea încredere în bunătatea naturii umane. Nu credea că va mai fi un război; că Pământul avea să mai cunoască vreodată iadul fierbinte al exploziei unui atom aruncat la mânia. Zâmbea așadar îngăduitor copiilor ce treceau pe lângă el, urându-le în gând o călătorie rapidă și nu prea grea de-a lungul tinereții până la pacea celor mai frumoși ani ce-l așteptau pe el acum. Ridică piciorul pentru a sări peste o păpușă de cârpe, zâmbind în părăsirea ei acolo, în mijlocul drumului, ca un copil al nimănu. Încă nu atinsese din nou pământul...

În altă parte a orașului Chicago se afla Institutul de Cercetări Nucleare. Și aici existau poate unii care aveau teoriile lor despre bunătatea fundamentală a naturii umane, dar le era oarecum rușine de ele, fiindcă nu se inventase încă nici un instrument de măsurare a ei. Adesea era suficient să se gândească la acest lucru, pentru a dori să cadă trăsnetul ca să împiedice natura umană (și blestemata ingeniozitate umană) să transforme orice descoperire interesantă și nevinovată într-o armă de distrugere. Și totuși același om, pe care conștiința nu-l obliga să-și înfrâneze interesul pentru cercetări nucleare ce-ar fi putut duce într-o zi la pieirea unei jumătăți din populația globului, ar fi fost gata să-și riște viața pentru a salva pe oricare din semenii săi.

Ceea ce atrăsese atenția doctorului Smith fusese lumina albăstruie din spatele chimistului. Trecând prin fața ușii întredeschise, își aruncase o privire înăuntru. Chimistul, un tânăr jovial, fluiera în timp ce agita un pahar gradat, în care măsura volumul unei soluții. O pulbere albă se rostogolea leneș în masa lichidă, dizolvându-se încet. Asta a fost tot. Apoi, instinctul ce-l oprise din drum pe doctorul Smith îl făcu să acționeze.

Se repezi înăuntru și, apucând o riglă, mătură cu ea tot ce se afla pe pupitru. Se auzi sâsâitul fatal de metal topit. Doctorul Smith simți o picătură de sudoare prelingându-i-se la rădăcina nasului. Tânărul privea fără să priceapă planșeul de beton pe care metalul argintiu se solidificase în pete subțiri. Radiau încă o căldură puternică.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă el pierdut.

Doctorul Smith ridică din umeri. Nici el nu știa prea bine.

— Nu știu. Dumneata trebuie să-mi spui... Ce făceai aici?

— Nu făceam nimic, scânci chimistul. Nu era decât un eșantion de uraniu brut. Efectuam o determinare de cupru electrolitic. Nu-mi pot imagina ce s-a întâmplat.

— Nu știu ce s-a întâmplat, tinere, dar pot să-ți spun că am văzut deasupra aceluia creuzet de platină o lumină albăstruie. Radia puternic. Uraniu, spui?

— Da, dar uraniu *brut*, care nu-i periculos. Concentrația e doar o condiție esențială a dezintegrării, nu? Își umezi repede buzele: Credeți că e vorba de dezintegrare, domnule doctor? Nu e plutoniu și nu a fost bombardat.

— Și, continuă doctorul Smith gânditor, se afla sub masa critică. Sau, cel puțin, sub valorile cunoscute de noi.

Examină pupitrul de steatit, vopseaua arsă și bășicată a dulapurilor și urmele argintii de pe pardoseală.

— Și totuși, continuă el, uraniul se topește la aproximativ 1800 grade Celsius, iar fenomenele nucleare nu sunt suficient de bine cunoscute ca să ne putem pronunța cu ușurință. La urma urmelor, atmosfera de-aici trebuie să fie plină de radiații întârziate. Ai grijă, băiete, când se răcește metalul, să fie răzuit, colectat și analizat cu grijă.

Privi gânditor în jur... Deodată se îndreptă spre peretele din față, pipăind neliniștit un punct cam la înălțimea umărului.

— Ce-i asta? Așa a fost mereu?

— Ce anume, domnule doctor?

Tânărul se apropie nervos, examinând locul indicat de doctorul Smith. Era un orificiu mic, lăsat parcă de un cui

care ar fi străbătut tot peretele, prin tencuială și cărămidă, lăsând să pătrundă înăuntru lumina zilei.

Chimistul clătină din cap.

— *Asta* n-am mai văzut-o, dar nici nu m-am uitat vreodată cu atenție.

Bărbatul mai în vârstă nu spuse nimic. Se dădu înapoi încet, ajungând în dreptul termostatlui - o cutie paralelipipedică, din tablă subțire de oțel. Apa din ea se rotea în ritmul monoton al agitatorului, iar lămpile cufundate înăuntru, servind la încălzire, se aprindeau și se stingeau într-o enervantă simultaneitate cu țacănitul releului.

— Dar *asta*, era?

Doctorul Smith își plimbă ușor unghia în jurul unui punct din partea superioară a laturii mari a termostatlui. Metalul era perforat printr-un orificiu minuscul și perfect rotund, situat deasupra nivelului apei. Chimistul făcu ochii mari.

— Nu, mai înainte *nu era*. Pot să jur.

— Hm! Există unul la fel pe partea cealaltă?

— Ei, drăcie! Vreau să spun, există, domnule doctor!

— Bun. Vino în partea *asta* și privește prin cele două orificii... Închide termostatul, te rog. Acum stai pe loc.

Puse degetul pe orificiul din perete.

— Ce vezi? strigă celălalt.

— Văd degetul dumneavoastră. Acolo e orificiul?

Doctorul Smith nu răspunse. Continuă cu un calm ce nu-i oglindea câtuși de puțin adevărata stare de spirit.

— Privește în cealaltă parte. Ce vezi acum?

— Acum, nimic.

— Acolo era însă creuzetul cu uraniu. Privești exact în locul respectiv, nu?

— Așa cred, recunoscui tânărul mai mult fără voie.

Doctorul Smith vorbi pe un ton glacial, aruncând o privire scurtă la plăcuța cu nume de pe ușa încă deschisă:

— Domnule Jennings, aceasta e o chestiune ultrasecretă. Te rog să nu vorbești niciodată, *nimănui*, despre cele întâmplate, înțelegeți?

— Fiți fără grijă, domnule doctor.

— Să mergem, atunci. Vom trimite tehnicienii să verifice radioactivitatea locului, iar noi doi ne vom izola la infirmerie.

Chimistul păli.

— Vă gândiți la arsuri radioactive?

— Vom vedea.

Nu se descoperiră însă la nici unul urme serioase de radioactivitate. Compoziția sângelui era normală, iar examenul rădăcinii părului nu relevă nici el nimic deosebit. Senzația de greață pe care o simțeau fu în cele din urmă diagnosticată ca fiind de natură psihosomatică. Nu apărură nici un alt simptom.

Nimeni din tot Institutul nu putu să explice vreodată cum fusese posibil ca o cantitate de uraniu brut, cu mult sub masa critică și nesupus unui bombardament direct cu neutroni, să se topească brusc, radiind o asemenea energie.

Singura concluzie era că în fizica nucleară mai existau încă taine ciudate și periculoase.

Doctorul Smith nu îndrăzni să spună tot adevărul în raportul pe care-l întocmi în cele din urmă. Nu menționă nimic despre orificiile din laborator, de faptul că orificiul cel mai apropiat de locul unde fusese creuzetul abia se distingea, cel din partea opusă era mai evident, în timp ce ultimul, din perete, aflat la triplă distanță de locul cu pricina, era suficient de mare pentru a lăsa să treacă un cui prin el.

Traectoria dreaptă a unei raze putea străbate câțiva kilometri mai înainte ca rotunjimea Pământului s-o facă inofensivă și atunci ar fi avut un diametru de trei metri. Apoi, fulgerând în spațiul gol, s-ar tot extinde, slăbind mereu - o prezență stranie în structura cosmosului.

Gândul acesta nu-l mărturisi nimănui. Și nici faptul că în dimineața următoare, când mai era încă la infirmerie, ceruse să i se aducă ziarele, parcurgând rubricile cu un scop anume.

Atâția oameni dispar zilnic într-o metropolă. Și nu alergase nimeni la poliție țipând cum că ar fi văzut un om (sau poate o jumătate de om) dispărând sub proprii săi ochi. Cel puțin nu se pomenea de un asemenea caz.

În cele din urmă, doctorul Smith se sili să uite întreaga poveste.

Pentru Joseph Schwartz, totul s-a întâmplat în intervalul dintre doi pași. Ridicase piciorul drept să sară peste păpușă și, timp de o clipă, simțise o amețeală - ca și cum într-o fracțiune de secundă l-ar fi ridicat un vârtej și l-ar fi întors pe dos. Când puse jos piciorul, își pierdu suflul și, lipsit de putere, se prăvăli în iarbă.

Rămase mult timp cu ochii închiși... apoi îi deschise.

Era adevărat! În locul asfaltului, pe care se plimbase cu puțin timp înainte, vedea acum iarbă.

Casele dispăruseră! Casele albe, fiecare cu petecul său de gazon, înșiruite în partea aceea, dispăruseră toate!

Și nici nu era gazon, ci o iarbă năpădită de buruieni, neîngrijită. Se vedeau și copaci în jur, destul de mulți chiar, cu și mai mulți la orizont. Abia atunci își dădu seama cu groază că frunzele erau în parte ruginite și în strânsoarea mâinii simți uscăciunea fragilă a frunzei moarte. Trăise toată viața la oraș, dar știa ce înseamnă toamna.

Toamnă! Dar când ridicase piciorul drept era o zi de iunie, cu un verde crud, strălucitor.

Fulgerat de-un gând, privi mașinal la picioare și, cu un țipăt ascuțit, întinse mâna spre ea... Păpușica din cârpe era tot acolo, o undă de realitate, o...

Ei bine, nu! O întoarse cu mâini tremurătoare și văzu că nu era întreagă. Dar nici mutilată; era retezată. Ce ciudat! Retezată în lungime cu atâta precizie, încât umplutura din

deșeuri de bumbac nu fusese clintită nici cât un fir de păr. Se termina cu fire brusc retezate.

Îi atrase atenția licărul de la pantoful stâng. Ținând încă păpușa în mâini, se strădui să-și ridice laba piciorului peste genunchiul drept, arcuit. Extremitatea tălpii, partea de dincolo de căpută, era retezată foarte neted, așa cum nici un cizmar de pe pământ n-ar fi putut-o face. Proaspăta suprafață lucea ca o apă în incredibila ei netezime.

Nedumerirea lui Schwartz urcă în lungul șirei spinării, transformându-se în creier într-o groază paralizantă.

În cele din urmă, pentru că până și vocea sa ar fi putut să-l mai liniștească într-o lume complet nebună, vorbi tare. Auzi un sunet slab, încordat, sugrumat.

— În primul rând, spuse, nu sunt nebun. Mă simt același întotdeauna... Sigur, dacă aș fi nebun, nu mi-aș da seama, sau aș ști, poate? Nu...

Simțea cum crește în el nebunia și se strădui să se stăpânească. Trebuia să existe și o altă posibilitate.

Chibzui:

“Un vis, oare? Cum pot ști dacă visez ori nu?” Se ciupi și simți ciupitura, dar clătină din cap nemulțumit: “Pot oricând să visez că mă ciupește ceva. Nu-i o dovadă.”

Privi deznădăjduit în jur. Puteau visele să fie atât de clare, de detaliate, de lungi? Citise odată că ele nu durează mai mult de cinci secunde, că sunt provocate de tulburări neînsemnate, iar durata lor e o iluzie.

Slabă speranță! Își suflecă mâneca și privi la ceas. Secundarul se învârtea, se învârtea, se învârtea. Cele cinci secunde ale presupusului vis se lungeau la nesfârșit.

Privi în altă parte și-și șterse zadarnic transpirația rece de pe frunte. Dar dacă era vorba de-o amnezie? Își îngropă capul în mâini, fără să-și răspundă.

Dacă, în timp ce ridica piciorul drept, mintea îi părăsise făgașul îndelung umblat și lin pe care-l urmăsea cu credință atâta timp... Dacă trei luni mai târziu, toamna, sau cu un an și trei luni mai târziu, pășise în acest loc ciudat, tocmai

când își recăpăta mințile? Unde fusese atunci și ce făcuse în această perioadă?

— Nu!

Strigătul izbucni cu putere din piept. Era imposibil! Își privi cămașa; era cea pe care-o îmbrăcase în dimineața aceea, o cămașă curată. Reflectă o clipă și, ducându-și repede mâna în buzunarul de la vestă, scoase un măr. Mușcă sălbatic din el. Era proaspăt și păstra încă răceala frigiderului în care stătuse cu două ore mai devreme - cel puțin după calculul său. Și pe urmă mai era și păpușa de cârpe...

Simți că începe să-și piardă cumpătul. Trebuia să fi fost un vis ori era nebun cu-adevărat.

Acum își dădu seama că și timpul zilei se modificase. Era după-amiaza târziu, umbrele se alungeau.

Singurătatea netulburată a locului îl cotropi brusc, dându-i o senzație de frig.

Se forță să se ridice în picioare. Era clar că trebuia să dea de oameni, orice fel de oameni. După cum, tot atât de clar era că trebuia să găsească o casă și pentru asta cel mai bun lucru era să caute un drum.

Se îndreptă automat în direcția în care copacii se răreau.

Răcoarea ușoară a serii îi pătrundea prin haină, iar vârfurile copacilor se întunecau amenințător când ajunse la drumul acela drept și nedefinit, acoperit cu pietriș. Se năpusti înspre el cu un suspin de recunoștință, savurându-i asprimea de sub tălpi.

În ambele direcții nu se zărea însă absolut nimic și o clipă simți din nou cum îl cuprinde frigul. Sperase să întâlnească mașini. Ar fi fost foarte simplu să le oprească și să întrebe - vorbi cu voce tare în nerăbdarea sa - "Mergeți cumva spre Chicago?" Dar dacă era departe de Chicago? Ei, orice alt oraș atunci, orice loc de unde putea da un telefon. Avea numai patru dolari și douăzeci și șapte de cenți în buzunar, dar se putea adresa oricând poliției...

Mergea prin mijlocul șoselei, privind în ambele direcții. Soarele apusese, dar el nu observă acest lucru, nici faptul că apăreau primele stele.

Nici o mașină. Nimic! Și în curând avea să fie întuneric deplin.

Avu impresia că-l cuprinde din nou amețeala, mai ales că în stânga i se părea că vede orizontul lucind. În golurile dintre copaci pătrundea o lumină rece, albăstruie. Nu era un roșu jucăuș, cum își imagina că trebuie să arate o pădure în flăcări, ci un licăr slab, insinuant. Și pietrișul de la picioarele sale părea să lumineze slab. Se aplecă și-l pipăi, dar nu văzu nimic deosebit. Doar acel licăr ciudat.

Începu să alerge ca un nebun de-a lungul șoselei, în sunetul înăbușit și neregulat al pașilor. Deveni conștient de păpușa stricată ce-o mai ținea încă în mână și o aruncă furios spre spate.

Relicvă batjocoritoare...

Se opri însă speriat. Oricum, ea era totuși o dovadă că nu-și pierduse mințile. Avea nevoie de ea! Începu s-o caute în întuneric, târându-se în genunchi, pipăind, până ce în fine o descoperi - forma o pată întunecată în luciul slab. Umplutura atârna în afară și, cu un gest reflex, o împinse la loc.

Mergea din nou - prea nefericit, își zise, ca să mai poată alerga.

Era flămând și speriat de-a binelea când zări în dreapta o lumină.

Era fără îndoială o casă!

La strigătul său puternic nu răspunse nimeni, dar era totuși cineva în casă, un licăr de realitate, clipind spre el în inumana singurătate a ultimelor ore. Părăsi drumul și se năpusti peste câmp, sărind peste șanțuri, ocolind copaci, traversând lăstărișuri, săltându-se peste un pârâiaș.

Ce ciudat! Până și pârâiașul lumina slab, fosforescent! Înregistrează însă acest lucru doar ca un amănunt, fără să-i acorde importanță.

În sfârșit ajunse, putând să atingă cu mâna construcția albă. Nu era nici cărămidă, nici piatră, nici lemn, dar iarăși nu dădu importanță faptului. Părea un fel de porțelan mat, rezistent. Nu-i păsa. Nu dorea decât să găsească ușa și când, în cele din urmă, o descoperi și nu văzu nici o sonerie, începu să lovească în ea cu piciorul, urlând ca scos din minți.

Auzi mișcare înăuntru și sunetul binecuvântat al unei voci omenești, diferită de a lui. Strigă din nou:

— Ei, e cineva acolo?

Se auzi un zgomot ușor, ca de balamale bine unse, și ușa se deschise. În cadrul ei apăru o femeie cu o lucire de spaimă în ochi. Era înaltă și subțire, iar în spatele ei se profila silueta sfrijită a unui bărbat cu trăsături aspre, îmbrăcat în haine de lucru... Nu, nu erau tocmai haine de lucru. De fapt, Schwartz nu mai văzuse niciodată ceva asemănător dar, într-un sens nedefinit, păreau să fie genul de haine pe care le folosești la lucru.

Schwartz însă nu era o fire analitică. Cei doi, cât și hainele lor, i se părură frumoase, așa cum numai vederea unor prieteni poate părea frumoasă unui om singur.

Femeia spuse ceva, cu o voce plăcută și totuși răspicată. Schwartz se sprijini de ușă ca să nu cadă. Mișcă buzele fără să poată scoate un sunet și, într-o clipă, toate spaimile prin care trecuse până atunci reveniră, sugrumându-l.

Femeia vorbea o limbă pe care Schwartz n-o auzise niciodată.

2. TRATAMENTUL UNUI STRĂIN

Loa Maren și apaticul ei soț Arbin jucau cărți când, din scaunul său cu rotile, bătrânul își foi ziarul mânios, strigând:

— Arbin!

Arbin Maren nu răspunse imediat. Fila cu grijă cartonașele dreptunghiulare, meditănd la următoarea mișcare. Cum nu se putea decide ce să joace, răspunse absent:

— Ce vrei, Grew?

Bătrânul aruncă ginerelui său o privire sălbatică pe deasupra ziarului, foindu-l din nou.

Fâșâitul acela îi aducea o ușurare deosebită. Când un om plin de energie e imobilizat într-un fotoliu, cu două bețe moarte în loc de picioare, trebuie să se descarce într-un fel. El se folosea de ziar. Îl foia, gesticula cu el, la nevoie îl azvârlea după lucruri.

Grew știa că pe alte planete existau teleimprimatoare pe bază de microfilme pentru transmiterea știrilor. Puteau fi vizionate cu ajutorul proiectoarelor de cărți obișnuite. Râdea de ele în sinea sa. O practică decadentă, degenerată!

— Ați citit despre expediția arheologică pe care o trimit pe Pământ? îi întrebă pe cei doi.

— Nu, răspunse calm Arbin.

Grew știa asta, deoarece nici unul nu citise încă ziarul în afară de el, iar la video renunțaseră cu un an în urmă. Întrebarea fusese doar ca o deschidere la șah.

— Ei bine, spuse el, iată că sosește una și încă subvenționată de Imperiu, ce ziceți de asta?

Începu să citească pe tonul neuniform pe care-l capătă majoritatea oamenilor când citesc cu voce tare: “Într-un interviu acordat Presei Galactice, doctorul Bel Arvardan,

cercetător principal agregat la Institutul Imperial de Arheologie, s-a exprimat plin de speranță în legătură cu rezultatele apropiatelor cercetări arheologice ce urmează a fi efectuate pe Planeta Pământ, situată la periferia Sectorului Sirius (vezi harta). Pământul - a declarat el - cu civilizația sa arhaică, unic în ceea ce privește mediul ambiant, prezintă o cultură insolită care e de prea mult timp ignorată de sociologii noștri, interesați doar de dificultățile guvernării locale. Am credința că următorii ani vor revoluționa unele din concepțiile noastre fundamentale privind evoluția socială și istoria umană”. Etcetera, etcetera... încheie teatral bătrânul.

Arbin Maren ascultase doar pe jumătate.

— Ce înțelege prin “cultură insolită?” mormăi el.

Loa Maren nu ascultase deloc. Nu spuse decât:

— E rândul tău, Arbin.

Grew continuă:

— Ei bine, nu mă întrebați de ce a tipărit “Tribuna” așa ceva? Știți doar că ea n-ar publica o știre difuzată de Presa Galactică, nici pentru un milion de credite imperiale, dacă n-ar avea un motiv foarte întemeiat.

Așteptă zadarnic un răspuns. În cele din urmă răspunse tot el:

— Pentru că mai există și un editorial. Un editorial de-o pagină ce-l face praf pe acest Arvardan. Uite un om care vrea să vină la noi în scopuri științifice, iar ei fac spume la gură, luptându-se din răspuțeri să-l împiedice. Uitați-vă la articolul acesta agitatoric. Uitați-vă, numai! Citiți-l, de ce nu-l citiți?

Loa puse jos cărțile, strângându-și buzele subțiri cu o expresie agasată.

— Tată, spuse ea, am avut o zi grea, ce-ar fi să nu discutăm politică? Mai târziu poate, da? Te rog, tată!

Grew îi aruncă o privire încruntată și o imită:

— Te rog, tată! Te rog, tată! Am impresia că v-ați cam plictisit de bătrânul vostru tată, dacă ați ajuns să vă

supărați pe el pentru câteva cuvinte potolite despre evenimentele curente. Vă sunt o povară, mi-nchipui, stând aici într-un colț, lăsându-vă să munciți cât trei... A cui e vina? Sunt puternic. Doresc să muncesc. Și știți că dacă mi-aș trata picioarele, m-aș face perfect sănătos. (Le lovi cu palma în timp ce vorbea - lovitură puternică, răsunătoare, pe care le auzea dar nu le simțea.) Motivul pentru care refuză să mă trateze este că sunt prea bătrân ca ei să-și mai piardă timpul cu mine. Nu găsiți că avem într-adevăr o "cultură insolită?" Cum poți să-i spui altfel unei lumi în care un om poate munci, dar nu e lăsat? Cred că a sosit timpul să încetăm cu balivernele despre așa-numitele noastre "instituții specifice". Nu sunt specifice, ci *smintite*...

Își agita brațele, congestionat de furie.

Arbin se ridică de la locul său și-l prinse cu putere de umăr.

— Haide, spuse el, nu te supăra, Grew! Când vei termina de citit ziarul, mă voi uita peste editorial.

— Da, dar ai să le dai tot lor dreptate, așa că, la ce bun? Voi tinerii sunteți toți niște papă-lapte; o gumă care se întinde cum vor Stegarii.

Loa îl întrerupse tăios:

— Potolește-te, tată. Nu începe iar...

Câteva clipe tăcu, ascultând. Nu-și dădea seama ce anume, dar...

Arbin simți o înțepătură rece, cum se întâmpla ori de câte ori era pomenită Societatea Stegarilor. Era riscant să vorbești ca Grew, să iei în deșert cultura străveche a Pământului, să... să...

Însemna asimilaționism curat. Înghiți în sec; cuvântul era tabu chiar și în gând.

În tinerețea lui Grew se vorbea mult despre nebuniile acestea, de a abandona vechile obiceiuri; erau însă alte timpuri. Grew ar fi trebuit s-o știe, și probabil și știa, dar nu e ușor să fii înțelept când stai imobilizat într-un fotoliu cu

rotile, așteptând să-ți treacă zilele până la următorul recensământ.

Grew era probabil cel mai puțin afectat dintre toți, dar nu continuă discuția. Calmul îi revenea treptat și-i era din ce în ce mai greu să-și concentreze atenția asupra ziarului. Nici nu apucase să acorde paginii de sport o lectură critică și amănunțită când capul, moțâind tot mai des, i se lăsă ușor în piept. Începu să sforăie, iar ziarul îi căzu din mâini cu un ultim foșnet, de data asta neintenționat.

Loa șopti îngrijorată:

— Poate că ne purtăm urât cu el, Arbin. Pentru tata este o viață insuportabilă. Față de cum a fost el obișnuit să trăiască, aceasta e un fel de moarte.

— Nimic nu-i ca moartea, Loa. Își are ziarele și cărțile lui. Lasă-l în pace! Agitația îi face bine. Câteva zile de-acum încolo va fi liniștit și mulțumit.

Arbin se întoarse cu gândul la cărțile sale și tocmai întinse mâna să ia una, când răsunară în ușa loviturile acelea, însoțite de urlete ce nu prea se legau în cuvinte. Mâna lui Arbin rămase suspendată. Soția sa îl privi speriată; buza de jos îi tremura.

— Du-l pe Grew de-aici, spuse Arbin. Repede!

Loa se repezi la scaunul paralizicului cu cuvinte liniștitoare. Grew căscă gura uimit, trezit la prima mișcare a scaunului. Se îndreptă și își căută ziarul cu un gest mașinal.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă el supărat și destul de tare.

— Șșt! Nu s-a întâmplat nimic, dădu Loa un răspuns vag și-mpinse scaunul în camera de-alături. Închise ușa, așezându-se în dreptul ei. Respira agitat, în timp ce-și căuta soțul din priviri. Loviturile răsunară din nou.

Când ușa se deschise, cei doi stăteau alături, într-o atitudine aproape defensivă, iscodindu-l dușmănos pe omul scund și rotofei ce le zâmbea sfios.

— Cu ce vă putem fi de folos? Întrebă Loa pe un ton ceremonios.

Se dădu însă repede înapoi, căci străinul o privi prost și întinse o mână, ținându-se să nu cadă.

— O fi bolnav? întrebă Arbin nedumerit. Haide, ajută-mă să-l duc înăuntru.

Câteva ore mai târziu, în liniștea dormitorului, Loa și Arbin se pregăteau de culcare.

— Arbin!

— Ce-i, Loa?

— Este oare legal ce facem?

— Legal?

Părea să evite deliberat înțelesul cuvintelor ei.

— Vreau să spun, adăpostind acest om în casa noastră. Cine o fi?

— De unde să știu, răspunse Arbin nervos. La urma urmelor, nu putem refuza adăpost unui bolnav. Măine, în caz că nu are buletin de identitate, vom informa Comitetul Regional de Securitate - și cu asta basta.

Se întoarse cu spatele, încercând ostentativ să pună capăt discuției.

Vocea subțire a soției sale întrerupse din nou tăcerea, și mai stăruitor de data asta:

— Nu crezi c-ar putea fi un agent al Societății Stegarilor? Mă gândesc la Grew, înțelegi...

— Din cauza celor spuse astă-seară? E absurd. Nici nu vreau să discut.

— Nu asta vreau să spun, și o știi foarte bine. Mă refer la faptul că-l ținem ilegal pe Grew de doi ani, călcând una din cele mai importante Datini.

— Nu facem rău nimănui, murmură Arbin. Ne realizăm cota, nu, chiar dacă-i fixată pentru trei persoane - trei muncitori. Și dacă așa stau lucrurile, de ce să bănuiască? Nici măcar nu-l lăsăm să iasă din casă.

— S-ar fi putut afla de scaunul cu roțile. A trebuit să cumperi din afară motorul și accesoriile.

— Iar începi, Loa! Ți-am explicat de atâtea ori că pentru scaunul acela n-am cumpărat decât piese tip de bucătărie.

Și pe urmă e absurd să vezi în el un agent al confreriei. Crezi că s-ar obosi ei să recurgă la asemenea trucuri complicate pentru un biet bătrân paralytic? Nu puteau să vină pe lumină și cu un mandat de percheziționare în toată legea? Ia gândește-te puțin.

— Atunci, Arbin, spuse ea, în timp ce ochii i se aprindeau febril, dacă într-adevăr așa gândești - și speram din tot sufletul să te aud spunând-o - atunci trebuie să fie un extraterestru. Nu poate fi pământean.

— Cum adică nu poate fi pământean? Asta-i de-a dreptul ridicol. De ce-ar veni un om din Imperiu tocmai aici, pe Pământ?

— Știu și eu? Ba știu; poate o fi comis vreo crimă. Se lăasă purtată de imaginație: De ce nu? E foarte logic. Pământul ar fi refugiul cel mai potrivit. Cine s-ar gândi să-l caute aici?

— Dacă este un extraterestru... Dar ce dovezi ai?

— Nu vorbește limba noastră, nu? Asta trebuie s-o recunoști. Ai înțeles măcar un singur cuvânt? Așa că precis vine dintr-un con îndepărtat al Galaxiei unde se vorbește vreun dialect ciudat. Despre cei de pe Fomalhaut se spune că trebuie să învețe pur și simplu o altă limbă pentru a se face înțeleși la curtea Împăratului de pe Trantor... Dar nu-ți dai seama ce-nseamnă asta? Dacă-i într-adevăr extraterestru, nu e înregistrat la Comisia de Recensământ și nu poate fi decât bucuros să evite acest lucru. Îl putem folosi la fermă, în locul tatei, astfel încât vom fi din nou trei muncitori la realizarea cotei din sezonul următor. Ba chiar ar putea ajuta și acum, la strângerea recoltei.

Privea cu înfrigurare chipul nehotărât al soțului ei.

Acesta medita îndelung și în cele din urmă spuse:

— Hai să ne culcăm, Loa! Lumina zilei ne va fi un sfetnic mai bun.

Sușoteala încetă, lumina fu stinsă și treptat somnul luă în stăpânire camera lor, ca și întreaga casă.

În dimineața următoare, fu rândul lui Grew să-și dea o părere. Arbin i se adresă plin de speranță. Avea mai multă încredere în socrul lui decât în el însuși. Grew îi răspunse:

— Evident, Arbin, toate necazurile voastre provin din faptul că sunt înregistrat ca muncitor, din care cauză cota de produse este fixată pentru trei persoane. M-am săturat să vă fiu o povară. Am trăit doi ani peste termen. Ajunge.

— Dar nu despre asta e vorba, protestă Arbin stânjenit. Nu găsesc deloc că ne ești o povară.

— La urma urmei, ce contează? Peste doi ani vine Recensământul și oricum mă voi duce.

— Cel puțin te vei mai bucura doi ani de cărțile duminicale și de tihnă. De ce să fii lipsit de ele?

— Pentru că și alții sunt. Și, pe urmă, ce se va întâmpla cu tine și cu Loa? Când vor veni să mă ia pe mine, vă vor lua și pe voi. Ce fel de om aș fi dacă aș accepta să mai trăiesc câțiva ani nenorociți cu prețul...

— Ajunge, Grew. N-am nevoie de teatru. Ți-am mai spus de-atâtea ori ce vom face. Te vom anunța cu o săptămână înainte de Recensământ.

— Și credeți că veți prosti doctorul?

— Îl vom mitui.

— Hm!... Și acum individul ăsta. Încă o infracțiune. Înseamnă că ați ținut ascunși doi oameni.

— O să-i dăm drumul. De ce să ne batem capul cu asta? Mai sunt doi ani până atunci. Ce facem *acum* cu el?

— Un străin, cugetă Grew. Vine și bate la ușă. Nu se știe de unde vine. Vorbește ininteligibil... Știu și eu...

— E blând, spuse fermierul; pare mort de spaimă. Nu ne poate face nici un rău.

— Mort de spaimă, zici? Dacă e debil mintal? Dacă bolboroseala lui nu e un dialect necunoscut, ci cuvinte fără sens?

— Nu pare să fie așa, se foi Arbin nervos.

— Încerci să te convingi pentru că vrei să-l folosești... Bine, am să-ți spun ce trebuie să faci. Îl vei duce la oraș.

— La Chica? exclamă Arbin îngrozit. Ar fi un dezastru.

— Cătuși de puțin, răspunse Grew liniștit. Nenorocirea voastră e că nu citiți ziarele. Din fericire pentru această familie, eu o fac. Așa am aflat că Institutul de Cercetări Nucleare a inventat un instrument care ușurează învățarea. Au publicat un articol de o pagină în „Suplimentul Săptămânal”. Au nevoie de voluntari. Du-li-l pe omul acesta.

Arbin clătină din cap, cu o mină hotărâtă.

— Ești nebun. N-aș putea face așa ceva. În primul rând ar cere numărul de înregistrare. Nefiind în ordine, n-aș face decât să provoc o anchetă prin care s-ar afla și de existența dumitale.

— Greșești profund, Arbin. Motivul pentru care Institutul cere voluntari este acela că mașina e încă în faza experimentală. Probabil că a și omorât câțiva oameni, încât sunt convinși că nu vor pune nici o întrebare. Iar dacă străinul moare, nu-i va fi probabil mai rău decât acum... Te rog, Arbin, dă-mi proiectorul de cărți și fixează acul la bobina șase. Și te mai rog să-mi aduci ziarul de îndată ce sosește.

Când Schwartz deschise ochii, era trecut de prânz. Simți o durere surdă la inimă, amplificându-se pe măsură ce redevenea conștient de lipsa soției sale, de absența universului familiar... O singură dată mai simțise ceva asemănător și fulgerul memoriei aruncă o lumină puternică asupra unei scene uitate, reliefând-o cu claritate. Se revăzu pe sine, un flăcăiandru, în satul troienit... cu sania pregătită... pentru un drum la capătul căruia îl aștepta trenul... și după aceea, vaporul cel mare... Teama smulgerii din lumea cunoscută îl reuni o clipă cu tânărul de douăzeci și unu de ani care emigrase în America.

Frustrarea era prea adâncă. Nu putea fi vis.

Sări în picioare când becul de deasupra ușii semnaliză, aprinzându-se și stingându-se la loc, și auzi vocea baritonală a gazdei sale, dar cuvintele nu le putea înțelege.

Apoi ușa se deschise și i se servi micul dejun - un fel de păsat, dar mai gustos, și lapte.

Spuse "mulțumesc", dând cu putere din cap.

Fermierul răspunse ceva și, luându-i cămașa de pe spătarul scaunului unde o atârnamea, o inspectă cu grijă pe toate părțile, oprindu-se mai ales asupra nasturilor. Apoi o puse la loc și dădu la o parte ușa glisantă a unei debarale. Abia acum Schwartz deveni conștient de alburul cald al pereților.

— Plastic, murmură el pentru sine, folosind acel cuvânt atotcuprinzător la care recurg întotdeauna profanii.

Mai observă apoi că încăperea nu avea nici un fel de unghieri, toate suprafețele îmbinându-se în curburi ușoare.

Celălalt îi întindea tot felul de lucruri și-i făcea niște semne asupra cărora nu se putea înșela. Era clar că trebuia să se spele și să se îmbrace.

Se supuse ajutat de gazda sa, urmărindu-i indicațiile. Numai că nu găsi nimic pentru ras, iar când încercă să se facă înțeles, arătându-i celuilalt barba crescută, nu putu scoate de la el decât un sunet nelămurit, întovărășit de o expresie de evident dezgust. Schwartz își scărpină țepii cărunți și oftă în gol.

Fu condus apoi la o mașină mică, lunguiață, pe două roți, și i se făcu semn să urce. Zburau cu repeziciune, lăsând în urmă drumul pustiu, până ce în fața lor apărură clădiri joase, de un alb strălucitor, iar în depărtare luci albastru unei ape. Întrebă repede, arătând într-acolo:

— Chicago?

Fusese ultima zvâcnire de speranță, căci ceea ce vedea nu aducea nici pe departe cu orașul cunoscut.

Fermierul nu răspunse nimic.

Și ultima speranță muri.

3. O LUME... SAU MAI MULTE?

Era la puțin timp după interviul acordat presei în legătură cu apropiata expediție pe Pământ și Bel Arvardan se simțea împăcat cu toate milioanele de sisteme planetare ce compuneau mărețul Imperiu Galactic. Nu se mai punea acum problema de-a fi cunoscut într-un sector sau altul. Să poată el numai să-și demonstreze teoriile cu privire la Pământ, și faima i se va răspândi pe toate planetele locuite ale Căii Lactee, pe toate planetele colonizate de om de-a lungul sutelor de mii de ani de expansiune în spațiu.

Ajunsese repede, dar nu și ușor, la aceste virtuale culmi ale succesului, la înălțimile pure și elevate ale științei. Nu avea decât treizeci și cinci de ani, dar cariera sa îi și fusese aprig disputată. O adevărată explozie zguduise amfiteatrele Universității din Arcturus când o absolvise, ca șef de promoție, la vârsta de douăzeci și trei de ani, un caz fără precedent în istoria universității. Explozia, a cărei imaterialitate nu-i diminua importanța, constase în refuzul “Revistei Societății Galactice de Arheologie” de a-i publica teza de licență. Era pentru prima oară când acea serioasă publicație de specialitate respingea o teză de licență, și încă într-un mod atât de categoric.

Pentru cei ce n-au nimic comun cu arheologia, poate să pară ciudat faptul că o neînsemnată broșură intitulată sec *Despre cultura primitivă a Sectorului Sirius, cu aplicații la ipoteza radioactivă a originii umane* își atrăsese o asemenea mânie. Motivul era că Arvardan adopta de la bun început ipotezele unor grupuri de mistici, care făceau mai mult metafizică decât arheologie, și după care omul ar fi apărut inițial pe o singură planetă, răspândindu-se apoi treptat în întreaga Galaxie. Aceasta era teoria favorită a unor autori de literatură științifico-fantastică din acea

vreme și spectrul negru al oricărui arheolog respectabil din Imperiu.

Cu timpul, însă, Arvardan devenise o personalitate recunoscută până și de cei mai respectabili, deoarece într-un deceniu se afirmase ca o autoritate în materie de relicve ale culturii pre-imperiale, descoperite în golfurile liniștite sau în vârtejurile din Galaxie.

Scrisese, de exemplu, o monografie despre civilizația mecanică din Sectorul Rigel, unde dezvoltarea roboților dusesse la apariția unei culturi separate. În cursul câtorva secole, perfecționarea sclavilor de metal redusese inițiativa umană în așa măsură, încât în cele din urmă puternica flotă a zeului războiului, Moray, preluase cu ușurință puterea. Arheologia clasică susținea că tipurile umane evoluaseră independent pe diversele planete și dădea ca exemplu asemenea culturi netipice, ca cea de pe Rigel, pentru a demonstra că diferențierile rasiale nu dispăruseră încă în urma căsătoriilor. Arvardan distrusese această concepție, arătând cum cultura roboților rigelieni fusese rezultatul evoluției firești, în timp, a forțelor economice și sociale într-o anumită arie geografică.

Mai existau apoi populațiile barbare de pe Ophiuchus, pe care arheologia tradițională le prezenta ca exemplu de societate umană primitivă, ce nu ajunsese la stadiul călătoriilor interplanetare. Toate manualele foloseau exemplul în sprijinul teoriei lui Merger, anume că omenirea era punctul final al unui proces ce putea avea loc pe orice planetă în condițiile existenței apei și oxigenului, la un anumit nivel termic și câmp gravitațional; că între toate rasele umane se puteau contracta căsătorii, ceea ce, odată cu descoperirea călătoriilor interplanetare, se și întâmplase.

Arvardan descoperise însă urme ale civilizației ce precedase mileniul de primitivism de pe Ophiuchus, dovedind că vestigiile cele mai vechi de pe planetă indicau existența comerțului interplanetar. Lovitura finală o dădu

demonstrând, fără putință de îndoială, că omul emigrase în regiunea respectivă într-un stadiu superior de civilizație.

Abia atunci "Rev. Soc. Gal. de Arh.", pentru a folosi titulatura prescurtată a revistei, se hotărî să publice lucrarea de licență a lui Arvardan, la mai bine de zece ani de când îi fusese prezentată.

Dorința de a aduce noi dovezi în sprijinul teoriei sale favorite îl purta acum pe Arvardan înspre una din cele mai insignifiante planete din Imperiu - planeta numită acum Pământ.

Arvardan ateriză pe unicul teritoriu imperial de pe planetă, un petec situat pe înălțimile pustii ale platoului din nordul Himalaiei. Aici nu exista radioactivitate și nici nu fusese vreodată, iar arhitectura locului nu era de sorginte pământească. În esență, el reprezenta o copie a palatelor de viceregi de pe planetele mai norocoase. Vegetația luxuriantă era opera omului. Rocile inaccesibile fuseseră acoperite cu un strat de sol fertil, irigat și scăldat într-o atmosferă și un climat artificial. Așa luaseră ființă cele cinci mile pătrate de pajiști și grădini înflorite.

Eforturile necesare pentru o asemenea performanță erau incalculabile, după estimările pământenilor. Ele se bazaseră însă pe resursele incredibile a zeci de milioane de planete ce continuau să se înmulțească. (Se aprecia că în anul 827 al Erei Galactice, aproximativ cincizeci de noi planete obțineau zilnic rangul de provincie, condiția fiind o populație de cinci sute de milioane de locuitori.)

În acest colț nepământească trăia Guvernatorul Pământului și, uneori, înconjurat de luxul său artificial, uita că domnește peste o gaură de șobolani și-și amintea că este un aristocrat de viță, provenind dintr-o veche familie.

Soția lui își făcea mai puține iluzii, mai ales atunci când din vârful unei movițițe înecate în iarbă, vedea în depărtare linia clară ce separa domeniul lor de deșertul dezolant al Pământului. În asemenea clipe nici toate fântânile colorate

(ce luminau în noapte cu o flacără lichidă), nici aleile înflorite, nici parcurile idilice nu puteau compensa conștiința exilului.

Arvardan fu așadar și mai bine primit decât cerea protocolul. În prezența lui, Guvernatorului i se părea că respiră aerul Imperiului, al măreției infinite.

Arvardan, la rândul său, se simți plăcut impresionat.

— Totul e făcut cu pricepere și bun gust, domnule Guvernator. E uimitor cum pătrunde influența culturii centrale până în cele mai îndepărtate zone ale Imperiului nostru.

Ennius zâmbi.

— Mă tem, domnule doctor Arvardan, că reședința Guvernatorului de pe Pământ e mai plăcută când o vizitezi, decât atunci când trăiești în ea. Este ca o scoică ce sună a gol când o atingi. În afară de familia mea, personalul, garnizoana imperială de aici și din centrele importante de pe planetă sau de vreun vizitator întâmplător ca dumneata, nimic nu amintește de cultura centrală. Mi se pare foarte puțin.

Ședeau singuri în maiestuoasa colonadă, în timp ce soarele scăpăta după crestele învăluite într-o ceață purpurie, iar aerul era atât de încărcat de miresmele vegetației luxuriante, încât fiecare mișcare a sa părea un suspin.

Nu se cade, nici măcar unui Guvernator, să se arate prea curios cu privire la intențiile oaspetelui său dar inumana izolare zilnică față de tot restul Imperiului oferea o circumstanță atenuantă.

— Intenționezi să rămâi mai mult timp, domnule doctor Arvardan?

— Nu vă pot spune exact, domnule Guvernator. Am venit înaintea celorlalți membri ai expediției pentru a mă familiariza cu civilizația Pământului și pentru a întocmi formalitățile de rigoare. Trebuie, de exemplu, să obțin de la

dumneavoastră permisiunea de a construi cantonamente pe șantiere etc.

— Se aprobă, se aprobă! Când începi săpăturile? Și oare ce speri să descoperi pe grămăjoara asta prăpădită de piatră?

— Dacă totul merge bine, sper ca în câteva luni să ne putem stabili cantonamentul. Cât despre planetă, nu e nici pe departe o grămăjoară prăpădită. Este de-a dreptul unică, în toată Galaxia.

— Unică? protestă Guvernatorul neînduplecat. Cătuși de puțin! Este o planetă obișnuită. Un fel de cocină, o hrubă sau o hazna, sau cum vrei s-o mai numești în aceeași ordine valorică. Și totuși, în ciuda superioarei capacități de a produce greață, nu atinge excelența nici în ceea ce privește nemernicia, ci rămâne o lume obișnuită, de țăranoi neciopliți.

— Dar, spuse Arvardan, surprins de violența acestor afirmații nejustificate, planeta e radioactivă.

— Și ce-i cu asta? Câteva mii de planete din Galaxie sunt radioactive, unele chiar într-o măsură mai mare decât Pământul.

În acel moment atenția le fu atrasă de lunecarea ușoară a unui bar mobil, care se opri în dreptul lor.

Ennius arătă înspre el, întrebând:

— Ce-ai dori?

— Indiferent. Poate un cocteil cu lămâie.

— În ordine. Barul are ingredientele... Cu Chensey, sau fără?

— Doar cât să-i dea gust, răspunse Arvardan, indicând cantitatea între degetul mare și arătător, ce aproape se atingeau.

— Va fi gata imediat.

Undeva, în intestinalele barului (probabil cel mai popular produs al ingeniozității mecanice) un barman intră în acțiune - un barman inuman, al cărui suflet electronic amesteca ingredientele nu cu pahare de măsurat ci prin

calcul atomic, ale cărui proporții erau întotdeauna perfecte și care nu putea fi întrecut nici de tehnica cea mai desăvârșită a unei ființe umane.

Paharele înalte apărură ca din pământ în nișele respective. Arvardan îl luă pe cel verde, simțindu-i o clipă răcoarea în obraz. Apoi îl duse la buze și gustă.

— Excelent, spuse. Depuse paharul în suportul ajustat la brațul fotoliului și continuă: Există mii de planete radioactive, domnule Guvernator, aveți dreptate, dar numai una e locuită. *Aceasta.*

Ennius gustă din paharul său, plescăindu-și buzele, și aroma catifelată a băuturii păru să-l mai înmoaie.

— Ei, din acest punct de vedere, se poate spune că e unică. Dar nu e o calitate de invidiat.

— Nu e vorba însă numai de o unicitate statistică. Arvardan vorbea cumpănit, sorbind din când în când din băutură: Lucrurile merg mai departe, putând avea consecințe extraordinare. Biologii au demonstrat - sau cel puțin așa pretind - că pe planetele unde radioactivitatea aerului și a mărilor depășește o anume valoare, nu pot apărea forme de viață... Or, radioactivitatea Pământului depășește considerabil acel nivel.

— Interesant. N-am știut. Presupun că asta ar fi o dovadă hotărâtoare în sensul că pe Pământ viața este radical diferită de cea din restul Galaxiei... Îți convine, îmi închipui, fiindcă vii din Sirius. Râse sardonice și-i spuse ca o paranteză confidențială: Știi care-i principala dificultate în guvernarea acestei planete? Aceea de a face față puternicului antiterrorism ce există în tot Sectorul Sirius. Iar resentimentul este întors cu dobândă de către pământeni. Nu vreau să spun, desigur, că antiterrorismul nu există, într-o măsură mai mare sau mai mică, în foarte multe locuri din Galaxie, dar nicăieri ca în Sirius.

Arvardan replică iritat:

— Domnule Guvernator, resping insinuarea dumneavoastră. Îmi sunt total străine manifestările de

intoleranță. Cred în unitatea umanității până în străfundurile conștiinței mele de om de știință și în această unitate e cuprins și Pământul. Așa cum viața e un tot unitar, având la bază complexe de proteine aflate într-o dispersiune coloidală numită protoplasmă. Efectul radioactivității, de care vorbeam, nu se aplică numai anumitor forme de viață umană, sau de viață în general. E valabil pentru toate, pentru viața ca atare, bazată pe mecanica cuantică a moleculelor de proteină. E valabil pentru dumneavoastră, pentru mine, pentru pământeni, păianjeni sau bacterii.

Proteinele, după cum bine știți, sunt grupări extrem de complicate de aminoacizi și alți compuși specifici, dispuși în sisteme tridimensionale, la fel de instabile ca lumina soarelui într-o zi cu nori. Tocmai această instabilitate constituie viața, deoarece ea-și schimbă mereu poziția, în efortul de a-și menține identitatea - ca o prăjină pe nasul unui acrobat.

Dar acest miracol chimic, proteina, trebuie să se constituie din materie anorganică, preexistentă vieții.

Astfel încât, la începutul începuturilor, sub influența puternicei energii emanate de soare asupra acelor uriașe soluții pe care le numim oceane, moleculele organice cresc în complexitate, de la metan la aldehydă formică și apoi la zaharuri și amidon într-o direcție, și la uree, aminoacizi și proteine în cealaltă. Toate aceste combinații și dezintegrări de atomi țin, desigur, de pura întâmplare, și pe o planetă procesul poate dura milioane de ani, iar pe alta doar sute. Prima variantă e, desigur, mai probabilă. Și, de fapt, e și mai probabil ca procesul să nu aibă loc defel.

Ca să revenim la discuția noastră, chimiștii au reconstituit cu mare precizie întregul lanț de reacții ce au loc, mai ales din punct de vedere energetic, adică al reacțiilor energetice implicate de mutațiile moleculare. Se știe acum, fără nici o umbră de îndoială, că mai multe etape cruciale în procesul de geneză a vieții presupun

absența energiei radiante. Dacă acest lucru vă pare ciudat, domnule Guvernator, nu pot decât să vă spun că fotochimia (chimia reacțiilor produse de energia radiantă) este o știință bine dezvoltată și că există nenumărate cazuri de reacții foarte simple care evoluează în două direcții diferite, în funcție de prezența sau de absența energiei luminoase.

Pe planetele obișnuite, soarele este unica sursă de energie radiantă sau, oricum, cea mai importantă. La adăpostul norilor, sau în timpul nopții, compușii de carbon și azot se combină iar și iar, în forme posibile prin absența cuantelor de energie proiectate asupra lor de către soare - ca niște mingi aruncate în mijlocul unui număr infinit de popice infinitezimale.

Pe planetele radioactive însă, independent de soare, fiecare strop de apă - chiar și în mijlocul nopții, chiar și la cinci mile adâncime - pulsează de raze gamma care săgetează atomii de carbon, activându-i, cum spun chimiștii, și făcând ca anumite reacții cheie să se desfășoare într-un mod ce nu duce niciodată la apariția vieții.

Arvardan își golise paharul. Îl puse la loc pe barul-robot, care-l retrase imediat în compartimentul de spălare și sterilizare. Era acum gata pentru a fi umplut din nou.

— Să-ți mai comand unul? Întrebă Ennius.

— Poate după cină, răspunse Arvardan.

Ennius bătea ușor tactul cu unghia sa ascuțită pe brațul fotoliului.

— În gura dumitale, procesul sună fascinant, într-adevăr, dar dacă totul e precum spui, cum se explică prezența vieții pe Pământ? *Aici* cum s-a dezvoltat?

— Ah, vedeți? Și dumneavoastră vă puneți acum întrebarea. Răspunsul, cred eu, este că radioactivitatea ce depășește nivelul de la care viața nu se poate dezvolta nu e neapărat suficientă pentru a distruge viața deja formată. O poate modifica, dar nu distruge... Înțelegeți, procesele chimice sunt diferite. În primul caz, moleculele simple sunt

împiedicate să se combine, în timp ce, în al doilea caz, se pune problema distrugerii moleculelor complexe deja formate. Nu e deloc același lucru.

— Nu înțeleg, ce importanță are acest fapt?

— Dar e foarte clar. Geneza vieții pe Pământ a avut loc *înainte* ca planeta să devină radioactivă. Stimate domnule Guvernator, aceasta e unica explicație ce nu implică nici negarea existenței vieții pe Pământ, nici a unei teorii chimice prin care jumătate din adevărurile noastre științifice ar fi întoarse pe dos.

Ennius îl privi uluit.

— Nu cred că vorbești serios.

— De ce?

— Cum e posibil ca o planetă să *devină* radioactivă? Prezența elementelor radioactive în crusta planetei este o chestiune de milioane sau chiar de miliarde de ani. Atâta lucru am învățat și eu în studenție, și încă în cursul inferior. Existența lor datează dintr-un trecut extrem de îndepărtat.

— Mai există însă și radioactivitate artificială, domnule Guvernator - ba chiar pe o scară foarte întinsă. Există mii de reacții nucleare a căror energie e suficientă pentru a crea tot felul de izotopi radioactivi. Să presupunem că oamenii ar aplica reacțiile nucleare în industrie, fără a asigura protecția necesară, sau chiar într-un război - dacă vă puteți imagina un război izbucnit pe o singură planetă... Solul ar putea deveni, în cea mai mare parte, radioactiv. Ce spuneți de asta?

Soarele însângera munții, rumenind fața uscativă a lui Ennius. Începuse să adie briza de seară, iar murmurul molcom al diferitelor specii de insecte, selecționate cu grijă, din împrejurimile palatului, era mai dulce ca oricând.

— Pentru mine asta sună destul de improbabil, spuse Ennius. În primul rând, nu pot concepe folosirea energiei nucleare în război, sau pierderea controlului asupra reacțiilor nucleare într-o asemenea măsură încât...

— E firesc să subapreciați reacțiile nucleare, deoarece trăiți într-o vreme când le stăpânim cu atâta ușurință. Dacă însă cineva - sau vreo armată - ar fi utilizat asemenea arme înaintea elaborării sistemului de apărare? E ca și cum ai folosi bombe incendiare mai înainte de a ști că apa și nisipul pot stinge focul.

— Hm! Vorbești ca Shekt.

— Cine-i Shekt? Întrebă repede Arvardan.

— Un pământean. Unul din puținii cumsecade - vreau să spun, căruia îi poate vorbi un gentleman. Este fizician. Mi-a spus odată că s-ar putea ca Pământul să nu fi fost întotdeauna radioactiv.

— Ah... Ei, nu-i de mirare, căci teoria nu-mi aparține. Este menționată în *Cartea Stegarilor*, care cuprinde istoria populară sau mitică a Pământului preistoric. Eu susțin oarecum același lucru, numai că în locul limbajului ei criptic, fac niște afirmații științifice.

— *Cartea Stegarilor*? Întrebă Ennius, părând neplăcut surprins. De unde o ai?

— Din mai multe locuri. N-a fost ușor s-o obțin și nu am de fapt decât niște fragmente. Bineînțeles că toate aceste cunoștințe tradiționale despre lipsa radioactivității - chiar când sunt lipsite de orice bază științifică - îmi pot folosi. De ce mă întrebați?

— Deoarece aceasta e cartea sfântă a unei secte radicale de pământenii. Extratereștrilor le este interzis s-o citească. N-aș îndrăzni să spun cuiva c-ai citit-o, cât timp ești încă aici. Mulți nepământenii, sau extratereștri cum le spun ei, au fost linșați pentru motive mai puțin grave.

— Mă faceți să cred că poliția imperială de aici e cam neputincioasă.

— Este, în caz de sacrilegiu. Cine are urechi să audă, domnule Arvardan.

Un clopot își trimise spre ei sunetul melodios, armonizându-se cu freamățul șoptit al copacilor. Se stinse

încet, ca și cum i-ar fi fost greu să se despartă de împrejurimi.

Ennius se ridică.

— Cred că e ora mesei. Domnule doctor Arvardan, sper că îmi vei face plăcerea să iei masa cu mine, bucurându-te de ospitalitatea pe care o poate oferi această poleială imperială de pe Pământ.

Prilejul de a organiza o cină mai deosebită era destul de rar. De aceea, chiar și un pretext neînsemnat precum cel de-acum nu trebuia scăpat. Se serviră multe feluri, într-un decor somptuos; bărbații erau eleganți, iar femeile fermecătoare. Și, trebuie să adăugăm, doctorul Bel Arvardan, din Baronn, Sirius, fu răsfățat peste măsură.

În cea de-a doua parte a dineului, Arvardan repetă comesenilor o mare parte din cele spuse lui Ennius. De data asta, expunerea se bucură de mult mai puțin succes. Un bărbat solid, în uniformă de colonel, se plecă spre el cu condescendența militarului față de omul de știință, spunându-i:

— Dacă am înțeles bine, domnule doctor Arvardan, dumneata vrei să spui că jigodiile astea de pământeni reprezintă o rasă străveche din care s-ar putea trage întreaga umanitate?

— Ezit încă, domnule colonel, să mă pronunț atât de răspicat. Cred însă că există o posibilitate în acest sens. Într-un an de-acum înainte sper să ajung la o concluzie definitivă.

— Dacă vei dovedi acest lucru, domnule - ceea ce nu-mi vine să cred - mă vei uimi peste poate. Staționez pe Pământ de patru ani și pot spune că am o oarecare experiență. Pământenii ăștia îmi par toți niște pungăși și niște nemernici. Ne sunt în mod clar inferiori din punct de vedere intelectual. N-au în ei scânteia care a dus la răspândirea omenirii în toată Galaxia. Sunt leneși, superstițioși, zgârciți, n-au nici un dram de noblețe în suflet. Arată-mi dumneata - sau oricine altcineva - un singur

pământeau care să se poată măsura cu un om adevărat - cu dumneata, sau cu mine de exemplu - și atunci am să te cred că rasa pe care o reprezintă a putut fi odată strămoșul nostru. Până atunci, însă, te rog să mă ierți dacă nu pot accepta o asemenea ipoteză.

— Se spune, se amestecă în discuție un tip grăsuț din capul mesei, că un pământeau e bun doar când e mort, și chiar și atunci pute.

Cuvintele lui fură însoțite de un hohot puternic.

Arvardan se încruntă la farfuria din față sa și spuse fără să-și ridice privirea:

— Nu intenționez să intru în dispute rasiale, mai ales că în cazul de față nu-și au rostul vorbele. Eu vorbesc de pământeau preistoric. Descendenții lui de astăzi au fost mult timp izolați și siliți să trăiască într-un mediu dintre cele mai neobișnuite - și totuși nu i-aș desființa cu atâta ușurință.

Se întoarce spre Ennius, întrebând:

— Domnule Guvernator, parcă înainte de cină ați pomenit numele unui pământeau.

— Adevărat? Nu-mi amintesc.

— Un fizician, Shekt.

— O, da, într-adevăr.

— Affret Shekt, cumva?

— Întocmai. Ai auzit de el?

— Cred că da. M-a obsedat toată seara numele acesta, încă de când ați pomenit de el, dar acum cred că știu cine e. Nu cumva lucrează la Institutul de Cercetări Nucleare din... Ei, fir-ar să fie, cum se cheamă localitatea aceea? Își lovi fruntea cu palma, străduindu-se să-și amintească: din Chica?

— Ai ghicit. Ce-i cu el?

— A publicat un articol în numărul din august al "Revistei de Fizică". Mi-a atras atenția, deoarece mă interesa tot ce era legat de Pământ, iar articolele pământenilor sunt foarte rare în presa galactică... Mă rog, ceea ce vreau să spun e

că acest om susținea că ar fi inventat un aparat numit sinapsificator, cu ajutorul căruia ar putea îmbunătăți capacitatea de memorare a sistemului nervos la mamifere.

— Serios? făcu repede Ennius. N-am auzit de așa ceva.

— Vă pot furniza sursa. E un articol destul de interesant, deși, desigur, nu pretind că aș fi înțeles toate implicațiile matematice. Experiența a constatat în tratarea unor animale indigene - șobolani, cred că li se spune - cu sinapsificatorul, după care respectivele animale au fost lăsate să se descurce într-un labirint. Adică, să descopere drumul către o provizie de hrană. Ca termen de comparație, a folosit șobolani netratați și a constatat că de fiecare dată șobolanii tratați au descoperit drumul într-un interval de trei ori mai scurt decât ceilalți... Înțelegeți ce-nseamnă asta, domnule colonel?

Ofițerul care deschisese discuția răspunse indiferent:

— Nu, domnule doctor.

— Am să vă explic, atunci. Sunt convins că orice om de știință capabil de asemenea performanță - fie el și de pe Pământ - este cel puțin egalul meu intelectual și, dacă îmi îngăduiți, și al dumneavoastră, domnule colonel.

Ennius îi întrerupse:

— Scuză-mă, domnule Arvardan, aș vrea să revenim la sinapsificator. A experimentat Shekt și asupra ființelor umane?

Arvardan râse.

— Mă-ndoiesc, domnule Guvernator. Nouăzeci la sută din șobolani au murit în timpul tratamentului. N-ar îndrăzni să folosească subiecți umani mai înainte de a-și perfecționa metoda.

Ennius recăzu în fotoliu, în timp ce pe frunte îi apăru o cută ușoară. Nu mai spuse nimic și nici nu mai mâncă tot restul serii.

Înainte de miezul nopții, Guvernatorul părăsi discret adunarea, aruncându-i doar soției sale un cuvânt, după care se îmbarcă pe crucișătorul său particular, pentru o

călătorie de două ore până în orașul Chica. Cuta de pe frunte nu-i dispăruse, iar inima îi era plină de neliniște.

În aceeași după-amiază, când Arbin Maren îl aducea pe Joseph Schwartz la Chica pentru tratament cu sinapsificatorul lui Shekt, acesta avusese o întrevedere de peste o oră cu însuși guvernatorul Pământului.

4. DRUMUL CEL MAI SIGUR

Arbin nu se simțea în largul său în Chica. Parcă ar fi fost hăituit. Undeva, în Chica, unul din cele mai mari orașe de pe Pământ - să fi avut vreo cincizeci de mii de oameni - existau oficialitățile marelui Imperiu spațial.

De fapt nu văzuse niciodată un om din Galaxie, dar aici întorcea mereu capul, de teamă c-ar putea zări vreunul. Dacă l-ai fi bătut și tot n-ar fi putut spune cum ar fi deosebit un extraterestru, chiar dacă l-ar fi întâlnit. Era convins însă până în adâncul sufletului că trebuia să existe o deosebire.

La intrarea în Institut, aruncă o privire peste umăr. Mașina era acolo, în parcaj, cu un tichet de șase ore. Nu va părea oare suspectă o perioadă atât de lungă?... Se speria din orice. Pretutindeni erau parcă numai ochi și urechi. Cel puțin de-ar sta străinul acela pitulat în fundul mașinii, așa cum îi spusese. Dăduse cu putere din cap, dar înțelesese oare? Deodată se înfurie pe sine. De ce se luase după Grew, intrând în bucluc?

Tocmai atunci își dădu seama că ușa era deschisă și o voce îi sună cu putere în auz:

— Ce doriți?...

Suna enervată; probabil îl mai întrebaseră de câteva ori.

Răspunse pe un ton răgușit, cuvintele înecându-i-se în gâtlee ca niște prune uscate.

— Aici ne putem adresa pentru sinapsificator?

Recepționera îi aruncă o privire ascuțită.

— Semnați aici.

Arbin își duse mâinile la spate și repetă pe același ton:

— Unde pot căpăta informații despre sinapsificator?

Vocea recepționerei reveni neînduplecată:

— Nu vă pot spune nimic până nu semnați în registrul de vizitatori. Așa cere regulamentul.

Fără un cuvânt, Arbin se-ntoarse să plece. Tânăra de la recepție strânse din buze și apăsă cu putere soneria de la piciorul său.

Arbin se lupta cu disperare să rămână în anonim și, după cum își dădea singur seama, obținea exact contrariul. Tânăra îl scormonea cu privirea. Își va aminti de el și peste o mie de ani. Simțea o dorință sălbatică să fugă, să fugă înapoi la mașină, înapoi la fermă...

O persoană în halat alb sosi în grabă. Recepționera arătă spre Arbin:

— Un voluntar pentru sinapsificator, domnișoară Shekt. Refuză să-și spună numele.

Arbin ridică privirea. Era o altă fată, foarte tânără. Încurcat, întrebă:

— Dumneavoastră vă ocupați de mașină, domnișoară?

— Nu, nici vorbă.

Îi zâmbi foarte prietenos și Arbin se mai liniști puțin.

— Pot în schimb să vă conduc la cel în cauză. Apoi, cu interes: Chiar doriți să fiți tratat?

— Doresc să vorbesc cu cel care răspunde de sinapsificator, spuse bățos.

— Foarte bine.

Riposta lui tăioasă nu părea s-o fi supărat câtuși de puțin. Lunecă înapoi pe ușa pe care venise. Urmă o scurtă așteptare. În sfârșit, fata reapăru, făcându-i semn s-o urmeze.

Se supuse. O urmă într-o anticameră, în timp ce inima-i bătea mai să-i spargă pieptul. Același glas dulce îi spuse:

— Vă rog să așteptați o jumătate de oră sau poate nici atât. Doctorul Shekt e foarte ocupat deocamdată... Poate doriți niște microfilme și un proiector, ca să vă mai treacă timpul. Vi le pot aduce.

Arbin însă clătină din cap. Cei patru pereți ai cămăruței îl strângeau parcă, ținându-l în mijlocul lor. Era o capcană? Nu cumva vor veni Stegarii să-l ridice?

A fost așteptarea cea mai lungă din viața sa.

Spre deosebire de el, domnului Ennius, Guvernatorul Pământului, nu-i fusese deloc greu să ajungă la doctorul Shekt, deși emoțiile prin care trecu fură aproape egale. Chiar și în al patrulea an de când era Guvernator, o vizită la Chica însemna un eveniment. Ca reprezentant direct al inaccesibilului Împărat, statutul său era, juridic vorbind, egal cu al viceregilor din uriașele sectoare galactice, ale căror corpuri luminoase ocupau sute de parsecuri cubice în spațiu, dar, în realitate, postul său semăna cu un exil.

Pentru cel întemnițat în pustietatea Himalaiei, înconjurat de certurile la fel de sterile ale unei populații care-l ura așa cum ura întregul Imperiu pe care-l reprezenta, chiar și o excursie la Chica însemna o evadare.

Escapadele acestea erau însă de scurtă durată. Trebuiau să fie scurte, deoarece la Chica era silit să poarte haine impregnate cu plumb, chiar și în timp ce dormea și, ceea ce era și mai rău, să-și administreze tot timpul metabolină.

De toate acestea se plânse amarnic lui Shekt.

— Metabolina, prietene, spuse el examinând pilula sângerie, e un simbol a tot ceea ce reprezintă pentru mine planeta dumitale. Scopul ei este să accelereze toate procesele metabolice cât timp stau aici, cufundat în norul radioactiv, de care dumitale nici nu-ți pasă.

O înghiți și continuă pe același ton:

— Gata! Acum inima îmi va bate mai repede, plămânii vor pompa aerul mai tare, iar ficatul va bolborosi fabricând sintezele chimice care, spun medicii, fac din el factorul cel mai important al organismului. Și pentru toate astea voi plăti apoi cu o avalanșă de dureri de cap și o moleșală totală.

Doctorul Shekt asculta ușor amuzat. Te făcea, într-adevăr, să crezi că e miop acest Shekt, nu pentru că ar fi purtat ochelari sau ar fi fost afectat în vreun fel, dar printr-o practică îndelungată căpătase obiceiul de a scruta de aproape lucrurile și de a cântări îndelung ce avea să

spună. Era înalt și acum, în toamna vieții, iar trupul uscățiv i se încovoiasă doar puțin.

Era un erudit în materie de cultură galactică, ceea ce-l ajuta să nu împărtășească ostilitatea și suspiciunea universală a pământeanului mijlociu, prin care acesta stârnea repulsia până și unui reprezentant atât de cosmopolit al Imperiului, cum era Ennius.

— Sunt sigur, spuse Shekt, că nu ai nevoie de pilula aceea. Metabolina e o pură superstiție, și știi asta. Dacă ți-aș înlocui-o, fără știința dumitale, cu niște pilule de zahăr, nu ți-ar fi cu nimic mai rău. Ba chiar te-ai autosugestiona, provocându-ți singur dureri de cap după aceea.

— Spui asta pentru că te lăfăi în mediul dumitale natural. Negi faptul că metabolismul dumitale bazic este superior?

— Firește că nu, dar ce-i cu asta? Știu, Ennius, că în imperiu există prejudecata după care noi, pământeni, am fi diferiți de alte ființe umane, dar în esență lucrurile nu stau chiar așa. Sau ești cumva un misionar al anti-tereștrilor?

Ennius gemu.

— Pe viața Împăratului, confrății dumitale de pe Pământ sunt ei înșiși cei mai buni misionari de acest soi. Așa cum trăiesc ei aici, închiși ca într-un coteț pe planeta asta fatală, hrănindu-se din propria lor ranchiună, pământeni nu sunt decât un ulcer cronic al Galaxiei. Vorbesc serios, Shekt. Pe ce planetă mai există atâtea tabuuri în viața zilnică, respectate cu o asemenea furie masochistă? Nu trece o zi fără să primesc delegații de la diverse foruri de conducere, cerând pedeapsa cu moartea pentru cine știe ce nenorocit, a cărui unică vină este aceea de-a fi pătruns într-o zonă interzisă, de-a fi încercat să scape de *Șaizeci*, sau de a-și fi depășit porția de hrană...

— Da, dar totdeauna îți dai aprobarea. Dezacordul dumitale se manifestă doar în plan ideal. Nu te determină să opui rezistență.

— Stelele-mi sunt martore că încerc să mă opun. Dar ce pot face? Așa vrea Împăratul să nu tulburăm tradițiile locale

ale provinciilor și așa e drept și înțelept, deoarece în felul acesta anarhiștii care ar instiga tot timpul la rebeliuni sunt lipsiți de sprijinul maselor. Și pe urmă, de-ar fi să mă opun când Consiliile, Senatele și Camerele voastre insistă pentru pedeapsa cu moartea, s-ar stârni un asemenea uragan de urlete și proteste la adresa Imperiului și a mașinațiunilor sale, încât mai degrabă aș dormi în mijlocul unei legiuni de diavoli vreme de douăzeci de ani, decât să fac față Pământului timp de zece minute.

Shekt oftă, netezindu-și părul rar.

— Pentru restul Galaxiei, în măsura în care se știe de existența lui, Pământul nu este decât o piatră pe cer. Pentru noi, e casa, singura pe care-o avem. Și totuși nu ne deosebim de voi, cei de pe alte planete, suntem doar mai puțin norocoși. Înghesuiți pe o planetă care e ca și moartă, baricadați de zidul radioactivității, înconjurați de o imensă Galaxie care nu ne vrea, cum am putea să învingem sentimentul de frustrare ce ne sfâșie? Ai accepta dumneata, domnule Guvernator, ca surplusul de populație să emigreze?

Ennius ridică din umeri.

— Cu ce m-ar deranja pe mine? Dar populațiile celelalte nu acceptă. Nu vor să cadă victime bolilor terestre.

— Boli terestre! exclamă Shekt, încruntându-se. E o noțiune absurdă care trebuie să dispară. Nu suntem purtătorii morții. Dumneata ai murit dacă ai trăit printre noi?

— Adevărul este, zâmbi Ennius, că fac tot ce se poate să evit contactul direct.

— Asta deoarece și dumneata ești o victimă a propagandei create de stupiditatea bigoților voștri.

— Dar Shekt dragă, teoria după care pământenii sunt ei înșiși radioactivi nu are chiar nici o bază științifică?

— Bineînțeles că suntem radioactivi. Cum s-ar putea altfel? Așa ești și dumneata. Așa sunt toți locuitorii sutelor de milioane de planete ale Imperiului. Noi, într-o măsură

mai mare, recunosc, dar nu într-atât încât să facem rău cuiva.

— Din păcate, locuitorul mediu al Galaxiei gândește altfel și nu e dispus să verifice pe propria-i piele. Pe lângă asta...

— Pe lângă asta, vrei să spui, noi suntem diferiți. Noi nu suntem niște ființe umane deoarece suferim mutații mai rapide din cauza radiațiilor atomice și ne-am schimbat deci în multe privințe... Nici asta nu s-a dovedit.

— Dar se crede.

— Și cât timp se crede acest lucru, domnule Guvernator, și cât timp noi, cei de pe Pământ, suntem tratați ca niște paria, veți continua să vedeți la noi trăsăturile de care vă plângeți. Dacă ne loviți fără milă, e de mirare că răspundem cu aceeași monedă? Dacă ne urâți, așa cum ne urâți, vă puteți plânge că vă urâm la rândul nostru? Nu, nu, suntem mult mai curând victime decât călăi.

Ennius era mâhnit că stârnise atâta mânie. Chiar și cei mai buni dintre pământeni, gândi el, au acest păcat, ura Pământului împotriva întregului Univers.

Vorbi plin de tact:

— Shekt, iartă-mi bătăria. Pune-o pe seama tinereții și exasperării mele. Ai în fața dumitale un biet om de patruzeci de ani - o vârstă la care ești încă un papă-lapte în diplomatie - care își macină anii de ucenicie pe Pământ. Pot trece ani până să-și amintească de mine imbecilii de la biroul Provinciilor Spațiale și să mă promoveze, mutându-mă din acest post îngrozitor. Așa că amândoi suntem prizonieri ai Pământului și cetățeni ai universului spiritului unde nu există deosebiri nici de planete, nici de caracteristici fizice. Hai să dăm mâna, așadar, și să fim prieteni.

Cutele de pe chipul lui Shekt dispărură, sau mai bine zis, fură înlocuite de altele ce indicau buna dispoziție. Apoi răsede-a dreptul.

— Cuvintele sunt pline de umilință, dar tonul e tot al diplomatului imperial. Ești un actor slab, domnule Guvernator.

— Dă-mi o replică atunci, jucând rolul unui foarte bun profesor, și povestește-mi despre sinapsificatorul dumitale.

Shekt tresări vizibil și se încruntă.

— Cum, ai auzit de acest instrument? Nu ești deci numai administrator, ești și fizician?

— Mă interesează toate domeniile cunoașterii. Vorbesc serios, Shekt, chiar aș vrea să știu.

Fizicianul îl examinează nehotărât. Se ridică și-și pișcă gânditor buza cu degetele noduroase.

— Nici nu știu de unde să încep.

— Dacă te întreb de la ce punct al teoriei matematice ar trebui să începi, sunt în măsură să-ți rezolv dilema: las-o baltă. Nu înțeleg nimic din funcțiile și tensorii și nu mai știu ce încă alți termeni.

Ochii lui Shekt scânteiară brusc.

— Ei, rezumându-ne atunci la partea descriptivă, sinapsificatorul este un mecanism menit să perfecționeze capacitatea omului de a învăța.

— A omului? Așa! Și funcționează?

— Asta aș vrea să știu și eu. Mai e nevoie încă de multă muncă. Îți voi furniza datele esențiale, domnule Guvernator, ca să-ți faci singur o părere. Sistemul nervos al oamenilor - ca și al animalelor - este alcătuit dintr-o materie neuroproteică. Ea constă din molecule uriașe, aflate într-un echilibru electric foarte instabil. Cel mai ușor stimul e suficient pentru a tulbura echilibrul uneia, care se reface, tulburându-l pe acela al următoarei, și tot așa până se ajunge la creier. Creierul însuși este o masă imensă de molecule similare, conectate între ele în toate modurile posibile. Cum în creier există un număr de aproximativ zece la puterea douăzecea asemenea neuroproteine - adică un număr de douăzeci de zerouri - numărul combinațiilor posibile este de ordinul lui zece factorial la puterea

douăzecea, Acesta e un număr atât de mare, încât dacă toți electronii și protonii din univers ar deveni universuri în sine, atunci numărul electronilor și protonilor din toate aceste universuri noi încă n-ar însemna nimic în comparație cu... Mă urmărești?

— Nici măcar un cuvânt, slavă Stelelor! Și de-aș încerca, aș lătra ca un câine de tare ce m-ar dura mîntea.

— Hm! Ei, în orice caz, ceea ce numim impuls nervos nu este altceva decât dezechilibrul electronic ce se propagă de-a lungul nervilor până la creier și de la creier înapoi, prin nervi. Asta înțelegeți?

— Da.

— Binecuvântat fie-ți geniul! În interiorul celulelor nervoase, impulsul se propagă rapid, deoarece neuroproteinele sunt practic în contact. Totuși, celulele nervoase sunt despărțite între ele printr-un perete foarte subțire de țesut de altă natură. Cu alte cuvinte, două celule nervoase vecine nu sunt perfect conectate.

— A, făcu Ennius, iar impulsul nervos trebuie să sară peste această barieră.

— Întocmai! În funcție de mărimea sa, peretele despărțitor, numit sinapsă, diminuează forța impulsului și-i încetinește viteza de propagare. Acest lucru e valabil și pentru creier. Acum încearcă să-ți imaginezi ce s-ar întâmpla dacă, printr-un mijloc oarecare, s-ar micșora constanta dielectrică a sinapsei.

— Constanta, cum ai zis?

— Vreau să spun, capacitatea izolatoare a peretelui despărțitor. Dacă aceasta ar fi micșorată, impulsul ar sări mai ușor peste intervalul respectiv. Ai gândi mai rapid, ai învăța mai ușor.

— Revin atunci la prima mea întrebare: funcționează instrumentul?

— L-am încercat pe animale.

— Și care a fost rezultatul?

— Vai, cei mai mulți mor foarte repede din cauza modificării proteinei cerebrale - mai precis, aceasta se coagulează ca un ou fiert.

Pe Ennius îl trecură fiorii.

— Există o mare cruzime în impasibilitatea omului de știință. Ce s-a întâmplat cu cei care n-au murit?

— Rezultatele nu au fost edificatoare, nefiind vorba de ființe umane. Cele mai multe dovezi apar favorabile... Am însă nevoie de oameni. Înțelegeți, e vorba de proprietățile electronice specifice ale creierului individual. Fiecare creier produce curenți de un anume tip. Nu există duplicate. Sunt ca niște amprente, sau ca structura vaselor de sânge din retină. Ba poate încă și mai individualizate. Consider deci că tratamentul trebuie să țină seamă de acest lucru și, dacă într-adevăr așa stau lucrurile, nu se va mai produce nici o modificare... Nu am însă oameni pe care să experimentez. Cer mereu voluntari dar...

Ridică brațele a neputință.

— Eu unul nu le-aș lua-o în nume de rău, bătrâne spuse Ennius. Dar, serios vorbind, dacă instrumentul va fi perfecționat, ce intenționezi să faci cu el?

Fizicianul dădu din umeri.

— Asta nu depinde de mine. Ar fi de competența Marelui Consiliu, desigur.

— N-ai fi dispus să pui invenția la dispoziția Imperiului?

— Eu? N-aș avea nimic împotrivă. Dar numai Marele Consiliu are drept de decizie asupra...

— Oh, își pierdu Ennius răbdarea, la naiba cu Marele Consiliu. Am mai avut de-a face cu ei. Pe dumneata te întreb. Ai fi dispus să le vorbești la momentul potrivit?

— Și cum i-aș putea influența eu?

— Le-ai spune că, dacă Pământul ar crea un sinapsificator aplicabil la oameni, în condiții de deplină siguranță, și ar pune instrumentul la dispoziția Galaxiei, atunci s-ar putea desființa unele restricții în ceea ce privește emigrarea către alte planete.

— Cum așa, exclamă Shekt sarcastic, cu riscul epidemiilor și în ciuda tuturor deosebirilor și non-umanității noastre?

— Ba chiar, continuă Ennius liniștit, ați putea fi mutați *en masse* pe o altă planetă. Gândește-te.

În acel moment ușa se deschise și o tânără își făcu repede drum pe lângă dulapul cu microfilme. Aducea în aerul stătut al biroului o undă proaspătă, primăvăratecă. Văzând un străin, roși ușor și dădu să se-ntoarcă.

— Intră, Pola, spuse Shekt repede. Domnule Guvernator, se adresa el lui Ennius, nu cred că ai cunoscut-o pe fiica mea. Pola, acesta e domnul Ennius, Guvernatorul Pământului.

Guvernatorul se ridică imediat cu o politețe lipsită de afectare, care anulă primul ei impuls de a face o reverență.

— Dar, domnișoară Shekt, spuse el, ești o floare cum nu mi-aș fi putut imagina că poate crește pe Pământ. De fapt, cu frumusețea dumitale, ai împodobi orice planetă din univers.

Luă mâna Polei care, sesizându-i intenția, i-o întinse repede și cu oarecare timiditate. O clipă Ennius păru că vrea s-o sărute în maniera curtenitoare de altădată, dar intenția, dacă existase într-adevăr, nu se materializă. Dădu drumul mâinii pe jumătate ridicate - ceva cam prea repede, poate.

Încruntându-se aproape imperceptibil, Pola spuse:

— Domnule Guvernator, sunt copleșită de amabilitatea dumneavoastră față de o fată simplă de pe Pământ. Este o dovadă de curaj și cavalerism din partea dumneavoastră, înfruntând astfel pericolul contaminării.

Shekt își dresă glasul, întrerupându-i:

— Fiica mea urmează cursurile Universității din Chica și mai dobândește niște credite binevenite, practicând în laboratorul meu ca tehnician, două zile pe săptămână. E o fată deșteaptă și, deși s-ar putea să fiu orbit de mândria de părinte, cred totuși că într-o zi îmi va lua locul.

— Tată, începu Pola, am să-ți spun ceva important...
Se opri, șovăind.

— Să plec? întrebă Ennius netulburat.

— Nu, nu, răspunse Shekt. Ce este, Pola?

— Avem un voluntar, tată.

Shekt făcu ochii mari, privind-o prostit.

— Pentru sinapsificator?

— Așa spune.

— Ei, după cum vezi, îți aduc noroc, spuse Ennius.

— Așa s-ar părea, spuse Shekt. Apoi, către fiica sa:
Spune-i să aștepte. Du-l în camera C. Vin și eu imediat.

După ce Pola plecă, îi spuse oaspetelui său:

— Te rog să mă scuzi, domnule Guvernator...

— Desigur. Cât timp durează operația?

— Câteva ore, din păcate. Dorești să asști?

— Nu-mi pot imagina ceva mai lugubru, dragul meu. Voi
fi la Casa Oficială până mâine. Îmi vei spune și mie
rezultatul?

Shekt păru să respire ușurat.

— Da, desigur.

— Bine... Și mai gândește-te la cele ce ți-am spus despre
sinapsificator. Este drumul cel mai sigur către glorie.

Ennius plecă mai indispus decât venise: nu aflase nimic
în plus, în schimb temerile i se înmulțiseră.

5. VOLUNTARUL INVOLUNTAR

Rămas singur, doctorul Shekt apăsă discret pe o sonerie. Un tânăr tehnician își făcu de îndată apariția. Purta un halat alb, strălucitor, iar părul lung, castaniu, era legat cu grijă la spate.

— Ți-a spus Pola...

— Da, domnule doctor Shekt. L-am examinat prin vizor și cred că e, fără îndoială, un voluntar autentic. Nu e un trimis obișnuit.

— Crezi că ar trebui să informez Consiliul?

— Nu știu ce să vă spun. Consiliul n-ar aproba o comunicare obișnuită. Orice fascicul poate fi interceptat, după cum știți. Apoi, repede: Ce-ar fi să-i fac vânt? Pot să-i spun că avem nevoie de persoane sub treizeci de ani. Individul are pe puțin treizeci și cinci.

— Nu, nu, e mai bine să-l văd.

În mintea lui Shekt se stârnise un adevărat vifor. Până acum lucrurile decuseseră normal. Doar atâta informație cât să se creeze o impresie de sinceritate. Și acum, uite că apăruse un voluntar adevărat - și asta imediat după vizita lui Ennius. Să fi fost vreo legătură între ele? El însuși nu avea decât o vagă idee despre forțele misterioase ce începeau să se agite pe năpăstuita față a Pământului, într-o măsură, știa totuși destul. Destul cât să-și dea seama că-l au la mână și, oricum, mai mult decât bănuiau Stegarii.

Și totuși ce putea face, când viața lui era îndoit primejduită?

Câteva minute mai târziu, doctorul Shekt îl cerceta încurcat pe fermierul care stătea în fața sa încovoiat, cu șapca în mâini și capul întors într-o parte, ca și cum s-ar fi ferit de privirile cuiva. Cu siguranță, gândi Shekt, că avea sub patruzeci de ani, dar munca la câmp nu avantaja omul. Sângele îi năvălise în obraji, colorându-i pielea măslinie, iar

la rădăcina părului și în jurul tâmpelor erau urme evidente de transpirație; deși în cameră era răcoare, își mișca nervos mâinile.

— Înțeleg, dragă domnule, i se adresă Shekt cu blândețe, că nu vrei să-ți dai numele.

Arbin răspunse îndărătnic:

— Mi s-a spus că nu mi se vor pune nici un fel de întrebări.

— Hm! Ai totuși ceva de spus, sau dorești să fii tratat imediat?

— Eu? Tratat? Nu eu sunt persoana, se apără fermierul cuprins de panică. Am spus eu așa ceva?

— Nu? Deci e vorba de altă persoană?

— Sigur. Ce mi-ar trebui mie...

— Înțeleg. Subiectul, acest om, e cu dumneata?

— Oarecum, spuse Arbin precaut.

— Bine. Uite, dumneata ne spui ce găsești de cuviință. Totul va rămâne între noi și te vom ajuta atât cât vom putea. De acord?

Fermierul își înclină repede capul, în semn de respect, și spuse:

— Mulțumesc. Lucrurile stau așa, domnule. Avem la fermă un om, o... ăă... rudă îndepărtată. Ne e de ajutor, înțelegeți...

Arbin înghiți cu greu, iar Shekt încuviință grav.

— E un muncitor harnic, domnule, și un bun muncitor - am avut un fiu, știți, dar a murit - și nevastă-mea, săraca, și eu, vedeți, avem nevoie de ajutor - ea nu se simte prea bine - cu greu ne-am descurca fără el.

Simțea că toată povestea era o cumplită harababură. Savantul uscățiv din fața sa dădu însă din cap aprobator.

— Și ruda asta vrei s-o tratezi?

— Da, sigur, credeam că v-am spus... vă rog să mă iertați că mi-a luat atâta timp. Vedeți, bietul om nu e tocmai... întreg la minte. Se corectă însă speriat: Nu e bolnav,

înțelegeți. Nu e redus mintal, încât să trebuiască să fie înlăturat. E doar mai *încet* la minte. Știți, nu vorbește.

— Nu vorbește? Shekt părea surprins.

— O... ba da. Dar nu vrea. Nu vorbește *bine*.

Shekt șovăia.

— Și vrei sinapsificatorul să-i ajute gândirea, nu?

Arbin încuviință fără grabă:

— Dacă s-ar gândi oleacă mai mult, domnule, ar putea s-o înlocuiască pe nevastă-mea la unele treburi.

— S-ar putea să moară. Știi asta?

Arbin îl privi neajutorat, frângându-și degetele cu furie.

— Am nevoie de asentimentul lui, spuse Shekt.

Fermierul clătină din cap îndărătnic.

— N-o să înțeleagă. Apoi începu să vorbească repede, întretăiat: Vă rog, domnule, sunt sigur că mă veți înțelege. Nu pareți omul care să nu știe ce-nseamnă o viață aspră. Omul acesta îmbătrânește. Nu-i vorba de *Șaizeci*, știți, dar dacă la următorul recensământ o să-l găsească înapoiat mintal și o să ni-l ia? Nu vrem să-l pierdem, de aceea l-am adus la dumneavoastră. Motivul pentru care mă ascund e că, poate - ochii lui Arbin se rotiră fără voie în jurul camerei, încercând să străbată pereții printr-un simplu efort de voință, pentru a vedea dacă ascultă cineva dincolo de ei - poate Stegarilor nu le-ar place ce fac. Poate încercarea de a salva un om năpăstuit e împotriva Datinilor, dar viața e grea, domnule... Și v-ar fi și dumneavoastră de folos. Doar *ați cerut* voluntari.

— Desigur. Unde e ruda dumitale?

Arbin își luă inima în dinți.

— Afară, în biciclul meu, dacă nu l-o fi găsit cineva. N-ar fi în stare să se descurce dacă l-ar fi găsit...

— Ei, să sperăm că n-a pățit nimic. Mergem imediat acolo și aducem mașina în garajul de la subsol. O să am grijă ca nimeni să nu știe de prezența lui, în afara noastră și a asistenților mei. Și te asigur că nu vei avea nici un fel de necazuri cu Confreria.

Brațul lui Shekt se lăsă prietenește pe umărul lui Arbin, care surâse crispat. Fermierul simți de parcă i s-ar fi slăbit o funie ce-i strângea gâtul.

Shekt examina omul rotofei și chel de pe canapea. Era inconștient, respira adânc și regulat. Vorbise neinteligibil, nu înțelesese nimic din ceea ce i se spusese. Și totuși, nu descoperise nici unul din stigmatele fizice ale oligofreniei. Pentru un bătrân, reflexele erau normale.

Bătrân! Hm!

Privi înspre Arbin, care examina totul cu ochi de vultur.

— Ești de acord să-i facem analiza oaselor?

— Nu, strigă acesta. Apoi, ceva mai potolit: Nu vreau nimic din ce-ar putea servi la o identificare.

— Ne-ar ajuta... înțelegi, am fi mai siguri dacă i-am cunoaște vârsta...

— Are cincizeci de ani, spuse Arbin repede.

Fizicianul ridică din umeri. N-avea importanță. Privi din nou la pacientul adormit. Când fusese adus înăuntru, arăta deprimat, indiferent la ce se întâmpla cu el. Nici pilulele hipnotice nu-i treziseră aparent vreo suspiciune, îi fuseseră oferite, iar el, cu un zâmbet spasmodic, le înghițise.

Tehnicianul împinse înăuntru ultima din piesele greoaie ce alcătuiau sinapsificatorul. La apăsarea unui buton, sticla polarizată din care erau confecționate geamurile sălii de operație suferi o restructurare moleculară, devenind opacă.

Singura lumină din cameră își revărsa strălucirea rece asupra pacientului, suspendat acum în câmpul diamagnetic cu o putere de sute de kilowați ce se forma la câțiva centimetri deasupra mesei de operație.

Arbin rămase în întuneric, neînțelegând nimic, dar ferm hotărât să împiedice, măcar prin prezența sa, cine știe ce stratagemă malefică.

Fizicienii nu-i dădeau nici o atenție. Se fixau electrozii în jurul craniului pacientului. Era o treabă complicată. Mai întâi se studia atent forma craniului, prin metoda Ullster,

identificându-se șanțurile întortocheate, bine sudate. Shekt zâmbi în sinea sa. Fisurile craniene nu erau un indiciu absolut al vârstei, dar în acest caz erau edificatoare. Omul avea mai mult de cincizeci de ani, nu așa cum pretindea fermierul. O clipă mai târziu nu mai zâmbea. Se încruntă. Ceva nu era în regulă cu fisurile acelea. Păreau ciudate... nu tocmai... Pe moment fu gata să jure că forma craniană era primitivă, atavică, dar apoi...

De fapt, era vorba de un subdezvoltat mintal, așa că, de ce nu?

Următorul șoc fu însă atât de puternic, încât nu se putu opri să nu exclame:

— Cum de n-am observat! Omul ăsta are păr pe față! Se întoarce spre Arbin: A avut întotdeauna barbă?

— Barbă?

— Păr pe față! Apropie-te! Nu vezi?

— Ba da, domnule.

Creierul lui Arbin lucra febril. Observase, într-adevăr, dimineața, dar apoi uitase.

— Așa s-a născut. Apoi atenuă afirmația, adăugând: Așa cred.

— Ei, să-l îndepărtăm, atunci. Doar nu vrei să arate ca un animal, nu?

— Nu, domnule.

Părul se desprinsese ușor în urma aplicării unei paste depilatoare de către technicianul înmănușat cu grijă.

— Are păr și pe piept, domnule doctor, spuse acesta.

— Mare Galaxie! exclamă Shekt. Ia să văd! Bine, dar omul ăsta e tot o blană! Ei, lasă-l așa. Nu se vede sub cămașă și vreau să continuăm cu fixarea electrozilor. Să punem fișe aici, aici și aici. (Urmare niște înțepături fine și inserția capetelor filamentelor de platină.) Aici și aici.

O duzina de contacte, pătrunzând prin piele la suturile etanșe, prin care se puteau percepe ecourile extrem de delicate ale microcurenților care circulau de la o celulă la alta a creierului.

Urmăreau cu atenție oscilațiile ușoare ale ampermetrului, în funcție de închiderea sau întreruperea contactelor. Inscriptoarele desenau pe hârtia milimetrică linii fine ca niște fire de păianjen, cu vârfuri și adâncituri neregulate.

Diagramele fură apoi expuse pe ecranul iluminat. Se apleacă asupra lor, vorbind în șoaptă.

Arbin prindea frânturi de conversație...

— ... foarte regulat... priviți ce înalt e vârful cvinternar... cred că trebuie analizat... e destul de evident...

Urmă o perioadă lungă și plicticoasă în care se fixă aparatura. Se apăsă pe butoane, se reglă vernierele, se conectară bornele și se înregistrară valorile indicate. Electrometrele fură verificate iar și iar, executându-se reglările de rigoare.

Shekt îi zâmbi lui Arbin, spunându-i:

— Nu va mai dura mult.

Uriașa mașinărie fu împinsă deasupra celui adormit, ca un monstru greoi și lacom. Patru fire lungi fură legate la extremitățile membrelor, iar pe ceafă i se fixă cu grijă un fel de pernă de un negru mat, dintr-un fel de cauciuc tare. Aceasta era imobilizată cu ajutorul unor bride petrecute peste umeri; în sfârșit, cei doi electrozi opuși, ca niște mandibule uriașe, fură despărțiți și coborâți deasupra capului palid și flasc, în direcția tâmpelor.

Shekt privea fix la cronometru, în cealaltă mână era comutatorul. Apăsă cu degetul mare. Nu se întâmplă nimic perceptibil, nici măcar de către simțurile ascuțite de spaimă ale lui Arbin. Parcă s-ar fi scurs ore întregi, dar, în realitate, nu fuseseră nici trei minute. Shekt întrerupse contactul.

Asistentul se aplecă repede asupra pacientului care dormea încă și apoi își înălță capul triumfător.

— Trăiește.

Câteva ore după aceea se efectuează o mulțime de înregistrări, într-o atmosferă de emoție cu greu stăpânită. Trecuse bine de miezul nopții când Schwartz își reveni din anestezie și pleoapele îi tresăriră.

Shekt se dădu înapoi - livid dar fericit, își trecu dosul palmei peste frunte, respirând ușurat.

— E în ordine.

Apoi se întoarse ferm spre Arbin.

— Va trebui să stea la noi câteva zile, domnule.

Teama din ochii lui Arbin crescuseră nebunește.

— Dar... dar...

— Nu, nu, trebuie să ai încredere în mine. Nu i se va întâmpla nimic. Lasă-l aici. Numai noi vom ști de el. Dacă-l ieși acum cu dumneata, s-ar putea să moară. Ce ai realiza? ... Și-n plus ar trebui să și dai explicații Stegarilor cu privire la cadavru.

Ultimul argument își atinse ținta. Arbin înghiți în sec.

— Dar, stați puțin, cum voi ști când să vin să-l iau? Nu vreau să vă spun cum mă cheamă.

Însemna totuși că acceptase.

— Nu-ți cer să-mi spui numele. Vino peste o săptămână, la zece seara. Am să te aștept la ușa garajului, pe unde am intrat cu biciclul duminică. Trebuie să ai încredere în mine, omule, n-ai de ce te teme.

Era noapte când Arbin părăsi în mare grabă Chica. Trecuseră douăzeci și patru de ore de când străinul îi bătuse la ușă și în acest interval își dublase vina față de Datini. Va mai fi oare vreodată în siguranță?

Nu se putea stăpâni să nu privească mereu în urmă, în timp ce biciclul gonea pe drumul pustiu, îl urmări cineva? Ca să descopere unde locuia? Sau i se și înregistrase chipul? Poate acum se și făceau confruntări undeva, departe, în dosarele Confreriei din Washenn, unde erau înregistrați toți pământeni în viață, cu toate datele personale, în vederea lui Șaizeci.

Șaizeciul care sosește fatal pentru orice pământean. Mai avea un sfert de veac până atunci, dar trăia zilnic cu spectrul lui din cauza lui Grew, iar acum din cauza străinului.

Dar dacă nu s-ar mai întoarce niciodată în Chica?

Nu! El și Loa n-ar mai putea produce mult timp cât trei, și odată cu primul eșec s-ar descoperi și prima crimă - aceea de a-l ascunde pe Grew.

Nu, odată începute, crimele împotriva Datinilor se înmulțeau inevitabil.

Știu atunci că se va întoarce la Chica, indiferent de risc.

Era mult după miezul nopții când Shekt se gândi să se ducă la culcare, și numai la insistențele fiicei sale îngrijorate. Dar tot nu putu să adoarmă. Perna părea un mijloc rafinat de a-l sufoca, cearceafurile i se încălceau în jurul trupului scoțându-l din minți. Se sculă și se așeză la locul său de la fereastră. Orașul era întunecat, dar la orizont, pe partea opusă lacului, pâlpâia lumina albastră a morții ce stăpânea pretutindeni pe Pământ, cu excepția câtorva petece izolate.

Toată agitația zilei trecute i se perinda în fața ochilor ca un dans infernal, torturându-i creierul obosit. După ce-l convinsese pe fermierul speriat să plece, ultima grijă fusese să-l cheme pe Ennius la videofon. Se vede că acesta aștepta apelul, deoarece răspunse chiar el. Era încă încotoșmănit în veșmintele sale impregnate cu plumb.

— A, Shekt, bună seara. Ai terminat experiența?

— Cât pe-aci să-l termin și pe voluntarul meu, săracul.

Ennius păli.

— Bine am făcut atunci că am plecat. Am impresia că voi, oamenii de știință, nu sunteți prea departe de niște criminali.

— Încă n-a murit, domnule Guvernator, și s-ar putea să-l salvăm, dar...

Shekt înălță din umeri.

— În locul dumitale, Shekt, m-aș rezuma exclusiv la sobolani pe viitor... Dar nu pari deloc cel pe care-l știam, prietene. Sigur, trebuie să fii obișnuit cu lucrurile astea, nu ca mine.

— Îmbătrânesc, domnule Guvernator, spuse Shekt simplu.

— O ocupație periculoasă pentru un pământean, sună sec răspunsul. Culcă-te, Shekt.

Acum fizicianul stătea la geam, privind spre orașul întunecat al unei lumi muribunde.

De doi ani făcea experiențe la sinapsificator, și în tot acest răstimp fusese sclavul Societății Stegarilor - sau Confreriei, cum își mai spuneau - care-l jucau cum voiau ei.

Avea vreo opt articole care ar fi putut fi publicate în "Revista Siriană de Neurofiziologie", aducându-i acea faimă galactică la care râvnea. Articolele muzezeau în birou, în schimb, apăruse acel neînsemnat și derutant articol publicat în "Revista de Fizică". Așa voia Confreria. Mai bine adevărul pe jumătate decât o minciună.

Și totuși Ennius se interesa. De ce? Făcea el vreo legătură cu alte informații pe care le va fi căpătat? Bănuia Imperiul ceea ce bănuia el însuși?

În decursul a două secole, Pământul se răsculase de trei ori. De trei ori atacase garnizoanele imperiale, sub stindardul unui pretins trecut glorios. De trei ori eșuase - bineînțeles - și de n-ar fi fost Imperiul o orânduire luminată, iar Consiliile Galactice pline de tact, Pământul ar fi fost șters cu sânge de pe lista planetelor locuite.

De data asta situația ar fi putut fi diferită... Sau era diferită? Câtă încredere putea să aibă în cuvintele unui muribund, pe trei sferturi inconstient?

Ce importanță avea? Oricum nu îndrăznea să întreprindă ceva. Nu putea decât să aștepte, îmbătrânind și, după cum spusese Ennius, aceasta era o ocupație periculoasă pe Pământ. *Șaizeciul* era foarte aproape și foarte puțini erau exceptați de la fatala scadență. Și chiar și pe acest bulgăre nenorocit, de pulbere arzândă, el dorea să trăiască.

Ajuns cu gândul aici, se culcă din nou și, cu puțin înainte de-a adormi, se întreabă vag dacă nu cumva Stegarii

interceptaseră convorbirea sa cu Ennius. Nu știa atunci că Stegarii aveau alte surse de informație.

Se luminase de ziuă, și tânărul tehnician al lui Shekt încă nu luase o hotărâre definitivă.

Îl admira pe Shekt, dar știa foarte bine că tratamentul secret al unui voluntar neautorizat contravenea ordinului direct al Confreriei. Ordinul avea statut de Datină și în consecință încălcarea lui era o crimă capitală.

Întoarse problema pe toate părțile. La urma urmelor, cine era acest pacient? Campania pentru recrutarea de voluntari fusese condusă cu grijă. Scopul ei era de-a oferi suficientă informație, ca și de a înlătura bănuielile unor virtuali spioni imperiali, fără însă a încuraja cu adevărat voluntariatul. Societatea Stegarilor își trimitea oamenii ei la tratament - și cu asta basta.

Atunci, cine îl trimisese pe acel om? Societatea Stegarilor, pentru a verifica loialitatea lui Shekt?

Sau era Shekt un trădător? Stătuse închis în birou mai devreme cu cineva în haine voluminoase - așa cum poarta extraterestrii de teama contaminării radioactive.

Și într-un caz și-n celălalt, Shekt putea fi înfundat: și de ce să se lase târât odată cu el? Era tânăr, având în fața lui aproape patru decenii de viață. De ce să anticipeze Șaizeciul?

În plus, ar fi fost avansat... Iar Shekt era atât de bătrân. La următorul recensământ avea să fie luat oricum, așa că nu-i făcea cine știe ce rău. Practic, deloc.

Hotărârea era luată, întinse mâna după aparatul de transmisiune și formă cifrul ce-l puneă în legătură directă cu cabinetul particular al Înaltului Ministru al Pământului. După împărat și Guvernator, acesta avea drept de viață și de moarte asupra tuturor oamenilor de pe Pământ.

Era din nou seară când impresiile cețoase din mintea lui Schwartz începură să prindă contur, răzbătând prin durerea

ascuțită. Își aminti de călătoria spre clădirile joase, îngrămădite, de pe malul lacului, apoi de lunga așteptare, ghemuit în spatele mașinii.

Și apoi... ce? Mintea sa vâna lacomă imaginile leneșe... Da, veniseră să-l ia. Fusesse dus într-o cameră cu instrumente și cadrane și cele două pilule... Asta era. Îi dăduseră niște pilule, iar el le luase bucuros. Ce avea de pierdut? Dacă l-ar fi otrăvit, i-ar fi făcut o favoare.

Și după aceea... nimic.

Ba da! Izolate străfulgerări în conștiință... Oamenii care se aplecau asupra lui... Deodată își aminti de senzația rece a stetoscopului pe piept... O fată îi dăduse să mănânce.

Îl fulgeră deodată gândul că fusesse operat și, cuprins de panică, aruncă brusc cearceafurile de pe el și se ridică în capul oaselor.

O fată se repezi imediat la el, punându-i mâinile pe umeri și împingându-l înapoi pe pernă. Spunea ceva pentru a-l liniști, dar n-o înțelegea. Se încorda, încercând să se opună brațelor ei subțiri, dar în zadar. Nu avea suficientă putere.

Își ridică mâinile în dreptul ochilor. Păreau normale, își mișcă picioarele sub cearceafuri. Nu fuseseră amputate.

Se întoarse spre fată și-i vorbi fără prea mare speranță.

— *Tu* cel puțin mă înțelegi? Știi unde mă aflu?

Nu-și recunoștea propria voce.

Fata zâmbi și-și revărsă asupra lui un torent de sunete plăcute, dar fără sens. Schwartz gemu. Intră apoi bărbatul în vârstă, cel care-i dăduse pilulele. Cei doi vorbiră între ei o vreme, după care, întorcându-se, fata arătă înspre buzele lui, îndemnându-l să vorbească.

— Poftim? întrebă Schwartz.

Ea dădu repede din cap, cu chipul strălucind de bucurie. Fără să vrea, Schwartz simți că-i face plăcere să-l privească.

— Vrei să vorbesc?

Bărbatul se așeză alături pe pat și-i făcu semn să deschidă gura. Aaa... făcu el, iar Schwartz repetă: aaa...

Degetele străinului îi lunecau pe gât, masându-i mărul lui Adam.

— Ce este, se burzului Schwartz când apăsarea încetă. Vă surprinde că vorbesc? Drept cine mă luați?

Zilele treceau și Schwartz învăța câteva cuvinte. Bărbatul era doctorul Shekt - primul om pe care-l știa după nume de când pășise peste păpușa de cârpe. Fata era Pola, fiica lui. Schwartz descoperi că nu mai avea nevoie să se bărbierească. Nu-i mai creștea păr pe față. Descoperirea îl sperie. Oare îi crescuse vreodată?

Puterea îi revenea cu repeziciune, îl lăsau acum să se îmbrace și să umble prin cameră și-i dădeau să mănânce și altceva pe lângă terci.

Să fi fost vorba de o amnezie? Pentru asta îl tratau? Era lumea asta normală, firească, în timp ce lumea pe care și-o amintea nu era decât închipuirea unui creier bolnav?

Nu-l lăsau niciodată să iasă din cameră, nici măcar pe coridor. Era prizonier deci? Comisese poate o crimă?

Nu există singurătate mai cumplită decât a aceluia care rătăcește fără sens pe coridoarele întortocheate ale propriei sale minți, în temnița căreia nimeni nu poate pătrunde să-l salveze. Nu există om mai neajutorat decât cel ce și-a pierdut memoria.

Pola se distra învățându-l cuvinte. Pe el nu-l uimea ușurința cu care le reținea, își amintea că avusese o memorie extraordinară, în această privință, cel puțin, se pare că nu se înșela. După două zile, înțelegea propoziții simple. După trei, se putea face înțeles.

În a treia zi fu de-a dreptul uluit. Shekt îl învăța să socotească și-l puneă să rezolve exerciții. Schwartz răspundea, iar Shekt verifica timpul cu ajutorul unui cronometru și-l înregistra cu mișcări rapide de stilou. La un moment dat, Shekt îi explică noțiunea de "logaritm" și-i ceru să-i spună logaritmul lui doi.

Schwartz își căută cuvintele. Vocabularul îi era încă foarte restrâns, așa că trebuia să-l completeze prin gesturi.

— Eu... nu... spune. Răspuns... nu... număr.

Shekt încuviință încântat:

— Nu e un număr întreg. Parte dintr-unul, parte dintr-altul.

Schwartz înțelese că Shekt îi confirmase răspunsul: nu era un număr întreg, ci fracționar. Continuă:

— Zero virgulă trei zero unu zero trei... și... multe... numere.

— De ajuns!

Rămase înmărmurit. Cum de știuse răspunsul? Era sigur că nu mai auzise niciodată de logaritmi, și totuși răspunsul îi venise în minte de îndată ce auzise întrebarea. Habar n-avea cum calculase. Ca și cum mintea sa ar fi fost o entitate independentă, vorbind prin gura lui.

Sau poate fusese matematician înainte de a-și pierde memoria?

Așteptarea i se părea din ce în ce mai grea. Simțea că trebuie să iasă în lume, silind-o să-i dea un răspuns. Nu-l putea afla stând închis în această cameră unde (gândul îl săgeta brusc) nu era decât un cobai.

Șansa i se oferă în cea de-a șasea zi. Începură să aibă prea multă încredere în el și odată, la plecare, Shekt nu mai încuie ușa. Dacă de obicei ușa se închidea atât de etanș încât dispărea până și linia ce-o delimita de perete, de data asta ea lăsa liber un spațiu de aproape o jumătate de centimetru.

Așteptă puțin pentru a se asigura că Shekt nu avea să revină imediat și apoi își duse mâna în dreptul luminiței ce pâlpâia ușor, cum îi văzuse pe ei făcând. Ușa se deschise lin, fără zgomot... Coridorul era gol.

Așa reuși Schwartz să "evadeze".

Nu avea cum să știe că, în timpul celor șase zile ale șederii sale aici, se aflase tot timpul sub supravegherea unor agenți ai Societății Stegarilor.

6. TEMERI ÎN NOAPTE

Noaptea, palatul Guvernatorului era ca un tărâm de basm. Florile nopții (toate aduse de pe alte planete) își deschideau petalele albe, cărnoase, în ghirlande ce-și trimiteau miresmele delicate până la zidurile palatului, în lumina polarizată a lunii, împletiturile de silicați artificiali, încrustate cu măiestrie în aliajul de aluminiu fără pată din care era construit palatul, aruncau o lumină violacee pe luciul metalic din jur.

Ennius privi la stele. Pentru el, doar ele erau cu adevărat frumoase - pentru că însemnau Imperiul.

Firmamentul Pământului era de un tip intermediar. Nu avea strălucirea insuportabilă a cerurilor din Lumile Centrale, unde stelele se întreceau unele pe altele într-o competiție orbitoare, spulberând întunecimea nopții într-o explozie de lumină. Nu avea nici măreția solitară a boltelor de la periferie, unde pânza de întuneric era rareori întreruptă de luciul palid al vreunei stele orfane. Galaxia apărea acolo ca o lentilă lăptoasă, cu stelele pierdute într-o pulbere diamantină.

De pe Pământ vedeai deodată două mii de stele. Ennius privi la Sirius, în jurul căruia gravita una din cele zece planete, foarte populate, ale Galaxiei.

Era Arcturus, capitala sectorului în care se născuse el. Soarele de pe Trantor, capitala Imperiului, era pierdut undeva în Calea Lactee. Chiar și la telescop nu apărea decât ca o lumină puternică.

Simți atingerea ușoară a unei mâini, și mâna sa se ridică s-o cuprindă.

— Flora? șopti el.

— Ea, din fericire, sună vocea ușor amuzată a soției sale. Știi că n-ai dormit de când te-ai întors din Chica? Și mai știi că e aproape ziuă?... Să-ți comand micul dejun aici?

— De ce nu?

Îi zâmbi tandru, încercând să descopere în întuneric bucla de păr castaniu ce-i luneca pe obraz.

— Și trebuie să veghezi alături de mine, întunecând cei mai frumoși ochi din Galaxie?

Flora își eliberă șuvița și-i răspunse blând:

— Te străduiești chiar tu să-i umbrești cu dulcegăriile tale. Te-am mai văzut însă în starea asta, încât să nu-ți închipui că mă poți păcăli. Ce griji te-au ținut treaz, dragul meu?

— Cele obișnuite. Că te-am înmormântat aici când orice curte de vicerege din Galaxie s-ar mândri cu tine.

— Ei, lasă! Haide, Ennius, nu încerca să mă duci.

Ennius clătină din cap.

— Nu știu. Cred că e vorba de un amestec de mici enigme ce au reușit în cele din urmă să-mi dea dureri de cap. Pe de-o parte Shekt cu sinapsificatorul său. Pe urmă arheologul ăsta, Arvardan, cu teoriile lui. Și altele, și altele. Dar ce importanță are, Flora... N-am nici un rost aici.

— La ora asta, nu-i oricum momentul să-ți pui la încercare moralul.

Ennius scrâșni.

— Pământenii ăștia blestemați! De ce trebuie să fie ei, o mână de oameni, o asemenea povară pentru Imperiu? Ți-amintești, Flora, cum m-a prevenit bătrânul Faroul, predecesorul meu, atunci când am fost numit Guvernator, că este un post foarte greu? Avea dreptate. Ba chiar pot spune că nu m-a prevenit îndeajuns. Atunci am râs de el și-n gând l-am etichetat drept un senil incapabil. Pe când eu eram tânăr, energic, îndrăzneț. Eu aveam să mă descurc...

Se opri, pierdut în gânduri, apoi continuă fără o legătură aparentă:

— Și totuși, există atâtea dovezi disparate care, împreună, par să indice că pământenii nutresc din nou vise de rebeliune.

Își ridică privirea.

— Știi ce susține doctrina Stegarilor? Că Pământul a fost odată singurul cămin al umanității și că este centrul neîndoielnic al rasei, adevărata întruchipare a Omului?

— Bine, dar asta ne-a spus și Arvardan cu două seri în urmă, nu? Cel mai bine în asemenea situații este să-l lași pe respectivul să spună tot ce gândește.

— Într-adevăr, vorbi Ennius posomorât, dar chiar și așa, el nu a vorbit decât despre trecut, pe când Stegarii se referă și la viitor. Pământul, spun ei, va fi încă o dată centrul rasei. Pretind chiar că această a Doua împărăție a Pământului e pe-aproape. În profețiile lor se spune că Imperiul va fi distrus de o catastrofa generală, în urma căreia Pământul va triumfa, revenind la întreaga sa glorie primitivă - și aici vocea lui Ennius începu să tremure - de lume înapoiată, barbară, cu un soi bolnav. De trei ori au dus aceste absurdități la răscoală, și distrugerile cauzate Pământului nu i-au clintit câtuși de puțin în credința lor prostească.

— Sunt niște bieți amărâți, pământenii ăștia, spuse Flora. Dacă-și pierde Credința, ce le mai rămâne? Sunt privați de orice altceva - de o lume normală, de o viață decentă. Sunt lipsiți chiar și de demnitatea unui statut de egalitate cu restul Galaxiei. Așa încât se refugiază și ei în vise. Nu poți să-i condamni.

— Ba da, strigă Ennius cu aprindere, ia să lase visele și să lupte pentru a fi asimilați. Ei nu neagă că sunt altfel decât ceilalți. Ei nu vor decât să înlocuiască "inferiori" cu "superiori" și nu te poți aștepta ca restul Galaxiei să fie de acord. N-au decât să renunțe la spiritul lor de clică, la Datinile lor retrograde și dezgustătoare. Să devină și ei *oameni*, și vor fi tratați ca atare. Sau n-au decât să rămână pământeni, dar atunci să nu ceară mai multă considerație. Nu asta contează însă acum. Ce este, de exemplu, cu sinapsificatorul acela? Iată un ghimpe ce nu mă lasă să dorm.

Ennius se încruntă gânditor spre răsărit, unde o lumină lăptoasă cotropea treptat întunericul.

— Sinapsificatorul?... Nu-i instrumentul de care vorbea Arvardan la cină? Pentru el te-ai dus la Chica?

Ennius încuviință.

— Și ce-ai descoperit?

— Ei bine, absolut nimic. Îl cunosc pe Shekt. Îl cunosc foarte bine. Pot să-mi dau seama când e în largul lui și când nu. Ascultă-mă Flora, omul ăsta era mort de spaimă cât timp a vorbit cu mine, iar când am plecat, a transpirat de fericire. Nu-mi place deloc misterul ăsta.

— Dar mașina funcționează?

— Ce, sunt neurofizician ca să știu? Shekt zice că nu. M-a sunat să-mi spună că un voluntar era gata să moară. Dar nu l-am crezut. Era emoționat! Ba mai mult. Era triumfător! Sau voluntarul era în afară de pericol și experiența reușise, sau nu mai știu eu cum arată un om fericit... Spune-mi atunci, de ce m-a mințit? Crezi că sinapsificatorul funcționează? Crezi că va crea o rasă de genii?

— Dar de ce-l ține secret?

— Ah! De ce? Nu înțelegi? De ce a eșuat Pământul în revoltele sale? Luptau contra unor forțe infinit superioare, nu? Dar dacă ar crește nivelul de inteligență al pământenilor? De două ori. De trei ori. Vor mai fi superiori adversarii lor?

— Oh, Ennius!

— S-ar putea să ajungem în situația unor maimuțe care atacă oameni. Ce-ar mai conta atunci superioritatea numerică?

— Te lupți cu morile de vânt. N-ar putea ascunde așa ceva. Poți cere oricând Biroului Provinciilor Spațiale să-ți trimită câțiva psihologi care să testeze pământenii la întâmplare. Orice creștere anormală a coeficientului de inteligență ar fi detectată numaidecât, nu?

— Cred că da... Dar s-ar putea să nu fie asta. Nu sunt sigur de nimic, Flora, decât că se anunță o răscoală. Ceva de genul celei din 750, dar mai periculoasă probabil.

— Ești pregătit să-i faci față? Vreau să spun, dacă ești atât de sigur...

— Pregătit? Ennius râse crispat. Sunt. Garnizoana e pregătită și complet echipată. Am făcut tot ce era posibil cu materialul de care dispun. Dar, Flora, nu vreau o răscoală. Nu vreau să rămân în istorie drept Guvernatorul Răscoalei. Nu vreau ca numele meu să fie asociat cu moarte și masacre. Voi fi decorat pentru asta, dar peste un secol voi figura în cărțile de istorie ca un tiran sângeros. Ce s-a întâmplat cu Viceregele din Santanni din secolul al VI-lea? Ce altceva putea face, chiar dacă au trebuit să moară milioane? Atunci a fost decorat, dar cine mai are astăzi un cuvânt bun pentru el? Aș prefera ca urmașii să mă știe drept cel care a împiedicat o răscoală, salvând viețile nemernice a douăzeci de milioane de nebuni.

Tonul său arăta că nu avea mari speranțe în această privință.

— De ce ești așa de sigur că n-ai să poți, Ennius?

Se așază alături, plimbându-și degetele pe obrazul lui.

El le prinse și le ținu strâns.

— Cum să pot? Totul e împotriva mea. Însuși Biroul se aruncă în luptă de partea fanaticilor Pământului, trimițându-l aici pe Arvandan.

— Dar, dragul meu, arheologul ăsta nu poate fi capabil de ceva atât de îngrozitor. E drept că vorbește ca un maniac, dar ce rău poate face?

— Cum, nu-ți dai seama? Vrea să adune probe în sensul că Pământul a fost într-adevăr vatra umanității, alimentând astfel activitatea subversivă a pământenilor, oferindu-i o bază științifică.

— Oprește-l, atunci.

— Nu pot. Poftim, ăsta-i adevărul. În teorie, viceregii pot face orice, dar lucrurile nu stau tocmai așa. Arvandan are o

permisiune în scris din partea Biroului Provinciilor Spațiale. Este aprobată de împărat; în felul acesta, poate trece peste capul meu. Eu nu pot decât să mă adresez Consiliului Central, ori asta ar dura luni de zile... Și ce motive aş putea invoca? Pe de altă parte, dacă aş încerca să-l opresc cu forța, aş săvârși un act de nesupunere, și știi ce repede înlătură Consiliul Central un guvernator atunci când consideră că respectivul și-a depășit atribuțiile, de când cu Războiul Civil din anii optzeci. Și ce-aș realiza? Aș fi înlocuit de altcineva, care n-ar cunoaște câtuși de puțin situația, iar Arvardan și-ar continua nestingherit cercetările.

Și încă nu ți-am spus ce-i mai grav, Flora. Știi cum are de gând să dovedească vechimea Pământului? Ia încearcă să ghicești.

Flora surâse.

— Râzi de mine, Ennius. Cum să ghicesc? Doar nu sunt arheolog. Presupun că o să dezgroape statui sau oase și o să le stabilească vechimea pe baza radioactivității lor, sau ceva de genul acesta.

— Ar fi bine să fie așa. Arvardan mi-a spus însă ieri că intenționează să pătrundă în regiunile radioactive ale Pământului. Vrea să dezgroape obiecte ale culturii primitive, să demonstreze că ele datează dintr-o perioadă anterioară celei în care solul Pământului a devenit radioactiv - pentru că așa susține el, că radioactivitatea a fost produsă de om - și astfel să stabilească vechimea acelei perioade.

— Dar cam așa ceva am spus și eu.

— Știi ce-nseamnă să pătrunzi în legiunile radioactive? Sunt Interzise. Este una din Datinile cele mai importante ale pământenilor. Nimeni nu poate pătrunde în Teritoriile Interzise și toate terenurile radioactive sunt Interzise.

— Asta-i foarte bine. Arvardan va fi oprit de pământenii înșiși.

— Foarte frumos! Va fi oprit de Înaltul Ministru! Și cum o să-l putem convinge vreodată că n-a fost vorba de un

proiect finanțat de guvern, că Imperiul nu încurajează deliberat sacrilegiul?

— Înaltul Ministru nu poate fi atât de susceptibil.

— Nu poate?

Ennius se trase înapoi, privindu-și uimit soția. Noaptea se subțiasse devenind cenușie, și el abia îi putea distinge chipul.

— Ești de o naivitate înduioșătoare. Bineînțeles că este atât de susceptibil. Știi ce s-a întâmplat cam cu ăă... cincizeci de ani în urmă? Am să-ți povestesc și ai să judeci singură.

Pământenii refuzau sistematic orice simbol al dominației imperiale, datorită teoriei lor că Pământul ar fi stăpânul de drept al Galaxiei. S-a întâmplat însă ca tânărul Stannell al 11-lea - împăratul minor care era puțin smintit și a fost asasinat, ți-amintești! - să ordone aplicarea blazonului împăratului în Camera Consiliului lor din Washenn. Ordinul în sine era îndreptățit, blazonul fiind prezent în toate camerele Consiliilor Planetare din Galaxie, ca simbol al unității imperiale. Dar ce s-a întâmplat în acest caz? În ziua în care a fost înălțat blazonul, în oraș au izbucnit revolte în masă.

Fanaticii din Washenn au doborât blazonul și s-au repezit înarmați asupra garnizoanei. Stannell al 11-lea era suficient de nebun pentru a cere ca ordinul să fie respectat, chiar dacă asta ar fi însemnat masacrarea tuturor pământenilor. A fost însă asasinat mai înainte să-și ducă la îndeplinire intenția, iar Edard, succesorul său, a contramandat ordinul inițial. Pacea s-a instaurat din nou.

— Vrei să spui, exclamă Flora neîncrezătoare, că blazonul imperial nu a fost pus la loc?

— Chiar asta vreau să spun. Pământul e singurul din milioanele de planete ale Imperiului care nu are blazonul în Camera de Consiliu. Această nenorocită de planetă pe care ne aflăm acum. Și chiar și astăzi, dacă am încerca din nou,

ei ar lupta până la unul să ne împiedice. Iar tu mă întrebi dacă sunt susceptibili, îți spun că sunt nebuni.

Urmă un interval de tăcere, după care zorii cenușii fură din nou tulburați de vocea nesigură a Florei.

— Ennius?

— Da.

— Pe tine nu te preocupă eventualitatea unei revolte numai pentru că ți-ar distruge reputația. N-aș fi vrednică să-ți fiu soție dacă nu ți-aș putea pătrunde în gânduri și am impresia că ți-e frică de ceva realmente periculos pentru Imperiu... Nu trebuie să-mi ascunzi nimic, Ennius. Te temi că pământeni ar putea *câștiga*.

— Flora, nu vreau să vorbesc despre asta, spuse Ennius cu o expresie chinuită. Nu e nici măcar o bănuială... Poate că patru ani pe planeta asta înseamnă prea mult pentru orice om normal. De ce totuși sunt pământeni atât de siguri?

— De unde știi că sunt?

— O, sunt! Am și eu sursele *mele* de informație. La urma urmelor, au fost zdrobiți de trei ori. N-au cum să-și mai facă iluzii. Și totuși, ei continuă lupta încrezători, înfruntând două sute de milioane de planete, fiecare din ele mai puternice decât a lor. Să fie oare atât de înrădăcinați în credința față de un Destin sau vreo Forță supranaturală - ceva care să aibă înțeles doar pentru ei... Poate că... poate că... poate că...

— Poate ce, Ennius?

— Poate că își au armele lor.

— Arme care să îngăduie unei singure planete să învingă două sute de milioane? Ești într-adevăr un alarmist. Nu există o asemenea armă.

— Ți-am pomenit de sinapsificator.

— Iar eu ți-am spus ce trebuie să faci în această privință. Mai cunoști vreun alt gen de armă pe care-ar putea-o folosi?

— Nu, răspunse Ennius fără convingere.

— Tocmai. Nu există o asemenea armă. Am să-ți spun eu ce să faci, dragul meu. Iei legătura cu Înaltul Ministru, avertizându-l de bună credință în privința planurilor lui Arvardan și îndemnându-l, neoficial, să nu-i acorde permisiunea. Asta va înlătura - sau cel puțin așa s-ar cuveni - orice bănuială că Guvernul Imperial ar fi amestecat în această prostească violare a datinilor lor. În același timp, îl vei opri pe Arvardan, fără să intervii direct. Apoi ceri Biroului să-ți trimită doi psihologi capabili - sau mai bine cere patru, să fii sigur că-ți trimit doi - și-i pui să testeze dacă e într-adevăr ceva în legătură cu sinapsificatorul... Iar, de ce încă s-ar mai putea ivi - se pot îngriji soldații noștri, și posteritatea s-o lăsăm în plata ei. Ce-ar fi acum să te culci puțin? Lăsăm în jos speteaza scaunului, te-nvelești cu blana asta, iar când te trezești îți trimit micul dejun. La lumina zilei vei vedea altfel lucrurile.

Așa încât, după ce veghease o noapte întreagă, Ennius adormi cu cinci minute înainte de răsăritul soarelui.

Opt ore mai târziu, Înaltul Ministru afla de Bel Arvardan și de misiunea sa - de la însuși Guvernatorul.

7. CONVERSAȚIE CU NEBUNI?

Cât despre Arvardan, singura lui preocupare era cum să-și organizeze timpul liber. Nava sa, *Ophiuchus*, nu avea să sosească mai devreme de cel puțin o lună, și de acest timp putea dispune cum dorea.

În cea de-a șasea zi de la sosirea pe Everest, se îmbarcă pe cea mai mare navă stratosferică cu reacție a Companiei de Zbor Terriene, cu destinația Washenn - capitala Pământului.

Dacă preferase o cursă obișnuită rapidului crucișător spațial pus la dispoziția sa de Ennius, aceasta se datora unei legitime curiozități de străin și arheolog pentru viața obișnuită a locuitorilor de pe o planetă ca Pământul.

Mai exista însă un motiv.

Arvardan era din Sectorul Sirian, cunoscut pentru antiterrismul său în întreaga Galaxie. Și totuși, îi plăcea să creadă că nu se lăsase orbit de această prejudecată. Ca om de știință, ca arheolog, nu-și putea permite. Sigur, se obișnuise să-și reprezinte pământenii în anumite tipare caricaturale, și chiar și acum cuvântul "pământean" îi suna urât. Nu era însă realmente pornit împotriva lor.

Cel puțin, nu în mod conștient. De exemplu, dacă vreodată se întâmplase ca un pământean să-și exprime dorința de a lua parte la o expediție de-a sa sau de a lucra pentru el într-o calitate oarecare - și dacă și avea pregătirea și capacitatea necesare - îl primea. Dacă exista un post vacant, totul se aranja. Și, desigur, dacă asta nu deranja prea mult pe ceilalți membri ai expediției. Aici era cuiul. De obicei, colegii săi obiectau și atunci ce mai putea face?

Acum, reflectă el, nu ar fi avut nimic împotrivă să ia masa cu un pământean, sau, la nevoie, chiar să împartă camera cu el, dacă respectivul era destul de curat și de

sănătos. De fapt, gândi el, l-ar fi tratat ca pe oricare altul. Desigur, nu putea nega faptul că un pământean rămânea pentru el un pământean. N-avea ce face. Era rezultatul unei copilării petrecute într-un mediu pătruns de o intoleranță atât de totală, încât nici nu mai era percepută ca atare, iar axiomele lui îți deveneau o a doua natură. Abia când te detașai de lumea aceea îți dădeai seama de fanatismul ei.

Acum avea prilejul să se pună la încercare. Era înconjurat în exclusivitate de pământenii și se simțea perfect normal - aproape. Ei, doar ceva mai conștient de sine.

Privi în jur, la figurile comune ale celorlalți pasageri. Exista credința că pământenii sunt altfel decât lumea cealaltă, dar, se întrebă el, i-ar fi putut deosebi dacă i-ar fi întâlnit undeva, din întâmplare? Nu, își zise. Femeile nu arătau rău... Arvardan se încruntă. Exista totuși o limită a toleranței. Mezalianțele, de exemplu, erau excluse.

Chiar și aeronava era, din punctul său de vedere, o construcție deficitară. Funcționa, e drept, pe bază de energie atomică, dar principiul nu era nici pe departe corect aplicat. Reactorul, de exemplu, nu era perfect izolat. Realiză însă că, pentru pământenii, prezența întâmplătoare a unor raze gamma în atmosferă și a unei mai mari densități neutronice s-ar fi putut să conteze mai puțin.

Fu atras apoi de priveliștea ce-i desfăta privirea. De la purpuriul întunecat al limitei superioare a stratosferei, Pământul oferea un spectacol fabulos. Suprafața sa, înecată în ceață, întreruptă ici și colo de petecele norilor însoriți, părea un deșert portocaliu. În urma lor rămânea pânza pufoasă a nopții, ale cărei umbre întunecate erau alungate din loc în loc de strălucirea zonelor radioactive.

Atenția îi fu deodată atrasă de râsetele celorlalți. Centrul veseliei generale părea să fie un cuplu în vârstă. Arătau destul de robuști amândoi și erau tot un zâmbet.

Arvardan își atinse vecinul cu cotul:

— Despre ce-i vorba?

Vecinul se opri din râs pentru a-i răspunde:

— Sunt căsătorit de patruzeci de ani și acum fac Turul.

— Turul...?

— Da, nu știi? Turul în jurul Pământului.

Bătrânelul, cu chipul îmbujorat de plăcere, își povestea întâmplările și impresiile. Soția sa intervenea din când în când, făcând precizări minuțioase, lipsite de orice importanță, dar emise și acceptate cu cea mai bună dispoziție. Ceilalți ascultau cu mare atenție, încât Arvardan își zise că pământeni sunt la fel de buni și omenoși ca orice alt popor din Galaxie.

Cineva întreabă:

— Și când sunteți programați pentru *Șaizeci*?

— Cam peste o lună, veni repede răspunsul, iar cel ce-l dăduse nu părea nici surprins, nici indispus. Pe șaisprezece noiembrie.

— Ei, continuă cel ce pusese întrebarea, sper să aveți o zi frumoasă. Tatei i-a venit vremea într-o blestemată zi ploioasă - nici c-am mai văzut una la fel. Eu îl însoțeam - știți cum e, într-o asemenea zi nu vrei să fii singur - iar el s-a plâns de ploaie tot timpul drumului. Eram într-o mașină deschisă, așa că ne-a udat până la piele. - "Ascultă", i-am zis, "de ce te plângi *dumneata*, tată? Doar eu sunt cel care trebuie să se întoarcă."

Se stârni un hohot general, căruia cuplul aniversat i se alătură din toată inima.

Pe Arvardan îl treceau fiori, pe măsură ce o bănuială îngrozitoare i se cuibărea în suflet. Se adresă vecinului său:

— Acest *Șaizeci* despre care se vorbește aici înseamnă cumva eutanasiu? Adică la șaizecea aniversare ești înlăturat, nu?

Vocea lui Arvardan scăzu ușor când vecinul său, înăbușindu-și ultimul hohot de râs, se întoarse către el și-l fixă cu o privire lungă și bănuitoare.

— Dar *dumneata* ce crezi că înseamnă? îi zise acesta în cele din urmă.

Arvardan făcu un gest nelămurit și zâmbi prosteste. Aflase de acest obicei, dar numai într-un mod teoretic. Ceva ce sta scris într-o carte. Ceva ce constituia subiectul unei dizertații. Abia acum era pătruns de faptul că era o realitate ce se aplica unor ființe omenești, că bărbații și femeile ce-l înconjurau nu aveau voie, după datină, să trăiască peste vârsta de șaizeci de ani.

Bărbatul de lângă el îl fixa încă.

— Ei, amice, dar de unde ești? Acolo, la voi nu se știe de *Șaizeci*?

— Noi îi spunem Scadență, îngână Arvardan cu voce stinsă. Sunt din partea aceea, și arată cu degetul undeva, în spate.

După o vreme, celălalt își retrase privirea grea, întrebătoare. Arvardan își țugui buzele disprețuitor. Oamenii aceștia erau bănuitori. Cel puțin, din acest punct de vedere, caricatura corespundea realității.

Bătrânelul vorbea din nou, arătând spre joviala sa consoartă:

— Merge și ea cu mine. Îi vine rândul abia peste trei luni, dar zice că n-are rost să mai aștepte și că putem foarte bine să plecăm împreună. Nu-i așa, Chubby?

— O, desigur, ganguri ea, rumenindu-se la chip. Copiii noștri sunt toți căsătoriți și la casele lor. Le-aș fi o povară. Și pe urmă, viața tot n-ar mai avea nici un farmec fără bătrânelul meu, așa că o să ne ducem odată.

La aceste cuvinte, pasagerii se afundară în tot felul de calcule cu privire la timpul ce rămânea fiecăruia - un proces complicat, necesitând transformări de luni în zile - ce iscară tot felul de dispute între cuplurile respective.

Un individ mărunț, purtând niște haine strânse pe corp, cu o expresie îndârjită pe față spuse pe un ton ferm:

— Mai am exact doisprezece ani, trei luni și patru zile. Doisprezece ani, trei luni și patru zile. Nici o zi în plus sau în minus.

Cuvintele lui primiră o replică de bun simț.

— Dacă, bineînțeles, nu mori mai înainte.

— Prostii, spuse el imediat. N-am nici cea mai mică intenție să mor mai înainte. Arăt eu ca unul căruia să i se întâmple așa ceva? Voi mai trăi doisprezece ani, trei luni și patru zile și vreau să-l văd pe-acela care are îndrăzneala să mă contrazică.

Arăta de-a dreptul fioros. Un tânăr zvelt și cam filfizon își luă de la buze țigara lungă, spunând cu un glas ce te înfiora:

— Frumos din partea celor ce-și calculează termenul cu precizie de o zi. Mulți însă trăiesc mai mult decât au dreptul.

— O, bineînțeles, spuse un altul și întreaga asistență încuviință cu un aer indignat.

— Nu aş avea nimic împotrivă, continuă tânărul, însoțindu-și pufăitul cu un arabesc complicat al mâinii, menit în esență a scutura scrumul, nu aş avea nimic împotrivă dacă un bărbat sau o femeie ar dori să-și prelungească termenul până la următoarea Zi de Consiliu, mai ales dacă au de rezolvat anumite lucruri. Mă refer doar la acei viermi, acele târături, acei paraziți care încearcă să se fofileze până la Recensământul următor, luându-le urmașilor pâinea de la gură.

Părea să ia asta drept un afront personal.

Arvardan interveni politicos:

— Bine, dar nu se cunoaște vârsta fiecăruia? Nu se poate depăși cu prea mult respectiva zi de naștere, nu?

Se așternu o tăcere deplină, nu lipsită de dispreț pentru naivitatea vorbitorului. În sfârșit, cineva încercă plin de tact să pună capăt discuției:

— Ei, după șaiszeci de ani, viața tot nu mai are farmec, îmi închipui.

— Nu și dac-ai fost fermier, îl contrazise altul energic. După ce-ai trudit la câmp o jumătate de veac, doar nebun să fii să nu jinduiești după o amânare. Ce justificare pot avea însă funcționarii, sau oamenii de afaceri?

Bărbatul mai în vârstă, a cărui aniversare matrimonială declanșase întreaga discuție, se încumetă în sfârșit să-și spună și el părerea, încurajat probabil de faptul că nu avea nimic de pierdut, fiind o victimă iminentă a *Șaizeciului*.

— Totul depinde de ce relații ai, spuse el, clipind cu subînțeles. Cunosc pe cineva care a împlinit șaizeci de ani la un an după Recensământul din 820. Când a fost luat, avea șaizeci și nouă de ani. *Șaizeci și nouă!* Ce ziceți de asta?

— Cum a reușit?

— Avea ceva bani, iar fratele său făcea parte din Societatea Stegarilor. Cu o asemenea combinație îți poți permite orice.

Opinia sa se bucură de aprobare unanimă.

— Ascultați, vorbi din nou tânărul cu țigara, pe același ton afectat. Am avut un unchi care a trăit un an în plus - doar un an. Era unul din indivizii ăia egoiști care nu vor s-o ia din loc, cunoașteți genul. Puțin le pasă de noi, ceilalți... Eu nu știam de treaba asta, căci altfel, vă rog să mă credeți, l-aș fi dat în gât, că doar atunci când îți vine timpul, trebuie să te duci. Așa e echitabil față de tânăra generație. În fine, până la urmă l-au prins. Și prima chestie, ce credeți? Ne cheamă Confreria, pe mine și pe fratele meu, întrebându-ne de ce l-am ascuns. La naiba, am răspuns, habar n-am avut; nici unul din ai mei nu știa. Le-am spus că nu-l văzusem de zece ani. Tata ne-a susținut și el. Cu toate astea, tot ne-au amendat cu cinci sute de credite. Așa-i când n-ai nici un "sfânt".

Pe chipul lui Arvardan se citea o groază crescândă. Nu erau în toate mințile oamenii aceștia, de priveau moartea cu atâta ușurință, de-și urau prietenii și rudele care încercau să scape de ea? Nu cumva nimerise pe o navă ce transporta nebuni la un azil - ori la moarte? Sau erau totuși pământeni normali?

Vecinul îl fixa din nou încruntat, vocea lui întrerupându-i gândurile:

— Ei, amice, ce-nseamnă “din partea aceea”?

— Poftim?

— Te-am întrebat de unde ești. Ai spus “din partea aceea”. Ce-nseamnă asta, mă rog?

Arvardan se văzu asaltat de privirile tuturor, devenite brusc bănuitoare, îl credeau poate un membru al Societății Stegarilor? Văzuseră în întrebările lui nada unui agent provocator?

Răspunse dintr-o pornire de sinceritate:

— Nu sunt de pe Pământ. Sunt Bel Arvardan din Baronn, Sectorul Sirius. Pe dumneata cum te cheamă?

Și-i întinse mâna.

Parcă ar fi aruncat o capsulă cu exploziv atomic în mijlocul navei. Prima expresie de groază mută de pe chipul fiecăruia se transformă repede într-o căutătură de cumplită ură ce părea să-l străpungă. Bărbatul cu care împărțise locul se ridică țeapăn și se ghemui pe un alt loc, și perechea ce-l ocupa se înghesui imediat primindu-l alături. Oamenii îi întorceau spatele. Se vedea împresurat de umerii lor ostili. Câteva clipe, Arvardan clocoti de indignare. Să-l trateze pe el astfel niște pământeni, auzi, *pământeni!*. Le oferise prietenia sa. El, un sirian, binevoise să se coboare la ei, iar ei îl respinseseră.

Cu un efort de voință, reuși să se calmeze. Era clar că bigotismul nu acționa niciodată într-un singur sens, că ura hrănea la rândul ei ură!

Deveni conștient de prezența unei persoane străine și se întoarse prost dispus:

— Ce este?

Era tânărul cu țigara. Tocmai își aprindea încă una, în timp ce-i spunea:

— Salut. Mă numesc Creen... Nu trebuie să te simți jignit de ieșiri din astea.

— Nimeni nu mă poate jigni pe mine, îl repezi Arvardan, căruia nu-i prea plăcea compania individului și nici nu era

dispus să primească sfaturi protectoare de la un pământean.

Dar simțul lui Creen nu era suficient de ascuțit pentru a percepe nuanțele mai delicate, își aprinse țigara pufăind cu putere, și scutură scrumul peste brațul fotoliului, direct în mijlocul culoarului dintre scaune.

— Sunt niște provinciali! șopti el cu dispreț. O adunătură de țărani... Le lipsește perspectiva galactică. Nu-i lua-n seamă... Uită-te la mine. Eu am o altă filozofie. Trăiește și lasă-i și pe alții să trăiască, așa zic eu. Ce-am eu cu extraterestrii? Dacă se poartă bine cu mine, mă port și eu bine cu ei. Ce naiba... Nu-i vina lor că sunt extraterestri, cum nu-i nici vina mea că m-am născut pe Pământ. Ești de-acord cu mine?

Și-l bătu familiar pe braț.

Arvardan încuviință, înfiorându-se la atingerea lui. Contactul cu un om căruia-i părea rău că scăpase prilejul de a grăbi moartea unchiului nu-i producea nici o plăcere, chiar făcând abstracție de originea planetară.

Creen se rezemă confortabil în fotoliu.

— Mergi la Chica? Cum spuneai că te cheamă? Albadan?

— Arvardan. Da, merg la Chica.

— Acolo locuiesc eu. Cel mai grozav oraș de pe Pământ. Stai mult?

— Poate, încă nu m-am hotărât.

— Hm!... Ascultă, sper că nu te superi dacă-ți spun că ți-am admirat cămașa. Pot să mă uit mai de aproape? E din Sirius, nu?

— Într-adevăr.

— Foarte bun material. Nu găsești așa ceva pe Pământ... Spune-mi, amice, nu cumva ai prin bagaje una în plus? Ți-aș cumpăra-o dacă ai vrea s-o vinzi. E foarte șic.

Arvardan clătină din cap cu putere.

— Regret, dar nu am venit cu cine știe ce garderobă. Intenționez să-mi cumpăr haine de-aici, de pe Pământ, în măsura în care voi avea nevoie.

— Îți dau cincizeci de credite pe ea... Cum nu primi din partea celuiilalt decât cea mai desăvârșită tăcere, adăugă cu o nuanță de reproș în glas: E un preț bun.

— Chiar foarte bun, răspunse Arvardan, dar, cum spuneam, nu am cămăși de vânzare.

— În fine, se resemna Creen, ridicând din umeri. Presupun că vei sta mult timp pe Pământ...

— Poate.

— Cu ce te ocupi?

De data asta arheologul nu-și mai putu ascunde enervarea.

— Ascultă, domnule Creen, sunt cam obosit și-aș vrea să dorm puțin.

Creen se încruntă.

— De ce te superi *dumneata*? Voi de-acolo nu știți să vă purtați frumos cu oamenii? Te-am întrebat politicos, nu trebuie să mă repezi.

Conversația, purtată până atunci pe un ton scăzut, se amplificase aproape până la proporțiile unui strigăt. Priviri dușmănoase se îndreptau spre Arvardan, ale cărui buze strânse desenau acum o linie subțire.

Așa-i trebuia, gândi el cu amărăciune. N-ar fi intrat în toată această încurcătură dacă, de la început, s-ar fi ținut deoparte, dacă nu ar fi găsit de cuviință să facă paradă de blestemata lui toleranță, impunând-o unor oameni care nu aveau nevoie de ea.

Spuse pe un ton calm:

— Domnule Creen, nu eu ți-am căutat compania, și nici nu am fost nepoliticos. Repet, sunt obosit și aș dori să mă odihnesc. Nu văd ce-i neobișnuit în asta.

Tânărul se ridică, aruncă țigara cu un gest violent și amenință cu degetul.

— Ascultă, strigă el, te rog să nu mă tratezi ca pe-o cârpă. Extratereștri împuțiți, ați venit aici cu ifosele și cu vorbele voastre meșterite și credeți că asta vă dă dreptul să ne călcați în picioare! Nu-nseamnă și că trebuie să vă

suportăm, știi? Dacă nu-ți place aici, pleacă de unde ai venit și te-asigur că nu-i nevoie de mai multe mostre de obrăznicie din parte-ți ca să mă înfig în tine. Ce, crezi că mi-e frică?

Arvardan întoarse capul privind inexpresiv pe geam. Creen nu mai spusese nimic, dar se duse la locul său. În tot avionul se iscă un murmur de voci ca un bâzâit de albine întărite, dar Arvardan nu-l luă în seamă. Simțea mai curând decât vedea privirile lor înveninate. Cu timpul însă și acestea se potoliră, așa cum trec toate.

Restul călătoriei rămase singur și tăcut...

Aterizarea pe aeroportul din Chica fu binevenită. Zâmbi în sinea lui când zări din avion priveliștea "celui mai grozav oraș de pe Pământ", dar în comparație cu atmosfera apăsătoare de până atunci schimbarea însemna un imens progres.

Supraveghe operațiunea de descărcare a bagajului și ceru să-i fie transportat într-un bicicletă. Aici cel puțin va fi singurul pasager și, dacă avea grijă să nu vorbească mai mult decât strictul necesar cu șoferul, n-avea cum să mai dea de bucluc.

— Casa Oficială, îi spuse șoferului și imediat mașina o luă din loc.

Așa a început prima vizită a lui Arvardan la Chica, exact în aceeași zi în care Joseph Schwartz evada din Institutul de Cercetări Nucleare.

Creen urmărise plecarea lui Arvardan cu un zâmbet strâmb, își scoase carnețelul și-l studie, pufăindu-și țigara. Nu scosese cine știe ce de la pasageri, în ciuda poveștii sale cu unchiul pe care-o folosisese adeseori cu mai multă eficiență. Sigur, bătrânul se plânsese că un om trăise peste termen și pusese asta pe seama "relațiilor" cu Stegarii. Se încadra la defăimare la adresa Confreriei. Peste o lună însă avea să dispară oricum, așa că nu mai avea rost să-i noteze numele.

Cu extraterestrul lucrurile stăteau altfel. Revăzu cu satisfacție notițele: “Bel Arvardan, din Baronn, Sectorul Sirius... se interesează de practicile legate de Șaizeci... misterios în privința afacerilor personale... a intrat în Chica în ziua de 12 octombrie ora 11 a.m., ora locală, la bordul unui avion de cursă... atitudine antiterroristă foarte pronunțată.”

Poate de data asta avea să dea lovitura. Era plicticos să tot vânezi cârtitori mărunți care făceau afirmații imprudente, dar pentru un caz ca cel de-acum merita să-ți pierzi timpul.

În mai puțin de o jumătate de oră avea să-i prezinte Confreriei raportul. Părăsi agale aeroportul.

8. ÎNTÂLNIRE ÎN CHICA

Doctorul Shekt își răsfoia pentru a douăzecea oară jurnalul de observații. La intrarea fiicei sale, își ridică privirea dintre pagini. Pola își aruncă pe ea halatul, încruntându-se.

— Bine, tată, n-ai mâncat încă?

— Hm? Sigur c-am mâncat... Asta ce-i?

— Acesta e prânzul, sau, mai bine zis, a fost. Ceea ce-ai mâncat tu trebuie să fi fost micul dejun. Uite ce e: n-are rost să-ți cumpăr de mâncare și să-ți aduc aici, dacă tot nu mănânci. Am să te silesc să vii acasă.

— Nu te enerva. Am să mănânc. Nu pot întrerupe o experiență importantă ori de câte ori crezi tu că trebuie să mănânc.

Când ajunse la desert își recăpătă buna dispoziție.

— Nici n-ai idee, spuse el, ce specimen este Schwartz. Ți-am vorbit despre suturile lui craniene?

— Că sunt primitive. Mi-ai spus.

— Dar asta nu-i tot... Individul are treizeci și doi de dinți: câte trei molari sus și jos, dreapta și stânga, dintre care unul fals, făcut pare-se cu instrumente rudimentare. Eu, cel puțin, n-am mai văzut o asemenea lucrare, fixată de dinții alăturați prin suporti de metal, în loc să fie grefată direct pe maxilar... Dar spune tu dacă ai mai văzut pe cineva cu treizeci și doi de dinți?

— Nu obișnuiesc să număr dinții oamenilor, tată. Câți trebuie să fie, douăzeci și opt?

— Exact, chiar atâția... Și încă n-am terminat. Ieri i-am făcut un examen intern. Ce crezi c-am descoperit?... Ghicește!

— Intestine?

— Pola, ții cu tot dinadinsul să mă superi, dar nu-mi pasă. Nu-i nevoie să ghicești. Am să-ți spun eu. Schwartz are un

apendice vermicular lung de nouă centimetri, care e deschis. Galaxie Mare! Așa ceva nu s-a mai pomenit! Am verificat la Facultatea de Medicină - cu precauție, desigur - și mi s-a confirmat că apendicele nu e niciodată mai lung de un centimetru și jumătate și nu e *niciodată* deschis.

— Și ce-i cu asta?

— Cum, înseamnă că avem un caz de atavism total, o adevărata fosilă vie.

Doctorul Shekt se ridicase de pe scaun, pășind grăbit până la perete și înapoi.

— Ascultă ce-ți spun, Pola, cred că n-ar trebui să renunțăm la Schwartz. E un specimen prea valoros.

— Nu, nu, tată, se rezezi Pola, nu poți face acest lucru. I-ai promis fermierului să i-l înapoiezi și trebuie să-ți ții cuvântul, măcar și de dragul lui Schwartz. E nefericit aici.

— Nefericit! De ce, doar îl tratăm ca pe un extraterestru bogat.

— Ce importanță are? Bietul om e obișnuit la fermă, cu ai săi. A trăit acolo o viață întreagă. Acum a avut o experiență îngrozitoare - dureroasă, din câte știu - și mintea îi funcționează diferit. Nu-i putem cere să înțeleagă. Trebuie să avem în vedere drepturile sale omenești și să-l înapoiem familiei.

— Dar, Pola, pentru cauza științei...

— O, gogoși! Ce mă interesează pe mine cauza științei? Ce crezi că ar spune Confreria dacă ar afla de experiențele tale neautorizate? *Lor* crezi că le pasă de știință? Gândește-te la tine însuși, dacă nu la Schwartz. Cu cât îl ții mai mult, cu atât crește pericolul să fii prins. Îl trimiți acasă mâine seară, așa cum ai hotărât inițial, ne-am înțeles?... Cobor acum să văd dacă dorește ceva înainte de cină.

În mai puțin de cinci minute era însă înapoi, albă la față ca varul.

— Tată, a dispărut.

— Cine a dispărut? tresări Shekt.

— Schwartz, strigă ea, aproape plângând. Probabil c-ai uitat să încui ușa la plecare.

Shekt sări în picioare, întinzând mâna să nu cadă.

— De când?

— Nu știu, dar nu poate fi mult de-atunci. Când ai fost la el ultima oară?

— Nu-i nici un sfert de ceas de atunci. Sosisem doar cu câteva minute înaintea ta.

Pola se decise brusc.

— Am să alerg după el. Probabil că răătăcește prin împrejurimi. Rămâi aici. Dacă-l găsește altcineva, nu trebuie să-l asocieze cu dumneata, înțelegi?

Shekt nu putu decât să încuviințeze, mut.

Schimbând închisoarea spitalului cu orașul din exterior, Joseph Schwartz nu se simțea defel mai optimist. Nu se amăgea zicându-și că ar avea vreun plan de acțiune. Era pe deplin conștient de faptul că acționa la întâmplare.

Dacă totuși exista și un imbold rațional, acesta era speranța de a întâlni eventual vreun aspect al realității grație căruia să-și recapete memoria rătăcitoare. Era acum pe deplin convins că suferise o amnezie.

Primul contact cu realitatea a fost însă descurajator. La lumina soarelui din după-amiaza târzie, Chica lucea de un alb imaculat. Clădirile erau construite parcă din porțelan, aidoma căsuței de fermier pe care-o întâlnise prima dată. Ceva în străfundurile conștiinței îi spunea că orașele trebuie să fie de un brun roșcat și mult mai murdare. Era sigur de asta.

Mergea încet. Avea sentimentul nedefinit că nu va fi ținta unei urmăriri sistematice. De unde o știa, n-ar fi putut spune, în ultimele zile constatase că era mult mai sensibil la "atmosfera" din jur, că percepea totul cu o neobișnuită acuitate. Era una din ciudățeniile minții sale de când... de când...

Gândul rățacea fără rost. În orice caz, atmosfera de la spital era încărcată de taină și parcă și de teamă. Nu aveau deci să-l urmărească cu surle și trâmbițe. Știa acest lucru. De unde? Era acest atribut al minții sale obișnuit în cazurile de amnezie?

Traversă încă o intersecție. Vehiculele erau relativ puține. Pietonii erau... pietoni. Purtau haine cam caraghioase: fără cusături, fără nasturi, colorate. Dar așa erau și ale lui. Se întrebă unde erau hainele sale vechi, se întrebă dacă avusese într-adevăr vreodată hainele de care își amintea. E greu să mai fii sigur de ceva când ajungi să te îndoiești de memoria ta în general. Și totuși, își amintea așa de bine de soția lui, de copii. Nu puteau fi simple închipuiri. Se opri în mijlocul drumului pentru a-și regăsi cumpătul. Poate erau imagini deformate ale unor persoane reale din această lume, aparent atât de ireală, și pe care *trebuia* să le găsească.

Trecătorii se izbeau de el și unii bombăniră supărați. Porni din nou. Îi răsări deodată în minte gândul că-i este foame, sau avea să-i fie în curând, și că nu avea nici un ban. Privi în jur. Nu se zărea nimic ce-ar fi putut semăna cu un restaurant. Dar cine știe? Doar nu putea citi firmele.

Își arunca privirea prin geamurile tuturor magazinelor pe lângă care trecea... într-unul zări niște mese mici, îngropate în firide. La una ședeau doi bărbați, la alta unul singur. Toți trei mâncau. Cel puțin în această privință nu se schimbaseră nimic. A mânca însemna tot a mesteca și a înghiți.

Intră și câteva clipe rămase pironit locului, complet uluit. Nu era nici urmă de casă sau de bucătărie, sau de vreo operațiune care să însemne prepararea mâncării. Intenția lui fusese de a se oferi să spele vasele în schimbul consumației, dar cui să-i prezinte oferta?

Se apropie timid de cei doi consumatori. Arată înspre farfurii și rosti cu mare greutate:

— Mâncare! Unde? Vă rog.

Cei doi ridicară privirile uimiți. Unul din ei începu să vorbească repede și ininteligibil, bătând cu palma într-un dispozitiv situat la extremitatea dinspre perete a mesei. Celălalt i se alătură nerăbdător.

Schwartz își plecă privirea. Se întoarse să plece, dar cineva îl prinse de mânecă...

Granz îl zărise pe Schwartz de când acesta își arătase la geam chipul rotofei, întrebător.

— Ce o fi vrând ăsta? Întrebuse atunci.

Messter, care stătea de partea cealaltă a măsuței, cu spatele spre stradă, se întorsese privind într-acolo, apoi ridicase din umeri, fără să spună nimic.

— Uite-l că intră, continuase Granz, iar Messter mormăise:

— Și ce-i cu asta?

— Nimic, spuneam doar.

Câteva clipe mai târziu, după ce privise neajutorat în jur, noul venit se apropiase și, arătând spre tocana lor de vacă, întrebuse cu un accent ciudat:

— Mâncare! Unde? Vă rog.

Granz își ridică privirea.

— Chiar aici, amice. Trage-ți un scaun la ce masă dorești și folosește alimentomatul... Alimentomat! Nu știi ce-i aia? ... la uită-te la prăpăditul ăsta, Messter. Se uită la mine de parcă n-ar înțelege o iotă din ce-i spun. Ei, omule... uite, obiectul ăsta, vezi? Bagă un ban înăuntru și lasă-mă să mănânc în tihnă.

— Lasă-l în pace, bombăni Messter. Nu-i decât un vagabond; umblă după cerșit.

— Ei, stai așa!

Granz îl prinse pe Schwartz de mânecă, văzând că acesta dă să plece.

— Ascultă, îi șopti el lui Messter, lasă-l să mănânce... Probabil că-n curând îl ajunge *Șaizeciul*. Atât pot face și eu

pentru el... Ei, amice, ai bani?... Ei, la naiba, tot nu mă înțelege. Bani, omule, bani! De-ăștia...

Și, scoțând o monedă de o jumătate de credit din buzunar, îi dădu un bobârnac, făcând-o să sclipească în aer.

— Ai așa ceva?

Schwartz clătină încet din cap.

— Atunci, ia de la mine!

Puse la loc în buzunar moneda de o jumătate de credit și-i aruncă lui Schwartz un bănuț mult inferior. Schwartz îl prinse nesigur.

— Haide, ce stai? Vâră-l în alimentomat. Uite aici.

Deodată Schwartz pricepu. Alimentomatul avea un număr de orificii de diferite mărimi pentru monezi și un alt rând de butoane, în dreptul cărora se aflau mici dreptunghiuri albe. Nu înțelegea ce scrie pe ele. Arătă mâncarea de pe masă și-și plimbă arătătorul de-a lungul butoanelor, ridicând sprâncenele întrebător.

— Un sandviș nu-i destul de bun pentru el, spuse Messter iritat, încep să fie pretențioși vagabonzii din târgul nostru. Nu mai rentează să le faci pe plac, Granz.

— Nu-i nimic, am pierdut 0,85 credite. Măine-i oricum zi de leafă... Poftim, îi spuse lui Schwartz.

Introduse monedele sale în alimentomat și scoase un recipient de metal dintr-o nișă în perete.

— Du-te la altă masă... Nu, păstrează bănuțul! Cumpără-ți o cafea.

Schwartz își transportă cu grijă recipientul la masa alăturată. Într-o parte era atașată o lingură cu ajutorul unei pelicule transparente, care plesni ușor sub unghia sa. În acel moment partea de sus a recipientului se desprinsese în dreptul unui șanțuleț și se rostogoli pe spate.

Mâncarea sa, spre deosebire de a celorlalți, era rece, dar amănuntul nu avea importanță. Abia după vreun minut își dădu seama că ea se încălzea treptat, iar recipientul îl frigea. Se opri speriat și așteptă. Sosul scoase aburi, apoi

bolborosi ușor câteva clipe. Se răci din nou și Schwartz își termină masa.

La plecarea sa, Granz și Messter mai erau încă acolo. La fel și cea de-a treia persoană, căreia Schwartz nu-i acordase nici o atenție. După cum nu observase nici pe omulețul sfrijit care, fără să dea impresia, nu-l slăbise nici o clipă din ochi de când părăsise Institutul.

După ce făcu un duș și își schimbă hainele, Bel Arvardan dădu curs intenției sale inițiale de a studia animalul uman, subspecia Pământ, în mediul său natural. Vremea era plăcută, briza ușoară îl înviora, cătunul pardon, orașul era însořit, curat și liniștit.

Nu era rău deloc.

Prima oprire, Chica, gândi el, orașul cu cea mai mare populație de pe Pământ. Urmează Washenn, capitala locală. Senloo! Senfran! Bonair!... își alcătuiše un itinerar ce străbătea de la un cap la altul continentele din vest, pe care locuia cea mai mare parte a miciei populații a Pământului. Repartizând câte două-trei zile pentru fiecare, făcu socoteala că se va putea întoarce la Chica numai bine pentru a-și primi tovarășii de expediție.

Avea să fie instructiv.

Cum ziua era pe sfârșite, intră într-un alimentomat, devenind astfel martor la mica dramă ai cărei eroi erau doi pământeni ce picaseră curând după el și rotofeiul mai în vârstă, sosit ultimul. Înregistrase întâmplarea doar ca un contrapunct la experiența neplăcută din avion. Cei doi de la masă erau evident șoferi de aerotaxi și nu cine știe ce bogați; cu toate astea, se dovediseră generoși.

Cerșetorul plecă și, două minute mai târziu, Arvardan părăsi și el alimentomatul.

Străzile erau mult mai aglomerate, ziua de lucru fiind pe sfârșite.

Sări la o parte, pentru a evita ciocnirea de o tânără.

— Scuzați-mă, spuse el.

Era îmbrăcată în alb, iar croiala indica liniile stereotipe ale unei uniforme. Nu părea să-și fi dat seama de faptul că era cât pe-acum să se izbească de el. Mergea întorcând repede capul într-o parte și-n alta, cu o expresie preocupată, îngrijorată...

Îi atinse umărul.

— Vă pot fi de folos, domnișoară?

Fata se opri, privindu-l speriată.

Arvardan se pomeni judecându-i vârsta - putea să aibă între nouăsprezece și douăzeci de ani - cercetându-i părul castaniu și ochii negri, pomeții proeminenți și bărbia mică, talia îngustă și atitudinea grațioasă. Descoperi brusc că tocmai gândul că această gingașă făptură era o pământeancă îi sporea frumusețea cu nu știu ce farmec pervers.

Ea îl privea tot înspăimântată. Voi să spună ceva, dar în pragul cuvintelor puterile părură s-o păărăsească.

— O, n-are rost. Nu vă îngrijiți de mine. E o prostie să spera să găsești pe cineva, când nu ai nici cea mai vagă idee unde s-ar fi putut duce.

Brațele i atârnavă fără vlagă, ochii îi erau umezi. Apoi se îndreptă, respirând adânc.

— Ați văzut cumva un bărbat rotofei, de vreo cincizeci și patru de ani, îmbrăcat în verde și alb, cu capul descoperit și cu chelie?

Arvardan o privi uimit.

— Cum?! Verde și alb?... O, nu mi vine să cred. Spuneți-mi, nu cumva omul de care vorbiți... se exprimă cu greutate?

— O, da, da. L-ați văzut, deci?

— Acum nici cinci minute era acolo, mâncând cu doi înși... Uite-i, ei sunt... Ei, voi doi!

Le făcu semn să se apropie. Granz ajunse primul.

— Un taxi, domnule?

— Nu, dar dacă-i veți spune domnișoarei ce s-a întâmplat cu omul cu care ați luat masa, veți primi oricum costul unei curse.

Granz păru mâhnit.

— Aș vrea să vă fiu de folos, dar din păcate nu l-am mai văzut în viața mea.

Arvardan se întoarse spre fată.

— Uite ce-i, domnișoară, omul nu putea s-o ia în direcția din care vii dumneata, căci l-ai fi văzut. Și nici nu putea ajunge prea departe. Să mergem înspre nord. L-aș recunoaște dacă l-aș vedea.

Simțise impulsul irezistibil de a o ajuta - deși Arvardan nu era în mod obișnuit un om impulsiv. Se pomeni că-i zâmbește.

Granz interveni brusc:

— Dar ce-a făcut, doamnă? Sper că n-a călcat vreo Datină.

— Nu, nu, spuse ea repede. E doar puțin bolnav, atât.

Messter îi urmări cu privirea, își trase pe spate șapca cu cozoroc, scărpinându-se posomorât în barbă.

— Ce zici de asta, Granz? "Puțin bolnav"...

Aruncă o privire piezișă camaradului său.

— Ce te-a apucat? îl apostrofă acesta neliniștit.

— Ceva ce mă face pe mine să fiu nițel bolnav. Individul ăla abia ieșise, cred, din spital. Femeia care-l caută e de bună seamă o soră și încă una foarte îngrijorată. De ce să fie îngrijorată dacă individul nu-i decât puțin bolnav? Bolborosea ca vai de lume, nu pricepea nimic. Văzuși doar.

În ochii lui Granz luci spaima.

— Doar nu crezi că are febră radioactivă?

— Ba bine că nu. Și trebuie să fi ajuns departe. A fost și la un pas de noi... De-aia nu trebuie niciodată...

Lângă ei apăruse ca din pământ un tip sfrijit cu privire ascuțită și voce tremurătoare.

— Ce este, domnilor? Cine are febră radioactivă?

Îl întâmpinara cu răceală.

— Cine ești dumneata?

— Oho, făcu aprig omulețul. Asta vrei să știți, care va să zică. Aflați atunci că sunt mesager al Confreriei, și întoarse reverul hainei, făcând să strălucească o mică insignă metalică. Ei bine, în numele Societății Stegarilor, vă întreb ce-i cu povestea asta despre febra radioactivă?

Intimidat, Messter răspunse posomorât:

— Nu știu nimic. A trecut o soră care căuta pe cineva, zice că-i bolnav, și eu mă-ntrebam dacă nu-i febră radioactivă. Nu-i contra Datinilor, nu-i așa?

— Oho! Mie ți-ai găsit să-mi vorbești de Datini? Mai bine ți-ai vedea de treburi și m-ai lăsa pe mine să-mi bat capul cu Datinile.

Omulețul își frecă mâinile, privi repede în jur și se grăbi înspre nord.

— Iată-l, spuse Pola, prinzând cu putere brațul însoțitorului ei.

Fusese un gest simplu, involuntar. În fața ei, Schwartz se materializase dintr-o dată la intrarea principală a unui magazin cu autoservire, la nici trei blocuri de alimentomat.

— L-am văzut, șopti Arvardan. Acum lasă-mă pe mine. Dacă observă că e urmărit și intră-n mulțime, nu-l mai găsim în veci.

Era o urmărire de coșmar. Lumea din magazin părea un nisip mișcător care-și absorbea prada încet, ori, dimpotrivă, cu repeziciune, o ținea ascunsă, sau o scuipa pe neașteptate, ridica bariere de netrecut.

Părea o forță malefică, înzestrată cu o conștiință proprie.

În sfârșit, Arvardan ocoli cu grijă un ghișeu, jucându-se cu Schwartz ca pisica cu șoarecele, întinse brațul, prinzând umărul celui alt ca într-un clește.

Schwartz se smuci înspăimântat, scoțând niște sunete ininteligibile. Bărbați mult mai puternici decât el nu s-ar fi putut împotrivi însă strânsorii lui Arvardan, care se mulțumi să zâmbească, spunând pe un ton firesc, pentru a nu da de bănuț spectatorului curios.

— Bună, amice, nu te-am văzut de luni de zile. Ce mai faci?

O replică plauzibilă, gândea el, ca răspuns la bolboroseala celuiilalt. Pola li se alăturase.

— Schwartz, șopti ea, vino cu noi.

O clipă Schwartz încercă să se împotrivească, dar apoi renunță. Spuse resemnat:

— Eu... merg... voi.

Vocea îi fu înghițită de urletul difuzoarelor.

— Atențiune! Atențiune! Atențiune! Direcțiunea cere tuturor cumpărătorilor să se îndrepte în ordine către ieșirea dinspre Strada Cinci, unde veți prezenta gărzilor buletinele de înregistrare. Rugăm să vă grăbiți! Atențiune! Atențiune! Atențiune!

Mesajul fu repetat de trei ori, ultima dată pe fondul învâlmășelii produse de mulțimea ce începea să se alinieze la ieșire. Din toate piepturile pornea în diverse chipuri veșnica întrebare fără răspuns: Ce este? Ce s-a întâmplat?

Arvardan ridică din umeri, spunând:

— Să intrăm în rând, domnișoară. Oricum plecam.

Pola însă clătină din cap.

— Nu se poate... Nu se poate...

— De ce? se încruntă arheologul.

Fata se închise în ea. Cum i-ar fi putut spune ca Schwartz nu avea buletin de înregistrare? Cine era? De ce o ajuta? O asaltau cele mai felurite bănuieli și cele mai cumplite temeri. Vorbi înăbușit:

Mai bine du-te, dacă vrei să nu ai neplăceri.

Din lifturi se revărsa mulțimea de oameni de la etajele superioare în acel fluviu uman. Arvardan, Pola și Schwartz formau o mica insulă de solidaritate.

Rememorând mai târziu scena, Arvardan își dădu seama că în clipa aceea ar fi putut să plece. S-o părăsească! Să nu o mai vadă niciodată! N-ar fi avut ce să-și reproșeze... Și lucrurile ar fi luat o cu totul altă întorsătură. Marele Imperiu Galactic ar fi fost înghițit de haos.

N-o părăsi însă. În disperarea ei, nu arăta deloc frumoasă. Nimeni n-ar fi arătat astfel. Cu toate astea, Arvardan se simțea mișcat văzând-o atât de neajutorată.

Se depărtase cu un pas, dar se întoarse.

— Ai de gând să rămâi aici?

Fata dădu din cap.

— Dar de ce?

— Pentru că - și lacrimile prinseră să se reverse - nu știu ce altceva să fac.

Era o biată fetiță speriată, chiar dacă era pământeancă. Arvardan îi vorbi ceva mai blând.

— Spune-mi despre ce-i vorba și voi încerca să te ajut.

Nu primi însă nici un răspuns.

Cei trei alcătuiau un tablou. Schwartz se prăbușise pe podea, prea îndurerat pentru a mai încerca să le urmărească discuția, pentru a se mira de golirea bruscă a magazinului, sau a mai încerca să facă altceva decât să-și îngroape capul în mâini, cuprins de-o sfâșiere teribilă în muțenia ei. Pola plângea, știind doar că e mai înspăimântată decât crezuse că poate fi cineva. Arvardan, încurcat, încerca stângaci și fără succes s-o încurajeze, bătând-o ușor pe umăr, conștient doar de faptul ca pentru prima dată atingea o pământeancă.

Așa-i găsi omulețul.

9. CONFLICT ÎN CHICA

Locotenentul Marc Claudy, de la garnizoana din Chica, privea în zare, căscând cu o infinită plictiseală. Era în cel de-al doilea an de serviciu militar pe Pământ și aștepta cu înfrigurare să fie înlocuit.

Nicăieri în cuprinsul Galaxiei existența unei garnizoane nu punea probleme atât de complicate ca pe planeta asta mizerabilă. În alte locuri se înfiripa o oarecare camaraderie între militari și civili, mai ales civili de sex feminin. Aveai un sentiment de libertate, de sinceritate reciprocă.

Aici însă garnizoana însemna închisoare. Trăiai în barăci antiradioactive, respirai o atmosferă filtrată, purificată de praful radioactiv. Purtaai haine impregnate cu plumb, reci și greoaie, la care nu puteai renunța fără să te expui unui risc serios. Ca un corolar, fraternizarea cu populația locală (presupunând că groaza de singurătate l-ar fi împins pe vreun soldat spre o "pământeană") era exclusă.

Ce altceva îți rămânea de făcut decât să tragi la aghioase, să sforăi printre picături și să înnebunești treptat?

Locotenentul Claudy își scutură capul, încercând fără succes să îndepărteze ceața ce-i apăsa creierul, căscă din nou, se ridică în capul oaselor și-ncepu să-și încalțe pantofii. Se uită la ceas, spunându-și că încă nu sosise timpul pentru cină.

În momentul următor sărea în picioare și saluta, încălțat numai cu un pantof, intens conștient de părul său răvășit.

Colonelul îl măsură disprețuitor, dar nu spuse nimic cu privire la acest subiect. Îi ordonă pe un ton aspru:

— Locotenente, suntem informați de existența unor tulburări în cartierul comercial. Te prezinți cu un pluton de decontaminare la magazinul universal Dunham și preiei

comanda. Ai grijă să asiguri tuturor oamenilor dumitale o protecție desăvârșită împotriva febrei radioactive.

— Febră radioactivă! strigă locotenentul. Iertați-mă, domnule, dar...

— Să fii gata într-un sfert de ceas, spuse rece colonelul.

Arvardan fu primul care-l zări pe omuleț și se crispă tot când acesta schiță un gest de salut.

— Ei, șefule! Ei, grozavule! Spune-i domniței să nu-și mai ude obrăjorii.

Pola își săltă capul, simțind că i se taie respirația. Cu un gest mașinal, se trase lângă trupul masiv, protector a lui Arvardan care, la fel de mașinal, își petrecu în jurul ei brațul, ca pentru a o apăra. Nu-și dădu seama că pentru a doua oară atinsese o pământeană.

— Ce vrei? Întrebă aspru.

Omulețul cu privirea sfredelitoare păși agale din spatele unui stand încărcat de pachete. Vocea lui era un amestec de lingușeală și obraznicie.

— E-al naibii de greu să ieși dintr-o situație ca asta, spuse el, dar să n-ai grijă, domnișoară, îți duc eu omul înapoi la Institut.

— Care institut? Întrebă Pola îngrozită.

— Ei, nu te mai preface. Eu sunt Natter, de la dugheana de fructe din fața Institutului de Cercetări Nucleare. Te văd doar mereu acolo.

— Ascultă, interveni Arvardan, ce se întâmplă de fapt?

Trupul mărunțel a lui Natter se scutură de răs.

— Ei cred că omul ăsta are febră radioactivă.

— Febră radioactivă?! exclamă într-un glas Arvardan și Pola.

— Exact, întări Natter. Așa au spus doi șoferi care au luat masa cu el. Știți cum e, zvonurile astea se răspândesc repede.

— Prin urmare, gărzile de afară caută un bolnav de febră? Întrebă Pola.

— Chiar așa.

— Și, mă rog, dumneata de ce nu te temi de febră? Întrebă Arvardan. Presupun că teama de contaminare a determinat autoritățile să golească magazinul.

— Sigur. Autoritățile așteaptă afară. Le e teamă și lor să intre. Așteaptă să vină un pluton de decontaminare al extratereștrilor.

— Văd că dumitale nu ți-e frică de febră.

— De ce să-mi fie? Omul ăsta n-are nici o febră. Ia uită-te la el. Are spumă la gură? Are roșeață în obraji? La ochi, nimic. Știu și eu cum arată un bolnav de febră. Haide, domnișoară, putem ieși, deci.

Pola se sperie din nou.

— Nu, nu. Nu se poate. El... el... Dar nu putu să continue.

— Eu l-aș putea scoate, se insinua vocea unsuroasă a lui Natter. Fără întrebări. Fără buletin de înregistrare...

Pola nu-și putu înăbuși un țipăt ușor. Cât despre Arvardan, acesta întrebă cu nedisimulat dezgust:

— Dar cine ești dumneata?

Natter râse răgușit, dând la o parte reverul hainei.

— Sunt mesager al Societății Stegarilor. Pe mine nu mă întreabă nimeni nimic.

— Care-i câștigul dumitale la afacerea asta?

— Bani! Sunteți la ananghie, iar eu pot să vă ajut. Ce vreți mai cinstit de-așa? Pentru dumneavoastră treaba valorează, să zicem, o sută de credite, și tot atât valorează și pentru mine. Cincizeci înainte, cincizeci după.

— Îl vei duce Stegarilor, șopti Pola îngrozită.

— De ce-aș face-o? Omul ăsta nu le folosește la nimic, în timp ce pentru mine valorează o sută de credite. Dacă așteptați până vin extratereștrii, ăia sunt în stare să-l omoare mai înainte de-a vedea că n-are febra. Știți cum sunt ei... nu le pasă dacă omoară un pământean în plus. Ba aș zice că le place chiar.

— Ia-o pe domnișoara cu dumneata, spuse Arvardan.

Ochii vicleni ai lui Natter păreau să-l străpungă.

— Asta nu, șefule, înfrunt numai ceea ce dumneata numești riscuri calculate. Pot trece cu o persoană, cu două poate n-aș reuși. Și, dacă iau numai una, apoi o iau pe aia care valorează mai mult. Nu găsești c-așa-i corect?

— Și dacă te iau de guler și-ți frâng ciolanele? Ce se întâmplă atunci?

Natter tresări speriat, dar regăsindu-și graiul reuși să râdă.

— Ar însemna că ești un prost. Te-ar prinde oricum și-ar trebui să mai dai socoteală și de-o crimă... Haide șefule, ia-ți mâna de pe mine.

— Te rog, imploră Pola, trăgându-l pe Arvardan de braț. *Trebuie* să ne încercăm norocul. Să facem cum spune el... Te vei ține de cuvânt, nu-i așa, domnule Natter?

Natter strâmbă din buze.

— Voinicul tău prieten mi-a scrântit brațul. N-avea nici un drept s-o facă și nu-mi place să fiu la cheremul nimănui. Pentru asta vă mai iau o sută de credite. Două sute în total.

— O să-ți plătească tata...

— O sută avans, veni categoric răspunsul.

— Dar nu am o sută de credite, se tângui Pola.

— E-n ordine domnișoară, s-a rezolvat.

Arvardan deschise portmoneul și scoase câteva bancnote, aruncându-i-le lui Natter.

— Mișcă-te!

— Du-te cu el, Schwartz, șopti Pola.

Schwartz se supuse tăcut, fără să-i pese. În momentul acela s-ar fi dus și-n iad cu aceeași seninătate.

Râmaseră singuri, privindu-se lung. Era prima dată când Pola îl vedea cu adevărat și era uimită să-l descopere atât de înalt și bine făcut, atât de calm și sigur de el. Până acum îl acceptase ca pe un sprijin spontan, dezinteresat. Acum însă... Deveni dintr-o dată timidă și toate evenimentele din ultima oră fură asurzite de bătaia puternică a inimii.

Nici măcar nu se prezentaseră.

— Sunt Pola Shekt, spuse ea zâmbind.

Arvardan nu o mai văzuse zâmbind, dar găsi că era un fenomen interesant. Tot chipul îi era inundat de o lumină strălucitoare, îi dădea o senzație... îndepărtă cu brutalitate gândul - o pământeancă! Spuse deci pe un ton mai puțin cordial decât ar fi dorit:

— Mă numesc Bel Arvardan.

Îi întinse o mână bronzată, în care mânuța ei se pierdu o clipă.

— Vreau să-ți mulțumesc pentru tot ajutorul dumitale.

Arvardan ridică din umeri.

— Mergem? Acum, că ți-a plecat prietenul, sper s-o facem în liniște.

— Presupun că am fi auzit vreun zgomot dacă l-ar fi prins, nu-i așa?

Ochii ei cerșeau o confirmare a speranței exprimate în cuvinte, dar Arvardan își reprimă tentația de-a fi blând.

— Mergem?

Pola se simți înghețată.

— Da, de ce nu, spuse repede.

În aer răsună însă un vaiet ascuțit. Ochii fetei se măriră de spaimă, iar mâna întinsă se retrase din nou.

— Ce s-a mai întâmplat? Întrebă Arvardan.

— Sosesc imperialii.

— Și de ei te temi?

Vorbise Arvardan - arheologul sirian. Poate era o prejudecată - nu stătea să despice firul în patru - dar apropierea soldaților imperiali însemna totuși pentru el o boare de rațiune și umanitate, își putea permite să fie mărinimos.

— Să nu-ți fie teamă de extratereștri, spuse el, coborându-se chiar la a folosi termenul lor pentru nepământeni. Mă descurc eu cu ei, domnișoară Shekt.

Pola se simți brusc neliniștită.

— O, să nu-ncerci așa ceva. Pur și simplu nu le vorbi. Fă ce-ți spun și nici nu ridică ochii la ei.

Zâmbetul lui Arvardan se accentua.

Gărzile îi zăriră de când erau la oarecare distanță de intrarea principală și se dădură înapoi. Pășiră astfel într-un mic spațiu gol, înconjurați de o ciudată tăcere. Sirena mașinilor armatei suna foarte aproape.

Piața se umplu de mașini blindate, din care se revărsară soldați având capetele acoperite cu globuri de sticlă. Mulțimea fugea din fața lor cuprinsă de panică, impulsionată și de strigătele lor ascuțite și de loviturile cu mânerulele bicelor neuronice.

Comandantul, locotenentul Claudy, se apropie de un soldat pământean ce păzea intrarea principală.

— Hei, băiete, cine are febră?

Chipul îi era ușor deformat de globul de sticlă cu conținutul său de aer pur. Sunetul metalic al vocii era un efect al radioamplificării.

Soldatul din gardă se înclină cu adânc respect:

— Dacă-mi îngăduiți, înălțimea Voastră, am izolat pacientul în interiorul magazinului. Cei doi care-l însoțeau sunt acum în fața dumneavoastră, la intrare.

— Ei sunt, nu? Bun! Să rămână acolo, ia să vedem... în primul rând vreau să-mprăștiți gloata. Sergent! Evacuează piața!

Acțiunile întreprinse în acest scop se dovediră de-o eficiență sinistă. Grupurile de oameni se topiră în umbrele întunecate ale amurgului ce se pogora peste Chica. Pe străzi se revărsa o lumină slabă, artificială.

Locotenentul Claudy lovi peste cizmele grele cu mânerul biciului neuronal.

— Ești sigur că pământeanul bolnav e înăuntru?

— De ieșit n-a ieșit, înălțimea Voastră, așa că trebuie să fie.

— Să zicem atunci că este și să nu mai pierdem timpul. Sergent! Dezinfectați clădirea!

Un grup de soldați, izolați ermetic de orice contact cu mediul terestru, năvăli înăuntru. Se scurse cu greu un sfert de ceas. Arvandan urmărea fascinat. Era o experiență

practică de relații între două culturi diferite, ce prezenta pentru el un deosebit interes profesional.

În sfârșit, ieșiră și ultimii soldați, magazinul cufundându-se în întuneric.

— Sigilați ușile!

După încă cinci minute, buteliile cu dezinfectant, instalate în diverse locuri pe fiecare palier, fură deschise de la distanță. Vaporii denși se revărsară din ele, șerpuiind de-a lungul pereților, lipindu-se de fiecare centimetru de pe suprafața interioară a clădirii, pătrunzând în cele mai tănuite unghere. Nici o protoplasmă, de la germene la om, nu putea supraviețui contactului cu acea substanță, pentru a cărei îndepărtare, cu jeturi de substanțe chimice, erau apoi necesare cele mai cumplite eforturi.

Locotenentul se apropie de Pola și Arvardan.

— Cum îl chema?

În vocea sa nu era nici măcar cruzime, ci doar o totală indiferență. Fusesse omorât un pământean. Ei și, în ziua aceea mai omorâse o muscă. Total: doi.

Nu primi nici un răspuns. Pola își plecase supusă capul, iar Arvardan observa totul cu aviditate.

Ofițerul imperial nu-i slăbea din ochi. Arătă spre ei cu un gest scurt:

— Controlați dacă s-au molipsit.

Un ofițer, purtând insigna Corpului Medical Imperial, se apropie, examinându-i fără menajamente. Mâna lui înmănușată îi pipăi cu brutalitate la subțiori și-i trase de colțurile gurii pentru a le cerceta mucoasa bucală.

— Nici urmă de infecție, domnule locotenent. Dacă s-ar fi contaminat în această după-amiază, simptomele ar fi vizibile.

— Hm!

Locotenentul Claudy își scoase cu grijă casca, bucurându-se de aerul "proaspăt", chiar dacă era al Pământului, își adăposti coiful greoi sub cotul stâng și întrebă aspru:

— Cum te cheamă, băştinaşo?

Cuvântul în sine era o insultă; tonul pe care fusese rostit îl făcea şi mai jignitor. Pola, însă, nu arată nici o umbră de resentiment.

— Pola Shekt, domnule, şopti ea.

— Actele!

Fata băgă mâna în buzunarul jachetei albe şi scoase de-acolo buletinul roz.

Locotenentul îl luă şi, proiectând asupra lui fasciculul lanternei de buzunar, îl studie, după care îl aruncă înapoi. Buletinul zbură pe lângă ea şi Pola se aplecă repede să-l ia de jos.

— Ridică-te! ordonă nerăbdător ofiţerul, împingând carneţelul cu piciorul unde fata nu-l mai putea ajunge.

Albă la faţă, Pola îşi frământa degetele.

Arvardan se încruntă, hotărând că era timpul să intervină.

— Ei, ascultă, începu el.

Locotenentul se întoarse fulgerător spre el, rânjind.

— Ce-ai zis, pământeanule?

Pola se apropie de îndată:

— Vă rog, domnule, omul acesta nu are nici o legătură cu ce s-a întâmplat astăzi. Nu l-am văzut în viaţa mea.

Locotenentul o împinse la o parte.

— Am întrebat: “ce-ai zis, pământeanule?”

Arvardan îi întoarse privirea netulburat.

— Am spus: “ei, ascultă” şi aveam de gând să adaug că nu-mi place cum tratezi femeile şi că te-aş sfătui să-nveţi să te porţi.

Era prea enervat pentru a mai corecta părerea locotenentului despre originea sa planetară.

Locotenentul Claudy zâmbi strâmb.

— Dar tu, pământeanule, unde ai învăţat să te porţi? Nu crezi că e cazul să spui “domnule” când te adresezi unui om? Văd că nu prea-ţi cunoşti locul. Ei, află că e ceva timp

de când am plăcerea să predau școala vieții unui tăuraș pământean ca tine. Ce zici de asta?...

Brusc, ca răsucirea unui șarpe, palma i se abătu pe obrajii lui Arvardan, o dată, de două ori. Arvardan se dădu înapoi surprins, simțind că-i vâjâie urechile. Mâna lui zbură, prinzând brațul ce-l pălmuia. Văzu strâmbătura surprinsă a celuilalt.

Mușchii umerilor se răsuciră fără efort.

Locotenentul se prăbuși pe pavaj cu un zgomot surd, iar globul de sticlă se rostogoli, făcându-se țândări. Arvardan zâmbea feroce deasupra trupului nemișcat al adversarului său.

— Mai e vreun nemernic care crede că poate să-mi pălmuiască obrajii?

Sergentul însă ridicase biciul neuronc. Contactul se închise, eliberând flacăra violacee, ale cărei limbi îmbrățișară silueta înaltă a arheologului. Toți mușchii lui Arvardan se contractară, producându-i o durere insuportabilă. Se prăbuși încet în genunchi. Apoi, complet paralizat, își pierdu cunoștința.

Când începu să-și vină în fire, simți o răcoare plăcută pe frunte, încercă să deschidă ochii, dar pleoapele îi erau parcă înțepenite în balamale ruginite. Renunță și, cu mare încetineală - la cea mai mică încordare a mușchilor simțind mii de ace în tot trupul - își duse mâna la frunte...

Un prosop moale, ud, ținut de o mână mică.

Se strădui să deschidă un ochi, luptându-se cu ceața ce-i împăienjenea vederea.

— Pola...

Auzi un țipăt ușor, fericit.

— Da. Cum te simți?

— Ca și mort, gemu el, fără avantajul de a fi scăpat de durere... Ce s-a întâmplat?

— Am fost transportați la baza militară. A fost aici și colonelul. Te-au percheziționat... și nu știu ce-au de gând

să facă, dar... Oh, domnule Arvardan, cum ai putut să ridici mâna asupra locotenentului? Cred că i-ai fracturat brațul.

Un zâmbet slab strâmbă chipul lui Arvardan.

— Bun! Îmi pare rău că nu i-am rupt șira spinării.

— Bine, dar a opune rezistență unui ofițer imperial e o crimă capitală, șopti ea îngrozită.

— Adevărat? O să vedem noi.

— Șșt! Se-ntorc.

Arvardan închise ochii, încercând să se relaxeze. Strigătul Polei îi sună slab și îndepărtat în auz, iar când simți împunsătura injectiei, nu reuși, cu tot efortul, să se miște.

Și, deodată, parcă un curent binefăcător îi porni în lungul vinelor și mușchilor, înlăturându-i ca prin minune suferința. Brațele i se dezmoțiră, spatele se destinse treptat din înțepeneală. Clipi repede și, sprijinindu-se în cot, se ridică în capul oaselor.

Colonelul îl privea gânditor. Pola era temătoare și totuși cumva bucuroasă.

— Ei, domnule doctor Arvardan, spuse colonelul, se pare că am avut un accident neplăcut astă-seară în oraș.

Doctorul Arvardan!... Pola își dădu seama cât de puțin știa despre el, nici măcar ocupația... Nu mai simțise niciodată ceea ce simțea acum.

Arvardan râse.

— Neplăcut, spuneți? Găsesc calificativul impropriu.

— Ați fracturat brațul unui ofițer aflat la datorie.

— Ofițerul a fost cel care m-a lovit primul. Datoria sa nu includea în nici un caz necesitatea de a mă ultragia grosolan, atât verbal cât și fizic. Prin asta și-a pierdut orice drept de a fi tratat ca un ofițer respectabil. În calitatea mea de cetățean liber al Imperiului, eram pe deplin îndreptățit să mă opun unui asemenea tratament jignitor, ca să nu spun ilegal.

Colonelul părea să nu știe ce să răspundă. Pola se uita când la unul când la celălalt, cu ochii mari, neîncrezători.

În fine, colonelul spuse potolit:

— Nici nu e nevoie să mai spun cât de mult regret întreaga întâmplare. Se pare însă că atât ofensa cât și suferința fizică au fost de partea amândurora. E poate mai bine să uităm totul.

— Să uităm? Nu sunt de aceeași părere. Sunt oaspetele Guvernatorului, care ar dori poate să afle cum menține garnizoana sa ordinea pe Pământ.

— Domnule doctor Arvardan, dacă vă asigur că veți primi scuze în public...

— La naiba cu scuzele. Ce-aveți de gând să faceți cu domnișoara Shekt?

— Ce propuneți?

— S-o eliberați numaidecât, să-i restituiți actele și să-i prezentați ei scuzele dumneavoastră, chiar în acest moment.

Colonelul roși dar, cu efort, spuse:

— Desigur.

Se întoarse apoi spre Pola:

— Vă rog, domnișoară, să primiți scuzele mele profunde...

Zidurile întunecate ale garnizoanei rămăseseră în urmă. După o cursă de 10 minute cu aerotaxiul, ajunseră în orașul propriu-zis.

Se aflau acum în fața Institutului, care se ridica întunecat și pustiu. Era trecut de miezul nopții.

— Nu înțeleg prea bine, spuse Pola. Trebuie să fii o persoană foarte importantă. Mi-e rușine că nu-ți cunosc numele. Nu mi-aș fi închipuit vreodată că extratereștrii s-ar putea purta astfel cu un pământean.

Arvardan simțea o ciudată îndărătnicie, și totuși trebuia să-i spulbere iluzia.

— Nu sunt pământean, Pola. Sunt un arheolog din Sectorul Sirian.

Pola se-ntoarse repede spre el. Chipul îi era alb în lumina lunii. Cât ai număra încet până la zece, nu spuse nimic.

— Prin urmare, ați înfruntat soldații deoarece vă știați în siguranță. Iar eu credeam... Trebuia să-mi închipui.

Vorbea cu o înverșunare plină de amărăciune.

— Vă cer umile scuze, domnule, dacă vreodată astăzi, în neștiința mea, v-am dovedit o familiaritate lipsită de respect.

— Pola, strigă el furios, ce s-a întâmplat? Și ce-i dacă nu sunt pământean? Nu sunt același pe care-l știai acum cinci minute?

— Ar fi trebuit să-mi spuneți, domnule.

— Nu ți-am cerut să-mi spui "domnule". Nu fi și tu ca ceilalți.

— Care ceilalți, domnule? Animalele dezgustătoare care trăiesc pe Pământ?... Vă datorez o sută de credite.

— O, lasă asta, făcu Arvardan scârbit.

— Nu pot respecta acest ordin. Vă rog să-mi spuneți adresa, iar mâine am să vă trimit un cec cu suma respectivă.

Arvardan deveni brutal.

— Îmi datorezi mult mai mult decât o sută de credite.

Pola își mușcă buzele, coborând vocea.

— E singura parte din uriașa mea datorie pe care pot s-o plătesc, domnule. Îmi spuneți adresa?

— Casa Oficială, îi aruncă el peste umăr, dispărând în întuneric.

Pola se pomeni că începe să plângă!

Shekt o întâmpină la ușa biroului.

— S-a întors, îi spuse. L-a adus un individ mărunțel.

— Bine! spuse ea cu greutate.

— Mi-a cerut două sute de credite, i le-am dat.

— Trebuia să-ți ceară o sută, dar n-are importanță.

Se strecură pe lângă el înăuntru.

— Am fost grozav de îngrijorat, spuse Shekt cu duioșie și mâhnire în glas. Toată zarva asta din cartier... Nici n-am

îndrăznit să întreb despre ce era vorba. Cine știe ce putea să ți se întâmple.

— E-n ordine. Nu s-a întâmplat nimic... Lasă-mă să dorm aici la noapte, tată.

Dar, în ciuda oboselii, nu reuși să doarmă, fiindcă ceva se *întâmplase* totuși. Întâlnise un bărbat și acesta era extraterestru. Avea în schimb adresa lui. Avea adresa.

10. INTERPRETAREA EVENIMENTELOR

Între cei doi pământeni exista un contrast total. Unul părea să fie cel mai puternic dintre pământeni; celălalt era cu adevărat.

Astfel, Înaltul Ministru era cel mai important om de pe pământ, suveranul recunoscut al planetei, numit prin decret direct și irevocabil de către împăratul întregii Galaxii; el era subordonat, firește, Guvernatorului Împăratului. Secretarul său părea un nimeni, fiind de fapt un simplu membru al Societății Stegarilor. El era desemnat, teoretic vorbind, de Înaltul Ministru, pentru a se ocupa de tot felul de mărunțișuri. Nu se specifica ce anume și, tot teoretic, putea fi concediat oricând.

Înaltul Ministru era cunoscut de-a lungul și de-a latul Pământului și respectat ca arbitru suprem în materie de Datini. El decreta excepțiile de la *Şaizeci* și tot el judeca pe cei ce încălcau ritualul, pe cei ce nu respectau schemele de raționalizare și producție, pe cei ce pătrundeau în teritoriile interzise și așa mai departe.

Pe Secretarul său, dimpotrivă, nu-l cunoștea nimeni, nici măcar după nume, cu excepția Societății Stegarilor și, desigur, a Înaltului Ministru însuși.

Înaltul Ministru avea darul vorbirii, ținând deseori cuvântări în fața poporului, cuvântări cu un înalt conținut emoțional. Avea părul blond, purtat în plete lungi, și trăsături aristocratice. Secretarul lui, cu nasul cârn și chip pocit, prefera un cuvânt scurt unuia lung, un mormăit unui cuvânt și tăcerea unui mormăit - cel puțin în public.

Înaltul Ministru avea așadar toate aparențele puterii; Secretarul - realitatea ei. În intimitatea biroului Înaltului Ministru, situația devenea evidentă.

Înaltul Ministru era nervos și încurcat, iar Secretarul rece și indiferent.

— Nu înțeleg, spunea Înaltul Ministru, ce legătură există între toate aceste rapoarte. Rapoarte și iar rapoarte!

Ridică un braț deasupra capului, izbind cu putere un maldăr imaginar de hârtii.

— N-am timp pentru ele.

— Întocmai, spuse rece Secretarul. De aceea m-ați angajat pe mine. Le citesc, le rumeg și le transmit.

— Bine, bine, Balkis, treci la subiect. Și mai repede, te rog, fiind vorba de chestiuni minore.

— Minore? Excelența Voastră ar putea avea foarte mult de pierdut într-o bună zi dacă nu-și ascute puterea de judecată... Să vedem ce vor să spună aceste rapoarte și după aceea am să vă întreb dacă le mai considerați minore. Avem mai întâi raportul, primit acum nici șapte zile, de la subalternul lui Shekt. De la el am prins firul.

— Ce fir?

Balkis zâmbi amar.

— Îmi îngăduie Excelența Voastră a-i aminti de niște proiecte importante, pe care le nutrim aici pe Pământ de câțiva ani?

— Șșt!

Pierzându-și brusc demnitatea, Înaltul Ministru nu se putu abține să nu arunce o privire grăbită în jur.

— Excelență, nu nervozitatea ci încrederea ne va aduce victoria... Mai știți că succesul acestor proiecte depinde de întrebuințarea judicioasă a jucărioarei lui Shekt, sinapsificatorul. Până acum, cel puțin din câte știu, acesta a fost utilizat numai după indicațiile noastre și cu un scop bine definit. Și deodată, fără să ne avertizeze, Shekt sinapsifică un necunoscut, încălcând flagrant ordinele noastre.

— E foarte simplu, spuse Înaltul Ministru. Adu-l la ascultare pe Shekt, arestează pacientul și cu asta ai terminat.

— Nu, nu. Excelența Voastră are o minte fără ascunzișuri și de aceea pierde din vedere ce e mai important. Nu

contează ce a făcut Shekt, ci de ce. Observați că există o coincidență în această poveste, urmată de multe altele. Guvernatorul Pământului îl vizitase pe Shekt în aceeași zi, iar Shekt ne-a raportat cu o loialitate desăvârșită tot ce s-a petrecut între ei. Ennius ceruse ca sinapsificatorul să fie pus la dispoziția Imperiului. A promis, se pare, un ajutor însemnat din partea împăratului.

— Hm! făcu Înaltul Ministru.

— Vă surprinde? V-ar atrage un asemenea compromis, pus în balanță cu pericolele pe care le implică demersul nostru actual?... Vă amintiți de promisiunile de hrană făcute în timpul foametei de acum cinci ani? Vă amintiți? Transporturile au fost blocate, deoarece nu dispuneam de credite imperiale, iar produsele Pământului nu erau acceptate, fiind contaminate de radioactivitate. Am primit alimente gratuit, așa cum ni se promisese? Ne-au acordat măcar un împrumut? O sută de mii de oameni au murit atunci de foame. Nu trebuie să aveți încredere în promisiunile extraterestrilor.

Dar nu asta contează acum. Ceea ce contează este faptul că Shekt a dat dovadă de o mare loialitate. În mod sigur, nu puteam să ne îndoim de el, încă și mai sigur nu puteam să-l suspectăm de trădare în chiar ziua respectivă. Și totuși, așa s-a întâmplat.

— Te referi la experiența lui neautorizată, Balkis?

— Da, Excelentă. Cine este pacientul? Deținem fotografii ale lui și, cu ajutorul tehnicianului lui Shekt, și structura retinei. Am verificat în Registrul Planetar și nu l-am găsit; nici urmă de el. Concluzia care se impune e că respectivul nu e pământean, ci extraterestru. Mai mult, Shekt știa în mod sigur acest lucru, deoarece un buletin de înregistrare nu poate fi falsificat, nici transmis, existând proba structurii de retină, în mod foarte simplu, deci, faptele în sine ne conduc la concluzia că Shekt a sinapsificat în mod conștient un extraterestru. De ce? ne întrebăm.

Răspunsul s-ar putea să fie simplu ca bună ziua. Shekt nu e instrumentul ideal pentru scopurile noastre, în tinerețe a fost asimilaționist. Ba chiar, la un moment dat, a candidat la alegeri pentru Consiliul din Washenn, de pe pozițiile concilierii cu Imperiul. A fost înfrânt, în treacăt fie zis.

— N-am știut, îl întrerupse Înaltul Ministru.

— Că a fost înfrânt?

— Nu, că a candidat. De ce n-am fost informat de acest lucru? În postul pe care-l ocupă acum, Shekt e un om foarte periculos.

Balkis zâmbi îngăduitor.

— Shekt a inventat sinapsificatorul și este încă singurul care știe cu adevărat cum să-l folosească. A fost tot timpul urmărit și de-acum înainte va fi și mai mult. Nu uitați că un trădător din rândurile noastre, *cunoscut de noi*, poate face mai mult rău dușmanului, decât ne poate face bine nouă un om loial.

Să trecem din nou la fapte. Shekt a sinapsificat un extraterestru. De ce? Sinapsificatorul are o singură menire - să sporească gradul de inteligență al unui om. În ce scop? Pentru că numai așa vor putea fi depășite mințile savanților noștri, perfecționate cu ajutorul aparatului. Ei, ce spuneți? Asta înseamnă că Imperiul are cel puțin o vagă bănuială cu privire la ceea ce se petrece pe Pământ. Găsiți că-i o chestiune minoră, Excelența Voastră?

Pe fruntea Înaltului Ministru apărură broboane de sudoare.

— Chiar crezi ceea ce spui?

— Faptele sunt ca un joc de cuburi ce nu se pot îmbina decât într-un anume chip. Extraterestru tratat era un individ șters, dacă nu chiar demn de milă. O manevră bine chibzuită, deoarece un bătrân chel și gras rămâne spionul cel mai iscusit al Imperiului. O, da. Bineînțeles. Cui altcuiva îi poți încredința o asemenea misiune?... Noi însă l-am urmărit pe acest străin, alias Schwartz, atât cât ne-a fost în putință. Să luăm acum al doilea dosar.

Înaltul Ministru își aruncă privirea peste el.

— Privitor la Bel Arvardan?

— La doctorul Bel Arvardan, încuviință Balkis, eminent arheolog, din distinsul Sector Sirian, o lume de bravi și rafinați bigoți.

Ultimul cuvânt îl scuiase aproape cu ură.

— Ei, n-are importanță, continuă, în orice caz, avem aici o imagine ciudată a lui Schwartz, aproape un contrast poetic. Nu e un necunoscut, ci un personaj celebru. Nu se insinuează în secret, ci sosește pe un fluviu de publicitate. Suntem avertizați în privința lui nu de un obscur tehnician, ci de însuși Guvernatorul Pământului.

— Crezi că e vreo legătură, Balkis?

— Puteți presupune, Excelență, că unul are scopul de a ne distra atenția de la celălalt. Ori de nu, cum clasele conducătoare ale Imperiului se pricep destul de bine la urzeli, înseamnă că ni se oferă un exemplu de două metode de camuflaj. În cazul lui Schwartz, luminile sunt stinse, în cazul lui Arvardan, ne sunt proiectate în ochi. Și vor să nu suspectăm nimic, nici într-un caz, nici în celălalt?... Ia să vedem, ce ne-a spus Ennius despre Arvardan?

Înaltul Ministru își frecă gânditor nasul.

— A spus că Arvardan întreprinde o expediție arheologică finanțată de Imperiu și că dorește să pătrundă în scopuri științifice în Teritoriile Interzise. Nu există însă nici cea mai mică intenție de a săvârși un sacrilegiu, așa că, dacă îl vom putea opri pe cale pașnică, el ne va susține în fața Consiliului Imperial, sau ceva de genul acesta.

— Prin urmare, să-l urmărim pe Arvardan de aproape, dar în ce scop? Ca nu cumva să pătrundă neautorizat în Teritoriile Interzise. Iată un șef de expediție arheologică fără oameni, fără navă, fără echipament. Iată un extraterestru care nu rămâne la Everest, unde-i e locul, ci dintr-un motiv oarecare hoinărește pe Pământ și, în primul rând, merge la Chica. Și cum ne este distrasă atenția de la toate aceste întâmplări suspecte? Ei bine, tocmai

îndemnându-ne să urmărim cu atenție ceva lipsit de importanță.

Observați însă, Excelența Voastră că Schwartz a rămas ascuns timp de șase zile la Institutul de Cercetări Nucleare. După care a evadat. Nu vi se pare ciudat? Dintr-o dată, ușa rămâne descurată. Dintr-o dată, coridorul e nepăzit. Curioasă neglijență! Și în ce zi evadează? Tocmai în ziua când Arvardan ajunge în Chica, încă o coincidență bizară.

— Crezi că..., începu Înaltul Ministru încordat.

— Cred că Schwartz e spion extraterestru, că Shekt e omul de legătură cu trădătorii asimilaționiști de la noi, iar Arvardan, omul de legătură al Imperiului. Fiți atent cu câtă măiestrie a fost aranjată întâlnirea dintre Schwartz și Arvardan. Lui Schwartz i se îngăduie să fugă și, după un anume timp, sora care-l îngrijea - și care printr-o altă coincidență, deloc surprinzătoare, se întâmplă să fie fiica lui Shekt - pleacă după el. Dacă nu s-ar fi defectat programul lor stabilit la secundă, l-ar fi găsit imediat. Pentru curioși, el ar fi devenit un biet om bolnav și ar fi fost adus înapoi în siguranță, în vederea unei noi încercări ulterioare. De fapt, așa li s-a și spus unor șoferi de taxiuri indiscreți, că omul e bolnav, ceea ce - ironia soartei - s-a întors împotriva lor.

Urmăriți-mă acum cu atenție. Schwartz și Arvardan se întâlnesc mai întâi într-un alimentomat. Par să nu știe unul de existența celuilalt. Este doar o întâlnire preliminară, menită să indice că totul a mers normal până aici și că se poate trece la etapa următoare... Cel puțin nu ne subapreciază, ceea ce oricum e un compliment. Schwartz pleacă; câteva clipe mai târziu, pleacă și Arvardan și se-ntâlnește cu tânăra Shekt. Totul merge strună. După ce joacă un mic teatru în fața celor doi șoferi pomeniți mai sus, ei se îndreaptă împreună spre magazinul universal Dunham, unde se întâlnesc cu Schwartz. Ce vreți altceva mai bun decât un magazin universal? E un loc ideal de întâlnire. Nici într-o peșteră din inima muntelui nu ești în mai mare siguranță. Prea în văzul lumii ca să dai de bănuț.

Prea aglomerat ca să poți fi urmărit. Minunat... minunat... Adversarul merită toată considerația.

Înaltul Ministru se frământă în scaun.

— Dacă adversarul nostru merită prea multă considerație, va învinge.

— Imposibil. A și fost învins. Și, în această privință, trebuie să recunoaștem meritul minunatului Natter.

— Cine-i Natter?

— Un agent neînsemnat care trebuie folosit la maximum în urma acestei întâmplări. Nici n-ar fi putut acționa mai bine ieri. Datoria sa principală era să-l urmărească pe Shekt. În acest scop, ținea o tarabă cu fructe în fața Institutului. În ultima săptămână primise instrucțiuni speciale de a urmări afacerea Schwartz.

Era la post când omul, pe care-l cunoștea din fotografii și dintr-o imagine fugară atunci când fusese adus prima oară la Institut, a evadat. Fără să fie văzut, a urmărit fiecare mișcare și, din raportul lui, am aflat detaliat tot ce s-a petrecut ieri. Cu o incredibilă intuiție, el și-a zis că scopul "evadării" nu putea fi altul decât o întâlnire cu Arvardan. Cum însă nu se simțea capabil să exploateze singur acea întâlnire, s-a hotărât s-o împiedice. Șoferii cărora tânăra Shekt le spusese că Schwartz e bolnav, s-au gândit că ar putea fi vorba de febră radioactivă. Natter a prins ideea cu repeziciunea unui geniu. De îndată ce a observat întâlnirea din magazin, a raportat un caz de febră radioactivă, iar autoritățile locale din Chica - slavă Pământului! - au avut atâta cap încât să intervină de îndată.

Magazinul a fost evacuat, cei trei fiind lipsiți de camuflajul pe care contau. Prezența lor în magazinul gol era acum bătătoare la ochi. Natter s-a apropiat de ei și i-a convins să i-l încredințeze pe Schwartz, pentru a-l duce înapoi la Institut. Au acceptat. Ce altceva puteau face? Astfel încât ziua s-a sfârșit fără ca Schwartz și Arvardan să fi putut schimba un singur cuvânt.

Natter n-a comis prostia de a-l aresta pe Schwartz. Cei doi nu știu nici acum că au fost deconspirați, așa că ne vor conduce spre un vânat și mai bogat.

Dar Natter nu s-a oprit aici. Tot el a anunțat garnizoana imperială, fapt pentru care nu-l pot lăuda îndeajuns. L-a pus astfel pe Arvardan într-o situație pe care n-avea cum s-o prevadă. Trebuia fie să-și dea în vileag identitatea, ratându-și misiunea - care, pare-se, implică necesitatea de-a se purta pe Pământ ca un pământean - fie să și-o tăinuiască, supunându-se astfel tuturor inconvenientelor ce puteau rezulta de aici. A ales alternativa eroică și chiar a rupt brațul unui ofițer în pasiunea sa pentru realism. Acest lucru îi face desigur, cinste. Purtarea lui e grăitoare. De ce s-ar fi expus el, un extraterestru, supliciului biciului neuronice, dacă miza nu ar fi fost extrem de importantă? Pentru o biată pământeancă?...

Înaltul Ministru își încheștase mâinile pe biroul din fața lui. Se încrunta și trăsăturile prelungi ale chipului său erau acum schimonosite de neliniște.

— Apreciez, Balkis, felul cum reușești să țeși din asemenea detalii o adevărată pânză de păianjen. Ai procedat cu foarte multă abilitate și cred că e așa cum spui. Logica nu ne îngăduie o alternativă... Dar asta înseamnă că sunt foarte aproape, Balkis. Sunt prea aproape... Și de data asta vor fi neîndurători.

Balkis ridică din umeri.

— Nu pot fi prea aproape. Dacă ar avea idee de existența unui asemenea potențial distructiv pentru întregul Imperiu, ar fi atacat de mult... Iar răgazul lor e pe sfârșite. Arvardan nu poate face nimic până nu ia legătura cu Schwartz, așa că sunt în măsură să vă prezic viitorul.

— Te rog, te rog.

— Schwartz trebuie îndepărtat și evenimentele lăsate să se răcească.

— Dar unde să-l trimitem?

— Știm și asta. Schwartz a fost adus la Institut de un om care era evident un fermier. El ne-a fost descris atât de technicianul lui Shekt, cât și de Natter. Am cercetat datele tuturor fermierilor pe o distanță de șaizeci de mile de Chica, și Natter l-a identificat pe unul, Arbin Maren, ca fiind omul în cauză. Tehnicianul, independent de celălalt, a susținut același lucru. Ne-am informat în secret asupra individului și se pare că-și întreține socrul, un biet invalid, care se sustrage *Șaizeciului*.

Înaltul Ministru izbi cu putere în masă.

— Asemenea cazuri sunt mult prea frecvente, Balkis. Legea ar trebui să fie mai severă...

— Nu asta contează acum, Excelență. Important e că fermierul, fiind în culpă, poate fi șantajat.

— Oh...

— Shekt și aliații săi extraterestri au nevoie de o unealtă în situația de față - de un loc sigur unde Schwartz să poată rămâne o perioadă mai lungă decât la Institut. Acest fermier, probabil o minte simplă și neajutorată, este tot ceea ce le trebuie. Va fi desigur urmărit. Pe Schwartz nu-l vom scăpa nici o clipă din ochi... În cele din urmă vor pune ei la cale o nouă întâlnire și de data asta vom fi pregătiți. Acum înțelegeți?

— Da.

— Ei, slavă Pământului! Vă las atunci. Și cu un zâmbet sardonice, adăugă: Cu permisiunea dumneavoastră, desigur.

Iar Înaltul Ministru, total insensibil la sarcasm, îi făcu semn cu mâna că poate pleca.

În drum spre micul său birou, ca dealtfel ori de câte ori rămânea singur, Secretarul își lăsă gândurile să scape de sub control și să zburde în voie prin tainițele minții.

Acolo era foarte puțin loc pentru doctorul Shekt, Schwartz sau Arvandan - și încă și mai puțin loc pentru Înaltul Ministru.

În schimb se afla acolo imaginea unei planete, Trantor - o uriașă metropolă, din care era condusă toată Galaxia. Și mai era imaginea unui palat, ale cărui spirale și bolte amețitoare nu le văzuse niciodată în realitate; nici un alt pământean nu le văzuse vreodată. Se gândi la firele invizibile ale puterii și gloriei ce lunecau de la un soare la altul în tot mai multe sârme, frânghii și cabluri spre acel palat din centru și către acea abstracțiune, împăratul, care era, la urma urmelor, un simplu om.

Mintea lui se agăța cu încăpățănare de acest gând, gândul că puterea care investea pe cel ce-o avea cu atributele divinității era concentrată în mâinile unui simplu om.

Un simplu om! Ca el!

Putea fi el...

11. MINTEA ÎN SCHIMBARE

Începutul schimbării era neclar în mintea lui Schwartz. De multe ori, în tăcerea desăvârșită a nopții - cât de liniștite erau nopțile acum! dar fuseseră vreodată zgomotoase și iluminate, fremătând de viața clocotitoare a milioane de oameni? - în acea nemaicunoscută tăcere Schwartz încerca să rememoreze faptele, să le dea de capăt. Ar fi dorit să poată spune că aceea a fost clipa.

Totul începuse în ziua înspăimântătoare când se trezise singur într-o lume necunoscută. Ziua aceea era însă tot atât de încețoșată acum ca și amintirea orașului Chicago. Urma călătoria la Chica, ce sfârșise atât de ciudat, de complicat. Se gândea mereu la cele întâmplare atunci.

Era ceva în legătură cu un aparat... niște pilule pe care le înghițise. Apoi, zilele de convalescență, evadarea, rătăcirea, evenimentele inexplicabile ale ultimei ore petrecute în magazinul universal. Toate acestea nu și le putea aminti prea bine. În schimb, cât de limpezi îi erau lucrurile petrecute în ultimele două luni, cât de sigură îi redevenise memoria.

Chiar și atunci se întâmpla ceva ciudat cu el. Bătrânul doctor și fiica sa nu se simțeau deloc în largul lor, erau chiar speriați. Știuse el asta atunci, sau fusese doar o impresie fugară, întărită de perspicacitatea ulterioară a minții sale?

Și totuși atunci, în magazinul universal, cu puțin înainte ca bărbatul acela puternic să întindă mâna și să-l înșface - cu foarte puțin timp înainte - fusese conștient de ce avea să i se întâmple. Avertismentul nu venise suficient de repede pentru a-l salva, dar precis existase.

De atunci datau durerile de cap. Nu, nu erau chiar dureri de cap. Mai curând niște vâjâituri, ca și cum în creier i-ar fi pornit vreun dinam secret, ce făcea să-i vibreze fiecare

oscior din craniu. Nu simțise niciodată așa ceva pe vremea când se găsea la Chicago - presupunând că Chicago nu era o închipuire a sa - sau în timpul primelor zile petrecute aici, în noua realitate.

Îi făcuseră ceva în Chica? Cu aparatul acela? Pilulele - fuseseră un anestezic, îl operaseră? Aici gândurile i se împotmoleau de fiecare dată.

Părăsise Chica a doua zi după încercarea eșuată de evadare și de atunci zilele se scurgeau cu repeziciune.

La început, Grew îi tot repeta cuvinte din scaunul său cu roțile, arătându-i diverse obiecte sau gesticulând, așa cum făcuse înainte și fata aceea, Pola.

Până când, într-o zi, Grew încetă să mai bată câmpii și începu să vorbească englezește. Sau, dimpotrivă, el, Joseph Schwartz, încetase să mai vorbească englezește și începu să bată câmpii. Bolboroseala aceea căpătase înțeles. Era așa de simplu. Învăță să citească în patru zile. Se minuna el însuși. Avusese, e drept, o memorie fenomenală pe vremuri, în Chicago, sau cel puțin așa își amintea. Nu era însă capabil de *asemenea* performanțe. Și totuși, Grew nu părea surprins.

Schwartz renunță să mai înțeleagă ceva.

Mai târziu, când toamna aurea pretutindeni, nedumeririle îl părăsiră și ieși la câmp să lucreze. Rămase din nou uimit: învăța foarte repede. Nu greșea niciodată. Erau tot felul de mașini complicate, dar le putea manipula după o singură explicație. Aștepta vremea rece, dar ea nu mai sosea. Își petrecu iarna curățind solul, fertilizându-l, făcând o mulțime de pregătiri pentru semănatul de primăvară.

Îl întrebă pe Grew, încercând să-i explice ce-i zăpada, dar celălalt îl privi nedumerit.

— Apă înghețată ce cade ca o ploaie, zici? Aa! I se spune "zăpadă"! Am auzit că există pe alte planete, dar nu pe Pământ.

Schwartz urmări atunci temperatura și observă că ea varia foarte puțin de la o zi la alta; și totuși zilele se

scurtau, așa cum era de așteptat într-o localitate nordică, situată, să zicem, la latitudinea orașului Chicago. Se întrebă dacă se afla pe Pământ.

Încercă să citească din microfilmele lui Grew, dar renunță. Oamenii erau tot oameni, însă amănuntele vieții zilnice, presupuse a fi cunoscute de toată lumea, aluziile social-istorice ce nu-i spuneau nimic îi tăiară entuziasmul.

Enigmele se țineau lanț: persistența ploile; calde, instrucțiunile primite de a nu pătrunde în anumite regiuni. Ca, de exemplu, în seara aceea când orizontul ce ardea mocnit spre sud, cu un licăr albastrui, îi ațâțase peste măsură curiozitatea...

După cină se furișase afară, dar nu străbătuse nici măcar o milă când în spate auzi torsul domol al biciclului lui Arbin și strigătul mânios al acestuia. Se opri și fusese dus înapoi.

Arbin se plimbase nervos prin fața lui, spunându-i:

— Trebuie să te ții departe de locurile care luminează noaptea.

— De ce? întrebă el, timid.

Răspunsul sunase tăios:

— Pentru că sunt interzise.

Apoi, după o pauză:

— Chiar nu știi ce-i acolo, Schwartz?

Schwartz își desfăcuse brațele, neputincios.

— De unde vii? întrebă Arbin. Ești un... un extraterestru?

— Ce-i aceea extraterestru?

Arbin ridicase din umeri și plecase.

Seara aceea avusese o importanță capitală pentru Schwartz, deoarece pe parcursul scurtei distanțe străbătute în direcția luminii devenise conștient de contactul mintal. Așa-l numi el, și nici atunci, nici mai târziu nu găsi un termen mai potrivit pentru a-l descrie.

Fusese singur în crepusculul roșiatic. Până și pașii îi erau înăbușiți de pavajul elastic. Nu văzuse pe nimeni. Nu auzise pe nimeni. Nu atinsese nimic.

Nu tocmai... Era ceva în genul unei atingeri, mai curând o prezență... ceva ca o mângâiere catifelată.

Apoi simțise *două* contacte, diferite unul de celălalt. Iar al doilea - cum de le putea deosebi? - devenise mai puternic. Nu, nu era cuvântul potrivit; devenise mai clar, mai bine definit.

Și apoi știuse că era Arbin. Știuse cu cel puțin cinci minute înainte de a auzi zgomotul biciclului și cu zece minute înainte de a-l vedea.

Experiența se repetă după aceea tot mai des.

Știa ori de câte ori Arbin, Loa sau Grew se aflau la o distanță de vreo treizeci de metri, chiar și atunci când avea toate motivele să creadă altminteri. Era greu de crezut, și totuși începuse să-i pară firesc.

Se hotărî să verifice și constată că, într-adevăr, putea spune în orice clipă unde se afla fiecare din ei. Contactul mintal diferea de la o persoană la alta, încât îi deosebea cu ușurință. Nu avu curajul să sufle nimănui o vorbă.

Câteodată se întreba al cui fusese contactul mintal receptat pe drumul înspre zonele luminoase. Nu fuseseră nici Arbin, nici Loa, nici Grew. Ei, ce importanță avea?

Și totuși avea.

Într-o seară, când aducea vitele acasă, percepu din nou acel contact. Se duse atunci la Arbin și întrebă:

— Ce-i cu petecul de pădure ce se întinde dincolo de Dealurile Sudice, Arbin?

— Nimic, îi răspunse acesta morocănos. E Teren Ministerial.

— Ce-nseamnă asta?

Arbin se enervă.

— Pentru ce-ți trebuie să știi? I se spune Teren Ministerial deoarece e proprietatea Înaltului Ministru.

— De ce nu e cultivat?

— Nu e pentru așa ceva, răspunse Arbin, părând scandalizat de ideea lui. A fost cândva un mare Centru, în vremuri străvechi. E pământ sacru, nu poate fi pângărit. Ascultă, Schwartz, dacă vrei să-ți fie bine, înfrânge-ți curiozitatea și vezi-ți de-ale tale.

— Dar dacă-i atât de sacru, înseamnă că nimeni nu poate trăi acolo.

— Întocmai.

— Ești sigur?

— Sunt sigur... Să nu care cumva să-ți calce piciorul pe-acolo, că s-a zis cu tine.

— Nu, nu, promit.

Schwartz se îndepărtă mirat și oarecum neliniștit. Totuși, de acolo, dinspre terenul împădurit, îi parvenea acel contact mintal. Era o senzație puternică, la care se mai adăugase ceva. Era un contact neprietenos, amenințător.

De ce? De ce?

Nici acum nu îndrăzni să le spună celorlalți. Nimeni nu l-ar fi crezut și urmările ar fi fost neplăcute pentru el. Știa și asta. De fapt, știa prea mult.

În ultima vreme se simțea mai tânăr. Nu atât într-un sens fizic. desigur, îi scăzuse burta și i se lățiseră umerii. Mușchii erau mai puternici și mai flexibili, iar digestia mai bună. Trebuie să fi fost efectul muncii la câmp. Dar de altceva era conștient, în primul rând. Se schimbase modul lui de gândire.

Bătrânii au tendința să uite cum gândeau în tinerețe. Uită iuțea gândului, îndrăzneala intuiției juvenile și prospețimea percepției. Se obișnuiesc cu o gândire mai laborioasă și, cum aceasta e un produs al experienței acumulate, bătrânii se cred mai înțelepți decât tinerii.

Schwartz însă, pe lângă avantajul experienței, mai avea prilejul să constate, cu nespusă bucurie, că înțelegea dintr-o dată orice, că trecuse de la înțelegerea rapidă a explicațiilor lui Arbin la anticiparea lor, luându-i-o înainte.

Tinerețea însemna pentru el mult mai mult decât o excelentă condiție fizică.

Două luni mai târziu avea să se lămurească - în timp ce juca șah cu Grew sub umbrar.

Șahul nu se prea schimbaseră, cu excepția numelor pieselor. Era așa cum și-l amintea, încât constituia o mângâiere pentru el; cel puțin în această privință, memoria nu-i juca renghiuri.

Grew îi vorbi de varietăți ale șahului. Exista, de exemplu, șahul în patru, la care fiecare jucător avea în față o tablă; tablele se uneau la colțuri, iar la mijloc era o a cincea tablă ca un "tărâm al nimănui". Mai era șahul tridimensional, la care se suprapuneau opt table transparente și fiecare piesă se mișca nu în două, ci în trei dimensiuni, iar numărul figurilor și al pionilor se dubla. Victoria presupunea șah simultan la ambii regi adversari.

Existau chiar și varietăți populare, la care poziția inițială a șahistului era decisă prin aruncarea zarului, sau la care anumite pătrățele confereau pieselor avantaje sau dezavantaje. Alteori erau introduse piese noi, cu tot felul de proprietăți ciudate.

Șahul în sine însă, șahul original și imuabil, era același, iar turneul dintre Schwartz și Grew înregistrase cincizeci de partide.

Cum la început Schwartz cunoștea doar vag mutările, pierdea constant. Lucrurile se schimbaseră mai târziu, înfrângerile răbindu-se. Cu timpul Grew devenise mai precaut, gândea mai mult, își pufăia pipa în intervalul dintre mutări până ce scrumul devenea incandescent și, în cele din urmă, se pierdea în înfrângeri pline de proteste și ranchiună.

Grew juca cu albele și mutase pionul la E4.

— Dă-i drumul, spuse acru.

Dinții îi erau încleștați pe pipă, iar ochii scormoneau tabla cu înfrigurare. Umbrele înserării se înteteau.

Schwartz își ocupă locul, oftând. Jocurile deveneau de-a dreptul neinteresante, pe măsură ce el era tot mai conștient de mișcările pe care avea să le facă Grew. Ca și cum acesta ar fi avut o fereastră transparentă în craniu. La aceasta se adăuga inconvenientul că el însuși știa, aproape instinctiv, ce trebuia să mute în momentul următor.

Foloseau o “tablă de noapte” ce lumina în întuneric într-un mozaic de albastru și oranj. Piese, care la lumina zilei erau niște figuri obișnuite din lut roșcat, sufereau noaptea o adevărată metamorfoză. Jumătate din ele erau scăldate într-un alb desăvârșit, amintind de lucirea rece a porțelanului, iar celelalte sclipeau cu mici reflexe roșietice.

Primele mișcări se succedară cu repeziciune. Schwartz ieși în întâmpinarea adversarului, mutând și el pionul din fața regelui. Grew scoase calul la F3. Schwartz răspunse cu cal C6. Apoi nebunul lui Grew fugi la B5, iar Schwartz mută pionul din fața turei la A6, silind nebunul alb să se retragă la A4. După care își scoase celălalt cal la F6.

Piese strălucitoare lunecau pe tablă cu o stranie independență, pe măsură ce degetele ce le mânuiau se pierdeau în întuneric.

Lui Schwartz îi era teamă. Poate avea să-l ia drept nebun, dar *trebuia să știe*. Întrebă pe neașteptate;

— Unde mă aflu?

Grew tocmai executa o mișcare îndelung chibzuită: cal C3. Ridică privirea surprins.

— Poftim?

Schwartz nu cunoștea cuvântul pentru “țară” sau “națiune”, așa că întrebă:

— Ce lume e asta? și mută nebunul la E7.

— Pământul, sună scurt răspunsul, și Grew execută plin de emfază rocada.

Mai întâi deplasă figurina înaltă, adică regele, și apoi nodul de tură trecu pe deasupra, odihnindu-se de cealaltă parte.

Răspunsul nu era nici pe departe satisfăcător. Cuvântul folosit de Grew se traducea în mintea lui prin "pământ". Dar care pământ? Orice planetă este "pământ" pentru cei ce-o locuiesc. Avansa cu două pătrățele pionul de la B7, și din nou nebunul lui Grew fu silit să se retragă, de data asta la B3. Apoi Schwartz și Grew mutară fiecare pionii din fața reginei, la D3, respectiv D6, eliberând nebunii pentru bătălia ce avea să înceapă curând în centru.

Schwartz întrebă, căutând să pară cât mai firesc:

— În ce an suntem? și execută rocada.

Grew șovăi. Avea de ce să fie mirat.

— Ce te tot muncește astăzi? Nu ți-e gândul la joc? Poftim, dacă aste te face fericit, suntem în anul 827, și adăugă sarcastic: E. G.

Examina încruntat tabla, după care puse cu zgomot calul la D5, atacând.

Schwartz se feri repede, contraatacând cu calul la A5. Lupta se întetise. Calul lui Grew luă nebunul, care se ridică scaldat de o văpaie roșiatică și căzu cu un zgomot ușor în cutia unde avea să rămână - războinic învins - până la jocul următor. Imediat, calul învingător căzu pradă reginei lui Schwartz. Într-un moment de exagerată prudență, Grew slăbi atacul, retrăgându-și calul rămas în refugiul de la E1, unde era cam nefolositor. Calul lui Schwartz repetă prima mișcare, luând nebunul și căzând la rândul-i pradă pionului de la A2.

Urmă o nouă pauză, după care Schwartz întrebă timid:

— Ce înseamnă E.G.?

— Poftim? se zbârli Grew. Vrei să spui că tot nu știi în ce an suntem? Dintre toate neghiobiile... Ei, dar mereu uit că ai învățat să vorbești abia de vreo lună. Ești inteligent însă. Chiar nu știi? Suntem în anul 827 al Erei Galactice. Era Galactică: E.G. înțelegi? Sunt 827 de ani de la întemeierea Imperiului Galactic; 827 de ani de la încoronarea lui Frankenn întâiul. Acum, *te rog*, e rândul tău.

Dar calul lui Schwartz rămase o vreme prizonier în mâna sa. Sentimentul de frustrare era sfâșietor.

— Stai puțin, zise, depunând calul la D7. Recunoști vreunul din aceste nume? America, Asia, Statele Unite, Europa...

Bâjbâia după un reper.

În întuneric, pipa lui Grew era o luminiță roșie, mohorâtă, iar silueta sa întunecată, încovoiată peste strălucitoarea tablă de șah, părea mai neînsuflețită decât aceasta. Poate clătinase scurt din cap - Schwartz nu putuse să vadă - dar nici nu avea nevoie. Simți negația celui alt ca și cum ar fi rostit-o cu viu grai.

Încercă din nou:

— De unde aș putea face rost de o hartă?

— Lasă hărțile, mârâi Grew, dacă vrei să nu-ți pierzi capul în Chica. Nu sunt geograf. Și nici n-am auzit de numele pe care mi le-ai pomenit. Ce sunt? Oameni?

Să-și piardă capul? De ce? Schwartz simți că i se face frig. Comisese cumva o crimă? Știa Grew de așa ceva? Întrebă nesigur:

— Soarele are nouă planete, nu?

— Zece, veni categoric răspunsul.

Schwartz șovăi. Ei, poate mai descoperiseră o planetă de care el nu auzise. Dar cum de știa Grew? Numără pe degete și apoi întrebă:

— Dar a șasea planetă are inele?

Grew mișcă încet pionul de la F2 la F4, iar Schwartz făcu imediat același lucru.

— Saturn, vrei să spui? spuse Grew. Bineînțeles că are inele. Acum îți calculez următoarea mișcare. Avea de ales între a lua fie pionul de la F5, fie de la E5, și nu știa cum era mai bine.

— Există o centură de asteroizi - mici planete - între Marte și Jupiter, adică între a patra și a cincea planetă? Întrebă Schwartz.

— Da, mormăi Grew, care își aprindea din nou pipa, gândind febril.

Nesiguranța chinuitoare a partenerului său îl irita pe Schwartz. Acum, că era sigur de identitatea Pământului, jocul îi părea un fleac. Mintea îi fremăta de întrebări, și una îi scăpă de pe buze.

— Deci microfilmele tale sunt adevărate? Mai există și alte lumi? Populate?

De data asta Grew își ridică privirea de pe tabla de șah, scrutând zadarnic întunericul.

— Vorbești serios?

— Mai există?

— Pe Galaxie! *Am impresia că într-adevăr nu știi.*

Schwartz se simți umilit în ignoranța sa.

— Te rog...

— Bineînțeles că mai există și alte lumi. Milioane! Toate stelele pe care le vezi sunt populate, ca și majoritatea celor pe care nu le vezi. Toate fac parte din Imperiu.

În mintea lui Schwartz cuvintele intense ale lui Grew trezeau un ecou delicat, semnalizând direct de la o minte la alta, de parcă cele două creiere ar fi fost unite. Contactele mintale deveneau tot mai puternice pe zi ce trecea. Curând s-ar putea să audă acele ecouri ciudate, chiar și atunci când persoana ce le gândea *nu* vorbea.

Pentru prima dată îi răsări în minte posibilitatea existenței unei alternative la ipoteza nebuniei. Călătorise cumva în timp? Dormise, poate?

— Cât e de atunci, Grew? întrebă răgușit. Cât timp a trecut de când era o singură planetă?

Grew deveni prudent.

— Ce vrei să spui? Ești membru al Societății Stegarilor?

— Al cui? Nu sunt membru a nimic, Grew, dar nu era cândva Pământul singura planetă?... Spune, nu era?

— Așa spun Stegarii, se încruntă Grew, dar cine știe? Cine poate ști cu adevărat? Lumile de-acolo de sus au existat în tot cursul istoriei de când se știe.

— Adică de cât timp?

— De mii de ani, presupun. Cincizeci de mii, o sută - nu știu exact.

De mii de ani! Simți un bolborosit în gât, dar și-l înăbuși înspăimântat. Atâta timp să se fi scurs în intervalul dintre doi pași? Doar cât ți-ai trage suflarea, doar o fracțiune de secundă, doar cât ai clipi din ochi... și să fi sărit peste mii de ani? Revenea la versiunea amneziei. Faptul că identificase sistemul solar trebuia să fi fost rezultatul unor amintiri trunchiate ce răzbătuseră o clipă prin ceață.

Acum Grew executa mutarea următoare. Luă pionul de la F5 și, aproape automat, creierul lui Schwartz înregistra greșeala. Mișcările se succedau fără nici un efort din parte-i. Tura de la F8 se năpusti asupra pionilor dublați. Calul alb înainta din nou la F3. Nebunul lui Schwartz trecu la B7, gata de atac. Grew continuă cu nebun la D2.

Schwartz făcu o pauză înaintea atacului final.

— Pământul e stăpânul, nu-i așa?

— Stăpânul cui?

— Al Imp...

Grew își dădu capul pe spate cu un hohot ce cutremură tabla de șah.

— Ascultă, omule. Scutește-mă de întrebările tale. Ești nebun de-a binelea? Are Pământul aspect de stăpân?

Scaunul lui Grew înconjură masa cu un hureit ușor. Schwartz îi simți degetele încleștându-i brațul.

— Privește! Privește acolo! Vocea lui Grew era o șoaptă scrâșnită. Vezi orizontul? Vezi cum strălucește?

— Da.

— Așa e Pământul - întreg Pământul. Cu excepția câtorva petece ca acesta.

— Nu înțeleg.

— Scoarța Pământului e radioactivă. Solul radiază dintotdeauna și va radia în veci. Nu crește nimic. Nu trăiește nimeni acolo... Chiar nu știi? De ce crezi că avem *Șaizeciul*?

Paraliticul se domoli, înconjură din nou masa în scaunul cu roțile, revenind la locul său.

— E rândul tău.

Șaizeciul! Din nou un contact mintal cu o nedefinită aură amenințătoare. Piesele lui Schwartz se mișcau singure, în timp ce el se întreba cu inima strânsă ce putea să însemne noul cuvânt. Pionul său luă la F4. Grew execută cal D4, iar tura lui Schwartz se feri, deplasându-se la G5. Calul lui Grew atacă din nou la F3, iar tura lui Schwartz evită încă o dată atacul, înaintând la G4. Pionul alb de la H2 avansă prudent o pătrăciță, iar tura lui Schwartz se repezi înainte, luând pionul de la G2 și dând șah regelui dușman. Regele lui Grew luă cu promptitudine tura, dar regina lui Schwartz compensă de îndată pierderea, dând șah la G5. Regele lui Grew se retrase la H1, iar Schwartz aduse calul la E5. Grew mută regina la E2, străduindu-se să-și mobilizeze apărarea. Schwartz răspunse cu regina la G3, lupta concentrându-se acum pe un câmp foarte restrâns. Grew nu avea de ales. Mută regina la G2, cele două maiestăți feminine fiind acum față în față. Calul lui Schwartz presă, luând calul adversar de la F3, iar când nebunul amenințat fugi repede la C3, calul lui Schwartz îl urmă la D4. După o lungă ezitare, Grew înainta în flancul drept cu regina, de-a lungul diagonalei, pentru a lua nebunul lui Schwartz. Se opri, respirând ușurat. Vicleanul său adversar avea o tură în pericol și un șah în perspectivă, regina sa fiind gata să se repeadă asupra prăzii. Avea de asemenea un avans de o tură la doi pioni.

— E rândul tău, spuse cu satisfacție.

Schwartz se hotărî:

— Ce este... Ce este *Șaizeciul*?

Vocea lui Grew sună plină de ostilitate:

— De ce întrebî? Ce urmărești?

— Te rog, insistă Schwartz umil, simțind că-și pierde curajul. Nu am nici un gând ascuns. Pur și simplu, nu știu

cine sunt ori ce s-a întâmplat cu mine. Poate sufăr de amnezie.

— Foarte probabil, îi răspunse celălalt disprețuitor. Vrei să scapi de *Șaizeci*? Fii sincer.

— Dar îți spun că nu știu ce-i *Șaizeciul*!

Reușise să-l convingă. Urmă o lungă tăcere. Pentru Schwartz contactul mintal al lui Grew era neliniștitor, dar nu putea percepe clar cuvintele.

Grew vorbi rar.

— *Șaizeciul* este al șaizecilea an din viață. Pământul poate hrăni doar douăzeci de milioane, nu mai mult. Pentru a trăi, trebuie să produci. Dacă nu poți produce, nu poți trăi. Or, peste șaizeci de ani nu mai poți produce.

— Și atunci...

Schwartz rămase cu gura căscată, privindu-l tâmp.

— Ești îndepărtat. Nu doare.

— *Ești ucis?*

— Nu e o crimă, răspunse Grew țeapăn. Așa trebuie să fie. Alte lumi nu ne primesc, așa că trebuie să facem loc copiilor noștri, cumva. Bătrânii trebuie să cedeze tinerilor locul.

— Și dacă nu le spui că ai șaizeci de ani?

— De ce să nu le spui? Viața după șaizeci de ani nu e o glumă... Și, pe urmă, există un recensământ din zece în zece ani, pentru a-i prinde pe cei ce sunt atât de nebuni încât să-ncerce să trăiască. Pe lângă asta, au înregistrată vârsta fiecăruia.

— Nu și pe-a mea. (Cuvintele îi scăpaseră fără să vrea.) Și, de fapt, nu am decât cincizeci de ani... neîmpliniți.

— Nu contează. Pot verifica după structura osoasă, nu știi? Nu-ți poți ascunde vârsta. Data viitoare mă iau și pe mine... Ei, mută!

Schwartz nesocoti îndemnul.

— Vrei să spui că te vor...

— Bineînțeles. Am numai cincizeci și cinci de ani, dar ia uită-te la picioarele mele. Nu pot munci, înțelegi? Suntem

Înregistrați cu trei persoane, iar cota de produse este fixată pentru trei muncitori. Când am damblagit ar fi trebuit să fi anunțat, și atunci cota ar fi fost redusă. Aș fi avut însă parte de un *Șaizeci* prematur, iar Arbin și Loa n-au fost de acord. Au fost niște proști, ascunzându-mă, pentru că au trebuit să muncească greu... până ai apărut tu. Și la anul mă iau oricum... E rândul tău.

— Se face recensământ la anul?

— Întocmai... E rândul tău.

— Stai puțin, stăruie Schwartz febril. *Toată* lumea e îndepărtată la *șaizeci* de ani? Nu se face nici o excepție?

— Nu pentru unii ca noi. Înaltul Ministru trăiește câte zile are, și la fel membrii Societății Stegarilor; de asemenea unii savanți, sau cei care au adus cine știe ce servicii importante. Nu se califică mulți. Poate vreo duzină în fiecare an... *E rândul tău!*

— Cine decide exceptarea?

— Înaltul Ministru, desigur. N-ai de gând să muți? Schwartz se ridică.

— N-are importanță. Te fac șah-mat în cinci minute. Regina mea îți ia pionul dându-ți șah; ești silit să muți la G1; aduc calul și-ți dau șah la E2; trebuie să muți la F2; regina mea îți dă șah la E3; trebuie să muți la G2; mut regina la G3, iar după ce forțat vei muta la H1, îți dau mat cu regina la H3. Bun joc, adăugă el automat.

Grew se holbă îndelung la tabla de șah, apoi, cu un strigăt, o mătură de pe masă. Piesele sclipitoare se rostogoliră jalnic în iarbă.

— M-ai zăpăcit cu vorbăria ta înnebunitoare, urlă el.

Dar Schwartz nu mai vedea și nu mai auzea nimic. Nu-l mai preocupa decât ideea de a scăpa de *Șaizeci*. Căci versurile lui Browning:

“Vino să îmbătrânim împreună!

Încă nu am trăit ce-i mai frumos:

Sfârșitul vieții pentru care a fost un început...”

se potriveau pentru un Pământ abundent, populat de miliarde de oameni și dispunând de hrană nelimitată. “Ce-i mai frumos” însemna acum *Șaizeciul* - și moartea.

Schwartz avea șaizeci și doi de ani.

Șaizeci și doi...

12. MINTEA CARE UCIDE

Raționamentul era simplu în mintea metodică a lui Schwartz. Cum nu voia să moară, trebuia să părăsească ferma. Dacă rămânea pe loc, avea să vină recensământul și, odată cu el, moartea.

Să plece deci. Dar încotro?

Exista acel... - spital era oare? - din Chica. Îl îngrijiseră odată, și de ce? Pentru că era un - "caz". Dar nu era și acum un caz? Acum însă putea și să vorbească, le putea descrie simptomele, nu ca înainte.

Le putea spune de contactul mintal.

Sau poate îl aveau cu toții? Cum putea ști?... Ba nu, ceilalți nu-l aveau. Nici Arbin, nici Loa, nici Grew.

Era sigur de asta. Ei nu știau unde se afla el decât dacă-l vedeau sau îl auzeau. Nici nu l-ar fi putut bate pe Grew la șah dacă acesta ar fi...

Chiar așa, șahul era un joc popular, ori el nu putea fi jucat dacă oamenii ar fi fost înzestrați cu contactul mintal. Bineînțeles că nu.

Prin urmare era un caz aparte - un specimen psihologic. Viața unui specimen s-ar fi putut să nu fie prea veselă, dar cel puțin avea să trăiască.

Și pe urmă, mai era și noua ipoteză, cum că nu ar fi fost un amnezic, ci un om care călătorise în timp.

În cazul acesta, pe lângă faptul că dispunea de contactul mintal, mai era și un om din trecut. Era un specimen istoric, o mostră arheologică; *nu puteau* să-l omoare.

Dacă aveau să-l creadă.

Hm, *dacă* aveau să-l creadă.

Doctorul îl va crede, în dimineața în care Arbin îl dusesese la Chica, trebuise să se bărbierească. După aceea nu-i mai crescuse barba, ceea ce înseamnă că-i făcuseră ceva. Deci doctorul știa că el, Schwartz, avusese păr pe față. Nu era

asta o dovadă? Grew și Arbin nu se bărbiereau niciodată. Grew îi spusese o dată că numai animalele au păr pe față. Trebuia deci să ajungă la acel doctor.

Oare cum îl chema? Shekt?... Shekt, într-adevăr.

Știa însă atât de puțin despre lumea asta îngrozitoare. Să plece noaptea sau s-o ia de-a dreptul peste câmp însemna să se aventureze în plasa misterelor ei, să se arunce în capcanele periculoase ale radioactivității despre care nu știa nimic. Așa încât, cu îndrăzneala celui care nu are de ales, se așternu la drum pe la vremea prânzului, chiar pe drumul principal.

Nu-l așteptau până la cină, ori la ora aceea avea să fie departe. Nici nu dispuneau de contactul mintal pentru a-i sesiza absența. Timp de vreo jumătate de oră se simți într-o foarte bună dispoziție, o senzație încercată pentru prima dată de la începutul acestui coșmar. În sfârșit acționa, se opunea într-un fel lumii înconjurătoare. De data asta avea un scop precis, nu mai era o fugă instinctivă, ca atunci la Chica. Se descurca destul de bine pentru un om în vârstă.

Le va arăta el.

Deodată însă se opri... Stătu așa în mijlocul drumului, fiindcă ceva se impunea atenției sale, ceva ce uitase.

Era contactul mintal al necunoscutului; ceea ce detectase atunci când, încercând să ajungă la linia ce licărea în zare, fusese oprit de Arbin; ceea ce îl pândise din Terenul Ministerial.

Îl însoțea și acum... era în spatele lui, observându-l.

Ascultă intens - sau în orice caz se concentra într-un mod asemănător asupra contactului mintal. Nu se apropia, dar el îi era ținta, îl supraveghea și-i era ostil, fără să se teamă.

Descoperi și alte lucruri. Următorul său nu trebuia să-l scape din ochi și era înarmat.

Schwartz se întoarse aproape mașinal, scormonind zarea cu privirea.

Contactul mintal se schimbă imediat. Deveni bănuitor și precaut, temându-se pentru propria siguranță și pentru reușita proiectului său, oricare ar fi fost acesta. Faptul că dispunea de armă deveni și mai evident, ca și cum ar fi plănuit s-o folosească în cazul că ar fi fost descoperit.

Schwartz se știa neînarmat și neajutorat. Mai știa că următorul l-ar fi ucis, mai curând decât să îngăduie să-i scape de sub observație; l-ar fi omorât la prima mișcare greșită... Dar tot nu vedea pe nimeni, își continuă drumul, conștient de faptul că celălalt era destul de aproape pentru a-l ucide, își simțea spatele încordat, în așteptarea a nici el nu știa ce. Oare cum e când mori?... Ce simți?... Gândul îl săgeta la fiecare pas, îi apăsa creierul, îi inunda subconștientul, până când deveni de-a dreptul insuportabil.

Se agăța de contactul mintal ca de singura salvare. Trebuia să înregistreze creșterea de tensiune care ar fi putut să însemne că o armă este ținută spre el, că se apăsa pe trăgaci, că se închidea un contact.

În acea clipă avea să se arunce la pământ, avea să fugă...

Dar de ce? Dacă era vorba de Șaizeci, de ce nu-l omora de îndată?

Teoria cu saltul în timp făcea iarăși loc ipotezei amneziei. Era probabil un criminal, un om periculos care trebuia urmărit. Poate fusese un mare demnitar ce nu putea fi executat pur și simplu, ci trebuia mai întâi judecat. Amnezia ar fi putut fi un subterfugiu al subconștientului său, apăsător de cine știe ce vină îngrozitoare.

Torturat de aceste gânduri, mergea în continuare pe drumul pustiu, îndreptându-se spre o destinație nesigură, cu moartea pe urmele sale.

Se făcea tot mai întuneric, iar vântul sufla tot mai rece. Ca de obicei, realitatea îl descumpănea. După socotelile lui Schwartz, trebuia să fie decembrie; soarele apunea într-adevăr la patru și jumătate, în schimb palele de vânt

rece nu se comparau cu viscolul unei ierni din zona temperată.

Schwartz ajunsese la concluzia că blândețea climei se datora faptului că planeta (Pământ?) mai dispunea și de alte surse de căldură în afară de soare, însuși solul radioactiv emana căldură, o cantitate mică pe metru pătrat, dar imensă pe un milion de kilometri pătrați.

Umbra sa se apropia. Tot precaut și încordat, gata să reacționeze la orice gest îndrăzneț al său. Îi era mai greu să-l urmărească în întuneric, îl urmărise în noaptea aceea, când se îndrepta spre orizontul strălucitor. Se temea acum să mai riște?

— Ei, amice, hei!

Era o voce subțire, nazală. Schwartz încremeni. Se-ntoarse dintr-o mișcare. Silueta scundă ce se îndrepta spre el îi făcu semn cu mâna, dar în întunericul serii nu o putea distinge prea bine. Se apropia fără grabă. Schwartz așteptă.

— Ei, bună, îi strigă el. Mă bucur că te-am întâlnit. Nu-nici o plăcere să colinzi drumurile singur. Pot să te-nsoțesc?

— Bună, spuse Schwartz posac.

Era într-adevăr contactul mintal. El îl urmărea, iar figura îi era cunoscută, îl întâlnise în timpul evenimentelor confuze din Chica.

Individul păru apoi și el să-l recunoască:

— Stai puțin, dar te cunosc. Sigur!... Nu-ți amintești de mine?

Lui Schwartz i-ar fi fost imposibil să-și dea seama dacă altădată, în condiții normale, s-ar fi îndoit de sinceritatea lui. Acum, însă, cum s-ar fi putut lăsa înșelat de vâlul zdrențuit de artificială efuziune, când curenții din adâncul minții celuiilalt îi spuneau cu tărie că omulețul cu privirea vicleană îl știa dinainte?

Îl știa și avea pregătită pentru el, la nevoie, o armă ucigașă.

Schwartz clătină din cap.

— Ba da, sigur că da, insistă omulețul. Ne-am cunoscut atunci, în magazinul universal. Te-am scos din gloata aceea, și începu să râdă, într-un acces de veselie prefăcută. Se credea că ai febră radioactivă. Trebuie să-ți amintești.

Schwartz își amintea, vag însă, ca prin ceață. Un omuleț care semăna cu acesta, apoi un grup de oameni, care mai întâi îi oprise, iar apoi le făcuse loc să treacă.

— Da, spuse el, mă bucur să te cunosc.

Nu era o conversație strălucită, dar atât se pricepu el să spună. Celuilalt nu părea să-i pese.

— Mă cheamă Natter, spuse el, întinzându-i o mână moale. Atunci n-am prea avut timp să vorbim - am neglijat în zăpăceala generală, s-ar putea spune - dar mă bucur de acest nou prilej. Hai să batem palma!

— Mă numesc Schwartz.

Fu o scurtă strângere de mână.

— Văd c-ai pornit la plimbare. Încotro?

Schwartz înălță din umeri.

— Mă plimb și eu.

— Hoinărești, hai? E și pe placul meu. Tot anul sunt pe drum... Se-ncinge sângele în tine.

— Poftim?

— Știi cum se spune. Te face să fii mai vioi. Îți tragi sufletul mai cu putere și simți cum îți zvâcnește sângele, este?... De data asta am mers prea departe. Mi-e urât să mă întorc singur după ce se înnoptează. Nu refuz niciodată o companie. Încotro mergi?

Era pentru a doua oară când îi punea această întrebare, și contactul lui mintal citea limpede câtă importanță fi acorda. Schwartz se întrebă dacă mai putea ocoli mult timp răspunsul. Citea în celălalt o neliniște întrebătoare. Nu ținea să mintă. Nu cunoștea suficiente lucruri despre lumea cea nouă pentru a putea minți.

— Merg la spital, îi spuse.

— La spital? Ce spital?

— Spitalul la care am stat când am fost la Chica.

— La Institut, vrei să spui. Nu-i așa? Adică acolo unde te-am dus când cu întâmplarea de la magazinul universal.

În mintea lui Natter creșteau îngrijorarea și încordarea.

— La doctorul Shekt, spuse Schwartz. Îl cunoști?

— Am auzit de el. Mare tipul. Ești bolnav?

— Nu, dar trebuie să mă duc la control din când în când. Suna oare plauzibil?

— Pe jos? se miră Natter. Nu-ți trimite mașina?

Se pare că nu era plauzibil.

Schwartz nu răspunse nimic - o tăcere cleioasă. Natter o sparse cu gălăgioasa-i volubilitate.

— Ascultă, frate, la prima comuni-undă publică, am să chem un taxi din oraș. Ne ia din drum.

— Comuni-undă?

— Sigur. Sunt de-astea pe șosea, câte vrei. Uite acolo, de exemplu.

Se depărtase cu un pas, când Schwartz se pomeni strigând:

— Stai pe loc! Nu te mișca!

Natter se opri. Pe chip i se întipărise o ciudată glacialitate.

— Ce-i, amice, ce te-a apucat?

Schwartz își găsea cu greu cuvintele, în graba cu care le năpustea asupra celuiilalt.

— M-am săturat de tot teatrul ăsta. Te cunosc foarte bine și știu ce ai de gând să faci. Vrei să suni pe cineva și să-i spui că merg la doctorul Shekt. Cei din oraș vor trimite o mașină să mă înhațe, iar tu vei fi gata să mă ucizi dacă încerc să fug.

Natter se încruntă.

— Ai nimerit-o al dracului cu ultima... murmură el. Cuvintele nu erau menite pentru auzul lui Schwartz, dar ele poposiră ușor pe suprafața contactului mintal. Gura rosti însă cu totul altceva:

— Domnule, habar n-am ce vrei să spui. N-am mai primit niciodată un bobârnac ca ăsta peste nas.

Dar se dădea puțin înapoi, ducându-și mâna la șold. În momentul acela Schwartz își pierdu cumpătul. Își agita brațele, cuprins de o furie sălbatică.

— Lasă-mă-n pace! Ce-ai cu mine? Ce ți-am făcut?... Pleacă! *Pleacă!*

Vocea i se frânse într-un țipăt; fruntea îi era brăzdată toată de spaimă și de ură pentru ființa care-l pândea și ale cărei gânduri erau atât de dușmănoase.

Propriile sale emoții se năpustiră asupra contactului mintal al adversarului, luptându-se să scape de aderența lui lipicioasă, de ventuză, să se elibereze de respirația lui...

Și, deodată, contactul mintal dispăru. Brusc și fără urmă. O clipă simțise o durere cumplită - nu în el, în celălalt - și apoi nimic. Nici un contact mintal.

Se desprinsese precum strânsoarea mâinii unui muribund.

Natter nu mai era decât o umbră ghemuită pe drumul tot mai întunecos. Schwartz se apropie cu băgare de seamă. Natter era un ins mărunț, ușor de întors pe spate. Agonia îi rămăsese adânc întipărită pe chip.

Liniile feței erau tot contorsionate, nu se neteziseră.

Schwartz îi căută inima, dar aceasta nu mai bătea.

Se îndreptă, copleșit de groază.

Ucisesse un om!

Și apoi îl năpădi uimirea.

Fără să-l atingă! Ucisesse un om fără să-l atingă, urându-l doar, năpustindu-se asupra contactului mintal.

De ce alte puteri mai dispunea oare?

Se hotărî repede. Scotoci prin buzunarele mortului și găsi bani. Bun! Aveau să-i folosească. Trase apoi cadavrul peste câmp, ascunzându-l în iarba înaltă.

Își continuă drumul vreme de două ore, fără să mai fie deranjat de vreun contact mintal.

Dormi pe câmp în noaptea aceea, iar în dimineața următoare, după încă două ore de mers, ajunse în suburbiile din Chica.

Pentru Schwartz, Chica era un simplu cătun, în comparație cu imaginea pe care-o avea despre Chicago; agitația oamenilor îi apărea prea slabă și sporadică. Cu toate acestea, era asaltat de o mulțime de contacte mintale care-l încurcau, îl amenințau.

Atât de multe! Unele schimbătoare și dispersate; altele, cu țeluri bine precizate, puternice. Creierul unor trecători pulsa exploziv. Alții nu aveau mai nimic în creier, sau cel mult rumegau tihniți asupra micului dejun pe care tocmai îl luaseră.

La început Schwartz tresărea la fiecare contact mintal, luându-l drept o relație personală, dar după vreo oră se obișnuia să nu le mai ia în seamă.

Auzea și cuvintele acum, chiar dacă nu erau rostite. Era o senzație nouă, așa că începu să asculte. Erau frânturi de fraze, imateriale, fără legătură unele cu altele, spulberate de vânt, departe... Odată cu ele percepea și cortegiul de emoții ce le însoțeau, precum și alte subtilități ce nu pot fi redată... Lumea devenise o panoramă a cărei viață clocotitoare i se releva doar lui.

Descoperi că putea pătrunde în clădirile pe lângă care trecea, furișându-și mintea înăuntru, de parcă ar fi purtat-o la capătul unei lese, ca și cum ar fi fost o ființă ce-și croia drum prin unghere invizibile, pătrunzând în înseși articulațiile gândurilor intime ale oamenilor.

Se opri în fața unei clădiri uriașe, cu fațadă de piatră, și chibzui. Oamenii aceia (oricare ar fi fost ei) îl urmăreau, își ucisese următorul, dar în mod sigur mai erau și alții - cei cărora voia Natter să le telefoneze. Cel mai bine era poate să nu facă nici o mișcare câteva zile, dar cum să procedeze?... O slujbă?...

Cercetă clădirea în dreptul căreia se oprise. Undeva, în interior, un contact mental promitea ceva în acest sens. Căutau muncitori textiliști... iar el fusese odată croitor.

Păși înăuntru, dar nimeni nu-l băgă în seamă.

Atinse umărul cuiva.

— Unde mă pot informa în legătură cu o angajare, vă rog?

— Ușa aceea!

Îl simți indispus și bănuitor.

Urmărind indicația dată, se trezi în fața unui individ cu bărbia ascuțită, care-l asalta cu o mulțime de întrebări, perforând răspunsurile la calculator.

Schwartz se bâlbâia, înșirând minciuni și adevăruri cu aceeași nesiguranță.

Omul de la serviciul personal începuse prin a fi total indiferent, întrebările curgeau cu repeziciune:

“ Vârsta?... Cincizeci și doi? Hm. Boli?... Căsătorit?...

Experiență?... Ai mai lucrat cu textile?... Dar ce fel anume?... Termoplastice? Elastomerice?... Ce-nțelegi prin toate felurile?... Unde-ai lucrat ultima dată?... Dictează numele pe litere... Nu ești din Chica, nu?...

Actele?... Va trebui să le aduci, dacă vrei să discutăm serios... Numărul de buletin...?”

Schwartz dădea înapoi. Nu bănuise că lucrurile aveau să ia o asemenea întorsătură. Minteia celui din fața lui începuse să se schimbe. Devenise extrem de bănuitoare și totodată precaută. Poleiala de amabilitate și camaraderie acoperea o animozitate cu atât mai periculoasă.

— Cred, spuse Schwartz nervos, că nu sunt omul potrivit pentru această slujbă.

— Nu, nu, vino înapoi, spuse funcționarul, făcându-i semn cu mâna. Avem ceva pentru dumneata. Numai să mă uit puțin prin dosare.

Zâmbea, dar animozitatea devenise și mai evidentă. Funcționarul apăsă pe un buton aflat pe birou... înspăimântat, Schwartz se repezi la ușă.

— Țineți-l, strigă celălalt, sărind de la birou.

Schwartz se concentra puternic asupra contactului mintal, șfichiindu-l neîndurător. Auzi în spate un geamăt. Privind repede peste umăr, îl văzu pe omul de la serviciul personal zăcând pe podea, cu fața schimonosită și cu tâmplele strânse în palme. Un bărbat se aplecă asupra lui; apoi, la un imbold autoritar, se îndreptă spre Schwartz. Acesta nu mai pierdu timpul.

Se năpusti în stradă, conștient de faptul că se dăduse alarma cu privire la el, că exista o descriere amănunțită a persoanei sale și că cel puțin cel de la serviciul personal îl recunoscuse.

Alerga orbește pe străzi. Atrăgea atenția, tot mai multă atenție acum, deoarece străzile se umpleau de lume... suspiciune, pretutindeni... pentru că alerga... pentru că hainele-i erau mototolite și nu erau pe măsura lui.

În multitudinea de contacte mintale și în zăpăceala propriei minți înspăimântate, nu mai putea deosebi adevărații dușmani, pe cei care nu-l suspectau ci îl cunoșteau chiar, așa încât nu primi nici cel mai slab avertisment în legătură cu biciul neuronice. Simți doar durerea înfiorătoare coborând ca șuierul unui bici și materializându-se ca explozia unei stânci. Câteva secunde dură prăbușirea sa agonizantă, mai înainte de a se cufunda în întuneric.

13. PÂNZA DE PĂIANJEN DE LA WASHENN

Nu se poate spune că atmosfera în Colegiul Stegarilor din Washenn nu e plină de cucernicie. Austeritatea este cuvântul cheie. Grupurile de neofiți ce-și fac plimbarea de seară printre copacii din scuar - unde numai Stegarii pot pătrunde - au un aer plin de gravitate. Câteodată se întâmplă ca silueta vreunui Stegar din ultimul an, înveșmântat în mantie verde, să traverseze pajiștea, răspunzând cu amabilitate la saluturi.

Și, uneori, foarte rar, e drept, se mai poate întâmpla să-și facă apariția însuși Înaltul Ministru.

Dar nu ca acum, aproape alergând, aproape transpirat, insensibil la respectuoasele saluturi cu mâna, fără să ia în seamă privirile uimite dar precaute ce-l urmăreau, uităturile semnificative schimbate între spectatori, sprâncenele ridicate întrebător.

Se năpusti în Camera Legislativă pe ușa secretă, o luă de-a binelea la fugă în josul unei rampe goale ce răsună sub pașii săi, izbi într-o ușă ce se deschise la o apăsare de picior a cuiva din interior și Înaltul Ministru intră.

Secretarul său abia binevoi să-și ridice privirea din spatele biroului modest, unde stătea aplecat asupra unui minitelevizor cu protecție de câmp, ascultând cu atenție și aruncându-și din când în când privirea peste un maldăr de rapoarte cu aspect oficial, ce se înălța în fața sa.

Înaltul Ministru bătu cu putere în birou.

— Ce-nseamnă asta? Ce se-ntâmplă?

Secretarul îi aruncă o privire rece și dădu televizorul la o parte.

— Vă salut, Excelență.

— Scutește-mă de salutul tău, se răsti Înaltul Ministru. Vreau să știu ce se petrece!

— Pe scurt, omul nostru a evadat.

— Vrei să spui, omul tratat de Shekt cu sinapsificatorul... extraterestrul... spionul... cel de la ferma de lângă Chica?

Nu se știe câte calificative ar mai fi turuit Înaltul Ministru în tulburarea sa, dacă Secretarul nu l-ar fi întrerupt cu un "Exact" indiferent.

— De ce n-am fost informat? De ce nu mi se spune niciodată nimic?

— Trebuiau luate măsuri de urgență, iar dumneavoastră erați ocupat. V-am înlocuit eu, atât cât m-am priceput.

— Sigur, ai foarte mare grijă să nu mă deranjezi atunci când vrei să acționezi de capul tău. Nu permit acest lucru. Nu îngădui să se treacă peste mine, să fiu dat la o parte. Nu accept...

— Pierdem timpul, veni replica pe un ton cât se poate de firesc.

Vocea Înaltului Ministru coborî de la altitudinea strigătului; se înecă, ezită, neștiind ce să spună în continuare, apoi întrebă blând:

— Ce s-a întâmplat mai exact, Balkis?

— Nu cine știe ce. După ce-a așteptat răbdător două luni, văzând că nu intervine nimic, Schwartz a plecat... a fost urmărit... și pierdut.

— Cum adică... pierdut?

— Nu știm bine, dar mai există un amănunt. Agentul nostru, Natter, a lipsit de trei ori de la raport în noaptea trecută. Adjuncții săi au pornit în căutarea lui pe drumul spre Chica și l-au găsit în zori. Era într-un șanț pe marginea șoselei - mort.

Înaltul Ministru păli.

— L-a ucis extraterestrul?

— Presupun, deși nu putem fi siguri. Cu excepția unei expresii de suferință pe chip, nu exista absolut nici un semn vizibil de violență. I se face autopsia, desigur. Poate că a avut un atac.

— Incredibilă coincidență.

— Așa cred și eu, răspunse rece Secretarul, dar dacă Schwartz e cel care l-a ucis, evenimentele ulterioare sunt o adevărată enigmă. Vedeți, Excelență, încă din analiza noastră anterioară reieșea clar că Schwartz se va îndrepta spre Chica pentru a se întâlni cu Shekt, iar Natter a fost găsit mort pe șoseaua dintre ferma Maren și Chica. De aceea am dat alarma în oraș acum trei ore și individul a fost prins.

— Schwartz? întrebă Înaltul Ministru, neîncrezător.

— Desigur.

— De ce n-ai spus de la început?

Balkis ridică din umeri.

— Excelență, alte lucruri sunt mai importante acum. Am spus că Schwartz e în mâinile noastre. A fost prins cu ușurință, ceea ce, ținând cont de moartea lui Natter, mi se pare foarte suspect. Cum poate fi în același timp atât de deștept încât să-l descopere și să-l ucidă pe Natter - un agent foarte capabil - și atât de prost încât să intre în Chica în chiar dimineața următoare și să pătrundă nedeghizat într-o fabrică pentru a căuta o slujbă.

— Așa a făcut?

— Așa a făcut... Există două posibilități. Sau a și transmis informațiile de care dispunea lui Shekt ori lui Arvardan, după care s-a lăsat prins pentru a ne distra atenția, sau mai sunt implicați și alți spioni pe care nu i-am detectat și cărora le servește de paravan. Și într-un caz și-n celălalt, nu trebuie să fim prea siguri de noi.

— Știu și eu, făcu neajutorat Înaltul Ministru, al cărui chip distins era acum chinuit de griji. Pentru mine e din ce în ce mai complicat.

Balkis zâmbi cu nedisimulat dispreț și-l anunță pe un ton oficial:

— Peste patru ore îl veți primi pe profesorul Bel Arvardan.

— Adevărat? De ce? Ce-aș putea să-i spun? Nu vreau să-l văd.

— Calmați-vă, Excelență. Trebuie să-l vedeți. Mi se pare firesc ca, apropiindu-se data la care trebuia să înceapă presupusa expediție, el să-și joace în continuare rolul, cerându-vă permisiunea de a intra în Teritoriile Interzise. Ennius ne-a avertizat că așa se va întâmpla, or el trebuie să cunoască exact detaliile acestei comedii. Presupun că veți ști cum să-l duceți cu vorba, răspunzând ipocriziei cu ipocrizie.

Înaltul Ministru își plecă fruntea.

— Bine, am să încerc.

Bel Arvardan ajunsese mai devreme, așa că avu timp să arunce o privire în jur. Pentru unul ca el, familiarizat cu triumfurile arhitectonice din întreaga Galaxie, Colegiul Stegarilor nu putea să pară altceva decât un bloc sumbru de granit, cu caneluri de oțel, construit în stil vechi. Pentru unul care mai era și arheolog pe deasupra, acesta reprezenta, în sobrietatea-i mohorâtă, aproape sălbatică, însăși vatra unui mod de viață mohorât, aproape sălbatic. Chiar primitivismul său era un indiciu al paseismului fanatic.

Gândurile lui Arvardan începură din nou să hoinărească. Turul de două luni pe continentele vestice ale Pământului nu se dovedise tocmai... amuzant. Acea primă zi în Chica stricase totul. Se pomeni gândindu-se iar la Chica și se înfurie pe sine. Era doar o pământeancă obișnuită, prost crescută și revoltător de nerecunoscătoare. De ce să se simtă vinovat? Și totuși...

N-ar fi trebuit să aibă în vedere șocul ei descoperind în el un extraterestru, aidoma ofițerului care o insultase și a cărui brutalitate arogantă fusese răsplătită de el cu un braț rupt? La urma urmelor, de unde putea ști cât suferise ea din partea extratereștrilor? Ca apoi să afle așa, pe neașteptate, că și el era unul.

Dacă ar fi avut mai multă răbdare... De ce-o rupsesse atât de brutal? Nici nu-și amintea numele ei.

Pola și nu mai știu cum. Ciudat! De obicei memoria lui era ceva mai bună. Sau era poate un efort subconștient de a uita?

Ei, așa mai mergea. Să uite! Ce avea să-și amintească de fapt? O pământeană. O pământeană obișnuită.

Era soră la un spital. Dacă ar fi încercat să găsească spitalul? La despărțire nu era decât o masă informă de întuneric, dar trebuia să fie undeva în apropiere de alimentomat.

Sfășie gândul într-o mie de bucăți. Ce, era nebun? Ce-ar fi câștigat? Era o pământeană. Drăguță, gingașă, oarecum seducă...

O pământeană!

Înaltul Ministru intră și Arvardan se bucură. Însemna să izgonească gândul la ziua aceea în Chica. În adâncul sufletului, era convins însă că vor reveni.

Ele - gândurile - reveneau mereu.

Cât despre Înaltul Ministru, acesta purta o robă nou-nouță, strălucitoare. Pe fruntea sa nu se citea nici urmă de grabă sau îndoială, iar broboanele de sudoare ar fi fost cu totul nelalocul lor.

Conversația se desfășură într-o atmosferă cu adevărat cordială. Arvardan își dădu toată silința să pomenească de simpatia unor înalți demnitari ai Imperiului față de poporul de pe Pământ, iar Înaltul Ministru, la rândul său, avu grijă să dea glas profundeii recunoștințe pe care trebuie s-o simtă fiecare locuitor al Pământului față de generozitatea și de înțelegerrea luminatului Guvern Imperial.

Arvardan se referi la importanța arheologiei pentru concepția Imperiului, la contribuția pe care o poate aduce la afirmarea Înaltului ideal de fraternitate între oamenii din întreaga Galaxie, indiferent de planeta căreia îi aparțineau - iar Înaltul Ministru încuviință întru totul, subliniind că pământenii erau de mult convinși de necesitatea realizării acestui deziderat și că spera din tot sufletul ca, în cel mai scurt timp, și restul Galaxiei să pună teoria în practică.

Arvardan zâmbi fugar.

— Tocmai în acest scop m-am adresat Excelenței Voastre, spuse el. Divergențele dintre Pământ și unele dominioane imperiale din vecinătate se datorează, în mare parte, existenței unor concepții diferite. Multe neînțelegeri s-ar putea elimina dacă s-ar putea demonstra că pământenii nu sunt deosebiți, ca rasă, de alți locuitori ai Galaxiei.

— Ce sugerați dumneavoastră, în acest sens, domnule doctor?

— Ar necesita o explicație mai lungă, Excelență. După cum probabil știți, există în gândirea arheologică două curente principale, cunoscute în mod obișnuit drept teoria asimilării și teoria radiației.

— Sunt familiarizat într-un mod profan, desigur, cu ambele.

— Bun. Prin urmare, conform teoriei asimilării, diferitele tipuri de umanoizi, evoluând independent, s-au căsătorit între ele în epoca foarte veche, aproape neatestată documentar, a zborurilor spațiale primitive. E nevoie de o asemenea teorie pentru a explica de ce oamenii sunt atât de asemănători unii cu alții în zilele noastre.

— Da, comentă sec Înaltul Ministru, dar o asemenea teorie mai presupune cu necesitate și existența a câtorva sute sau mii de ființe de tip mai mult sau mai puțin uman care, deși au evoluat separat, sunt totuși atât de înrudite din punct de vedere chimic și biologic, încât să se poată căsători între ele.

— Exact, încuviință Arvardan satisfăcut. Ați pus degetul pe un punct extrem de sensibil. Cu toate acestea, mulți arheologi îl nesocotesc, aderând cu fermitate la teoria asimilării care implică, desigur, posibilitatea ca în unele regiuni izolate ale Galaxiei să existe subspecii de oameni, diferiți de rest, care nu s-au căsătorit cu alte...

— Vă referiți la Pământ, specifică Înaltul Ministru.

— Pământul este considerat într-adevăr un exemplu. Pe de altă parte, teoria radiației...

— Afirmă că suntem cu toții descendenții unui grup planetar de oameni.

— Exact.

— Pe baza dovezilor oferite de propria noastră istorie și pe baza unor scrieri sacre ce nu pot fi dezvăluite extraterestrilor, noi considerăm că Pământul însuși este vatra umanității.

— Așa cred și eu și vă solicit sprijinul pentru a dovedi acest lucru întregii Galaxii.

— Sunteți optimist. De fapt, despre ce este vorba?

— Am convingerea, Excelență, că aş putea descoperi o mulțime de obiecte arhaice și vestigii arhitectonice în acele regiuni ale planetei dumneavoastră care sunt acum, din păcate, inaccesibile din cauza radioactivității. S-ar putea calcula cu precizie vârsta acestor rămășițe, pornind de la dezintegrarea radioactivă prezentă și comparând-o...

Înaltul Ministru clătină din cap.

— Nici nu poate fi vorba de așa ceva.

— Dar de ce? și Arvardan se încruntă uluit.

— În primul rând, spuse Înaltul Ministru, raționând calm, ce anume sperați să realizați cu asta? Chiar dacă v-ați demonstra punctul de vedere, chiar dacă ați sili toate lumile să vi-l accepte, ce-ar conta că în urmă cu un milion de ani erați cu toții pământeni? La drept vorbind, cu un miliard de ani în urmă eram cu toții maimuțe, și totuși astăzi, nu socotim maimuțele rudă cu noi.

— Stați puțin, Excelență, analogia este nepotrivită.

— Cătuși de puțin, domnule. Nu este firesc să presupunem că pământenii, în lunga lor izolare, și mai ales sub influența radioactivității, se vor fi schimbat atât de mult de verii lor care au emigrat, încât să formeze acum o rasă cu totul diferită?

Arvardan își mușcă buzele și răspunse îndărătnic:

— Argumentații foarte convingător de partea adversarului.

— Pentru că mă întreb ce va spune adversarul. Așa încât nu veți realiza nimic decât, poate, să adânciți și mai mult ura împotriva noastră.

— Dar, protestă Arvardan, trebuie să ne gândim și la interesele științei, la progresul cunoașterii...

Înaltul Ministru încuviință grav.

— Regret sincer că trebuie să stau în calea lui. Vă vorbesc acum, ca de la un gentleman al Imperiului către altul. Dinspre partea mea v-aș ajuta bucuros, dar pământeni mei sunt un popor încăpățânat și inflexibil, care de-a lungul secolelor, datorită atitudinii... hm... deplorabile existente prin unele părți ale Galaxiei, s-au retras tot mai mult în ei. Au anumite tabuuri, anumite Datini fixate... pe care nici eu nu mi-aș permite să le încalc.

— Iar teoriile radioactive...

— Sunt unul din tabuurile cele mai importante. Chiar dacă v-aș acorda permisiunea - și vă asigur că aș face-o din toată inima - nu ar însemna decât să provoc tot felul de răzmerițe și tulburări, care nu numai că ar pune în pericol viața dumneavoastră și a celorlalți tovarăși de expediție, dar cu timpul ar abate asupra noastră măsurile disciplinare ale Imperiului. Mi-aș trăda misiunea și aș înșela încrederea poporului meu dacă aș îngădui așa ceva.

— Sunt dispus să iau toate precauțiunile posibile. Dacă doriți să trimiteți observatori la fața locului... Sau, desigur, mă pot angaja să nu public absolut nimic despre rezultatele obținute mai înainte de-a vă consulta.

— Adevărul e că mă tentează proiectul dumneavoastră, domnule doctor Arvardan. Este foarte interesant. Din păcate însă îmi supraestimați puterea. Chiar de n-ar fi vorba de popor, eu nu iau decizii de unul singur. De fapt, puterea mea e precis delimitată. Toate problemele trebuie să fie supuse dezbaterii Societății Stegarilor, mai înainte de a se putea lua o hotărâre definitivă.

Arvardan clătină din cap.

— Îmi pare foarte rău. Guvernatorul m-a avertizat cu privire la dificultățile întreprinderii mele, dar am sperat totuși...Și când ați putea consulta legislatura, Excelență?

— Prezidiul Societății Stegarilor urmează să se întrunească peste trei zile. Nu-mi stă în puteri să schimb agenda de lucru, astfel încât s-ar putea să mai treacă vreo câteva zile mai înainte de-a pune în discuție această chestiune. Să zicem o săptămână.

Arvardan încuviință absent.

— Ei, n-avem ce face... încă ceva, Excelență.

— Da?

— Aș vrea să cunosc un savant de pe planeta dumneavoastră. Un anume doctor Shekt din Chica. E drept că am fost în Chica, dar am plecat fără să fi realizat mare lucru și aș vrea să repar greșeala. Cum sunt sigur că e foarte ocupat, aș îndrăzni să vă solicit o scrisoare de recomandare.

Înaltul Ministru se crispă vizibil și câteva clipe nu spuse nimic.

— Pot să vă întreb în ce scop doriți să-l vedeți? Întrebă în cele din urmă.

— Desigur. Am citit că a inventat un instrument, căruia-i spune sinapsificator și s-ar putea să prezinte un mare interes pentru alt proiect al meu. Lucrez la o clasificare a umanității în grupe encefalografice - știți, după tipul curenților cerebrali.

— Hm!... Am auzit vag de dispozitivul lui. Parcă-mi amintesc că a fost un eșec.

— Se poate, dar e totuși expert în domeniu, așa că mi-ar putea fi de ajutor.

— Înțeleg, în acest caz vi se va pregăti de îndată o scrisoare de recomandare. Sigur, nu trebuie să pomeniți nimic de intențiile dumneavoastră de a intra în Teritoriile Interzise.

— Desigur, Excelență, spuse Arvardan ridicându-se. Vă mulțumesc pentru amabilitatea și sollicitudinea dumneavoastră și nu-mi rămâne decât să nădăjduiesc că acest Consiliu al Stegarilor se va arăta înțelegător față de proiectele mele.

După ce Arvardan ieși, intră Secretarul. Avea pe buze obișnuitu-i surâs înghețat, feroce.

— Bravo! spuse el. V-ați ținut bine, Excelență.

Înaltul Ministru îl privi grav.

— Ce-a vrut să însemne povestea de la sfârșit cu Shekt?

— Vă miră? N-are de ce. Lucrurile merg de minune. Ați observat cu cât calm a primit vetoul dumneavoastră la proiectul său? Așa reacționează un om de știință care s-a angajat cu tot sufletul într-o problemă ce-i este smulsa din mână fără nici un motiv evident? Sau este reacția cuiva care joacă un rol și e fericit că a scăpat de el?

Și, din nou, o coincidență ciudată Schwartz fuge, îndreptându-se spre Chica. Exact a doua zi vine la noi Arvardan, care după o sporovăială fără importanță despre expediția sa menționează, ca din întâmplare, că merge la Chica pentru a-l întâlni pe Shekt.

— Dar de ce să spună asta, Balkis? Mi se pare prostesc.

— Pentru că viclenia vă e străină. Puneți-vă în locul lui. El își închipuie că nu bănuim nimic. În acest caz, învinge îndrăzneala. Se duce să-l întâlnească pe Shekt. Bun! O spune pe față. Ba chiar cere și o scrisoare de recomandare. Ce altă garanție mai bună ne-ar putea oferi că este animat de cele mai nevinovate intenții? Și asta ne dovedește un lucru: e posibil ca Schwartz să fi descoperit că este urmărit. Se poate să-l fi ucis pe Natter. *Dar nu a avut timp să-i avertizeze pe ceilalți*, pentru că atunci n-am mai fi asistat la această comedie.

Ochii Secretarului erau pe jumătate închiși, în timp ce-și țesea pânda de păianjen.

— Nu putem ști cât timp le va trebui pentru a observa absența lui Schwartz, dar cel puțin până îl întâlnește Arvardan pe Shekt, putem sta liniștiți. Îi vom prinde astfel împreună. Nu le va fi ușor să nege.

— Cât timp ne mai trebuie *nouă*? întrebă Înaltul Ministru.

Balkis își ridică privirea gânditor.

— Operațiunea se desfășoară în continuare și, de când am descoperit trădarea lui Shekt, se muncește în trei schimburi. Lucrurile merg bine. Așteptăm doar calculele matematice ale traiectoriilor. Ceea ce ne mai întârzie este imperfecțiunea calculatoarelor noastre. Ei... s-ar putea să fie doar o chestiune de zile acum.

— De zile!

Vocea Înaltului Ministru era un amestec ciudat de triumf și spaimă.

— De zile! repetă Secretarul. Dar nu uitați: o singură bombă aruncată chiar și numai cu două secunde înaintea timpului zero ne-ar fi fatală. Și chiar și după aceea, o perioadă de una până la șase luni se mai pot face represalii. Așa că nu suntem încă în deplină siguranță.

De zile! După care va începe cea mai incredibilă bătălie din istoria Galaxiei. Bătălia care până atunci putea fi purtată doar dintr-o singură parte va primi replica victimei și Pământul va ataca Galaxia.

Mâinile Înaltului Ministru tremurau ușor.

Arvardan era din nou instalat în aeronavă. Clocotea de furie. Nu se vedea deloc îndreptățit să spere că Înaltul Ministru și supușii săi demenți îi vor aproba o pătrundere oficială în teritoriile radioactive.

Era pregătit pentru un refuz, într-un fel nici nu regreta. Ar fi putut lupta cu mai mult succes - dacă și-ar fi dat silința. Acum însă - pe Galaxie! - va intra și ilegal, își va înarma nava și-și va croi drum cu forța dacă va fi necesar.

Imbecilii! Cine se credeau?

Sigur, sigur... Se credeau oamenii originari, locuitorii planetei unice...

Nenorocirea era că aveau dreptate.

Nava decola. Se lăsă pe perna moale a scaunului, știind că într-o oră avea să fie la Chica. Nu că ar fi fost nerăbdător să revadă Chica, își spunea, dar putea fi ceva de sinapsificatorul acela și, dacă tot se afla pe Pământ, cel puțin să profite în vreun fel. Căci, odată plecat, nu avea nici cea mai mică intenție să revină.

Gaură de șobolani! Avea dreptate Ennius.

Acest doctor Shekt, totuși... Răsfoi scrisoarea de recomandare, încărcată de formule oficiale...

Deodată tresări, îndreptându-se în scaun - sau încercând, cel puțin, în luptă aprigă cu inerția ce-l împingea la loc - în timp ce Pământul se scufunda în urma navei, iar albastrul cerului se topea într-un purpuriu dens.

Își amintise numele fetei - era Pola Shekt.

Cum uitase? Arvardan se simți furios și contrariat. Mintea sa complotase împotriva-i, ținându-i ascuns al doilea nume până ce fusese prea târziu.

Dar undeva, în adâncul ființei sale, era oarecum bucuros...

14. A DOUA ÎNTÂLNIRE

În cele două luni de când își aplicase invenția asupra lui Joseph Schwartz, doctorul Shekt se schimbase cu desăvârșire. Nu atât în sens fizic, deși arăta acum ceva mai gârbovit poate și o idee mai slab, dar ceea ce te frapa în primul rând la el era felul diferit de-a fi - absent și temător. Se retrăsese în sine, îndepărtându-se până și de cei mai apropiați colegi cu o neîncredere plină de rezervă ce nu putea scăpa nici celor mai insensibili.

Numai în fața Polei își mai descărca sufletul, probabil pentru că și ea devenise ciudat de retrasă în ultimele două luni.

— Sunt cu ochii pe mine, îi spunea el. Știi ce senzație cumplită e asta?... S-a petrecut o adevărată răsturnare în Institut în ultimul timp și tocmai cei la care țineam și-n care simțeam că pot avea încredere sunt cei care pleacă... Nu am nici o clipă de răgaz. Tot timpul e cineva lângă mine. Nici însemnările nu pot să mi le mai scriu.

Pola, când îl compătimea, când râdea de el, spunând:

— Dar ce-ar putea avea cu tine, tată? Chiar dacă ar fi aflat de experiența asupra lui Schwartz, tot n-ar fi cine știe ce crimă. Te-ar fi chemat, cel mult, și te-ar fi muștruluit zdravăn.

Shekt însă, palid și cu chipul supt, șopti:

— N-au să mă lase să trăiesc. Se apropie *Șaizeciul*, iar ei n-au să mă lase să trăiesc.

— După câte ai făcut? Prostii!

— Știu prea multe, Pola. N-au încredere în mine.

În seara aceea simțea nevoia acută de a-și descărca sufletul față de cineva, așa că îi povesti. Pola nu-l crezu la început, dar când în cele din urmă înțelese, îngheță de groază.

A doua zi, ea sună la Casa Oficială de la o comuni-undă situată în cealaltă parte a oraşului. Punându-şi o batistă în dreptul gurii, întrebă de doctorul Bel Arvardan. Nu era acolo. Presupuneau că era la Conair, la zece mii de kilometri depărtare, dar el nu-şi respectase întocmai itinerariul iniţial. Da, credeau că va reveni în Chica în cele din urmă, dar nu ştiau exact data. Dacă dorea să-şi lase numele, aveau să se intereseze.

La aceste cuvinte, Pola întrerupse legătura, îşi lipi obrazul catifelat de peretele de sticlă, bucurându-se de răcoarea-i binefăcătoare.

Proasta! Fusese o proastă!

El o ajutase, iar ea îl alungase cu cuvinte amare.

El înfruntase biciul neuronc, şi chiar mai mult, pentru a apăra demnitatea unei neînsemnate pământence în faţa unui extraterestru, iar ea, în pofida acestui lucru, se năpustise asupra lui.

Suta de credite expediată la Casa Oficială în dimineaţa de după incident îi fusese returnată fără un cuvânt. Dorise atunci să se ducă la el şi să-i ceară scuze, dar se temuse. Casa Oficială era numai pentru extratereştri, cum ar fi putut ea să dea buzna acolo?

Nici n-o văzuse măcar, decât de la distanţă. Iar acum... Acum s-ar fi dus chiar şi la palatul Guvernatorului pentru... pentru...

Numai el îi putea ajuta. El, un extraterestru care discuta cu pământeni de la egal la egal. Nici prin gând nu-i trecuse că-i extraterestru, până ce nu i-o spusese el însuşi. Era atât de înalt şi de stăpân pe el. El *ar şti* ce trebuie făcut.

Şi cineva *trebuia* să ştie, ori altfel întreaga Galaxie avea să fie distrusă.

Sigur, mulţi extratereştri meritau acest lucru - dar oare toţi? Şi femeile şi copiii? Şi bolnavii sau bătrânii? Şi cei buni? Şi cei ca Arvardan? Şi cei care nu auziseră niciodată de Pământ? Erau oameni, la urma urmelor. O asemenea teribilă război ar fi înecat pentru totdeauna cauza

dreaptă pe care ar fi putut s-o aibă - nu, pe care o avea Pământul - într-o mare nesfârșită de sânge și putreziciune.

Și apoi, ca din senin, se pomeniseră cu apelul lui Arvardan. Doctorul Shekt șovăia.

— Nu pot să-i spun.

— Trebuie, insistase Pola.

— Aici? Imposibil. S-ar termina cu amândoi.

— Atunci expediază-l și mă ocup *eu* de tot.

Inima îi cânta nestăvilită - numai pentru că avea prilejul să salveze nenumărate ființe omenești, desigur. Își amintea zâmbetul lui larg, sincer. Își amintea cu cât calm silise un colonel al armatei împăratului să-și plece capul în fața ei, cerându-i scuze, *ei*, unei pământence, care binevoise să-l ierte.

Bel Arvardan putea face *orice*!

Arvardan nu știa, desigur, nimic din toate acestea. Așa că socoti atitudinea lui Shekt drept ceea ce părea - o grosolanie inexplicabilă, în consonanță cu tot ceea ce cunoscuse pe Pământ până atunci.

Aștepta nervos în anticamera biroului cufundat într-o tăcere prudentă simțindu-se, evident, un intrus.

Își alegea cu grijă cuvintele.

— Nu aș fi îndrăznit vreodată să vă deranjez cu o vizită, domnule doctor Shekt, dacă nu aș fi fost profesional interesat de sinapsificatorul dumneavoastră. Am fost informat că, spre deosebire de cei mai mulți pământeni, dumneavoastră nu sunteți ostil oamenilor din Galaxie.

Făcuse se pare o afirmație nefericită. Doctorul Shekt sări ca ars.

— Acela care v-a informat, indiferent cine e, se înșeală atribuindu-mi sentimente prietenești pentru străini. Nu am preferințe sau antipatii. Sunt un pământean...

Arvardan își mușcă buzele și dădu să plece.

— Vă rog să mă înțelegeți, domnule doctor Arvardan, șopti grăbit Shekt, și să-mi iertați brutalitatea, dar realmente nu pot...

— Înțeleg foarte bine, răspunse rece arheologul, deși nu înțelegea deloc. Bună ziua.

Shekt schiță un zâmbet.

— Sub povara muncii mele...

— Și eu sunt foarte ocupat, domnule doctor Shekt.

Se îndreptă spre ușă clocotind în sinea sa împotriva întregului trib al pământenilor, amintindu-și fără să vrea de câteva zicale recitate curent pe planeta sa natală, ca de exemplu: "Pe Pământ politețea e ca uscăciunea într-un ocean", sau "Pământeanul îți dă totul, cu condiția să nu coste nimic și să valoreze și mai puțin".

Brațul său frânsese raza fotoelectrică ce deschidea ușa de la ieșire, când auzi în spate pași grăbiți și un avertisment de tăcere. Cineva îi strecură în mână o bucată de hârtie, iar când se întoarse, nu mai văzu decât o siluetă dispărând într-o străfulgerare roșie.

După ce se instala în mașina închiriată, despături hârtia. Pe ea erau mâzgălite niște cuvinte:

"Vă aștept la Marele Cazinou astă-seară la opt. Aveți grijă să nu fiți urmărit."

Arvardan reciti mesajul de patru ori, încruntându-și fiecare cută a feței, apoi examinează hârtia pe toate părțile de parcă s-ar fi așteptat ca o cerneală invizibilă să se materializeze deodată la lumină. Privi fără voie în spate. Strada era goală. Ridică pe jumătate mâna pentru a arunca bilețelul acela stupid pe fereastră, ezită, apoi îl vârî în buzunarul de la vestă.

Cu siguranță că, dacă ar fi avut cel mai neînsemnat lucru de făcut în seara aceea, l-ar fi aruncat. Ar fi însemnat probabil sfârșitul a câtorva bilioane de oameni, întâmplător, însă, nu avea nici un program.

Și, tot întâmplător, se mai întrebă dacă cel ce-i dăduse biletul nu era cumva...

La opt seara, Arvardan înainta cu greu într-o coloană de mașini, șerpuind pe serpentina ce părea să ducă la Marele Cazinou. Întrebase o singură dată un trecător, care se holbase bănuitor la el - se pare că nici un pământean nu era scutit de acest sentiment atotstăpânitor - și-i răspunsese scurt:

— Urmați celelalte mașini.

Într-adevăr, toate celelalte mașini mergeau la Cazinou, căci, odată ajuns acolo, le văzu dispărând pe rând în parcajul subteran. Arvardan ieși din rând și lunecă încet până dincolo de Cazinou, unde opri așteptând nici el nu știa ce.

O siluetă zveltă se desprinsese de pe trotuar, repezindu-se la geamul său. O privi uluit, dar mai înainte de a face un gest, ea deschise ușa și se instalează înăuntru dintr-o singură mișcare.

— Scuzați-mă, încep Arvardan, dar...

— Sst! făcu necunoscuta, ghemuindu-se cât mai jos în scaun. Ați fost urmărit?

— Trebuia să fiu?

— Lăsați gluma. Mergeți drept înainte, întoarceți când vă spun... Ce mai așteptați?

Cunoștea vocea. Gluga îi căzuse pe umeri, dezvăluind părul castaniu deschis. Doi ochi negri îl fixau.

— Ați face mai bine să porniți, șopti ea.

Se supuse și, timp de cincisprezece minute, ea nu spuse nimic, cu excepția unor indicații înăbușite dar precise. Își furișă privirea spre ea și constată cu o bucurie neașteptată că era chiar mai frumoasă decât și-o amintea. Ciudat, dar acum îi dispăruse orice resentiment.

Se opriră sau, mai bine zis, Arvardan opri la indicația ei, în colțul unei străzi pustii. După ce se asigură cu grijă, fata îi făcu semn să pornească din nou și coborâră pe o alee ce sfârșea pe rampa ușoară a unui garaj particular.

Ușa se închise în urma lor. Singura lumina era cea din mașină.

Pola îl privi grav, spunându-i:

— Domnule doctor Arvardan, regret că a trebuit să recurg la acest mijloc pentru a vă vorbi între patru ochi. Știu că nu mai am ce pierde în ochii dumneavoastră...

— Să nu crezi asta, protestă el stânjenit.

— Sunt silită să cred. Vreau să știți că-mi dau perfect de bine seama cât de meschină și de răutăcioasă am fost în seara aceea. Nici nu am cuvinte pentru a vă cere scuze...

— Te rog, spuse el, luându-și privirea de la ea. Puteam și eu să am mai mult tact.

Pola se opri câteva clipe pentru a-și regăsi calmul.

— Nu pentru asta v-am adus aici. Dumneavoastră sunteți singurul extraterestru bun și nobil pe care l-am întâlnit vreodată... și am nevoie de ajutorul dumneavoastră.

Arvardan simți un fior rece. Despre asta era vorba? Își materializa gândul printr-un "Oh!" rece.

— Nu, strigă ea drept răspuns. Nu-i vorba de mine, domnule Arvardan, ci de întreaga Galaxie. Pentru mine nu cer nimic. Nimic!

— Despre ce-i vorba?

— Mai întâi, nu cred că am fost urmăriți, dar dacă auziți vreun zgomot, vă rog să... vreți să... și... înțelegeți?

Arvardan dădu din cap și spuse sec:

— Cred că pot improviza destul de ușor. E nevoie să aștept zgomotul?

Pola roși toată.

— Vă rog să nu glumiți sau să-mi interpretați greșit intențiile. Numai așa am putea îndepărta orice bănuială. Numai asta convinge.

Arvardan întrebă blând:

— E atât de grav?

O examina curios. Părea atât de tânără și de plăpândă. Ceva nu era în ordine. În viața lui nu acționase orbește. Se mândrea cu acest lucru. Era un bărbat animat de

sentimente puternice, dar reușea întotdeauna să și le stăpânească. Iar acum, numai pentru că o fată părea slabă și neajutorată, simțea impulsul irezistibil de a o proteja.

— E foarte grav, spuse ea. Vă voi povesti ceva ce la început o să vi se pară incredibil. Vă rog să încercați să mă credeți. Doresc să plecați de la ideea că sunt sinceră. Și mai ales să-mi promiteți că, după ce veți fi înțeleș totul, ne veți ajuta. O să încercați? Vă dau cincisprezece minute și, dacă la sfârșitul lor, veți găsi de cuviință că nu merită să vă pierdeți timpul cu mine sau să vă încredeți în spusele mele, am să plec și cu asta am terminat.

— Cincisprezece minute?

Arvardan zâmbi involuntar și, luându-și ceasul de la mână, și-l puse în față.

— De acord.

Pola își împreună mâinile în poală și-și fixă privirea în parbriz, care nu-i oferea decât priveliștea zidului negru al garajului.

El îi urmări gânditor linia delicată a bărbiei ce contrazicea duritatea pe care încerca să și-o impună, nasul drept și subțire, tenul bogat nuanțat, atât de caracteristic locuitorilor Pământului.

O surprinse privindu-l cu coada ochiului. Fata se uită repede în altă parte.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el.

Pola se întoarse prinzându-și buza de jos între dinți.

— Vă priveam.

— Am observat. Am ceva pe nas?

— Nu.

Pola zâmbi ușor, primul zâmbet de când intrase în mașina lui. Devenea absurd de conștient de tot felul de detalii privind persoana ei: felul în care i se răsucea părul, părând să plutească ori de câte ori întorcea capul.

— M-am întrebat încă din noaptea aceea cum de nu purtați haine impregnate cu plumb, dacă sunteți

extraterestru. Asta m-a indus în eroare. Extratereștrii arată de obicei ca niște saci cu cartofi.

— Iar eu nu?

— O, nu, se entuziasmă ea brusc, dumneavoastră arătați ca o statuie antică de marmură, cu deosebire că sunteți viu și fierbinte... Iertați-mă. Sunt impertinentă.

— Vrei să spui că eu cred despre dumneata că ești o pământeană ce nu-și cunoaște locul. Va trebui să te dezobișnuiești de-a mai gândi astfel, dacă vrei să fim prieteni... Nu cred în superstiția radioactivității. Am măsurat radioactivitatea din atmosfera Pământului și am experimentat în laborator asupra animalelor. Sunt convins că, în condiții obișnuite, radiațiile nu sunt nocive pentru mine. Sunt de două luni aici și încă nu simt nimic. Nu-mi cade părul - Arvandan trase demonstrativ de el - nu am crampe. Mă îndoiesc de asemenea că mi-ar fi fost periclitată fertilitatea, deși recunosc că mi-am luat unele mici măsuri de prevedere în această privință. Șortul impregnat cu plumb nu se observă însă, după cum vezi.

Vorbise pe un ton grav, iar ea zâmbi din nou.

— Cred că sunteți puțin nebun.

— Adevărat? Nici nu știi câți arheologi eminenți au spus același lucru - și încă în discursuri lungi.

— Mă ascultați acum? Întrebă ea, schimbând brusc tonul. Cele cincisprezece minute au trecut.

— Dumneata ce crezi?

— Că așa s-ar părea. Altminteri n-ați mai sta încă aici. Mai ales după câte am făcut.

— Ai impresia, întrebă blând Arvandan, că trebuie să fac eforturi deosebite ca să stau aici, lângă dumneata? Te înșeli... Știi, Pola, cred că-n viața mea n-am văzut o fată atât de frumoasă.

Pola îl privi speriată.

— Nu, vă rog. Nu urmăresc asta. Nu mă credeți?

— Te cred, Pola. Spune-mi tot ce vrei să-mi spui. Am să te cred și am să te ajut.

Era sincer. În acel moment ar fi primit bucuros și să-l detroneze pe împărat. Nu mai fusese niciodată îndrăgostit. Gândul lui Arvardan îngheță. Nu mai folosise niciodată acest cuvânt. Îndrăgostit? De o pământeancă?

— Ați făcut o vizită tatălui meu, domnule doctor Arvardan...

— Doctorul Shekt e tatăl dumitale?... Te rog să-mi spui Bel. Eu îți spun Pola.

— Am să încerc, dacă asta dorești. Cred că ești furios pe el.

— N-a fost prea politicos.

— Nici nu putea fi. E urmărit. De fapt, ne înțeleseserăm dinainte ca el să te expedieze cât mai repede iar eu să te aduc aici. Asta e casa noastră. Știi - vocea i se frânse într-o șoaptă încordată - pământeni se vor răscula.

Arvardan nu-și putu refuza o mică distracție.

— Nu se poate! făcu el, deschizând ochii mari. *Toți* pământeni, sau numai o parte?

Pola izbucni furioasă.

— Nu râde de mine. Ai promis să mă ascuți și să-mi dai crezare. Pământul plănuiește cu adevărat o răscoală și e foarte grav, fiindcă de data asta el poate distruge Imperiul.

— Poate Pământul să facă așa ceva? Arvardan reuși să-și înăbușe un hohot de râs. Pola, spuse el blând, cum stai cu cunoștințele de galactografie?

— Nu mai rău ca alții, profesore. Și, oricum, ce importanță are?

— Are o foarte mare importanță. Galaxia are un volum de câteva milioane ani-lumină la puterea a treia. Cuprinde două sute de milioane de planete locuite și o populație de aproximativ cinci sute cvadrilioane de oameni. Așa-i?

— Probabil, dacă așa spui.

— Așa e, crede-mă. În timp ce Pământul este o singură planetă cu o populație de douăzeci de milioane de locuitori și pe deasupra și lipsită de resurse. Cu alte cuvinte, la fiecare locuitor de pe Pământ revin douăzeci și cinci de

miliarde de cetățeni ai Galaxiei. Poți să-mi spui atunci ce rău poate face Pământul unor forțe superioare, într-o proporție de douăzeci și cinci de miliarde la unu?

O clipă fata păru cuprinsă de îndoială, dar apoi spuse cu hotărâre:

— Bel, nu-ți pot răspunde la această întrebare, dar tata are să poată. Nu mi-a dezvăluit amănuntele esențiale, sub cuvânt că asta mi-ar pune viața în pericol.

Dacă vii cu mine, însă, ni le va spune. Zice că Pământul cunoaște un mijloc de a distruge orice formă de viață de pe toate planetele, cu excepția lui, și *sunt sigură* că nu se înșală. Nu s-a înșelat niciodată până acum.

Vorbea cu atâta aprindere încât obrazii i se împurpuraseră, iar Arvardan ar fi dat orice să-i poată mângâia. Se îngrozise oare vreodată la gândul c-a atins-o?

— E trecut de zece? Întrebă ea.

— Da.

— Înseamnă că e sus - dacă nu l-au arestat. Privi în jur, înfiorându-se.

— Putem intra în casă direct din garaj și, dacă vrei să mă urmezi...

Atinsese butonul ce deschidea portiera când, deodată, îngheță. Șopti răgușit:

— Vine cineva... O, repede...

Vocea i se înecă. Lui Arvardan nu-i fu deloc greu să-și amintească îndemnul ei inițial. Își petrecu brațele în jurul ei cu o mișcare firească și într-o clipă ea se lipi de el, moale și fierbinte. Buzele ei tremurătoare erau de o infinită dulceață...

Câteva secunde Arvardan își roti privirea, încercând să surprindă cu coada ochiului prima fâșie de lumină sau să audă primul pas; apoi îl fură plăcerea. Orbit de stele, asurzit de bătaia propriei inimi.

Buzele ei se retraseră, dar el le căută din nou cu înfrigurare. O strânse mai puternic, iar ea i se pierdu în brațe, bătaia inimii ei contopindu-se cu a lui.

Sărutul părea să nu se mai sfârșească. Rămase cu obrazul lipit de al ei. Nu mai fusese niciodată îndrăgostit și de data asta cuvântul nu-l mai făcu să tresară. Și ce dacă era? Pământeancă sau nu, n-avea pereche în toată Galaxia.

— Trebuie să fi fost vreo mașină, spuse el, întrerupându-și plăcuta visare.

— N-a fost, șopti ea. N-am auzit nici un zgomot.

O îndepărtă puțin, cercetându-i chipul. Privirea ei nu șovăi.

— Împielitato! Vorbești serios?

Ochii ei străluceau.

— Am vrut să mă săruți. Nu-mi pare rău.

— Crezi că mie-mi pare rău? Sărută-mă din nou atunci, fără nici un alt motiv de data asta, decât că așa vreau eu.

Urmă un nou sărut lung, din care ea se desprinsese brusc, aranjându-și cu grijă părul și gulerul rochiei.

— E timpul să urcăm. Stinge lumina. Am o lanternă.

Arvardan coborî din mașină, urmând-o. În mica pată de lumină desenată de lanternă, ea era o umbră nedefinită.

— Mai bine ia-mă de mână, o auzi spunând. Trebuie să urcăm o scară.

Arvardan se supuse.

— Te iubesc, Pola, șopti în urma ei. Suna atât de firesc. Spuse din nou:

— Te iubesc, Pola.

— Abia mă cunoști, vorbi ea încet.

— Te voi iubi toată viața, îți jur. Ascultă-mă, Pola, de două luni nu mă gândesc decât la tine, nu te visez decât pe tine. Îți jur.

— Sunt o pământeancă, domnule.

— Atunci voi fi și eu pământean. Pune-mă la încercare.

O opri și-i trase ușor mâna, până ce fasciculul lanternei de buzunar se odihni pe fața ei roșie, scăldată în lacrimi.

— De ce plângi?

— Pentru că atunci când tata o să-ți spună ceea ce știe, vei vedea că nu poți iubi o pământeancă.

Isaac Asimov

— Încearcă și o să vezi.

15. SUPERIORITATEA DISPARE

Arvardan îl întâlnește pe Shekt într-o cameră dosnică de la primul etaj, cu ferestrele polarizate cu grijă pentru a fi perfect opace. Pola se instalează într-un fotoliu la parter, cu privirea ațintită asupra străzii întunecate și pustii.

Trupul încovoiat al lui Shekt avea un aer diferit de cel cunoscut de Arvardan cu vreo zece ore în urmă.

Fața fizicianului era tot palidă, extrem de obosită, dar dacă înainte exprima nesiguranța și teama, acum avea întipărită un fel de îndrăzneală a desperării.

— Domnule Arvardan, spuse el cu voce sigură, trebuie să vă cer scuze pentru purtarea mea de azi-dimineață. Speram că veți înțelege...

— Mărturisesc că atunci n-am înțeles, dar înțeleg acum.

Shekt se așează la masă și face un gest spre sticla cu vin, dar Arvardan îl întrerupse cu o mișcare a mâinii.

— Dacă nu vă supărați, aș prefera fructele... Ce-i asta? Nu mi-amintesc să mai fi văzut așa ceva.

— E o varietate de portocală. Nu cred să crească altundeva decât pe Pământ. Se decojește ușor, spuse el, demonstrând oaspetelui său procedeul.

După ce o miroși curios, Arvardan își înfipse dinții în pulpa ei zemoasă.

— Oh, domnule Shekt, exclamă el încântat, e delicioasă. N-a încercat niciodată Pământul să exporte acest produs?

— Stegarii, răspunse mohorât biofizicianul, nu sunt dornici de a face comerț cu lumea extraterestră. Și nici vecinii noștri din spațiu nu sunt dornici de a face comerț cu noi. Este doar un aspect al greutăților pe care le întâmpinăm aici.

Pe Arvardan îl cuprinsese furia.

— Este, în schimb, cel mai stupid. Credeți-mă ca îmi pierd orice speranță în inteligența oamenilor când văd la ce-i poate duce capul.

Shekt ridică din umeri cu îngăduința celui obișnuit de-o viață cu asemenea lucruri.

— Mă tem că asta ține de problema insolubilă a antiterrorismului.

— Dar ceea ce o face atât de insolubilă, exclamă arheologul, e că nimeni nu pare să dorească într-adevăr o soluție! Câți pământeni nu răspund printr-o ură oarbă față de toți cetățenii galactici, fără deosebire? E aproape o boală universală - ură pentru ură. Doresc concetățenii dumneavoastră cu adevărat egalitate, toleranță reciprocă? Nu! Cei mai mulți doresc să se-ntoarcă roata, aducându-i pe ei deasupra.

— Se poate să aveți dreptate, spuse Shekt trist. Nu vă contrazic. Dar mai există și alte aspecte. Dați-ne o șansă și veți vedea cum se va maturiza o nouă generație de pământeni, lipsită de îngustimea de opinii și crezând cu toată convingerea în unitatea fundamentală a omenirii. Asimilaționiștii, cu vederile lor tolerante și dorința de-a ajunge la un compromis salutar, au reprezentat de mai multe ori o forță pe Pământ. Sunt unul din ei. Acum însă Pământul e condus de zeloși. Ei sunt naționaliștii extremiști, visând la supremația trecută și viitoare. Împotriva lor trebuie apărat Imperiul.

Arvardan se încruntă.

— Vă referiți la revolta de care mi-a vorbit Pola?

— Domnule Arvardan, răspunse Shekt posomorât, nu e ușor să încerci să convingi pe cineva de posibilitatea, ridicolă în aparență, ca Pământul să cucerească Galaxia, dar totuși acesta-i adevărul. Nu sunt extrem de curajos și iubesc viața. Vă puteți închipui, așadar, ce pericol imens există, dacă am fost silit să înfrunt riscul trădării, când administrația locală e și așa cu ochii pe mine.

— Dacă e atât de grav, vorbi Arvardan, e mai bine să vă spun din capul locului că sunt gata să vă ajut cu tot ce-mi stă în putință în calitatea mea de cetățean galactic. Nu am însă o poziție oficială aici și nici nu am cine știe ce influență la Curte sau chiar la Palatul Guvernatorului. Sunt exact ceea ce par: un arheolog aflat într-o expediție științifică, în scopuri pur profesionale. Dacă spuneți că sunteți pe cale să comiteți o trădare, n-ar fi mai bine oare să vă adresați Guvernatorului? El ar putea într-adevăr să facă ceva.

— Exact asta nu pot face, domnule Arvardan. Stegarii mă păzesc tocmai ca nu cumva să intru în legătură cu Guvernatorul. Când ați venit la mine azi-dimineață, m-am gândit că ați putea fi un mijlocitor. Credeam că Ennius bănuiește ceva.

— S-ar putea să bănuiască - nu mă pot pronunța în această privință - dar nu sunt un mijlocitor. Regret. Dacă insistați să-mi spuneți mie despre ce e vorba, mă pot oferi să-i transmit mesajul.

— Mulțumesc. E tot ceea ce vă cer. Asta... și să folosiți bunele dumneavoastră oficii pentru a împiedica o represiune prea drastică împotriva Pământului.

— Desigur, răspunse Arvardan, care nu se simțea prea în largul său.

În acel moment era convins că avea în față un bătrân paranoic, inofensiv poate, dar ținut de-a binelea. Nu avea ce face însă, trebuia să-l asculte și să încerce să potolească blânda lui nebunie... de dragul Polei.

— Domnule Arvardan, ați auzit de sinapsificator. Așa spuneți azi-dimineață.

— Într-adevăr. Am citit interesantul dumneavoastră articol din "Revista de Fizică". Am discutat apoi despre el cu Guvernatorul și cu Înaltul Ministru.

— Cu Înaltul Ministru?

— Desigur. Când am obținut scrisoarea de recomandare pe care dumneavoastră... ăă... ați refuzat s-o citiți, din păcate.

— Îmi cer scuze. Aș fi preferat totuși să nu fi... Ce știți despre sinapsificator?

— Că este un eșec interesant. Că urmărește să îmbunătățească capacitatea de învățare. Că a dat oarecare rezultate în cazul șobolanilor, dar nu și în al oamenilor.

Shekt era mâhnit.

— Da, nici nu puteați deduce altceva din articolul acela. A fost prezentat ca un eșec, iar strălucitele rezultate pe care le-am obținut au fost ascunse cu bună știință.

— Hm. O mostră puțin obișnuită de etică științifică, domnule Shekt.

— Recunosc. Am însă cincizeci și șase de ani și, dacă sunteți la curent cu Datinile Pământului, știți că nu mai am mult de trăit.

— *Șaizeciul!* Am auzit de el - mai mult decât aș fi dorit, chiar.

Arvardan se încruntă, amintindu-și de prima călătorie cu un avion terrian.

— Am auzit totuși, continuă el, că se fac unele excepții, printre alții și pentru savanți de renume.

— Desigur. Dar asta o decid Înaltul Ministru și Consiliul Stegarilor, iar hotărârea lor nu poate fi schimbată nici de însuși împăratul. Mi s-a spus că mi se va acorda viața, cu condiția să păstrez o discreție desăvârșită cu privire la sinapsificator și să-mi dau toată silința să-l perfecționez. (Bătrânul își desfăcu brațele deznădăjduit.) De unde puteam să știu ce va urma, la ce aveau să-mi folosească mașina?

— La ce?

Arvardan scoase tabachera din buzunarul cămășii și își luă o țigară, oferind una și gazdei sale, care refuză.

— Aveți răbdare un moment... După ce, prin repetate experiențe, am ajuns la stadiul la care puteam aplica instrumentul ființelor umane, în condiții de siguranță, mi-au fost trimiși pe rând la tratament biologi pământeni. De fiecare dată erau persoane despre care știam că

simpatizează cu zeloșii - cu extremiștii, adică. Au supraviețuit cu toții, dar după o vreme au început să apară efecte secundare. În cele din urmă, unul din ei mi-a fost adus înapoi pentru a fi tratat. Nu am reușit să-l salvez. Din delirul aceluia muribund am aflat totul.

Era aproape miezul nopții. Fusesse o zi lungă, plină de evenimente, dar deodată Arvardan tresări.

— V-aș ruga să fiți mai precis, ceru el.

— *Vă rog* să aveți răbdare. Trebuie să vă explic foarte amănunțit, dacă vreau să-mi dați crezare. Știți, desigur, că Pământul are un mediu deosebit, că radioactivitatea sa...

— Da, cunosc destul de bine problema.

— Și efectul radioactivității asupra Pământului și a economiei sale?

— Da.

— Atunci, n-am să mai întârziu asupra acestor lucruri. Mă voi opri doar asupra faptului că pe Pământ mutațiile sunt mai frecvente decât în restul Galaxiei.

Teoria adversarilor noștri, cum că pământenii ar fi diferiți de ceilalți oameni, are un sâmbure de adevăr. Sigur, mutațiile sunt minore și cele mai multe nu sunt ereditare.

Singurele schimbări structurale produse la pământeni privesc unele aspecte ale reacțiilor chimice interne ce-i fac mai rezistenți la propriul lor mediu particular. Ei beneficiază de un grad sporit de imunitate la efectele radioactivității, de o mai rapidă refacere a țesuturilor expuse...

— Domnule Shekt, cunosc aceste lucruri.

— V-ați gândit atunci vreodată că aceste mutații pot apărea și la alte specii de viețuitoare de pe Pământ, nu numai la oameni?

Se așternu o scurtă tăcere.

— Nu, nu m-am gândit, răspunse Arvardan, deși, acum că ați pomenit acest lucru, îl găsesc fără îndoială firesc.

— Așa este. Verificat. Animalele noastre domestice prezintă o mai mare varietate decât pe orice altă planetă locuită. Portocala pe care ați mâncat-o este o varietate

rezultată în urma unei mutații ce a avut loc pe Pământ. Și acesta e un motiv pentru care nu poate fi exportată. Extratereștii o privesc cu suspiciune, așa cum ne privesc și pe noi, iar noi o păzim ca pe un bun valoros, care ne aparține în exclusivitate.

Și, desigur, ceea ce este valabil pentru animale și plante se aplică și în cazul vieții microscopice.

De data asta, Arvardan simți cu adevărat ghimpele spaimei pătrunzându-i în suflet.

— Vă referiți la... bacterii?

— Mă refer la întregul domeniu al vieții primare. Protozoarele, bacteriile și proteinele ce se autoreproduc și pe care unii le numesc viruși.

— Unde vreți să ajungeți?

— Cred că aveți o ușoară bănuială, domnule doctor Arvardan. Ați devenit dintr-o dată interesat. Printre ai dumneavoastră există credința că apropierea de un pământean e fatală, că pământenii aduc moarte și nenorocire, că privirea lor chiar deoache...

— Simple superstiții.

— Nu în întregime. Aici e nenorocirea. Ca toate superstițiile, și aceasta are un sâmbure de adevăr, oricât de deformat. Se întâmplă uneori ca un pământean să poarte în trupul său vreun parazit microscopic, rezultat dintr-o mutație necunoscută în altă parte, la care extratereștii să nu fie prea rezistenți. Ceea ce urmează e pură biologie.

Arvardan tăcea. Shekt continuă:

— Câteodată cădem și noi victime, desigur. O nouă specie de virus își croiește drum din cețurile radioactive și o epidemie se răspândește pe întreaga planetă. Totuși, în general, pământenii au reușit să se adapteze. Pentru fiecare varietate de virus, ne creăm de-a lungul generațiilor un sistem de apărare, și astfel supraviețuim. Extratereștii nu au această posibilitate.

— Vreți să spuneți, îngăimă Arvardan simțind o ciudată amețeală, că venind acum în contact cu dumneavoastră...

Își dădu scaunul înapoi. Se gândea la sărutările din seara aceea.

Shekt clătină din cap.

— Bineînțeles că nu. Noi nu *producem* morbul; îl purtăm doar, și chiar și asta se întâmplă destul de rar. Dacă aș trăi în lumea dumneavoastră, nu aș mai purta germenul, așa cum nu-l purtați nici dumneavoastră, sau oricare locuitor de-acolo. Nu am o afinitate specială pentru el. Chiar și pe Pământ ei nu sunt periculoși decât în proporție de unu la un cvadrilion. Probabilitatea ca dumneavoastră să vă contaminați în acest moment nu e mai mare decât aceea ca un meteorit să străpungă acoperișul și să vă cadă în cap. *Numai dacă* germenii respectivi nu sunt căutați anume, izolați și concentrați.

Se așternu o nouă tăcere, mai lungă de astă-dată. Arvardan întrebă în sfârșit cu o voce sugrumată:

— Au făcut pământeni așa ceva?

Încetase să-l mai ia pe bătrân drept un biet nebun; era gata să-i dea crezare.

— Da. La început, în scopuri nevinovate. Biologii noștri erau preocupați de particularitățile vieții pe Pământ și recent au reușit să izoleze virusul febrei comune.

— Ce este febra comună?

— O endemie ușoară pe Pământ. Există în permanență la noi. Cei mai mulți o contractează în copilărie. Manifestările nu sunt prea grave: o febră ușoară, o erupție temporară, însoțită de inflamarea articulațiilor și de o supărătoare senzație de sete. Boala are un stagiul de patru până la șase zile, după care pacientul devine imun. Eu am avut-o. La fel și Pola. Uneori avem de-a face cu o formă mai virulentă - e vorba, probabil, de o categorie ușor diferită de virus - cunoscută sub numele de febră radioactivă.

— Febră radioactivă? Am auzit de ea.

— Adevărat? I se spune așa, crezându-se în mod eronat că s-ar datora contactului cu terenurile radioactive. În realitate, acesta e adesea urmat de apariția febrei

radioactive numai datorită faptului că în regiunile respective există condiții prielnice ca virusul să sufere mutații, luând forme periculoase. Boala se datorează însă tot virusului, nu radiației. În cazul acestui gen de febră, simptomele apar în curs de două ore. Buzele se inflamează atât de tare, încât pacientul abia mai poate vorbi și în câteva zile moare.

Am ajuns astfel la punctul-cheie. Pământeanul s-a adaptat la febra comună, dar extraterestrul nu. Uneori vreun membru al garnizoanei imperiale contractează morbul, reacționând ca un pământean la febra radioactivă. De obicei moare în douăzeci și patru de ore. Este incinerat de pămâtenii, fiindcă oricare alt soldat s-ar apropia de el, ar muri la rândul-i.

După cum spuneam, virusul a fost izolat cu zece ani în urmă. Este o nucleoproteină, cum sunt cei mai mulți viruși filtrabili, dar care prezintă o concentrație neobișnuită de carbon, sulf și fosfor radioactiv. Prin "concentrație neobișnuită" înțeleg că cincizeci la sută din carbon, sulf și fosfor este radioactiv. Se presupune că efectul microorganismului s-ar datora mai curând radiațiilor decât toxinelor. Se poate deduce, firește, că pămâtenii, care sunt adaptați la radiațiile gamma, nu sunt afectați decât în mică măsură. La început, cercetările asupra virusului s-au canalizat spre descoperirea modului în care acesta își concentrează *izotopii* radioactivi. După cum știți, nu există nici un mijloc chimic de a separa izotopii, aceasta necesitând procedee îndelungate și complicate. Nici nu se cunoaște vreun alt organism, în afara acestui virus, cu o asemenea proprietate. Apoi însă cercetarea a luat alt curs. N-am să lungesc vorba, domnule doctor Arvardan. Restul cred că-l înțelegeți. Se puteau face experiențe pe animale extraterestre, dar nu și pe extraterestrii înșiși. Numărul lor pe pământ este prea mic ca dispariția câtorva să rămână neobservată. În același timp, există și temerea ca nu cumva planurile să le fie descoperite înainte de vreme. De

aceea a fost trimis un grup de bacteriologi la sinapsificator pentru a li se dezvolta imens capacitățile de gândire. Bacteriologii astfel tratați au fost autorii unui nou asalt matematic asupra proprietăților chimice ale proteinei și a imunologiei, în urma căruia au reușit să filtreze un virus artificial, menit să atace doar ființe galactice - extraterestre. În prezent există tone de acest virus cristalizat.

Pe chipul lui Arvardan se așternuse o paloare cadaverică. Simțea broboane de transpirație prelingându-i-se domol pe tâmpile și de-a lungul obrazilor.

— Vreți să spuneți, gâfâi el sufocat, că Pământul intenționează să răspândească acest virus în întreaga Galaxie? Că va porni un uriaș război bacteriologic...

— Pe care nu-l putem pierde și nu-l puteți câștiga, întocmai. Odată declanșată epidemia, vor muri milioane în fiecare zi. Nimic n-o va mai putea opri. Diferiți refugiați înspăimântați vor purta virusul cu ei în spațiu și, chiar de-ar fi să aruncați planete întregi în aer, epidemia se va răspândi în alte centre. Nu va exista nici un motiv de-a lega întâmplarea de Pământ. Până să devină supraviețuirea noastră suspectă, ravagiile vor fi atât de mari și deznădejdea extraterestrilor atât de adâncă, încât nimic nu va mai conta pentru ei.

— Și vor muri cu toții?

Arvardan nu putea accepta teribilul adevăr.

— Poate că nu. Noua noastră bacteriologie acționează în ambele direcții. Deținem și antidotul, și mijloacele de a-l produce. L-am folosi în cazul unei capitulări timpurii. Pe urmă, s-ar mai putea să scape vreun colț de la periferia Galaxiei, sau să existe cazuri de imunitate naturală.

În tăcerea înghețată ce se așternu - și în timpul căreia Arvardan nu se îndoi nici o clipă de adevărul celor auzite, ce anihilaseră fulgerător superioritatea celor douăzeci și cinci de miliarde la unu - vocea lui Shekt se auzi din nou, firavă și obosită:

— Nu întreg Pământul e răspunzător de aceste grozăvii, ci numai un mănunchi de lideri pervertiți de uriașa forță ce-i exclude din Galaxie, urându-i pe toți cei ce-i țin în afara lumii, dorind să se răzbune cu orice preț și lovind cu o furie dementă. Odată început războiul, restul pământenilor va trebui să-i urmeze. Ce altceva ar putea face? Împovărați de conștiința imensei vine ce apasă asupra lor, vor trebui să ducă la capăt ceea ce au început. Cum ar putea îngădui unei părți a Galaxiei să supraviețuiască, riscând să-și primească apoi pedeapsa? Numai că, înainte de-a fi pământean, eu sunt *om*. Trebuie să moară bilioane de dragul a câteva milioane? Trebuie să se prăbușească o civilizație ce se întinde pe o întreagă Galaxie, din cauza ranchiunei - oricât de justificate - a unei singure planete? Și oare ne va fi mai bine după aceea? Puterea va aparține tot lumilor care dispun de resurse naturale, iar noi nu avem de nici unele. Pământenii vor domni poate la Trantor timp de o generație, dar copiii lor vor deveni trantorieni și vor disprețui la rândul lor pe cei rămași pe Pământ. Și, pe urmă, ce câștigă Omenirea schimbând tirania Galaxiei cu aceea a Pământului? Nu... nu... Trebuie să existe o ieșire pentru toți oamenii, o cale spre dreptate și libertate.

Își acoperi fața cu mâinile noduroase, legănând-o într-o parte și-n alta.

Arvardan îl ascultase cuprins de un fel de toropeală.

— Nu se cheamă trădare ceea ce ați făcut, domnule doctor Shekt. Am să merg imediat pe Everest. Guvernatorul mă va crede. *Trebuie* să mă creadă.

Pe scări răsunară pași și un chip speriat se ivi în odaie, lăsând în spate ușa deschisă.

— Tată, vin niște bărbați pe alee.

Doctorul Shekt păli.

— Repede, domnule Arvardan, ieșiți prin garaj, și îl împinse cât putu de tare. Luați-o pe Pola și nu vă faceți griji în privința mea. Îi rețin eu.

Întorcându-se, întâlnește însă un bărbat în robă verde. Un zâmbet ușor îi flutura pe buze, iar în mână purta cu dezinvoltură un bici neuronal. Se auziră lovituri în ușa de la intrare, un trosnet și apoi izbituri de picioare.

— Cine sunteți? întrebă Arvardan pe un ton ușor provocator. O apăra pe Pola cu trupul său.

— Eu? răspunse aspru omul în verde. Nu sunt decât umilul Secretar al Excelenței Sale, Înaltul Ministru.

Înainta spre ei.

— Cât pe-aci s-ajung prea târziu. Hm, văd că-i și-o fată. Câtă nesăbuintă...

— Sunt cetățean galactic, spuse calm Arvardan, și nu aveți nici un drept să mă rețineți, după cum nici să intrați în această casă fără o împuternicire legală.

— Eu, spuse Secretarul, bătându-și ușor pieptul cu mâna liberă, reprezint tot dreptul și toată puterea pe această planetă. Peste puțin timp voi reprezenta tot dreptul și toată puterea pe întreaga Galaxie. V-am prins pe toți, dacă vă interesează, chiar și pe Schwartz.

— Schwartz! strigară doctorul Shekt și Pola aproape într-un glas.

— Vă miră? Haideți, am să vă duc la el.

Arvardan mai putu să vadă doar zâmbetul ce se lățea pe fața Secretarului... și flacăra biciului. Simți arsura roșie a durerii infinite și se prăbuși în nesimțire.

16. DE PARTEA CUI EȘTI?

La ora aceea Schwartz se odihnea incomod pe o banchetă tare, într-una din cămăruțele de la subsolul Casei de Corecție din Chica.

Casa, cum i se spunea în mod obișnuit, era înalta dovadă a puterii Înaltului Ministru și a celor din anturajul lui. Silueta ei întunecată și colțuroasă se înălța în văzduh, umbrind barăcile imperiale de dincolo de ea, tot așa cum umbra ei urmărea răufăcătorul terestru mai departe de unde ajungea brațul autorității imperiale.

De-a lungul secolelor, mulți pământeni își așteptaseră aici pedeapsa pentru falsificare sau evaziune a cotelor de produse, pentru că trăiseră peste limita îngăduită, sau se făcuseră vinovați de acțiuni subversive la adresa guvernului local. Uneori, când pornirile meschine ale tribunalului terestru păreau total lipsite de sens guvernului rafinat și, de obicei, blazat al Imperiului, se întâmpla să se revină asupra vreunei condamnări. Asta ducea însă la insurecție sau, cel puțin, la revolte înverșunate.

În general, când Consiliul cerea moartea, Guvernatorul era de acord. La urma urmelor, doar pământenii sufereau...

Firește, Joseph Schwartz nu știa nimic din toate acestea. Pentru el nu exista decât o cămăruță cu pereții scăldați într-o lumină difuză, având drept mobilă doar două bănci tari și o masă, plus o mică nișă în perete ce servea și de baie, și de instalație sanitară.

Nu exista nici o fereastră prin care să privești cerul, iar ventilația era foarte slabă.

Își scarpină mâhnit părul din jurul cheliei și se ridică în capul oaselor. Încercarea de evadare (unde ar fi putut să fugă, când nicăieri pe Pământ nu era în siguranță?) fusese scurtă, amară și sfârșise aici.

Cel puțin acum se putea distra, exersând contactul mintal. Era bun sau rău? Îi folosea, sau dimpotrivă?

Pe când era la fermă, îl socotise ca pe un dar ciudat, cel neliniștea, a cărui natură n-o cunoștea și ale cărui posibilități nu-l interesau. Acum își putea permite să-l studieze.

Neavând altceva de făcut timp de douăzeci și patru de ore decât să se frământa cu gândul la captivitate, ar fi însemnat să înnebunească. Așa însă, putea ajunge la temnicerii ce treceau prin fața ușii, la paznicii din coridoarele alăturate, ba chiar să-și extindă ramificațiile cele mai îndepărtate ale fibrelor minții până la directorul închisorii în biroul său îndepărtat.

Deschidea ușor orice minte, scormonind-o atent.

Mințile plesneau ca niște tegumente uscate, din care se revărsau gândurile și emoțiile.

Află mai multe lucruri despre relațiile dintre Pământ și Imperiu, decât aflate, sau ar fi putut afla, în cele două luni petrecute la fermă.

Unul din ele, verificat iar și iar, fără putință de greșeală, era următorul:

Era condamnat la moarte!

Nu exista nici o posibilitate de scăpare, nici o îndoială, nici o rezervă. Poate azi, poate mâine. Dar va muri!

Se pătrunse de acest gând, acceptându-l aproape recunoscător.

Ușa se deschise, și el sări în picioare înspăimântat.

Rațional, poți accepta moartea sub toate aspectele, trupul însă e o brută care habar n-are de rațiune.

Venise timpul!

Nu, nu venise. Mintea celui ce intrase nu conținea nimic privitor la moarte. Era un paznic, având pregătită în mână o vergea de metal. Lui Schwartz îi era familiară.

— Vino, auzi comanda aspră.

Schwartz îl urmă, meditănd la puterea sa ciudată.

Cu mult înainte ca paznicul să-și poată folosi arma, sau măcar să-și dea seama că e-n pericol, îl putea doborî fără ca acesta să scoată un cuvânt, fără să-i dea cel mai mic răgaz de a striga după ajutor. Minteia lui era la dispoziția minții lui Schwartz. Numai puțin să o fi răsucit, și celălalt ar fi căzut mort. Ce-ar fi câștigat însă? Erau alții, mereu alții. Cu câți se putea lupta o dată? Câte perechi de mâini erau în mintea sa?

Își continuă drumul supus.

Ajunse într-o cameră mare, foarte mare. În ea se aflau doi bărbați și o fată, întinși ca niște cadavre pe bănci înalte, foarte înalte. Nu erau însă morți, căci simțea prezența a trei creiere active.

Paralizați! Cunoscuți?... Îi erau oare cunoscuți?

Voia să se oprească pentru a-i privi, dar paznicul îi puse mâna pe umăr.

— Urcă.

Mai era o a patra bancă, liberă. În mintea paznicului nu era nici un gând ucigaș, așa că se supuse. Știa ce va urma.

Vergeaua oțelită îi atinse toate membrele. Simțea arsura îngrozitoare - și apoi nimic. În cele din urmă nu mai rămase viu din el decât capul, plutind în neant.

Și-l întoarse.

— Pola, strigă el. Ești Pola, nu-i așa? Cea care...

Fata încuviință. Nu recunoscuse contactul mintal.

De fapt, nu-l cunoscuse; cu două luni în urmă, nu era conștient de el. Pe vremea aceea progresul minții sale atinsese doar stadiul sensibilității la "atmosferă". Cu extraordinara sa memorie, își amintea perfect senzația.

Acum avea multe de aflat. Dincolo de fată era doctorul Shekt, iar cel mai depărtat de el era doctorul Bel Arvardan. Le putea afla numele, le ghicea disperarea, simțea chiar gustul groazei recent sedimentate în mintea tinerei fete.

O clipă i se făcu milă, dar apoi își aminti cine erau și ce făcuseră. Sufletul i se aspri. Să moară!

Ceilalți trei erau acolo de mai bine de-o jumătate de oră. În camera în care fuseseră închiși, încăpeau în mod obișnuit câteva sute de oameni. Prizonierii se pierdeau în imensitatea ei. Nici nu aveau ce să-și spună, dealtfel. Arvardan simțea că-i arde gâtulejul uscat, își întorcea capul când într-o parte, când în alta, agitându-se fără folos. Era singura parte a corpului pe care o putea mișca. Shekt avea ochii închiși, buzele palide și supte.

Arvardan șopti aprig:

— Shekt! Ei, Shekt!

— Ce... Ce este?

Șoapta celuilalt abia se auzea.

— Ce faci? Dormi? Gândește, omule, gândește!

— De ce? La ce m-aș putea gândi?

— Cine-i acest Joseph Schwartz?

Vocea Polei sună foarte slab:

— Nu-ți amintești, Bel? Atunci, la magazinul universal, când te-am întâlnit prima dată... ce mult e de-atunci!

Cu un efort supraomenesc, Arvardan reuși să-și înalțe capul cu câțiva centimetri, înfruntând durerea cumplită. Putea zări acum o părticică din chipul ei.

— Pola! Pola!

Dacă s-ar fi putut duce la ea... așa cum ar fi putut în cele două luni - și n-o făcuse. Fata încremenise într-un zâmbet atât de trist, de parcă ar fi fost o statuie.

— Vom învinge, totuși, îi spuse el. Ai să vezi.

Ea însă clătină din cap neîncrezătoare... iar grumazul lui cedă. Se prăbuși la loc, simțind cum îi zvâcnesc tendoanele de durere.

— Shekt, spuse din nou. Ascultă-mă. Cum l-ai întâlnit pe acest Schwartz? De ce ți-a devenit pacient?

— A venit ca voluntar pentru sinapsificator.

— Și l-ai tratat?

— Da.

Arvardan chibzui o vreme.

— De ce-a venit la dumneata?

— Nu știu.

— Dar atunci... poate că este agent imperial.

Schwartz îi urmărea perfect gândul și zâmbi în sinea sa. Nu spuse însă nimic. Avea de gând să rămână mut în continuare. Shekt își mișcă puțin capul.

— Agent imperial? De ce, pentru că așa susține Secretarul Înaltului Prelat? Oh, prostii. Și chiar de-ar fi așa... E la fel de neajutorat ca și noi... Ascultă, Arvardan, dacă am născoci o poveste oarecare, i-am putea face să mai aștepte, în cele din urmă am putea...

Hohotul arheologului răsună imens în sala goală, până când simți o arsură în gâtleej.

— Am putea supraviețui, vrei să zici. În timp ce Galaxia va fi numai cadavre și ruine? Să trăiesc? Mai bine mor!

— Mă gândesc la Pola, murmură Shekt.

— Și eu mă gândesc la ea. Ia întreab-o... Pola, să ne predăm? Să încercăm să ne salvăm viețile?

Vocea fetei răsună fără șovăire:

— Am ales de partea cui sunt. Iubesc viața, dar dacă ai mei mor, voi muri împreună cu ei.

Arvardan era triumfător. Când o va duce pe Sirius, vor spune poate că-i o pământeană, dar în realitate nu le era cu nimic mai prejos, iar el va simți cea mai mare plăcere să zdrobească mutra oricui... Își aminti însă că era puțin probabil s-o mai ducă pe Sirius - pe ea sau pe oricine altcineva. Că era puțin probabil să mai fie un Sirius.

Apoi, ca pentru a scăpa de acest gând, indiferent cum, strigă:

— Hei, cum-zici-că-te-cheamă - Schwartz!

Schwartz își săltă o clipă capul, lăsându-și privirea să lunece spre arheolog. Nu spuse totuși nimic.

— Cine ești? Întrebă Arvardan. Ce amestec ai în povestea asta? Care-i rolul dumitale?

La întrebarea lui Arvardan, pe Schwartz îl copleși toată nedreptatea destinului său. Tot trecutul său nevinovat,

contrastând cu grozăvia nemeritată a prezentului, reînvie, și el strigă furios:

— Eu? Ce amestec am eu? Ascultați. Eram odată un nimeni, un simplu anonim. Un om cinstit, un croitor care muncea din greu. Nu făceam rău nimănui, nu supăram pe nimeni, îmi vedeam de grijile casei.

Și deodată, fără nici un motiv, *fără nici un motiv* - am ajuns aici.

— La Chica? Întrebă Arvardan care nu prea înțelegea.

— Nu, nu la Chica, hohoti sarcastic Schwartz. Am venit în lumea asta nebună... O, ce-mi pasă dacă mă credeți ori nu? Lumea mea e în trecut. Lumea mea avea pământ și hrană și miliarde de oameni, și era singura lume.

Arvardan amuți în fața acestui asalt verbal. Se întoarse spre Shekt.

— Dumneata înțelegi ceva?

— Vrei să mă crezi, răspunse fizicianul cuprins de-o vagă bănuială, că omul acesta are un appendice vermicular lung de nouă centimetri? Ți-amintești, Pola? Și măsele de minte Și păr pe față.

— Da, da, strigă Schwartz sfidător. Și-mi pare rău că n-am și o coadă ca să v-o pot arăta. *Vin din trecut. Am călătorit în timp.* Numai că nu știu cum și de ce. Acum lăsați-mă-n pace. În curând vor fi aici. Așteptarea asta e menită doar să ne înfrângă.

— De unde știi? Întrebă repede Arvardan. Cine ți-a spus? Schwartz nu răspunse.

— Secretarul cumva? Tipul îndesat cu nas de mops?

Schwartz nu se putea pronunța în privința fizionomiei celor pe care-i cunoștea doar prin intermediul minții, dar... Secretar, spunea? Parcă prinsese la un moment dat fluidul puternic al gândurilor unui om influent, și parcă era Secretar.

— Balkis? Întrebă el curios.

— Poftim? făcu Arvardan, dar Shekt interveni:

— Așa-l cheamă pe Secretar.

— A... Ce-a spus?

— N-a spus nimic, răspunse Schwartz. Dar știu. Suntem condamnați cu toți la moarte și nu exista scăpare.

Arvardan coborî vocea, adresându-se lui Shekt:

— N-ai impresia că e nebun?

— Știu și eu... Mă gândesc și la suturile lui craniene. Sunt primitive, foarte primitive.

Arvardan îl privi stupefiat.

— Vrei să spui... Ei nu, e imposibil.

— Așa mi-am zis și eu.

O clipă, vocea lui Shekt păru să revină la normal, ca și cum existența unei probleme științifice i-ar fi călăuzit gândul pe un făgaș al obiectivității detașate, în care chestiunile personale nu mai contau.

— S-a calculat energia necesară pentru a transmite materia pe axa timpului și s-a obținut o valoare infinită, încât proiectul a fost socotit imposibil. Alții însă cred în posibilitatea existenței unor "falii în timp" - prin analogie cu procesul geologic, înțelegi.

Fapt este că s-au înregistrat cazuri de dispariție a unor nave, aproape în văzul lumii. Cunoaștem din vechime cazul celebru al lui Hor Devallow care a intrat într-o zi în casă și n-a mai ieșit niciodată, și nici în casă n-a fost găsit... Mai este pe urmă planeta consemnată în cărțile de galactografie din secolul trecut, vizitată de trei expediții care s-au întors cu descrieri complete, după care n-a mai fost văzută niciodată. Totodată, în chimia nucleară se petrec niște procese ce par să nege legea conservării energiei-masă. S-a încercat o explicație a acestui fenomen, postulându-se deplasarea unei cantități de materie de-a lungul axei timpului. Nucleeele de uraniu, de exemplu, combinate cu cupru și bariu în proporții infime dar bine definite, sub acțiunea unor ușoare radiații gamma dau naștere unui sistem rezonant...

— Tată, îl întrerupse Pola, n-are rost...

Arvardan se interpușe energic.

— Stați puțin. Să mă gândesc. *Eu* pot clarifica acest lucru. Cine altul? Am să-i pun câteva întrebări... Ascultă, Schwartz!

Schwartz își ridică iar privirea.

— Lumea dumitale era unică în Galaxie?

Schwartz dădu din cap, apoi mormăi plictisit:

— Da.

— Așa credeți numai. Vreau să spun că nu existau călătoriile în spațiu, pentru, a verifica. Puteau exista și alte planete locuite.

— Asta n-am de unde ști.

— Nu, desigur. Păcat. Dar energia atomică fusese descoperită?

— Aveam o bombă atomică. Uraniu... și plutiniu... presupun că așa a devenit planeta radioactivă. Probabil că a mai avut totuși loc un război... după ce-am plecat eu... Bombe atomice.

Schwartz era parcă din nou la Chicago, înapoi în lumea cea veche, de dinaintea bombelor. Și-i păru rău. Nu pentru el, ci pentru lumea aceea frumoasă...

Arvardan murmură ceva pentru sine.

— Bun, zise apoi. Vorbeați o limbă, desigur.

— Pe Pământ? O mulțime de limbi.

— Dar dumneata?

— Engleza... după ce-am ajuns la maturitate.

— Spune ceva în această limbă.

De două luni sau mai mult, Schwartz nu mai vorbise englezește. Acum însă spuse rar, cu afecțiune:

— Vreau să merg acasă, să fiu cu ai mei.

— Limba asta o vorbea când l-ai operat, Shekt? Întrebă Arvardan.

— Nu-mi dau seama, răspunse nesigur fizicianul. Erau niște sunete ciudate, ca cele de-acum. Parcă le pot compara?

— Ei, nu-i nimic. Cum spuneai la "mamă" în limba dumitale, Schwartz?

Schwartz îi spuse.

— Oho! Dar “tată”... “frate”... “unu”... numeralul, adică “doi”... “trei”... “casă”... bărbat”... “femeie”...

Continuă o vreme și când Arvardan se opri să-și tragă suflarea, expresia sa era de totală uluire.

— Shekt, spuse el, sau omul acesta e ceea ce pretinde, sau eu sunt victima celui mai cumplit coșmar ce se poate imagina. Limba pe care-o vorbește este practic echivalentă cu aceea a inscripțiilor descoperite în straturile vechi de cincizeci de mii de ani pe Sirius, Arcturus, Alpha Centauri și încă alte douăzeci de planete. El o *vorbește*. A fost descifrată abia cu o generație în urmă și, în afară de mine, nu există nici o duzină de oameni în toată Galaxia care s-o înțeleagă.

— Ești sigur?

— Dacă sunt sigur? Bineînțeles că sunt sigur. Doar sunt arheolog. E firesc să știu.

O clipă Schwartz simți că i se topește armura de indiferență ce-l izola de ceilalți. Pentru prima dată își regăsise identitatea pierdută. Nu mai exista un secret: era un om din trecut, *și ei acceptaseră acest lucru*. Se dovedise că nu era nebun, scăpase pentru totdeauna de îndoielile ce-l bântuiau și se simți recunoscător. Cu toate acestea, păstra încă distanța.

— Îmi trebuie acest om! vorbi din nou Arvardan, mistuit de sacra pasiune pentru profesia sa. Shekt, n-ai idee ce-nseamnă asta pentru arheologie. Shekt... omul acesta vine din trecut. Oh, Spațiule Mare!... Ascultă, putem încheia un târg cu ei. El este dovada pe care-o caută Pământul. Și-l pot avea. Ei pot...

Schwartz îl întrerupse sardonice:

— Știi la ce te gândești. Crezi că prin mine se poate dovedi că Pământul a fost vatra civilizației și îți închipui că ei îți vor fi recunoscători. Ei bine, nu! Mi-a trecut și mie prin cap și aș fi fost gata să mă vând pentru a-mi scăpa pielea... Dar nu mă vor crede... și nici pe dumneata.

— Dar este o dovadă indiscutabilă.

— Ar refuza să asculte. Și știi de ce? Pentru că au anumite idei fixe cu privire la trecut. Orice schimbare e o blasfemie în ochii lor, chiar dacă e adevărul-adevărat. Nu vor adevărul; își vor tradițiile lor.

— Bel, spuse Pola, cred că are dreptate.

Arvardan scrâșni din dinți.

— Am putea încerca.

— Am eșua, susținu Schwartz.

— De unde știi?

— *Știu!*

Cuvântul căzu cu o asemenea forță de oracol, încât Arvardan rămase tăcut.

Shekt, în schimb, îl privea acum cu o ciudată lumină în ochii obosiți.

— Ai simțit vreun efect neplăcut în urma sinapsificării? Întrebă el.

Schwartz nu cunoștea cuvântul, dar îi prinse înțelesul. Îl operaseră, și încă pe creier. Câte mai afla!

— Nu, răspunse, n-am simțit nici un efect neplăcut.

— Văd totuși c-ai învățat repede limba noastră. O vorbești foarte bine. De fapt, ai putea trece drept un localnic. Nu te surprinde acest lucru?

— Am avut întotdeauna o memorie foarte bună, sună rece răspunsul.

— Prin urmare, nu simți nimic deosebit în urma tratamentului?

— Nimic.

Doctorul Shekt îl țintuia cu o privire apăsătoare.

— Ce sens are? Doar știi că sunt sigur că știi la ce mă refer.

Schwartz râse.

— Că pot citi gândurile? Și ce-i cu asta?

Doctorul Shekt își întorsese însă de la el chipul palid, neajutorat, adresându-se lui Arvardan.

— Înțelegi, Arvardan, citește gândurile. Câte n-aș putea realiza cu el. Și în schimb stau aici... fără să pot face nimic...

— Cum?... Cum?... sări arheologul.

Până și fața Polei se însufleți.

— Poți într-adevăr? întrebă ea.

El dădu din cap, adevărind. Pola îl îngrijise odată, iar acum aveau s-o omoare. Era totuși o trădătoare.

— Arvardan, spuse Shekt, îți amintești de bacteriologul care a murit în urma sinapsificării? Unul din primele semne de nebunie a fost pretenția sa că poate citi gândurile. Și putea într-adevăr. Am aflat asta înainte să moară și am păstrat secretul. N-am spus nimănui - dar este posibil, Arvardan, este posibil, înțelegi. Odată cu scăderea rezistenței celulei nervoase, creierul are posibilitatea de a înregistra câmpurile magnetice induse de microcurenții gândurilor altei persoane, convertindu-le în vibrații similare pe scoarța sa. Este principiul oricărui aparat de înregistrare. Este telepatie în adevăratul sens al cuvântului...

Arvardan se întoarse încet spre Schwartz, dar acesta rămase ferecat în tăcerea sa ostilă.

— Dacă așa stau lucrurile, Shekt, l-am putea folosi.

Mintea arheologului se frământa aprig, ținând tot felul de scheme imposibile.

— Poate că există o ieșire. *Trebuie* să existe o ieșire. Pentru noi și pentru întreaga Galaxie.

Schwartz rămânea însă impasibil la tumultul pe care-l percepea atât de clar în contactul mintal.

— Citindu-le gândurile? întrebă el. La ce-ar ajuta? Pot face chiar mai mult. Ce părere ai de asta, de exemplu?

Nu fusese decât o apăsare ușoară, dar Arvardan urlă de durere.

— Eu sunt autorul, spuse Schwartz. Mai vrei?

Arvardan găfâi sufocat:

— Poți face asta gărzilor? Secretarului? Cum de i-ai lăsat să te-aducă aici? Pe Galaxie, Shekt, nu vom avea probleme. Ascultă, Schwartz...

— Nu, spuse Schwartz, *dumneata* să ascuți. Ce-mi trebuie să evaderez? Ce-aș câștiga ieșind de-aici?

M-aș afla tot în lumea asta moartă. Vreau să merg acasă, și nu pot. Vreau să fiu cu ai mei și în lumea mea, și nu pot. Așa că *vreau* să mor.

— Dar e vorba de întreaga Galaxie, Schwartz. Nu te poți gândi numai la dumneata.

— Nu? Și de ce, mă rog? Trebuie să-mi fac griji pentru Galaxie? Praful să se-aleagă de Galaxia dumitale. Știu ce plănuiește Pământul și mă bucur. Domnișoara Pola spunea mai înainte că a ales de partea cui este. Ei bine, și eu am ales: sunt de partea Pământului.

— Cum?

— De ce nu? Sunt pământean, doar!

17. SCHIMBĂ-ȚI HOTĂRÂREA!

Trecuse o oră de când Arvardan își pierduse cunoștința, pentru a se trezi apoi inert ca o ciozvârtă de vacă în așteptarea satârului. Între timp nu se întâmplase nimic. Nimic în afara acelei discuții febrile, neconcludente, care făcea așteptarea și mai insuportabilă. Totul era calculat. Știa asta. Să stai așa, înțepenit, fără demnitatea de a te putea apăra cât de cât de un pericol, fără această concesie cel puțin, însemna să te lași doborât de conștiința slăbiciunii tale. Un spirit îndârjit nu avea cum supraviețui, iar când în cele din urmă apărea inchiizitorul, el știa că nu va mai întâmpina din partea prizonierului o prea mare împotrivire, poate chiar deloc.

Simți nevoia să întrerupă tăcerea.

— Presupun că atmosfera e împânzită de unde-spion. Ar fi trebuit să vorbim mai puțin.

— Nu este, spuse Schwartz, categoric. Nu ascultă nimeni.

Mașinal, arheologul dădu să întrebe “De unde știi?” dar se opri. Pentru că exista o asemenea putere! De care nu dispunea el, ci un om din trecut, ce-și spunea pământean și dorea să moară!

Raza sa vizuală cuprindea doar un petec de tavan.

Întorcându-se, putea vedea profilul ascuțit al lui Shekt; în partea cealaltă, zidul gol. Dacă-și înălța puțin capul, putea distinge o clipă figura palidă, chinuită, a Polei.

Din când în când îl frământa gândul că era un locuitor al Imperiului - pe Stele! al Imperiului; un cetățean galactic... și că fusese o nemaiauzită nemernicie din partea lor să-l închidă pe el, care n-ar fi trebuit niciodată să permită unor pământeni o asemenea profanare.

Apoi gândul îi rătăcea în altă parte.

Ar fi putut să-l așeze lângă Pola... Nu, n-ar fi fost bine. Îi era rușine să-l vadă așa.

— Bel?

Vocea tremură cu o nespusă dulceață în auzul lui Arvardan, venind în acest vârtej al morții.

— Da, Pola.

— Crezi că mai durează mult?

— Poate că nu, draga mea... Păcat. Am pierdut două luni, nu-i așa?

— Din vina mea, șopti ea. Din vina mea. Ne-am fi putut bucura de aceste ultime clipe, totuși. E atât de... absurd.

Arvardan nu avea ce să-i răspundă. Gândurile-i alergau nebune. I se părea, sau începuse să simtă plasticul rigid pe care era imobilizat? Cât avea să mai dureze paralizia?

Trebuia să-l atragă pe Schwartz. Încercă să-și controleze gândurile... știa că e inutil.

— Schwartz, începu el...

Schwartz zăcea la fel de neputincios, numai că suferința îi era amplificată de faptul că în el se concentrau patru creiere.

Dacă ar fi fost singur, s-ar fi împăcat cu gândul la liniștea infinită a morții, și-ar fi reprimat ultimele rămășițe ale dragostei de viață care doar cu două - sau trei? - zile în urmă îl împinsese să fugă de la fermă. Pe când așa... Când simțea spaima nevolnică de moarte ce atârna ca un giulgiu pe bietul Shekt; și revolta plină de amărăciune din mintea puternică, îndârjită a lui Arvardan; și profunda, patetica deziluzie a tinerei fete?

Ar fi trebuit să-și închidă porțile gândului; ce-i trebuia să știe de suferințele altora? Fiecare trăiește și moare singur.

Ei însă ciocăneau ușor, neîncetat... strecurându-i-se în ungherele minții.

Apoi Arvardan îl strigă, și atunci știu că voiau ca el să-l salveze. De ce-ar fi făcut-o? De ce?

— Schwartz, repetă Arvardan insinuant, ai putea deveni un erou. Murind, nu rezolvi nimic... oamenii aceia nu merită.

Schwartz își aduna amintirile din tinerețe, încercând cu disperare să le fixeze în memoria sa fluctuantă. Era un ciudat amalgam de impresii trecute și prezente, ce-l făcu în cele din urmă să-și reverse mânia. Vorbea însă calm, reținut:

— Da, aș putea deveni erou... și un trădător. *Oamenii* aceia vor să mă omoare. Le-ai spus oameni, dar numai din gură; în gând le-ai spus altfel, un cuvânt pe care nu l-am înțeles, dar era ceva urât. Și nu pentru că sunt netrebnici, ci pentru că sunt pământeni.

— Nu-i adevărat, protestă arheologul vehement.

— Ba-i adevărat, răspunse Schwartz cu aceeași vehemență, și toți de-aici știm asta. Vor să mă omoare, într-adevăr, dar numai pentru că mă cred unul de-ai voștri, care puteți condamna o întreagă planetă, înecând-o în disprețul vostru, sufocând-o cu insuportabila voastră superioritate. Foarte bine, apărați-vă atunci împotriva acestor viermi, a acestor păduchi, care, nu se știe cum, au reușit să-și pună în pericol divinii lor stăpâni. Nu cereți ajutorul unuia din ei.

— Vorbești ca un zelos, exclamă Arvardan uimit.

De ce? Ai suferit *dumneata*? Spui că trăiai pe-o planetă mare și independentă. Erai un pământean pe vremea când Pământul era unicul cămin al vieții. Ești unul de-ai noștri, omule, de-al cârmuitorilor. De ce să te alături unei rămășițe nenorocite? Asta nu-i planeta pe care ai cunoscut-o. Planeta mea seamănă mai mult cu vechiul Pământ decât lumea asta bolnavă.

Schwartz râse.

— Sunt unul de-al cârmuitorilor, zici? Ei, n-am să te contrazic. N-are sens să-ți explic. Să luăm însă cazul dumitale. Ești o mostră strălucită de ceea ce ne oferă nouă Galaxia. Ești tolerant, ai un suflet mare și te mândrești cu faptul că-l tratezi pe doctorul Shekt ca pe un egal. În adâncul ființei dumitale însă - totuși nu atât de adânc încât să nu pot pătrunde - nu te simți bine în compania lui. Nu-ți

place cum vorbește, nici cum arată. De fapt, nu-ți place deloc, deși a fost gata să trădeze Pământul.

Da, da. Și curând ai sărutat o fată de pe Pământ, și privești asta ca pe o slăbiciune. Ți-e rușine...

— Pe Stele, nu-i adevărat... Pola, se împotrivi Arvardan desperat, nu-l crede, nu-l asculta.

Pola răspunse pe un ton liniștit.

— Nu-i nevoie să te aperi și nici să te simți nefericit, Bel. El privește în subconștientul tău, la rămășițele copilăriei tale. Ar vedea cam același lucru, dacă ar privi într-al meu. Ar vedea lucruri similare dacă s-ar examina pe sine cu aceeași lipsă de delicatețe cu care scrutează mințile noastre.

Schwartz roși. Fără să-și schimbe tonul, fata i se adresă apoi lui:

— Schwartz, dacă poți citi gândurile, cercetează-le pe ale mele. Spune-mi dacă sunt o trădătoare. Privește în mintea tatălui meu. Vezi dacă nu-i adevărat că ar fi putut foarte ușor să evite *Șaizeciul*, acceptând să colaboreze cu nebunii care vor distruge Galaxia. Ce-a câștigat trădând?... Și mai vezi dacă vreunul din noi dorește să facă vreun rău Pământului și locuitorilor săi. Spui ca ai pătruns o clipă în mintea lui Balkis. Nu știu dacă ai avut posibilitatea să-i scurmi toată drojdia. Când se va întoarce însă, cât nu e încă prea târziu, cerne-i-o bine, stoarce-i toate gândurile. Descoperă că-i nebun... Și apoi mori!

Schwartz tăcea.

Arvardan interveni năvalnic.

— Foarte bine, Schwartz. studiază acum mintea mea. Pătrunde cât vrei de adânc. M-am născut pe Baronn, în Sectorul Sirius. Am crescut într-o atmosfera de antiterrorism, așa că e firesc ca în subconștientul meu să existe prejudecăți. Privește în schimb la suprafață și spune-mi dacă, după ce m-am maturizat, nu am luptat împotriva fanatismului din mine Nu din alții - asta ar fi fost mai ușor - ci din mine, cât am putut de tare. Schwartz, dumneata nu

ne cunoști istoria! Nu știi nimic despre miile și zecile de mii de ani de a lungul cărora Omul s-a răspândit în toată Galaxia despre războaie și suferințe. Nu știi de primele secole ale Imperiului, în care au alternat despotismul și haosul. Abia de două sute de ani avem un guvern galactic reprezentativ. Grație lui, diversele planete și-au căpătat autonomia - li s-a îngăduit să se autoguverneze - și vocile lor au putut fi auzite în forul conducător comun. Niciodată Omenirea nu a fost atât de departe de războaie și sărăcie; niciodată nu a fost economia Galaxiei atât de judicios organizată; niciodată perspectivele de viitor nu au fost atât de luminoase. Vrei ca toate astea să piară? Să se ia totul de la capăt? Și cum? Sub forma unei teocrații despotice, păstrând doar elementele nesănătoase, de ură și suspiciune? Nemulțumirea Pământului e legitimă și va fi soluționată într-o zi, dacă Galaxia va dăinui. Ceea ce vor ei să facă nu e o soluție. *Știi* ce vor să facă?

Dacă Arvardan ar fi avut calitățile dobândite ale lui Schwartz, ar fi detectat lupta ce se dădea în mintea acestuia. Intuitiv, simți însă că trebuia să facă o pauză.

Schwartz era mișcat. Toate lumile acelea aveau să dispară, să putrezească, să moară de-o boală îngrozitoare... Era el un pământean, la urma urmelor? Doar un pământean? În tinerețe părăsise Europa, plecând în America; se schimbase ceva prin asta, nu rămăsese același om? Și dacă mai târziu oamenii părăsiseră un Pământ bolnav, îndreptându-se spre alte lumi de pe firmament, nu rămăseseră tot oameni?

Nu era a sa toată Galaxia? Nu erau cu toții urmașii lui și-ai fraților săi?

Spuse cu greutate:

— Bine, sunt de partea voastră. Cu ce vă pot ajuta?

— Cât de departe poți ajunge cu gândul? Întrebă repede Arvardan, de parcă s-ar fi temut ca nu cumva Schwartz să se răzgândească.

— Știi și eu? Percep gândurile celor de afară. Ale temnickerilor, presupun. Cred că pot ajunge chiar până în stradă, dar cu cât se depărtează, cu atât sunt mai cețoase.

— Firește. Dar Secretarul? Îl poți identifica?

— Nu știu, mormăi Schwartz.

Urmă o pauză... Minutele păreau să se lungească la nesfârșit.

— Gândurile voastre îmi stau în cale, se plânse Schwartz. Gândiți-vă la altceva.

Cei trei se străduiseră să-l asculte. O altă pauză.

— Nu... Nu pot... Nu pot...

Deodată Arvardan exclamă:

— Galaxie mare, îmi pot mișca piciorul... Auu!... Uuf!

Fiecare mișcare îi provoca o durere cumplită.

— Cât de tare poți vătăma pe cineva, Schwartz? Mai mult decât mi-ai demonstrat mai înainte?

— Am omorât un om.

— Adevărat? Cum ai făcut?

— Nu știu. Așa, pur și simplu. Este... este...

Schwartz era aproape comic în neputința sa de a transpune comunicabilul în cuvinte.

— Te poți lupta cu mai mulți odată?

— N-am încercat, dar nu cred. Nu pot citi gândurile a doi oameni în același timp.

Pola îi întrerupse.

— Nu-i poți cere să-l omoare pe Secretar, Bel. Nu rezolvi nimic.

— De ce?

— Cum ieșim de aici? Chiar dacă-l prindem pe Secretar singur și-l omorâm, sunt sute care ne așteaptă afară. Nu-ți dai seama?

— L-am prins, izbucni Schwartz deodată.

— Pe cine?

Strigătul pornise din trei piepturi deodată. Până și Shekt se holba la el, cu ochii ieșiți din orbite.

— Pe Secretar. Cred că e el.

— Urmărește-l.

În efortul său de persuasiune, Arvardan se răsuca și se rostogoli de pe banchetă, căzând pe podea cu un zgomot înfundat. Își încordă sub trup un picior pe jumătate paralizat, încercând zadarnic să se ridice.

— Te-ai lovit? strigă Pola.

Luptându-se să se ridice într-un cot, descoperi că articulațiile brațului redeveniseră mobile.

— Nu, n-am nimic. Storce-l bine, Schwartz. Scoate tot ce poți de la el.

Schwartz se concentrează atât de tare, încât simți că-l doare capul. Își agita lianele minții orbește, stângaci ca un nou-născut ce-și întinde degetele nestruncate, pentru a prinde un obiect inaccesibil. Până acum luase ce i se oferise, acum însă căuta... căuta...

Cu mare efort reuși să prindă frânturi.

— Victorie! E sigur de reușită... Ceva despre ghiulele spațiale. Le-a lansat... Nu, nu, Altceva... Are de gând să le lanseze.

Shekt gemu.

— E vorba de proiectilele cu dirijare automată care poartă virusul. Sunt orientate spre diverse planete.

— Dar unde sunt depozitate, Schwartz? insistă Arvardan. Caută, omule, caută...

— E o clădire... Nu văd prea bine... Cinci puncte... o stea... un nume; Sloo, poate...

Shekt izbucni din nou:

— Asta este. Pe toate stelele din Galaxie! - asta este. Templul din Senloo. E înconjurat din toate părțile de pungi radioactive. Nimeni nu poate pătrunde acolo în afara Stegarilor. Este la confluența a două râuri, Schwartz?

— Nu văd... Da... da... da...

— Când, Schwartz, când? Când le vor lansa?

— Nu disting ziua, dar curând... curând. Numai asta îi clocotește în cap... Va fi foarte curând.

Propriul său creier părea gata să plesnească de atât efort.

Transpirat și înfierbântat, Arvardan reușise să se ridice și în mâini și-n genunchi. Membrele tremurătoare erau gata să cedeze la loc.

— Vine?

— Da. E la ușă.

Abia rostise Schwartz aceste cuvinte, când ușa se și deschise. Camera răsună de vocea triumfătoare a lui Balkis. Se adresa arheologului cu o ironie rece:

— Domnule doctor Arvardan! N-ar fi mai bine să te-ntorci la locul dumitale?

Arvardan își ridică privirea, conștient de cruzimea batjocurii. Nu avea însă ce să-i răspundă, așa că rămase tăcut, încet, îngădui membrilor sale dureroase să se destindă, lăsându-se pe podea. Rămase acolo, respirând greu. Dacă s-ar mai fi dezmoțit puțin, dacă ar fi reușit, cu un ultim efort, să se întindă și să prindă arma celui alt...

La brâul de flexiplast strălucitor ce încingea roba Secretarului, nu se mai legăna însă un bici neuronice, ci un dezintegrator în toată legea, care putea spulbera un om în atomi într-o fracțiune de secundă.

Secretarul își plimbă privirea de la unul la altul cu o sălbatică satisfacție. De fată prefera să nu țină seamă, dar altfel era o recoltă frumoasă: unul era pământeanul trădător, altul agentul imperial, și al treilea individul misterios pe care-l urmărise timp de două luni. Mai erau și alții?

Mai erau desigur Ennius și Imperiul. Le legase brațele, în persoana acestor spioni și trădători, dar mai rămânea undeva un creier activ, care avea poate să întindă alte brațe.

Secretarul se simțea în largul său; își împreunase mâinile, ignorând cu o disprețuitoare nepăsare necesitatea de-a face uz de armă. Spuse liniștit:

— Trebuie să clarificăm foarte bine lucrurile. Pământul și Galaxia sunt în război - nedecarat încă, dar totuși război. Sunteți prizonierii noștri și veți fi tratați cum o vor cere circumstanțele. Sigur, pedeapsa tradițională pentru spioni și trădători este moartea...

— Numai în caz de război legal, declarat, îl întrerupse Arvardan cu violență.

— Război legal? întrebă Secretarul cu un rânjat batjocoritor. Ce-nseamnă război *legal*? Pământul a fost *întotdeauna* în război cu Galaxia, chiar dacă nu am menționat acest lucru cu tot protocolul convenit.

— Nu-l lua în seamă, Bel, șopti blând Pola. Lasă-l să spună ce are de spus și gata.

Arvardan îi zâmbi. Un zâmbet straniu, spasmodic, căci numai cu un imens efort reuși să se ridice pe picioarele tremurătoare și rămase așa, gâfâind.

Balkis râse scurt. Pășind fără grabă, desființă distanța dintre sine și arheologul sirian. Cu același calm, își puse mâna pe pieptul larg al celuilalt și îl împinse ușor.

Brațele nu răspunseră reflexului de apărare al lui Arvardan, iar mușchii rigizi ai trupului nu-i puteau menține echilibrul decât la mișcări cu viteza melcului. Arheologul se prăbuși.

Pola scoase o exclamație de groază. Flagelându-și trupul ce i se împotriva, ea coborî încet, foarte încet, de pe banchetă.

Balkis o lăsă să se târască spre Arvardan.

— Iubitul tău... spuse el. Viteazul tău iubit extraterestru. Aleargă la el, fetițo! Ce mai aștepți? Strânge-l în brațe și uită la pieptul lui că se scaldă în sângele și în sudoarea unui milion de martiri pământeni. Uite-l cum zace, viteazul de el, doborât de un simplu brânci al unui pământean.

Pola era acum în genunchi lângă Arvardan, căutând îngrozită să descopere sânge sau oase fracturate. Arvardan deschise încet ochii, iar buzele sale schițară un "nu-i nimic".

— Numai un laș poate lovi un om paralizat, strigă Pola, și pe deasupra să se mai laude cu isprava sa. Crede-mă, iubitele, puțini pământeni sunt ca el.

— Știu, altminteri n-ai fi tu o pământeancă.

Secretarul se crispa.

— După cum spuneam, v-ați pierdut cu toții dreptul de a trăi, dar viețile voastre pot fi totuși răscumpărate. Vă interesează prețul?

— Din câte știu, răspunse disprețuitoare Pola, numai pe dumneata te-ar interesa.

— Șșt, Pola! făcu Arvardan recăpătându-și cu greu suflul. Ce propui?

— Cum, exclamă Balkis, ești gata să te vinzi? Și cui, mie? Unui pământean netrebnic?

— Ești cel mai în măsură să știi ce ești, replică Arvardan. Cât despre mine, nu mă ofer să mă vând, ci s-o cumpăr pe ea.

— Refuz să fiu cumpărată, spuse Pola.

— Înduioșător, scrâșni Secretarul. Se coboară la femeile noastre - la băștinașele noastre - și pe deasupra mai face și pe cel ce se jertfește.

— Ce propui? Întrebă din nou Arvardan.

— Propunerea mea e următoarea. E clar că o parte din planurile noastre au fost deconspirate. Nu e greu să-mi închipui cum a aflat doctorul Shekt. Cum a ajuns însă să afle Imperiul rămâne o enigmă. Am vrea să cunoaștem mai exact ce știe Imperiul. Nu ceea ce știi dumneata, Arvardan, ci ce se știe în Imperiu în momentul de față.

— Sunt arheolog, nu spion, răspunse tăios Arvardan. Nu am nici cea mai mică idee despre ce știe Imperiul, dar sper să știe cât mai mult.

— Îmi închipui. Ei, poate te răzgândești. Gândeți-vă cu toții.

În tot acest timp, Schwartz nu spusese nimic; nici nu-și ridicase privirea.

Secretarul așteaptă, apoi zise cu o undă abia simțită de cruzime:

— Atunci, am să vă spun prețul refuzului de-a colabora. Nu va fi vorba de o moarte simplă, pentru că știu că toți sunteți pregătiți pentru această eventualitate neplăcută. Doctorul Shekt și fiica sa, care, din nenorocire pentru ea, e implicată într-o măsură capitală, sunt cetățeni ai Pământului. Așa stând lucrurile, cel mai nimerit este să-i supunem pe amândoi sinapsificării. Înțelegeți, doctor Shekt?

Ochii fizicianului priveau plini de groază.

— Da, văd că înțelegeți. Este posibil, bineînțeles, să se manipuleze astfel sinapsificatorul, încât să rezulte o leziune a țesuturilor cerebrale care să vă arunce într-o stare de-a dreptul dezgustătoare; dacă nu ți se dă în gură, rabzi; dacă nu ești spălat, trăiești în mizerie; poți fi închis, ascuns, sau, dimpotrivă, expus, îngrozind spectatorii. Ați putea servi drept lecție în marea zi ce va să vie... Cât despre dumneata, continuă Secretarul întorcându-se spre Arvardan, și prietenul dumitale Schwartz, fiind cetățeni imperiali, sunteți numai buni pentru a servi de cobai la o experiență interesantă. Încă nu am testat virusul concentrat de noi pe javrele galactice. Am avea prilejul să ne verificăm calculele. Numai o doză mică, știți, încât moartea să fie lentă. Evoluția bolii spre inevitabilul sfârșit ar putea fi prelungită până la o săptămână, dacă diluăm suficient injecția. Va fi foarte dureros.

Se opri, cercetându-i cu privirea ochilor îngustați.

— Asta vă așteaptă în schimbul câtorva cuvinte potrivite în momentul de față. Cât știe Imperiul? Mai activează și alți spioni? Există planuri de contraatac și care sunt acestea?

— De unde știm, mormăi Shekt, că nu ne vei omorî oricum, după ce vrei fi obținut ce-ai vrut de la noi?

— Aveți asigurarea mea că veți muri de-o moarte înfiorătoare dacă refuzați. Sunteți siliți să riscați. Ce ziceți?

— Dă-ne un răgaz.

— Nu asta fac acum? De zece minute am intrat, și încă vă mai ascult... Ei, ce-aveți de spus? Cum, nimic? Vă dați seama că n-am să aștept la nesfârșit. Arvardan, văd că tot îți mai încordezi mușchii. Gândești probabil că te-ai putea repezi asupra mea mai înainte să-mi pot scoate dezintegratorul. Și ce-ai realiza? Te așteaptă sute afară, iar planurile mele vor continua și fără mine. Chiar și pedepsele voastre diversificate vor fi îndeplinite fără mine. Sau tu, Schwartz. Ne-ai omorât agentul. Tu l-ai omorât, nu? Îți închipui probabil că poți să mă ucizi și pe mine?

Schwartz îl privi pe Balkis pentru prima dată.

Spuse rece:

— Pot, dar n-am s-o fac.

— Drăguț din partea ta.

— Cătuși de puțin. E-o cruzime din partea mea. Singur ai spus că există lucruri mai îngrozitoare decât simpla moarte.

Arvardan îl privi pe Schwartz cu o imensă speranță în ochii larg deschiși.

18. DUELUL!

Mintea lui Schwartz era un vârtej. Într-un mod paradoxal, febril, se simțea totuși în largul său. Cu un gând se credea stăpân pe situație, în timp ce celelalte erau pline de îndoială. Fusesse paralizat mai târziu decât ceilalți. Chiar și Shekt se ridicase în capul oalelor, în timp ce el abia-și putea urni un braț.

Scrutând mintea vicleană a Secretarului, de o infinită josnicie și răutate, își începu duelul:

— La început am fost de partea dumitale, deși voiai să mă omori. Credeam că-ți înțeleg sentimentele și intențiile... Dar sufletele celor de-aici sunt relativ pure, în timp ce-al dumitale e de nedescris. Nici măcar nu lupti de dragul pământenilor, ci pentru propria-ți glorie. Nu citesc în mintea dumitale imaginea unui Pământ liber, ci a unui Pământ reînrobît. Nu înlăturarea puterii imperiale o dorești, ci înlocuirea ei printr-o dictatură personală.

— Asta citești? Ei, bine, n-ai decât să citești ce vrei. N-am nevoie la urma urmelor de informațiile dumitale, știi doar - nu atât de mult încât să-ți suport obrăznicia. Se pare că am devansat ora atacului. *La asta*, te așteptai? E uimitor cât de eficiente sunt constrângerile, chiar și asupra celor care jură că urgentarea e imposibilă. Știai acest lucru, pretinsul meu cititor în gânduri?

— Nu. Am căutat fără succes. Voi încerca acum din nou. Două zile... Mai puțin, ia să vedem... marți... șase dimineața... ora din Chica.

În sfârșit, acum dezintegratorul era în mâna Secretarului. El înaintă cu pași mari, aplecându-se asupra trupului vlăguit al lui Schwartz.

— *De unde știi?*

Schwartz se încorda. Mintea sa își întindea tentaculele. Fizic, se putea vedea cum își contractă mușchii maxilarelor

încleștate, cum își încruntă sprâncenele. Acestea erau însă cu totul nesemnificative - simple accesorii involuntare ale adevăratului efort din creierul său, care-l încleștase cu putere pe acela al adversarului.

Pentru Arvardan scena nu avea nici un înțeles, din care cauză pierdu câteva secunde prețioase; brusca tăcere și imobilitate a Secretarului nu-i spuneau nimic.

Schwartz murmură sufocat:

— L-am prins... Luați-i arma. Nu pot să-l țin mult...

Cuvintele i se pierdură într-un bolborosit. Atunci Arvardan înțelese. Împleticindu-se, reuși să se ridice în patru labe. Apoi, cu un scrâșnet, se ridică în picioare, menținându-și cu greu echilibrul. Pola încercă și ea să facă același lucru, dar fără prea mare succes. Shekt se rostogoli de pe banchetă, căzând în genunchi. Schwartz rămase la locul său, nemișcat.

Doar contracțiile feței îi mărturiseau efortul.

Secretarul împietrise de parcă ar fi văzut capul Meduzei. Pe fruntea sa netedă, fără un rid, se adunau încet broboane de sudoare, dar pe chip nu i se citea nici o emoție. Numai mâna dreaptă, care ținea dezintegratorul, dădea semne abia perceptibile de viață. Dacă te uital atent, observai zvâcnetul ușor, contracțiile ciudate ale degetelor, insuficiente pentru a apăsa pe butonul de contact, dar care reveneau mereu.

— Ține-l bine, strigă Arvardan cu o bucurie feroce, sprijinit pe spătarul unui scaun, încercând să-și recapete suflul. Ține-l până ajung la el.

Abia-și târa picioarele. Înainta ca într-un coșmar, de parcă ar fi umblat prin melasă, de parcă ar fi înotat în catran, contractându-și mușchii flagelați, încet... foarte încet. Nu era conștient de duelul teribil ce se desfășura în fața ochilor săi. Nici nu avea cum.

Secretarul avea un singur țel: o apăsare de câțiva centimetri a degetului său mare ar fi fost suficientă pentru închiderea contactului și declanșarea dezintegratorului. Nu

trebuia decât să pună în mișcare un ligament pe jumătate contractat, să... să...

Schwartz avea un singur țel: să împiedice mișcarea degetului fatal. În amalgamul senzațiilor celui alt, îi era greu să distingă exact porțiunea din creier ce coordona mișcarea degetului, așa că era silit să lupte pentru menținerea unei imobilități totale...

Secretarul se opunea frenetic forței ce-l paraliza. Mintea neexersată a lui Schwartz era confruntată cu o inteligență puternică și extrem de mobilă. Secunde întregi adversarul său rămânea într-o calmă expectativă... pentru ca dintr-o dată să se concentreze cu un efort supraomenesc asupra unui mușchi...

Schwartz se simțea ca și cum s-ar fi prins de-o mână ce se zbătea sălbatic, aruncându-l în toate părțile, dar căreia nu-i da drumul cu nici un preț.

Nimic din toate acestea nu apărea la vedere. Doar înclăștarea spasmodică a maxilarelor lui Schwartz, tremurul buzelor mușcate până la sânge... și, din când în când, ușoara mișcare a degetului Secretarului, încordându-se iar și iar.

Arvardan se opri să se odihnească. Nu voia, dar era silit. Degetul său abia atinsese tunică Secretarului, când simți că nu mai poate. Plămânii torturați nu mai reușeau să pompeze oxigenul de care aveau nevoie membrele amortite. Ochii i se împăienjeniseră de atât efort, durerea îi încețoșase creierul.

— Doar câteva clipe, Schwartz, găfâi el. Ține-l, ține-l...

Încet, foarte încet, Schwartz clătină din cap.

— Nu pot... Nu pot...

Într-adevăr, pentru Schwartz lumea luneca într-un haos nediferențiat. Lianele minții sale își pierdeau flexibilitatea.

Degetul Secretarului apăsă din nou pe contact, cu îndârjire. Apăsarea creștea treptat.

Schwartz simțea că-i ies ochii din orbite, că i se umflă vinele de pe frunte. Dar mai ales simțea triumful înfricoșător ce se înălța în mintea adversarului...

Arvardan se năpusti înainte, dar trupul inert nu-l asculta, și se prăbuși cu mâinile întinse, încercând să se prindă de celălalt. Secretarul, prizonier al minții lui Schwartz, se prăvăli odată cu el. Dezintegratorul îi căzu din mână, rostogolindu-se cu zgomot pe podea. Aproape imediat mintea Secretarului se eliberă din captivitate, în timp ce mintea lui Schwartz se năruia, devenind o adevărată junglă de senzații.

Balkis se lupta cu furie, ținut sub greutatea trupului țeapăn al lui Arvardan. Repezi cu brutalitate un genunchi în ventrele celui alt, în timp ce pumnul încleștat îi ținea obrazii; ridică brațul și lovi. Arvardan se rostogoli într-o vâlmășeală dureroasă. Secretarul se ridică bălăbănindu-se, gâfâind și cu hainele în neorânduială. Se opri însă din nou.

În fața sa era Shekt, pe jumătate ridicat, în mâna dreaptă, susținută cu greu de stânga, ținea dezintegratorul. Deși tremura în mâinile nesigure ale fizicianului, fatala armă era îndreptată spre Secretar.

— Turmă de nebuni, ți-pă acesta sugrumat de furie, ce sperați să câștigați? Nu trebuie decât să ridic vocea...

— Dar atunci, glăsui slab Shekt, vei muri și tu.

— Nu realizezi nimic ucigându-mă, spuse caustic Secretarul, și o știi prea bine. Nu vei salva Imperiul, pentru care ne trădezi acum, și nici măcar pe tine și pe complicități. Dă-mi arma și vă las să plecați.

Întinse mâna, dar Shekt răsă amar.

— Nu sunt atât de prost încât să te cred.

— Poate că nu, în schimb ești pe jumătate paralizat. Spunând acestea, Secretarul se aruncă brusc în dreapta, mult mai repede decât putea brațul vlăguit al lui Shekt să întoarcă dezintegratorul. Pregătindu-și saltul decisiv, Balkis se concentra acum numai asupra armei, având grijă să se ferească din bătaia ei.

Schwartz se încordă încă o dată, mintea sa năpustindu-se asupra celuiilalt cu o ultimă lovitură. Secretarul se poticni și se prăvăli, de parcă l-ar fi lovit o măciucă în moalele capului.

Arvardan reușise să se ridice în picioare. Avea obrazul tumefiat și pășea șchiopătând.

— Poți să te miști, Schwartz? întrebă el.

— Puțin, sună obosit răspunsul.

Și Schwartz lunecă de la locul său.

— Mai vine cineva spre noi?

— Nu simt nimic.

Arvardan își plecă privirea spre Pola, zâmbind întunecat, își lăsă mâna pe părul ei castaniu, iar ea îl privi cu ochi strălucitori. De mai multe ori în ultimele ore fusese convins că niciodată nu-i va mai atinge părul și nu-i va mai întâlni privirea.

— Poate că nu-i totul pierdut, Pola.

Dar fata clătină din cap neîncrezătoare.

— Nu mai avem timp. Până marți la ora șase...

— Nu mai avem timp, spui? Bine, vom vedea.

Arvardan se aplecă asupra Secretarului și-i trase capul spre spate, fără menajamente.

— Trăiește?

Îi căută zadarnic pulsul cu vârfurile încă amorțite ale degetelor, apoi își strecură mâna sub roba verde, lipindu-și palma de pieptul lui.

— Inima-i bate, totuși... Dispui de puteri periculoase, Schwartz. De ce nu te-ai folosit de ele de la început?

— Pentru că voiam să-l fac doar să rămână nemișcat, explică Schwartz; pe chipul lui devastat se vedeau urmele calvarului prin care trecuse. Mi-am zis că dacă reușesc să-l stăpânesc, am putea ieși împingându-l înaintea noastră, folosindu-l ca paravan, ascunzându-ne după pulpana lui.

Shekt exclamă cu însuflețire:

— Se poate. La nici jumătate de milă depărtare să află garnizoana de la fortul Dibburn. Odată ajunși acolo, suntem în siguranță și-l anunțăm pe Ennius.

— Odată ajunși acolo! Trebuie să fie o sută de gardieni afară și alte câteva sute pe întreaga distanță... Și ce-am putea face cu o robă verde, neînsuflețită? S-o purtăm pe brațe? S-o împingem pe roțile?

Arvardan râse forțat.

— Pe lângă asta, vorbi Schwartz posomorât, nici nu-l pot stăpâni. Ați văzut cum l-am scăpat...

— Pentru că nu erai obișnuit, spuse Shekt cu convingere. Ascultă, Schwartz, cam știu ce se petrece în mintea dumitale. E ca o stație de recepție a câmpurilor electromagnetice ale creierului. Cred că poți și să transmiți, înțelegi?

Schwartz părea stăpânit de o chinuitoare nesiguranță.

— Încearcă să înțelegi, stăruie Shekt. Va trebui să te concentrezi asupra a ceea ce vrei să faci el... și în primul rând îi vom înapoia dezintegratorul.

— *Cum?!...*

Strigătul de revoltă pornise din trei piepturi odată. Shekt ridică tonul.

— Numai el ne poate scoate de-aici. N-avem altă soluție. Și cum oare vom stârni mai puține bănuiele, decât lăsându-i arma?

— Dar nu pot să-l stăpânesc. V-am spus că nu pot.

Schwartz începu să-și îndoiească brațele, să le maseze, încercând să le redea sensibilitatea normală.

— Nu mă interesează ce spun teoriile dumitale, domnule doctor Shekt. Pentru că nu știi cum este. E ceva lunecos, chinuitor și îngrozitor de greu.

— Știu, știu, dar n-avem altă șansă, încearcă acum, Schwartz. Fă-l să-și miște brațul, de îndată ce e în stare s-o facă.

Vocea lui Shekt suna rugătoare.

Secretarul gemu, iar Schwartz simți cum se înfiripă din nou contactul mintal. Fără un cuvânt, temător aproape, îl lăsa să capete puteri... apoi îi vorbi.

Era un mesaj fără cuvinte - mesajul mut pe care-l transmiți brațului când vrei să-l miști, un mesaj de care nici tu însuși nu ești conștient.

Și brațul Secretarului, nu al lui Schwartz, se mișcă.

Pământeanul din trecut își ridică privirea cu un zâmbet triumfător. Ceilalți însă aveau ochi numai pentru Balkis - omul întins pe podea, al cărui cap se înălța, din ai cărui ochi se risipea luciul înghețat și inexpressiv și al cărui braț se ridica printr-o mișcare curioasă, nefirească, la un unghi de nouăzeci de grade.

Schwartz își începu activitatea.

Secretarul se ridică țeapăn, gata să-și piardă echilibrul. Apoi, cu mișcări ciudate, parcă fără voie, începu să danseze. Fără ritm; fără grație. Pe cei trei, care-i urmăreau trupul, și pe Schwartz, care-i urmărea și trupul și mintea, spectacolul îi umplea de groază, căci în acele clipe Secretarul acționa la comanda unui creier străin.

Cu multă băgare de seamă, Shekt se apropie de Secretarul-robot și, nu fără teamă, întinse mâna. În palma sa se afla dezintegratorul, cu mânerul înainte.

— Fă-l să-l apuce, Schwartz, spuse Shekt.

Mâna lui Balkis se ridică și prinse stângaci arma.

Un fulger lacom i se aprinse o clipă în ochi, apoi se stinse. Încet, foarte încet, dezintegratorul își reluă locul la cingătoarea lui, iar mâna căzu în lături.

Schwartz slobozi un chiot ascuțit.

— Cât pe-aci să-l scap.

Dar era alb la față.

— Ei, poți să-l stăpânești?

— Se zbate ca un diavol, dar nu-i așa de greu ca înainte.

— Asta pentru că acum ești conștient de ceea ce faci, îl îmbărbătă Shekt, deși nu era prea convins de ceea ce

spunea. Transmite, acum. Nu-ncerca să-l ții! Închipuie-ți că ești chiar dumneata.

Arvardan interveni:

— Poți să-l faci să vorbească?

După o pauză, Secretarul scoase un fel de mârâit supărător, încă o pauză; apoi din nou un mârâit.

— Asta-i tot, găfâi Schwartz.

— Dar de ce nu se poate? Întrebă Pola contrariată.

Shekt ridică din umeri.

— Aici e vorba de niște mușchi foarte delicați și complicați. Nu-i ca atunci când comanzi mușchilor lungi ai membrelor. Nu-i nimic, Schwartz. Poate trecem și așa.

Dacă cei ce participau la ciudata odisee ar fi încercat mai târziu să rememoreze următoarele două ore, versiunile lor nu ar fi semănat câtuși de puțin.

Doctorul Shekt, de exemplu, căpătase o nefirească rigiditate, toate temerile sale topindu-se într-o urmărire cu sufletul la gură a luptei interioare a lui Schwartz, în care nu avea cum interveni. Privirea sa căuta cu insistență fața rotundă ce se încrunta și se crispa, muncită de efort. Pe ceilalți, abia-i mai vedea.

La ieșire, paznicii salutară încremeniți mantia verde, simbol al puterii oficiale. Secretarul le întoarse un salut plat, stângaci, își urmară drumul nestingheriți.

Abia când ieșiră din Casa de Corecție, Arvardan înțelese întreaga nebunie a aventurii lor. Pe de-o parte, imensul, inimaginabilul pericol ce amenința Galaxia, pe de alta, firul subțire al șansei ce-i purta peste abis. Chiar și atunci, *chiar și atunci*, Arvardan simțea cum se cufundă în ochii Polei. Poate să fi fost de vină nostalgia după viața ce-i era smulsă, poate groaza de a vedea cum se năruie tot ce-l înconjura, sau eterna frustrare a fericirii pe care tocmai o gustase, dar oricare ar fi fost cauza, nici o femeie nu-i păruse vreodată atât de vrednică de-a fi dorită. Mai târziu, de ea aveau să se lege toate amintirile sale. Numai de ea...

Asupra Polei se revărsa strălucirea soarelui de dimineață, încât chipul aplecat al lui Arvardan îi apărea ca prin ceață. Îi zâmbea, conștientă doar de brațul puternic, vânjos, de care se sprijinea ușor. Asta avea să-și amintească mai târziu: fermitatea unor mușchi acoperiți de o țesătură scânteietoare, a cărei moliciune răcoroasă îi înfiora pielea...

Schwartz, transpirat tot, trecea prin chinuri cumplite. Aleea pentru mașini, ce pornea curbându-se de la poarta laterală pe care ieșiseră, se vedea aproape pustie. Era un noroc pentru care se simțea profund recunoscător. Numai el știa cu adevărat ce ar fi însemnat eșecul. El singur putea citi în mintea adversarului tot infernul umilinței, tot clocotul de ură, cumplitele lui planuri de răzbunare, îi scotocea mintea, pentru a descoperi informațiile de care avea nevoie - poziția mașinii oficiale, drumul pe care trebuia să meargă... În felul acesta simțea și veninul necruțător ce s-ar fi revărsat asupra lor, dacă l-ar fi scăpat de sub control chiar și numai o zecime de secundă.

Luțea fulgerătoare a minții în care era silit să rătăcească avea să rămână pentru totdeauna secretul său. Amintirii i se adăugară ulterior orele cenușii ale altei dimineți inocente, când iarăși condusesse pașii unui nebun pe aleile pline de primejdii ale unei fortărețe dușmane.

Când ajunseră la locul unde era parcată mașina Secretarului, Schwartz își căută găfâind cuvintele. Nu îndrăznea să se destindă suficient pentru a pronunța propoziții întregi. Vorbea sacadat, aruncând sintagme disperate:

— Nu pot... conduce mașina... nu-l pot face... să conducă... complicat... nu pot.

Shekt îl liniști cu un sunet ciudat. Nu îndrăznea să-l atingă, nu îndrăznea să-i vorbească în mod normal, nu îndrăznea să-i distragă atenția nici pentru o secundă. Șopti:

— Fă-l doar să urce pe bancheta din spate, Schwartz. Conduc eu. Mă pricep. De-acum înainte va trebui doar să-l ții nemișcat, iar eu am să-i iau dezintegratorul.

Mașina de teren a Secretarului era de un tip special. Fiind deosebită, atrăgea atenția. Farul verde se învârtea spre stânga și spre dreapta, iar lumina pălea și se aprindea cu sclipiri de smarald. Oamenii se opreau să privească. Mașinile care veneau din sens invers se dădeau la o parte cu o grabă respectuoasă.

Dacă mașina n-ar fi ieșit atât în evidență, trecătorii ar fi avut timp să observe în spate chipul palid, imobil, al Secretarului, s-ar fi mirat poate, ar fi bănuț primejdia...

Așa, însă, mașina se bucura de toată atenția, iar timpul trecea...

La porțile de crom strălucitor ce se înălțau asemenea tuturor construcțiilor imperiale cu o semeață verticalitate, în covârșitor contrast cu arhitectura greoaie și mohorâtă a Pământului, fură opriți. Un soldat le bară drumul cu arma sa de o incalculabilă forță.

Arvardan scoase capul pe geam.

— Soldat, sunt cetățean al Imperiului. Vreau să vorbesc cu comandantul.

— Trebuie să-mi prezentați actele, domnule.

— Mi-au fost luate. Sunt Bel Arvardan de pe Baronn, Sirius. Trebuie să ajung cât mai repede la Guvernator.

Soldatul duse mâna la gură și vorbi pe un ton scăzut în transmițător. Așteptă răspunsul și apoi coborî arma, dându-se la o parte. Poarta se deschise încet.

19. FRONTIERA MORȚII SE APROPIE

În orele ce au urmat se produse o mare agitație, atât în interiorul fortului Dibburn, cât și în afara lui.

În Chica, poate, într-o măsură și mai mare.

Era amiază când Înaltul Ministru, aflat la Washenn, îl căută prin comuni-undă pe Secretarul său, iar acesta nu putu fi găsit nicăieri. Înaltul Ministru era nemulțumit, conducerea Casei de Corecție se neliniști.

Se întreprinseră de îndată cercetări și gardienii de la ușa sălii de ședințe răspunseră că Secretarul plecase împreună cu prizonierii la ora zece și jumătate dimineața... nu, nu lăsase nici un fel de instrucțiuni... nu știau încotro plecase... bineînțeles, nu-și putuseră permite să întrebe.

Nici alți temnicheri nu știau mai mult. Neliniștea începu să crească, devenind apăsătoare.

La ora două după-amiază sosi prima știre cum că mașina ar fi fost zărită în dimineața aceea... nimeni nu văzuse dacă Secretarul era înăuntru... unii credeau că era la volan, dar era o simplă presupunere, se părea că...

La două și jumătate, se afirmă cu precizie că mașina intrase în fortul Dibburn.

În jurul orei trei, se hotărî în fine să se ia legătura cu comandantul fortului. Le răspunse un locotenent. Le spuse că pentru moment nu li se puteau da nici un fel de informații. Cu toate acestea, ofițerii Maiestății Sale Imperiale cereau deocamdată să se păstreze ordinea. Se mai cerea să nu se difuzeze, până la noi dispozițiuni, știrea dispariției unui membru al Societății Stegarilor.

Fusese suficient pentru a se obține exact contrariul dorințelor imperiale. Conspiratorii nu pot sta cu mâinile în sân când unul din conducătorii lor e în mâinile dușmanului cu patruzeci și opt de ore înaintea declanșării operațiunii. Nu putea fi vorba decât de descoperirea planurilor sau

trădare; amândouă alternativele nu însemnau decât un singur lucru: moartea.

Așa încât vestea se răspândi...

Iar populația din Chica se puse în mișcare...

Oratori de profesie apărură la colțuri de stradă. Ușile arsenalelor secrete fură forțate și pământeni se înarmară. Spre fort porni o mulțime dezordonată.

La ora șase după-amiaza, un nou mesaj fu transmis comandantului, de data asta printr-un trimis special.

Și la fort evenimentele se precipitau, într-un fel mai moderat, totuși. Ele debutară dramatic atunci când tânărul ofițer ce se apropie de mașina condusă de Shekt întinse mâna, solicitând dezintegratorul Secretarului:

— Rămâne la mine, spuse ofițerul sec.

— Dă-i-l, Schwartz, spuse Shekt.

Mâna Secretarului ridică dezintegratorul și-l întinse; ofițerul îl luă, iar Schwartz, cu un suspin adânc, se relaxă, dând drumul minții Secretarului.

Arvardan era pregătit. Când Secretarul sări ca un arc de oțel eliberat de sub presiune, arheologul se repezi asupra lui, izbindu-l cu toată forța pumnilor.

Ofițerii răcniră niște comenzi și soldații se năpustiră. Mâini puternice îl prinseră pe Arvardan de gulerul cămășii, trăgându-l cu brutalitate la o parte.

Secretarul zăcea în scaunul său, fără vlagă. Din colțul gurii i se prelingea un fir negru de sânge. Obrazul contuzionat al lui Arvardan sângera și el. Își netezi părul cu o mână tremurătoare. Apoi, arătând cu degetul spre Secretar, spuse pe un ton ferm:

— Acuz acest om de conspirație împotriva Guvernului Imperial. Cer să vorbesc de urgență cu comandantul.

— Vom vedea ce putem face, domnule, răspunse ofițerul politicos. Acum v-aș ruga să mă urmați - cu toții.

Trecură ore întregi fără să intervină nimic nou.

Erau singuri într-o încăpere destul de curată. Pentru prima oară, după douăsprezece ore, li se dădu să mănânce, și, în ciuda împrejurărilor, mâncară cu poftă.

Se bucurară și de încă un apanaj al civilizației, care era baia. Totuși, camera era păzită și cum prețioasele ore se scurgeau în gol, Arvardan își ieși în cele din urmă din fire.

— Dar n-am făcut decât să schimbăm închisoarea, strigă el.

Activitățile insignifiante, de rutină, ale unei tabere militare, se desfășurau în jurul lor în continuare, ignorându-i cu desăvârșire.

Arvardan își îndreptă privirea spre Schwartz, care dormea. Shekt însă clătină din cap.

— Nu putem să mai facem nimic, spuse el. Este peste puterile unui om. Sărmanul de el e sfârșit. Lasă-l să doarmă.

— Dar mai sunt doar treizeci și nouă de ore.

— Știu... însă trebuie s-așteptăm.

În cameră răsună o voce batjocoritoare.

— Care din voi se pretinde cetățean al Imperiului?

Arvardan se năpusti înainte.

— Eu sunt. Eu...

Vocea i se frânse însă în momentul în care îl recunoscuse pe cel ce vorbise. Acesta zâmbi strâmb. Brațul stâng, ceva mai țeapăn, amintea de ultima lor întâlnire.

Arvardan auzi în spate vocea slabă a Polei.

— Bel, e ofițerul... cel de la magazinul universal...

— Cel căruia i-a fracturat brațul, completă sec ofițerul în cauză. Sunt locotenentul Claudy, și dumneata ești într-adevăr cel de-atunci. Zici că reprezinți lumea siriană? Și totuși te-nsoțești cu ăștia... Galaxie! - până unde se poate coborî un om! Și văd că tot mai ai fata cu tine. Făcu o pauză, apoi spuse rar, apăsând cuvintele: O băștinașă!

Arvardan se zburli, dar își înăbuși pornirea. Nu putea... nu încă... Se strădui să adopte un ton umil:

— Pot să vorbesc cu colonelul, domnule locotenent?

— Colonelul e la datorie acum.
— Vrei să spui că lipsește din oraș?
— N-am spus asta. Putem să-l înștiințăm - dacă problema este suficient de importantă.

— Este... Pot vorbi cu ofițerul de serviciu?
— Deocamdată eu sunt ofițerul de serviciu.
— Atunci, cheamă colonelul.

Locotenentul clătină încet din cap.

— Nu pot face asta fără să mă fi convins în prealabil de gravitatea situației.

Arvardan tremura de nerăbdare.

— Pe Galaxie, nu-mi mai căuta nod în papură! E o chestiune de viață și de moarte.

— Adevărat?

Locotenentul Claudy își flutură bastonașul cu un aer de afectată cochetărie.

— Ai putea să-mi cerșești o audiență.

— Bine... Ei, aștept.

— Am spus să-mi *cerșești* o audiență.

— Puteți să-mi acordați o audiență, domnule locotenent?

Pe chipul locotenentului nu se văzu însă nici o schimbare.

— Am spus să *cerșești* - în fața fetei. Cu umilință.

Arvardan înghiți în sec și se dădu înapoi. Pola îl prinse de mânecă.

— Te rog, Bel. Nu trebuie să-l superi.

Arheologul mormăi răgușit:

— Bel Arvardan din Sirius cerșește cu umilință o audiență la ofițerul de serviciu.

Locotenentul Claudy răspunse:

— Depinde.

Făcu un pas spre Arvardan și palma i se abătu cu repeziciune și cruzime asupra bandajului ce acoperea obrazul rănit al arheologului.

Arvardan își înăbuși un strigăt.

— Odată ai ripostat. N-o faci și-acum?

Arvardan nu spuse nimic.

— Audiența se acordă, spuse locotenentul.

Patru soldați îl înconjură pe Arvardan. Locotenentul Claudy o porni înainte.

Shekt și Pola rămăseseră singuri cu Schwartz, care continua să doarmă.

— Nu-l mai aud. Tu-l auzi? Întrebă Shekt.

Pola clătină din cap.

— Nici eu nu-l mai aud de-o vreme. Tată, crezi că-i va face vreun rău lui Bel?

— Cum ar putea? răspunse blând bătrânul. Uiți că nu-i cu adevărat unul de-ai noștri. Este cetățean al Imperiului. Nu poate fi molestă cu una cu două. Îl iubești, nu-i așa?

— O, nespun de mult, tată. E o prostie, știu.

— Bineînțeles, și Shekt zâmbi cu amărăciune. E un om cinstit. Nu neg acest lucru. Dar ce poate face? Să trăiască aici, în *lumea* asta? Să ia cu el o pământeană? S-o prezinte prietenilor lui? Familiei?

Pola plângea.

— Știu. Dar poate nici nu se va mai pune problema.

Shekt sări în picioare, de parcă ultimele cuvinte l-ar fi trezit la realitate.

— Nu-l aud, spuse el.

Se referea la Secretar. Balkis fusese dus într-o cameră alăturată, de unde îi putuseră auzi foarte clar pașii sumbri, de leu închis în cușcă. Acum însă nu se mai auzea nimic...

Nu avea mare importanță, dar într-un fel Secretarul devenise întruchiparea simbolică a cumplitei forțe distrugătoare ce urma să se abată asupra giganticei rețele de stele locuite. Îl zgâlțâi ușor pe Schwartz.

— Trezește-te! Schwartz tresări.

— Ce s-a-ntâmplat? Întrebă el.

Nu se simțea nici pe departe odihnit. Oboseala îl copleșise, împăienjenindu-i vederea.

— Unde e Balkis? Întrebă repede Shekt.

— A... a, da.

Schwartz se holbă în jur, dar își aminti că nu cu ochii vedea el cel mai bine. Își extinse tentaculele minții, care începură să adulmece cu înfrigurare mintea pe care-o cunoștea atât de bine.

O descoperi și o evită cu grijă; cufundarea în adâncurile ei nu fusese de natură să-i încurajeze gustul pentru hidoșenia ei morbidă.

— Este la alt etaj, murmură Schwartz. Vorbește cu cineva.

— Cu cine?

— O minte necunoscută mie. Așteptați... să ascult. Poate Secretarul va... Da, da, îi spune "domnule colonel".

Shekt și Pola se uitară repede unul la altul.

— Nu poate fi vorba de trădare, nu-i așa? șopti Pola. Vreau să spun că un ofițer al Imperiului nu ar complota cu un pământean împotriva Împăratului, nu-i așa?

— Nu știu, răspunse Shekt deznădăjduit. Sunt gata să cred orice.

Locotenentul Claudy zâmbea. Stătea la birou, cu un dezintegrator la îndemână și cu patru soldați la spate. Vorbea deci cu autoritatea pe care ți-o dă o asemenea poziție.

— Detest pământenii, spunea el. I-am detestat dintotdeauna. Sunt drojdia Galaxiei. Sunt bolnavi, superstițioși și leneși. Proști și degenerați. Dar, pe Stele, cei mai mulți își cunosc lungul nasului. Într-un fel, îi înțeleg. Așa s-au născut, n-au ce face. Singur, dacă aș fi eu Împărat, nu le-aș tolera ceea ce le înghite Împăratul nostru - mă refer la blestematele lor datini. Dar nu-i nimic, într-o zi vom învăța...

Arvardan nu se mai putu stăpâni:

— Dar n-am venit aici ca s-ascult...

— Ba ai s-ascuți, pentru că n-am terminat. Tocmai voiam să spun că ceea ce *nu pot înțelege* e pe se petrece în mintea unui iubitor de pământeni. Când un om - un om

adevărat, să zicem - se coboară într-atât încât să se bălăcească în societatea lor și să umble după femeile lor, ei bine, nu pot avea nici un dram de respect pentru el. E mai rău decât ei...

— Atunci blestemată fie-ți mintea neroadă! strigă furios Arvardan. Știi că se pune la cale un complot contra Galaxiei? Ai măcar cea mai vagă idee de pericolul ce ne paște? Fiecare minut de târăgănare din partea dumitale periclitează viața cvadrilioanelor de locuitori ai Galaxiei...

— Oh, știi și eu, doctore Arvardan? *Ești* doctor, nu? Trebuie să-ți respect titlurile. Vezi dumneata, am și eu teoria mea. Te-ai dat cu ei. Te-oi fi născut pe Sirius, nu zic, dar în piept ai o inimă neagră de pământean și de fapt te folosești de cetățenia galactică pentru a le susține cauza. Le-ai răpit pe acest demnitar al lor, acest Stegar (un lucru bun în sine, nu mi-ar fi displăcut să-i fi sucit beregata), *dar* pământenii îl și caută. Au trimis un mesager la fort.

— Au și trimis? Iar noi stăm aici și discutăm? *Trebuie* să-l văd pe colonel, chiar de-ar fi să...

— Te-aștepți la răzmeriță, deci, la incidente? Poate chiar le-ai pus singur la cale, ca primă etapă a unei revolte organizate, hm?

— Ești nebun? De ce-aș face-o?

— Atunci, n-ai avea nimic împotriva să dăm drumul Stegarului?

— Nu puteți face una ca asta!

Arvardan sări în picioare, părând o clipă că vrea să se arunce asupra locotenentului. Acesta apucă dezintegratorul.

— Nu? Ascultă, domnule Arvardan. Îți plătesc cu vârf și îndesat. Mai întâi te-am palmuit și te-am făcut să mi te târăști înainte de față cu amicii dumitale pământeni. Te-am silit apoi să stai aici și să ascuți fără să crâcnești, în timp ce-ți spuneam de la obraz că ești o lepădătură. Iar acum nu-mi doresc nimic mai mult decât un pretext pentru a-ți

zdrobi brațul, ca răsplată pentru ce mi-ai făcut mie. Încearcă așadar să faci o singură mișcare.

Arvardan îngheță.

Locotenentul Claudy râse și puse dezintegratorul deoparte.

— Ce păcat că trebuie să te păstrez întreg pentru întâlnirea cu colonelul. Te va primi la ora cinci și un sfert.

— Știai asta... ai știut-o tot timpul.

Indignarea îi ardea gâtulejul ca o flacără.

— Bineînțeles.

— Domnule locotenent Claudy, dacă timpul pe care l-am pierdut va însemna că partida e pierdută, atunci nici unuia din noi nu-i va rămâne mult timp de trăit, zise Arvardan cu un ton înghețat care făcea să te treacă fiorii. Dumneata însă vei muri primul, deoarece îmi voi petrece ultimele clipe strivindu-ți mutra și zdrobindu-ți creierii.

— Te voi aștepta, iubitorule de pământeni. Oricând vei dori!

Comandantul fortului Dibburn îmbătrânise în serviciul Împăratului. În anii de pace deplină din ultimele generații, un ofițer nu prea mai avea prilejul să se acopere de glorie, și colonelul, la fel cu alții, n-o câștigase în nici un fel. De-a lungul încetei sale ascensiuni, de la simplu cadet, colonelul servise mai prin toate colțurile Galaxiei, așa încât până și o garnizoană în lumea nevrozată a Pământului nu însemna pentru el decât o corvoadă ca oricare alta. Nu-și dorea decât rutina pașnică a vieții obișnuite. Nu cerea nimic în plus și, pentru a și-o păstra, era gata la o adică și să ceară scuze unei pământence.

La intrarea lui Arvardan, colonelul avea o mină obosită. Gulerul de la cămașă îi era desfăcut, iar tunica, purtând insigne de un galben strălucitor a Imperiului, cu "Nava Cosmică și Soarele", atârna neglijent pe spătarul scaunului. Își trosnea absent degetele de la mâna dreaptă, în timp ce-l fixa pe Arvardan plin de gravitate.

— O poveste foarte încurcată, spuse el, foarte încurcată. Mi-amintesc de dumneata, tinere. Ești Bel Arvardan de pe Baronn, eroul principal al unui alt moment destul de penibil. N-ai putea să nu-ți mai crezi mereu necazuri?

— Nu numai eu am necazuri acum, domnule colonel, ci întreaga Galaxie.

— Da, am auzit, spuse oarecum nerăbdător colonelul. Sau cel puțin așa pretinzi dumneata. Aud că ți-ai pierdut actele.

— Mi-au fost luate, dar sunt cunoscut la Everest. Guvernatorul însuși mă poate identifica și sper din tot sufletul că va avea prilejul s-o facă până la căderea nopții.

— Vom vedea.

Colonelul își încrucișa brațele, legănându-se în scaun.

— Să auzim versiunea dumitale.

— Am aflat de existența unui complot foarte periculos, pus la cale de un grup restrâns de pământeni care vor să răstoarne Guvernul Imperial. Dacă autoritățile în drept nu sunt înștiințate de îndată, este foarte posibil ca ei să reușească, nimicind atât Guvernul cât și o mare parte a Imperiului însuși.

— Mergi prea departe, tinere, cu asemenea afirmații pripite și exagerate. Că pământenii ar putea să iște tulburări supărătoare, să asedieze fortul, să producă pagube însemnate - sunt gata să admit, dar nici o clipă nu i-aș crede capabili să gonească forțele imperiale de pe planetă, cu atât mai puțin să nimicească Guvernul Imperial. Să aud totuși amănuntele acestui... ăă... complot.

— Situația fiind atât de gravă, consider că amănuntele trebuiesc prezentate Guvernatorului însuși. Vă rog, de aceea, să mă puneți în legătură cu el, și încă de urgență.

— Hm!... Să nu ne pripim. Îți dai seama că omul pe care l-ai răpit este Secretarul Înaltului Ministru de pe Pământ, unul din Stegarii lor cei mai de vază?

— Îmi dau perfect de bine seama!

— Și totuși, susții că el este un pion de primă importanță în complotul de care vorbești.

— Chiar așa.

— Ce dovezi ai?

— Vă rog să mă înțelegeți că nu pot discuta acest lucru decât cu Guvernatorul.

Colonelul se încruntă, examinându-și unghiile.

— Îmi pui la îndoială competența?

— Cătuși de puțin, domnule colonel. Dar numai Guvernatorul are autoritatea de a trece la acțiunea decisivă necesară în acest caz.

— Ce acțiune?

— Trebuie distrusă din temelii o anumită clădire de pe Pământ, în mai puțin de treizeci de ore, dacă vrem să salvăm viețile majorității, sau poate ale întregii populații a Imperiului.

— Ce clădire? Întrebă colonelul pe un ton plictisit.

Arvardan își ieși din fire.

— Vă rog să-mi dați legătura cu Guvernatorul, se răsti el.

Se așternu o tăcere apăsătoare.

— Îți dai seama, vorbești înțepat colonelul, că răpind un pământean te-ai făcut pasibil de a fi judecat și pedepsit de autoritățile terestre? În mod obișnuit, guvernul își apără cetățenii din principiu și stăruie în favoarea unui tribunal galactic. Cum însă pe Pământ situația e mai delicată, am primit instrucțiuni ferme să nu risc o ciocnire ce ar putea fi evitată. De aceea, dacă nu-mi dai răspunsuri complete, voi fi silit să te dau pe mâna poliției locale, împreună cu tovarășii dumitale.

— Dar asta ar însemna condamnarea la moarte! Inclusiv pentru dumneata!... Domnule colonel, sunt cetățean al imperiului și cer o audiență la Guver...

Fu întrerupt de soneria de pe biroul colonelului. Acesta se întoarse spre aparat, închizând un contact.

— Da?

— Domnule colonel, se auzi clar o voce, un grup de indigeni a înconjurat fortul. Se pare că sunt înarmați.

— A avut loc vreun incident?

— Nu, domnule colonel.

Pe chipul colonelului nu se citea nici urmă de emoție. Cel puțin în această privință își cunoștea meseria.

— Artileria și aviația să fie gata de luptă, comandă el. Toată lumea la posturi. Nu deschideți focul decât dacă suntem atacați, înțeles?

— Da, domnule colonel. Un pământean cu steag alb cere să fie primit.

— Adu-l aici. Adu-l din nou și pe Secretarul Înaltului Ministru.

Colonelul îi aruncă lui Arvardan o privire cruntă.

— Cred că-ți dai seama de grozăvia pe care ai provocat-o.

— Cer să fiu prezent la întrevedere, strigă Arvardan orbit de furie, și mai cer să-mi spuneți pentru care motiv m-ați lăsat să mucegăiesc ore întregi sub pază, în timp ce stăteați de vorbă cu un trădător indigen. Sunt informat că l-ați audiat înaintea mea.

— Vrei să-mi aduci vreo învinuire, domnule? Întrebă colonelul ridicând tonul. În acest caz, fii mai explicit, te rog.

— Nu aduc nici o învinuire. Dar vreau să spun că veți da socoteală mai târziu de purtarea dumneavoastră și că veți fi cunoscut în viitor, dacă veți mai avea un viitor, drept cel care prin încăpățânarea sa și-a dus poporul la pieire.

— Te rog să taci! Nu dumitale o să-ți dau socoteală, în orice caz. Voi proceda așa cum cred eu de cuviință. Ne-am înțeles?

20. LA FRONTIERA MORȚII

Secretarul păși pragul ușii deschise de un soldat.

Pe buzele umflate îi flutură un zâmbet înghețat. Se înclină în direcția colonelului, părând să nu observe prezența lui Arvardan.

— Domnule Balkis, i se adresează pământeanului colonelul, am comunicat Înalțului Ministru detaliile privind prezența dumneavoastră aici și cauzele ei. Detențiunea dumneavoastră este, desigur, cu totul... ăă... neobișnuită și dorința mea este să vă eliberez cât mai repede cu putință. Cu toate acestea, am aici un domn care, după cum probabil știți, a enunțat împotriva dumneavoastră o acuzație foarte gravă. Aceasta fiind situația, trebuie să verificăm...

— Înțeleg, domnule colonel, răspunse calm Secretarul, dar, după cum v-am mai explicat, respectiva persoană este pe Pământ de numai, cred, două luni sau așa ceva, încât nu poate avea nici un fel de cunoștințe despre politica noastră internă. Orice acuzație din partea sa e deci lipsită de o bază reală...

— Sunt arheolog, protestă Arvardan furios, și încă unul care în ultimul timp s-a specializat în studiul Pământului și al obiceiurilor sale. Nu se poate susține că n-aș avea cunoștință de politica lui. Și, oricum, nu sunt singurul autor al acestei acuzații.

În tot cursul acestei convorbiri, Secretarul nu-i acordă lui Arvardan nici o singură privire. Se adresa numai colonelului.

— E implicat și un savant de-al nostru, spuse el, unul care, apropiindu-i-se termenul celor șaiszeci de ani, suferă de mania persecuției. Lor li se adaugă o a treia persoană, despre care nu se știe cine e și de unde vine, doar că a fost tratat pentru debilitate mintală. Toți trei la un loc nu pot emite o acuzație cât de cât respectabilă.

Arvardan sări în picioare.

— Cer să fiu ascultat...

— Stai jos, spuse rece colonelul. Ai refuzat să discuți cu mine. Menține-ți refuzul. Să între solul cu steagul alb.

Era tot un membru al Societății Stegarilor. La vederea Secretarului, nici măcar nu clipi. Colonelul se ridică, întrebând:

— Ești mesagerul celor de-afară?

— Da, domnule.

— Presupun că dorința acestei adunări turbulente și ilegale este eliberarea compatriotului dumneavoastră, nu?

— Întocmai. Să fie imediat eliberat.

— Așa! Totuși, în interesul legii și al ordinii și din respect pentru reprezentanții Maiestății Sale Imperiale pe această planetă, nu putem în nici un caz discuta această chestiune cât timp suntem asediați de oameni înarmați. Spune-le alor dumitale să se risipească.

Secretarul interveni plin de bunăvoință.

— Domnul colonel are dreptate, frate Cori. Te rog să liniștești spiritele. Sunt în perfectă siguranță aici și nu există nici un pericol - pentru nimeni, înțelegi? Pentru nimeni, îți dau cuvântul meu de Stegar.

— Prea bine, frate. Mă bucur că ești în siguranță.

Și solul fu condus afară din cameră. Colonelul conchise lapidar.

— De îndată ce se va normaliza situația în oraș, vom avea grijă să părăsiți în siguranță acest fort. Vă mulțumesc pentru cooperarea dumneavoastră la rezolvarea acestui incident.

Arvardan era din nou în picioare.

— Nu sunt de acord. Vreți să dați drumul acestui virtual asasin al rasei umane, iar mie îmi refuzați o întrevedere cu Guvernatorul, când asta ține de drepturile mele elementare de cetățean galactic. Și, în culmea indignării, continuă: Aveți mai multă considerație pentru un câine de pământean decât pentru mine?

Strigătul dezarticulat de furie al lui Arvardan fu acoperit de vocea Secretarului.

— Domnule colonel, rămân cu plăcere până când cazul meu va putea fi audiat de către Guvernator, dacă asta-i dorința acestui om. Acuzația de trădare e foarte gravă și chiar și o simplă bănuială - oricât de neîntemeiată - este suficientă pentru a-mi distruge reputația și utilitatea în slujba poporului meu. V-aș fi într-adevăr recunoscător dacă mi-ați da prilejul să dovedesc domnului Guvernator că nimeni nu e mai devotat Imperiului decât mine.

— Vă admir sentimentele, domnule, spuse ceremonios colonelul, și recunosc deschis că în locul dumneavoastră aș fi avut o altă atitudine. Faceți cinste rasei dumneavoastră. Voi încerca să iau legătura cu Guvernul.

Până când ajunse înapoi în celulă, Arvardan nu mai scoase un cuvânt.

Ajuns în celulă, evită privirile celorlalți. Mult timp rămase tăcut, rozându-și un deget.

— Ei? întrebă Shekt în cele din urmă.

— Cât pe-ací să stric totul, spuse Arvardan, clătinând mâhnit din cap.

— Dar ce-ai făcut?

— Mi-am pierdut cumpătul; l-am jignit pe colonel; n-am obținut nimic... Nu sunt deloc diplomat, Shekt.

Simți imediat o nevoie sfâșietoare de a se justifica.

— Ce puteam face? strigă el. Balkis vorbise înainte cu colonelul, așa că nu mai puteam avea încredere în el. Dacă i se oferise viața? Dacă făcea și el parte din complot? Știu că-i un gând nebunesc, dar nu puteam risca. Totul mi se părea suspect. Doream să vorbesc cu Ennius însuși.

Fizicianul se ridică, înnodându-și la spate mâinile uscate.

— Și până la urmă vine Ennius?

— Cred că da. Dar numai la rugămintea lui Balkis. Nu mai înțeleg nimic.

— La rugămintea lui Balkis? Înseamnă că Schwartz are dreptate.

— Da? Ce spune Schwartz?

Pământeanul rotofei stătea pe marginea patului. Când privirile celor doi se îndreptară spre el, ridică din umeri, depărtându-și mâinile cu un gest de neputință.

— Am surprins gândurile Secretarului mai adineauri, când a trecut prin fața ușii noastre. A avut o discuție toarte lungă cu ofițerul despre care vorbești.

— Știu.

— În gândurile ofițerului nu e însă nici umbră de trădare.

— Înseamnă că m-am înșelat, spuse cu amărăciune arheologul. O să fie vai și-amar când va veni Ennius. Dar Balkis?

— În mintea lui nu-i nici pic de teama sau îngrijorare, ci numai ură. Și, în primul rând, e ură împotriva noastră; pentru că l-am prins, pentru că l-am târât aici. L-am jignit cumplit în orgoliul său, și are de gând să ne-o plătească. L-am prins din zbor frânturi de vise. El, singur, continuându-și planul de luptă împotriva întregii Galaxii, chiar și în condițiile în care noi îl înfruntăm cu toate informațiile pe care le deținem. Ne oferă avantaje, chiar atuuri, ca în final să ne zdrobească și să triumfe asupra noastră.

— Vrei să spui că e gata să-și riște planurile, visurile de-a deveni stăpânul Imperiului, de dragul unei răzbunări meschine? E o nebunie ce spui.

— Știu, spuse netulburat Schwartz. *Este* nebun.

— Și speră să reușească?

— Întocmai.

— Atunci, trebuie să ne ajuți, Schwartz. Avem nevoie de creierul dumitale. Ascultă-mă...

Shekt însă îl întrerupse, clătinând din cap dezaprobat.

— Nu, Arvardan, nu se poate. L-am trezit pe Schwartz după ce ai plecat și am discutat cu el. Este clar că nu poate dispune oricum de puterile lui mintale, pe care mi le-a

descriș destul de vag. El poate să imobilizeze un om, să-l paralizaze, sau chiar să-l ucidă. Mai mult, poate dirija mușchii voluntari mari, chiar și împotriva voinței subiectului. Dar asta e tot.

Pe Secretar, de exemplu, nu-l poate face să vorbească, neputând comanda musculaturii delicate din jurul corzilor vocale. S-a dovedit că nu poate coordona mișcările într-o suficientă măsură pentru a-l face să conducă mașina. Chiar și în mers, reușea cu greu să-i mențină echilibrul. E clar deci că n-am putea dispune de Ennius într-atât încât să-l facem să dea un ordin, verbal sau în scris. M-am gândit și eu la asta, după cum vezi...

Pe Arvardan îl copleși descurajarea. Deodată, fulgerat de-un gând, întrebă:

— Unde e Pola?

— În alcov; doarme.

Cât ar fi dorit s-o trezească... să... O, ar fi dorit o mulțime de lucruri.

Se uită la ceas. Era aproape miezul nopții. Mai erau doar treizeci de ore.

O vreme dormi, și se trezi când afară se iveau zorii. Nu se arată nimeni. Sufletele le erau vlăguite de ultimul licăr de speranță.

Arvardan se uită iarăși la ceas. Era aproape miezul nopții. Mai erau doar șase ore.

Privea acum în jur cu o descurajare buimacă. Erau prezenți cu toții - chiar și Guvernatorul sosise în sfârșit. Pola era lângă el. Îi simțea pe mână degetele fierbinți. Privirea ei speriată și istovită îl înfuria cel mai mult împotriva întregii Galaxii. Poate că meritau să moară cu toții, proștii, proștii... proștii...

Pe Shekt și pe Schwartz, așezați în stânga sa, abia-i zărea. Mai era și Balkis, blestematul de Balkis, cu buzele umflate, cu un obraz învinețit. Trebuia să-l doară al naibii când vorbea. La acest gând, Arvardan zâmbi cu răutate și-și

Înceleșta pumnii. Parcă propriul său obraz bandajat îl dureau mai puțin când se gândea la suferința celuiilalt.

În fața lor stătea Ennius - încruntat, nesigur, arătând aproape ridicol în hainele sale greoaie, diforme, impregnate cu plumb.

Și el era un prost. Arvardan se cutremură de ură gândindu-se la toate aceste momâi galactice care nu visau decât pace și trai bun. Unde dispăruseră cuceritorii de-acum trei secole? Unde?

Încă șase ore...

Ennius primise înștiințarea de la garnizoana din Chica cu vreo optsprezece ore în urmă, și de atunci apelurile sale brăzdaseră jumătate din planetă. Rațiunile pentru care proceda astfel erau obscure, dar nu mai puțin ferme. În esență, își spunea, nu era vorba decât de regretabila răpire a unei robe verzi - una din curiozitățile aceluia Pământ bântuit de superstiții și obsesii. În plus, niște acuzații nebunești, lipsite de probe. Nimic care să depășească competența locală a colonelului.

Și totuși, prezența lui Shekt... Shekt era amestecat și el... Și încă nu de partea acuzaților, ci a acuzatorilor. Nu știa ce să creadă.

Îi privea acum gânditor, conștient de faptul că hotărârea sa putea precipita o revoltă, putea chiar să-i slăbească poziția la curte, să-i distrugă șansele de avansare... Cât despre lungul discurs al lui Arvardan, pe care tocmai îl ascultase, despre filtre de viruși și epidemii pustiitoare, cât crezământ putea să-i dea?

Înainte de-a porni la acțiune, trebuia să se gândească și ce vor crede superiorii săi despre toată povestea asta.

Și totuși, Arvardan era un arheolog notoriu.

Neputându-se decide, se întoarse spre Secretar:

— Dumneata ce ai de spus?

— Surprinzător de puțin, răspunse Secretarul sigur pe sine. Aș dori să întreb pe ce probe se bazează acuzația?

— Excelența Voastră, răspunse Arvardan, care era din nou pe punctul de a-și ieși din fire, v-am mai spus că acest individ a recunoscut în întregime învinuirile noastre atunci când eram în închisoare, adică alaltăieri.

— Poate înclinați să-i dați crezare, Excelență, dar aceasta nu e decât încă o afirmație fără acoperire. În realitate, singurele fapte care pot fi luate ca dovezi de extraterestri, sunt că am fost răpit cu forța, eu, și nu ei; că viața mea a fost în pericol, nu a lor. În continuare, l-aș ruga pe acuzatorul meu să ne explice cum a reușit să descopere atâtea lucruri în cursul celor nouă săptămâni de când se află pe planeta noastră, când dumneavoastră, domnule Guvernator, nu mi-ați putut imputa nimic în ani de guvernare?

— Fratele are dreptate, recunosc cu greutate Ennius. Într-adevăr de unde știi?

Arvardan nu se simți intimidat...

— Înaintea mărturisirii făcute de acuzat însuși, am fost informat de existența complotului de către doctorul Shekt.

— Adevărat, doctore Shekt? Guvernatorul își întoarse privirea spre fizician.

— Întocmai, Excelență.

— Cum ai aflat?

— Relatarea domnului doctor Arvardan, răspunse Shekt, a fost foarte amănunțită și exactă, atât în ceea ce privește modul în care a fost folosit sinapsificatorul, cât și asupra afirmațiilor bacteriologului F. Smitko, făcute pe patul de moarte. Smitko era unul din conspiratori. Afirmațiile lui au fost înregistrate, iar înregistrarea vă stă la dispoziție.

— Dar, doctore Shekt, delirul unui muribund nu cântărește cine știe cât. Alte dovezi nu ai?

Arvardan interveni, bătând cu pumnul în brațul fotoliului:

— Ce-i aici? tună el. Tribunal? Discutăm un caz de încălcare a regulilor de circulație? Nu avem timp să cântărim probele în mod analitic sau să le măsurăm cu micrometrul. Vă atrag atenția că nu mai avem timp decât

până la șase dimineața, adică cinci ore și jumătate, pentru a înlătura un pericol imens... Îl cunoașteți de mai mult timp pe doctorul Shekt, Excelență. Vi s-a părut vreodată a fi un mincinos?

Secretarul se amestecă de îndată.

— Nimeni nu-l acuză pe doctorul Shekt că e un mincinos, Excelență. Numai că bunul doctor a îmbătrânit și în ultima vreme e tot mai preocupat de apropierea celei de-a șazecea aniversări. Mă tem că asta a dus la apariția unor ușoare manifestări paranoice, o boală destul de răspândită aici, pe Pământ...

Priviți-l, numai! Arată el a om normal?

Într-adevăr, nu arăta. Era tras la față și crispat, zdruncinat de cele petrecute și de ce știa că avea să mai fie încă.

Totuși, Shekt reuși să se stăpânească, impunându-și un ton normal, ba chiar liniștit:

— Aș putea spune că în ultimele două luni am fost permanent supravegheat de Stegari; că mi-au fost deschise scrisorile și cenzurate răspunsurile. E clar însă că aceste plângeri ar fi atribuite paranoiei de care s-a vorbit. În schimb, vi-l pot prezenta pe Joseph Schwartz, omul care s-a oferit ca voluntar pentru sinapsificator într-o zi în care m-ați vizitat la Institut.

— Îmi amintesc, spuse Ennius, oarecum recunoscător că subiectul deviase pentru moment. El este?

— Da.

— N-arată rău în urma experienței.

— E mult mai bine. Tratamentul a fost un succes neobișnuit. A căpătat, de exemplu, o memorie fotografică, ceea ce nu știam pe atunci. În orice caz, acum e receptiv la gândurile celor din jur.

Ennius era mai-mai să sară de pe scaun.

— Cum, strigă el uluit, vrei să spui că citește gândurile?

— Se poate demonstra acest lucru, Excelență. Cred însă că fratele va confirma spusele mele.

Secretarul îi aruncă lui Schwartz o privire încărcată de ură, care se stinse însă cu iuțeala fulgerului.

Spuse cu un tremur abia perceptibil în glas:

— Într-adevăr, Excelență, acest om al lor are anumite daruri hipnotice, deși nu pot ști dacă ele se datorează sinapsificatorului. Aș mai putea adăuga că tratamentul lui nu a fost înregistrat, ceea ce, sper că sunteți de acord, este un fapt destul de suspect.

— N-ai fost înregistrat, replică Shekt liniștit, în conformitate cu ordinele Înaltului Ministru.

Secretarul se mulțumi să ridice din umeri.

Ennius interveni autoritar:

— Să trecem peste această dispută mărunță și să revenim la problema noastră... Ce este cu Schwartz? Ce amestec are aici puterea sa de-a citi în gânduri, ori darurile lui hipnotice, ori cum s-or mai numi?

— Shekt vrea să spună, se amestecă Secretarul, că Schwartz știe ce gândesc eu.

— Adevărat? Ei, și ce gândește, mă rog? Întrebă Guvernatorul, adresându-se pentru prima dată lui Schwartz.

— Gândește că nu avem cum să vă convingem de adevărul spuselor noastre asupra ceea ce dumneavoastră numiți "cazul".

— Foarte adevărat, spuse batjocoritor Secretarul, deși nu-ți trebuie o minte ieșită din comun pentru a deduce acest lucru.

— De asemenea, continuă Schwartz, că sunteți un biet prostănac, lipsit de curajul de-a acționa, dorind numai pace, sperând să-i câștigați pe pământeni printr-o dreaptă și nepărtinitoare ocârmuire, ceea ce este o prostie și mai mare.

Secretarul se făcu stacojiu.

— Nu-i adevărat! Excelență, e clar că acest om dorește să vă ridice împotriva mea.

— Nu sunt atât de ușor de influențat, răspunse Ennius. Apoi, revenind la Schwartz:

— Dar eu ce gândesc?

— Că și dacă pot citi ce e-n mintea omului, nu-nseamnă că trebuie să spun cu voce tare ceea ce văd.

Guvernatorul ridică din sprâncene, surprins.

— Ai dreptate. Așa e. Susții afirmațiile domnilor doctori Arvardan și Shekt?

— Cuvânt cu cuvânt.

— Așa! Și totuși, dacă nu se va mai găsi altul ca dumneata, care să nu fie implicat din punct de vedere juridic, depozitia dumitale nu este valabilă. Nici chiar în cazul în care toată lumea ar admite că ești un mediu telepatic.

— Dar nu e o chestiune de lege aici, strigă Arvardan, ci de salvarea Galaxiei.

Secretarul se ridică.

— Excelență, am o rugămintă. Aș dori ca Joseph Schwartz să părăsească încăperea.

— De ce?

— Pe lângă capacitatea de-a citi gândurile, el mai are și alte puteri telepatice. Am fost prins în urma unei paralizii provocate de el. Numai teama ca nu cumva să mai încerce ceva de acest gen împotriva mea, sau chiar a dumneavoastră, mă face să vă cer acest lucru.

Arvardan sări în picioare, dar vocea Secretarului o acoperi pe-a sa.

— Nu poate fi vorba de-o judecată dreaptă, cât timp e prezent un om capabil să influențeze gândurile judecătorului, grație unor daruri telepatice recunoscute.

Ennius se decise imediat. La chemarea lui, o ordonanță își făcu apariția și Joseph Schwartz, fără să se împotrivescă și fără cel mai mic semn de tulburare pe fața rotundă ca o lună plină, fu condus afară.

Pentru Arvardan aceasta a fost lovitura de grație.

Cât despre Secretar, el se ridică, rămânând o vreme așa - o siluetă îndesată și sumbră, înveșmântată în mantia-i

verde, puternic în desăvârșita-i stăpânire de sine. Începu, ceremonios și grav:

— Excelență, toate convingerile și afirmațiile doctorului Arvardan se bazează pe declarațiile doctorului Shekt care, la rândul său, se bazează pe delirul unui muribund. Și toate acestea, Excelență, *toate acestea* nu au ieșit la iveală până când Joseph Schwartz nu a fost supus acțiunii sinapsificatorului.

Cine este, deci, acest Joseph Schwartz? Mai înainte ca el să intre în scenă, doctorul Shekt era un om normal, liniștit. Chiar dumneavoastră, Excelență, ați petrecut o după-amiază cu el în ziua în care a fost adus Schwartz la tratament. Ați observat atunci ceva neobișnuit? V-a informat el cu privire la existența unui complot împotriva Imperiului? Despre bolboroselile unui muribund? Părea el măcar tulburat de ceva? Ori bănuitor? Spune acum că Înaltul Ministru i-ar fi cerut să falsifice rezultatele testelor la sinapsificator și să nu înregistreze numele pacienților. V-a spus toate astea atunci? Sau acum, *după* apariția lui Schwartz?

Întreb deci din nou, cine este Joseph Schwartz?

Când a apărut, nu vorbea nici una din limbile cunoscute. Am aflat acest lucru când am început să ne îndoim de judecata doctorului Shekt. A fost adus de un fermier care nu-i cunoștea identitatea - de fapt nu știa nimic despre el. Până-n ziua de azi lucrurile au rămas la fel de misterioase.

Acest om dispune în schimb de neobișnuite daruri psihice. El poate ameți un om, cu gândul numai, de la o sută de metri depărtare; mai de aproape, poate chiar să-l ucidă. Eu însumi am fost paralizat de el; brațele și picioarele mi-au fost manipulate după bunul său plac; dacă ar fi dorit, mi-ar fi putut dicta și gândurile. Cred, de bună seamă, că acești oameni sunt simple unelte ale lui Schwartz. Ei susțin că i-am întemnițat, că i-am amenințat cu moartea, că am mărturisit că sunt un trădător și că aş aspira la dominația Imperiului... Întrebați-i însă un singur

lucru, Excelență. Sunt siguri că nu se află sub influența lui Schwartz, adică a unui om capabil să le controleze gândurile? Nu este oare Schwartz trădătorul? Dacă nu, atunci cine este Schwartz?

Secretarul se așează liniștit, aproape bine dispus.

În mintea lui Arvardan se pusese parcă în funcțiune un ciclotron, care se învârtea din ce în ce mai repede.

Ce răspuns se putea da? Că Schwartz venea din trecut? Ce dovezi aveau? Că vorbea o limbă primitivă? Dar numai el, Arvardan, susținea acest lucru. Iar el, Arvardan, putea fi foarte bine o conștiință manipulată. La urma urmei, de unde știa că nu acesta era adevărul? Cine era Schwartz? Ce-l convinsese cu atâta tărie de existența unui plan de cucerire a Galaxiei?

Se întrebă iarăși: de ce era atât de sigur că exista într-adevăr un complot? Era arheolog, obișnuit să se îndoiască, pe când acum... Ce-l câștigase? Cuvântul unui om? Sărutul unei fete? Sau Joseph Schwartz?

Simțea că-i plesnește mintea. *Nu putea gândi!*

— Ei, întrebă nerăbdător Ennius. Ai ceva de spus, doctor Shekt? Sau dumneata, doctor Arvardan?

Vocea Polei străpunse tăcerea.

— De ce-i întrebați pe ei? Nu vedeți că totul e o minciună? Nu vedeți cum ne leagă de mâini cu limba lui mincinoasă? Oh, o să murim cu toții și acum nu-mi mai pasă... dar s-ar mai putea face ceva, s-ar mai putea... Și, în schimb, stăm aici și... și *vorbim*...

Izbucni în hohote de plâns.

— Așadar, spuse Secretarul, suntem reduși la țipetele unei fete isterice... Excelență, am o propunere. Acuzatorii mei susțin că toată povestea cu pretinsul virus și așa mai departe este prevăzută pentru o anumită oră - șase dimineața, parcă. Sunt gata să rămân închis aici timp de o săptămână. Dacă spusele lor sunt adevărate, în câteva zile vom afla de existența unei epidemii în Galaxie. Și, cum

forțele armate ale Imperiului vor avea încă Pământul sub controlul lor...

— Excelent târg, într-adevăr, Pământul în schimbul unei Galaxii de oameni, murmură Shekt, al cărui chip era alb ca varul.

— Țin la viața mea și a poporului meu. Suntem zălogii nevinovăției noastre. Sunt gata să anunț Societatea Stegarilor că rămân aici de bună voie încă o săptămână, împiedicând astfel orice tulburări ce s-ar putea ivi.

Secretarul își încrucișa brațele.

Ennius ridică privirea. Părea tulburat.

— Nu am ce să-i reproșez acestui om...

Arvardan nu se mai putu stăpâni. Cu o expresie feroce, cu atât mai înspăimântătoare cu cât era mută, se ridică, îndreptându-se cu pași mari spre Guvernator. Ce gândise în acel moment - nu avea să știe niciodată. Oricum, n-avea importanță. Ennius își folosi biciul neuronc.

Pentru a treia oară de la sosirea pe Pământ, trupul lui Arvardan deveni un rug al durerii. Lumea se învârti o clipă în jurul său, apoi dispăru.

În orele în care zăcu inconștient, frontiera morții de la ora șase fu atinsă...

21. DINCOLO DE FRONTIERA MORȚII

Și depășită! Lumină...

O lumină cețoasă, în care jucau umbre, topindu-se, apropiindu-se și, în sfârșit, definindu-se cu claritate. Un chip... Niște ochi ce-l priveau...

— Pola!

Reveni brusc la realitate. În mintea sa totul era perfect limpede.

— Cât e ceasul? Întrebă el.

Îi strânse atât de tare încheietura mâinii, încât fata se strâmbă fără voie.

— E trecut de șapte, șopti ea. Suntem dincolo de frontiera morții.

Arvardan aruncă o privire cruntă în jur. Sări de pe patul de campanie, nepăsător la durerea mistuitoare din încheieturi.

Shekt, al cărui trup gârbovit era ghemuit pe un scaun, își ridică spre el capul, încuviințând cu tristețe.

— S-a sfârșit, Arvardan.

— Deci Ennius...

— Ennius n-a profitat de șansa pe care i-am oferit-o. Ce zici de asta? și Shekt râse, un râs strident, ca un scrâșnet sinistru. Noi trei, singuri, descoperim un imens complot împotriva omenirii, singuri îl prindem pe capul conspiratorilor și-l aducem la judecată. Ca într-un videofilm, în care eroii atotbiruitori apar exact la timpul potrivit. De obicei acesta e finalul. Numai că, în cazul nostru, acțiunea a continuat, iar noi am constatat că nu ne crede nimeni. Asta nu se întâmplă în filme, nu? Ele se termină întotdeauna bine, nu-i așa? E absurd...

Cuvintele fură înghițite de suspine răgușite, uscate.

Arvardan își întoarse privirea cu amărăciune. Ochii Polei erau universuri întunecate, umede de lacrimi.

O clipă se pierdu în ei - erau într-adevăr niște universuri pline de stele. Către acele stele zburau mici casete metalice, sclipitoare, devorând anii lumină în trecerea lor prin hiperspațiu, pe traiectorii ucigașe, perfect calculate, în curând - poate chiar acum - aveau să se apropie de țintă, străpungând atmosfera planetelor, explodând în ploii invizibile de viruși fatali...

Totul se sfârșise. Nu se mai putea face nimic.

— Unde e Schwartz? întrebă stins. Pola clătină din cap.

— Nu l-au mai adus înapoi.

Ușa se deschise, iar Arvardan, care nu se împăcase pe deplin cu gândul morții, își ridică repede privirea, cu chipul brusc însuflețit de o speranță.

Era doar Ennius. Expresia lui Arvardan se înăspri.

Își întoarse fața.

Guvernatorul se apropie, aruncându-și o clipă privirea către fizician și fiica lui. Chiar și acum, însă, Shekt și Pola nu erau decât niște bieți pământeni, care nu puteau să-i spună nimic Guvernatorului, deși știau că, oricât de apropiat și de violent le era sfârșitul, al lui avea să fie și mai apropiat, și mai violent.

Ennius îl bătu pe Arvardan pe umăr.

— Doctor Arvardan?

— Excelență? răspunse arheologul, imitând sarcastic vocea celuiilalt.

— E trecut de șase.

Ennius nu dormise în noaptea aceea. Deși oficial îl absolvise pe Balkis, în adâncul său nu se putea convinge că acuzatorii erau complet nebuni sau hipnotizați. Urmărise tic-tacul mecanic al ceasornicului, cronometrând poate sfârșitul Galaxiei.

— Da, spuse Arvardan, e trecut de șase, iar stelele strălucesc încă.

— Dar tot mai crezi că ai avut dreptate.

— Excelență, în câteva ore vor muri primele victime. Faptul va trece neobservat. Zilnic mor oameni. Într-o săptămână vor muri sute de mii. Procentul vindecărilor va fi aproape nul. Nu va exista nici un leac. Mai multe planete vor cere de urgență ajutoare pentru combaterea epidemiei. Peste două săptămâni li se vor fi alăturat zeci de alte planete, iar în sectoarele mai apropiate va fi declarată starea de urgență. Peste o lună, Galaxia va fi o masă clocotind de boală. Peste încă două luni, nici douăzeci de planete nu vor mai fi rămas neatinse de virus. În șase luni, Galaxia va fi moartă. Și ce veți face *dumneavoastră* când vor sosi primele comunicate?

Prevăd și asta. Veți întocmi rapoarte, cum că epidemia s-ar fi putut să pornească de pe Pământ. Nu veți salva astfel viața nimănui. Veți declara război Stegarilor Pământului. Nu veți salva astfel viața nimănui. Veți șterge pământeanul de pe fața planetei.

Nu veți salva astfel viața nimănui. Sau vă veți oferi să fiți mijlocitor între prietenul dumneavoastră Balkis și Consiliul Galactic sau ce va mai fi rămas din el.

S-ar putea chiar să aveți onoarea de a-i da lui Balkis pe mână ultimele rămășițe ale Imperiului, în schimbul antitoxinei care, iarăși, s-ar putea să nu ajungă la locul, în cantitatea și la timpul necesar pentru a salva măcar o singură ființă omenească.

Ennius zâmbi fără convingere.

— Nu găsești că dramatismul dumitale e ridicol?

— O, ba da. Sunt un om mort, iar dumneavoastră un cadavru. Să ne păstrăm însă un calm imperial, nu-i așa?

— Dacă-mi porți pică pentru că am recurs la biciul neuronal...

— Cătuși de puțin, răspunse ironic Arvardan. M-am obișnuit cu el. Aproape nici nu-l mai simt.

— Voi încerca atunci să-ți explic cât mai logic cu putință. A fost o încurcătură foarte neplăcută. E greu să întocmesc un raport rezonabil asupra celor întâmplare, dar încă și mai

greu să trec totul sub tăcere, fără nici o justificare. Lucrurile stau în felul următor: ceilalți acuzatori sunt pământeni; numai cuvântul dumitale are greutate. Ce-ar fi să dai o declarație în sensul că acuzația a fost făcută într-un moment când nu erai... Ei, ne vom gândi noi la o formulare care să exprime mai vag ideea de pierdere a rațiunii.

— Nimic mai simplu. Spuneți că eram nebun, beat, hipnotizat, sau drogat. Merge orice.

— Încearcă să fii înțeleghător. Ascultă, îți spun eu că te-au corupt.

Vocea Guvernatorului se transformase într-o șoaptă încordată.

— Ești din Sirius. Cum de te-ai îndrăgostit de-o pământeancă?

— Poftim?

— Nu ți-a. Te întreb, în condiții normale ți-ar fi dat prin cap să te-asociezi cu băștinașii? Te-ai fi oprit cu gândul la așa ceva?

Guvernatorul își înclină capul, abia perceptibil, în direcția Polei.

O clipă Arvardan se uită la el surprins. Apoi, cu iuțeala fulgerului, își rezezi mâna în beregata celei mai înalte autorități imperiale de pe Pământ. Ennius se lupta cu disperare să se desfacă din strânsoarea lui.

— Așa ceva, zici? Întrebă Arvardan. Te referi la domnișoara Shekt? Dacă da, s-o faci cu tot respectul convenit, ai înțeles? O, cară-te de-aici. Ești mort oricum.

Ennius gâfâi sufocat:

— Doctore Arvardan, te anunț că ești ares...

Ușa se deschise din nou și intra colonelul.

— Excelență, gloata de pământeni a revenit.

— Cum? N-a vorbit Balkis cu ei? Nu a convenit pentru o amânare de o săptămână?

— Ba a vorbit, și e tot aici, și la fel și mulțimea.

Suntem pregătiți să deschidem focul asupra lor, și acesta e și sfatul meu în calitate de comandant al armatei. Ce ordonați, Excelență?

— Așteaptă până vorbesc cu Balkis. Adu-l aici.

Doctore Arvardan, cu dumneata mă socotesc eu mai târziu.

Balkis intră zâmbitor. Se înclină ceremonios către Ennius, care-i răspunde cu un salut abia schițat.

— Ascultă, spuse fără nici un fel de introducere Guvernatorul, sunt informat că oamenii dumitale se adună în apropierea fortului Dibbum. Nu așa ne-a fost înțelegerea... E drept că nu dorim vărsări de sânge, dar și răbdarea noastră are o limită. Îi poți împrăști pe cale pașnică?

— Dacă am să vreau, Excelență.

— Dacă ai să vrei? Ai face bine să vrei. Și încă imediat.

— Cătuși de puțin, Excelență!

Secretarul zâmbi și își înălță brațul. Vocea i se umplu de triumful sălbatic al batjocurii atât timp înăbușite.

— Prostule! Ai așteptat prea mult și poți plăti cu moartea acum! Sau poți trăi ca sclav dacă preferi - dar te asigur că nu va fi o viață dulce.

Patima cu care fuseseră rostite aceste cuvinte nu avu un efect deosebit asupra lui Ennius. Chiar și în acel moment, când primise fără îndoială cea mai grea lovitură din viața sa, calmul diplomatului imperial nu-l părăsi. Părea doar ceva mai palid și mai obosit.

— Am fost deci atât de neprevăzător? Povestea cu virusul... era adevărată?

Vocea îi suna ca un fel de mirare abstractă, indiferentă.

— Dar Pământul, chiar și tu însuși - sunteți cu toții ostatecii mei.

— Cătuși de puțin, veni imediat strigătul victorios. Tu și-ai tăi sunteți ostatecii *mei*. Virusul ce se răspândește acum în Univers nu a iertat Pământul. Atmosfera tuturor

garnizoanelor, inclusiv a Everestului, e acum saturată de el. Noi, pământeni, suntem imuni, dar cum te simți *tu*, Guvernatorul? Slăbit? Ți-e gâtul uscat? Ai febră? Nu durează mult, să știi. Și numai de la noi poți obține antidotul.

Mult timp Ennius nu spuse nimic. Pe chipul tras i se întipărise o disprețuitoare trufie. Se întoarse apoi spre Arvardan, spunând pe un ton liniștit, protocolar:

— Domnule doctor Arvardan, văd că trebuie să-ți cer scuze pentru că ți-am pus cuvântul la îndoială. Domnule doctor Shekt, domnișoară Shekt, scuzele mele.

Arvardan rânji.

— Mulțumim pentru scuze. Ne vor fi tuturor de mare folos.

— Merit sarcasmul dumitale, răspunse Guvernatorul. Acum, vă rog să-mi îngăduiți să mă întorc la Everest, pentru a muri împreună cu ai mei. Orice compromis cu acest... om este, bineînțeles, exclus. Sunt sigur că soldații Guvernatorului Imperial pe Pământ își vor face din plin datoria înainte de-a muri, încât nu puțini vor fi pământeni ce ne vor lumina calea în labirintul morții. Adio.

— Stați. Stați așa. Nu plecați.

Încet, încet, Ennius privi în direcția de unde venea vocea.

Încet, încet, Joseph Schwartz, încruntându-se puțin, clătinându-se din cauza oboselii, trecu pragul.

Secretarul se crispa, făcând un salt înapoi. Bănuitor și precaut, îl înfruntă pe omul venit din trecut.

— Nu, scrâșni el, nu vei afla de la mine secretul antidotului. Numai câteva persoane îl dețin și câteva altele au fost instruite cum se administrează. Și unii și alții se află la adăpost de influența ta pe timpul cât are nevoie toxina să-și facă efectul.

— Se află la adăpost, încuviință Schwartz, dar nu pe timpul cât are nevoie toxina să-și facă efectul. Pentru că,

vezi dumneata, nu există nici o toxină și nici un virus de combătut.

Ce voia să spună? Arvardan simți că se înăbușă. Fusesse într-adevăr manevrat? Erau, atât el cât și Secretarul, victimele unei imense farse? Dar în ce scop?

— Haide, omule, ceru nerăbdător Ennius, fii mai explicit. Ce vrei să spui?

— E foarte simplu, răspuse Schwartz. Noaptea trecută, când eram cu toții aici, mi-am dat seama că nu obțin nimic stând pur și simplu și ascultând. Așa încât am acționat cu grijă, vreme îndelungată, asupra minții Secretarului. Nu mă temeam că voi fi surprins.

În cele din urmă, el a cerut să fiu dat afară. Era, bineînțeles, dorința mea. În rest, n-a fost nici o problemă.

Mi-am doborât paznicul și m-am îndreptat spre câmpul de decolare. În fort se dăduse alarma pentru douăzeci și patru de ore. Navele erau echipate, înarmate și gata de zbor. Piloții erau pregătiți. Am ales unul din ei... și am zburat împreună spre Senloo.

Secretarul vroia să spună ceva, dar fălcile i se mișcară, fără să poată scoate un sunet. Shekt fu cel care întrebă:

— Dar nu puteai determina un om să piloteze o navă. Nu puteai decât să-l faci să meargă.

— Da, când acționez împotriva voinței lui. Dar din gândurile doctorului Arvardan știam cât îi urăsc sirienii pe pământeni, așa că am căutat un pilot născut în Sectorul Sirian și l-am găsit pe Locotenentul Claudy.

— Locotenentul Claudy? strigă Arvardan.

— Da... Oh, îl cunoști. Sigur, văd foarte clar în mintea dumitale că-l cunoști.

— Te cred... Continuă, Schwartz.

— Acest ofițer îi urăște pe pământeni cu o voință greu de înțeles până și de mine, care m-am identificat cu gândurile lui. El voia să-i bombardeze. Voia să-i distrugă. Numai disciplina militară îl împiedica să decoleze imediat.

Pentru un asemenea om, este suficient cel mai mic imbold, și disciplina nu-l mai poate ține în loc. Cred că nici nu și-a dat seama că am urcat lângă el în aeronavă.

— Cum ai dat de Senloo?

— În vremea mea exista un oraș numit St. Louis.

Era la confluența a două râuri mari... Am ajuns la Senloo. Era noapte, dar am văzut o pată neagră într-o mare de radioactivitate și mi-am amintit de ce spunea doctorul Shekt, că Templul este o oază de sol normal. Am lansat o rachetă de semnal - sau în orice caz, asta a fost sugestia mea mintală - și la lumina ei am văzut clădirea în formă de stea. Corespundea imaginii pe care am descoperit-o în mintea Secretarului... Acum, în locul acela este doar o groapă foarte adâncă. Asta se întâmpla la ora trei dimineața. Nici un virus n-a pornit înspre stele, și Universul e liber.

Un urlet animalic izbucni din gâtul Secretarului - strigătul nepământeian al unui demon. Păru gata să se arunce... și apoi se prăbuși. Un firicel de salivă i se prelinse pe buze.

— Nu l-am atins, spuse Schwartz încet, privind gânditor trupul prăvălit. M-am întors înainte de ora șase, dar știam că trebuie să aștept să treacă ora fatală. Balkis avea cu siguranță să-și strige triumful, îi citisem asta în gânduri și numai pe limba lui puteam să-l pierd. Acum, s-a terminat cu el.

22. ÎNCĂ NU AM TRĂIT CE-I MAI FRUMOS

Trecuseră treizeci de zile de când Joseph Schwartz părăsise pista de decolare într-o noapte destinată distrugerii Galaxiei. În urma navei sale se dezlănțuise urletul sirenelor de alarmă, iar ordinele de a se întoarce cutremurau văzduhul până la el.

Nu se întorsese; cel puțin nu înainte de a distruge Templul din Senloo.

Eroismul său primise acum recunoaștere oficială.

Avea în buzunar Ordinul Cosmonavei și Soarelui, Clasa I. În afară de el, numai doi oameni din întreaga Galaxiei îl mai primiseră în timpul vieții.

Era ceva, pentru un croitor la pensie!

Desigur, nimeni nu știa exact ce făcuse, cu excepția unui cerc foarte restrâns de persoane oficiale, dar nu conta. Într-o zi, toate acestea aveau să fie o pagină strălucită și nemuritoare a istoriei galactice.

Se îndrepta acum, în liniștea nopții, către casa doctorului Shekt. În oraș, ca și pe stelele ce străluceau deasupra, domnea pacea. Ici și colo, bande de zeloși mai iscau tulburări, dar capii răzmeriței erau morți sau întemnițați. Pământenii moderați ei înșiși puteau acum să se ocupe de rest.

Primele convoaie uriașe de sol normal urmau să sosească. Ennius își reînnoise propunerea inițială, ca populația Pământului să fie evacuată pe o altă planetă, dar pământenii refuzaseră. Nu aveau nevoie de acte filantropice. Nu doreau decât o șansă de a-și reface propria lor planetă; să reconstruiască vatra strămoșilor lor, primul leagăn al omului; să trudească cu propriile mâini, înlocuind pământul bolnav cu unul sănătos, semănând verdeață acolo unde nu trăia nimic, făcând să înflorească iar deșertul.

Era o muncă imensă; putea să dureze un secol - dar ce conta? Să le împrumute numai Galaxia mașini; să le trimită hrană; să le furnizeze sol. Ce-nsemna asta la scara incalculabilelor ei resurse? Și aveau să achite datoria.

Într-o zi pământenii vor fi din nou un popor ca toate celelalte, locuind pe o planetă ca oricare alta, putând să privească întreaga omenire în ochi, cu demnitate.

Inima lui Schwartz bătea cu putere gândind la acest miracol, în timp ce urca scările de la intrare. Săptămâna următoare avea să plece împreună cu Arvardan să viziteze marile planete din centrul Galaxiei. Cine din generația sa părăsise vreodată Pământul?

O clipă, gândul îi fugi la vechiul Pământ. Pământul *lui*. Mort de-atâta timp. De-atâta timp.

Și totuși, nu trecuseră decât trei luni și jumătate...

Era pe cale să sune, dar mâna i se opri la jumătatea drumului. În minte îi răsunau cuvintele celor dinăuntru. Ce bine auzea el gândurile acum. Ca pe niște mici clopoței.

Era Arvardan, desigur, cu o simțire prea adâncă pentru a fi cuprinsă în cuvinte.

— Pola, am stat și m-am gândit și iar am stat și m-am gândit... M-am săturat. Vii cu mine.

Iar Pola, la fel de dornică în gând, dar cu cea mai deplină împotrivire în cuvinte, îi răspunse:

— Nu pot, Bel. E imposibil. Cu manierele și ținuta mea provincială... M-aș simți prost în lumile acelea mari. Și pe urmă nu sunt decât o pă...

— Șșt! Ești soția mea, asta ești. Dacă te întreabă cineva, vei spune că ești originară de pe Pământ și cetățeană a Imperiului. Dacă mai vor și alte amănunte, ești soția mea.

— Bine, și după ce-ți vei fi ținut comunicarea la societatea de arheologie din Trantor, ce va urma?

— Ce va urma? Ei bine, mai întâi ne luăm un concediu de un an și vizităm toate lumile mari ale Galaxiei. Nu lăsăm să ne scape nici una, chiar de-ar fi să călătorim cu nava poștală. Îți vei face astfel o imagine despre Galaxie și vei

petrece cea mai frumoasă lună de miere ce-o poți cumpăra cu bani imperiali.

— Și-apoi?

— Apoi ne întoarcem pe Pământ, ne înscriem în batalioanele de muncă și ne vom petrece următorii patruzeci de ani din viață punând pământ sănătos ca să înlocuim zonele radioactive.

— De ce-ai face-o?

— Pentru că - și lui Schwartz i se păru că Arvardan își trage adânc aerul în piept - pentru că te iubesc, și aceasta e dorința ta, iar eu sunt un pământean patriot, având și un certificat de naturalizare onorific ca s-o dovedesc.

— Fie...

Conversația încetă. Nu însă și tumultul gândurilor, iar Schwartz, pe deplin mulțumit și puțin stânjenit, se retrase. Putea să aștepte. Avea tot timpul să-i deranjeze, când lucrurile se vor mai fi limpezit.

Aștepta în stradă, potopit de strălucirea stelelor reci - o întreagă Galaxie de stele, văzute și nevăzute.

Și-atunci, pentru el și pentru Pământul renăscut, și pentru milioanele de planete pierdute în spațiu, el repetă încet poemul străvechi, pe care, din atâtea cvadrilioane, doar el îl mai știa:

*“Vino să îmbătrânim împreună!
Încă nu am trăit ce-i mai frumos,
Sfârșitul vieții, pentru care a fost un început...”*

DESPRE AUTOR

Isaac Asimov s-a născut, spre marea lui surpriză, în Uniunea Sovietică. A acționat repede pentru a corecta această situație. Când părinții lui au emigrat în Statele Unite, Isaac (la vremea aceea în vârstă de trei ani) li s-a strecurat în bagaje. A devenit cetățean american de la vârsta de opt ani.

Crescut în Brooklyn și educat în școli de cartier, în cele din urmă el și-a făcut drum până la Universitatea Columbia și, în ciuda protestelor administrației, a reușit să-și anexeze o serie de grade universitare în chimie, inclusiv cel de doctor. Apoi s-a infiltrat în Universitatea Boston și s-a cățărât pe scara academică, ignorând toate strigătele de protest, până ce s-a trezit profesor de bio-chimie.

Între timp, la vârsta de nouă ani, și-a descoperit pasiunea vieții lui, citind prima revistă de science-fiction. Când avea 11 ani a început să scrie povestiri, iar la 18 ani a avut curajul de a încerca să publice una. A fost respinsă. După patru luni de suferințe și îndoieli, a reușit să-și vândă prima povestire și de atunci nu s-a mai uitat niciodată înapoi.

În 1941, la 21 de ani, a scris o nuvelă intrată în repertoriul clasic, "Căderea nopții", asigurându-și astfel viitorul. Cu puțin înainte de asta, începuse să scrie povestiri cu roboți, iar puțin după asta și-a început faimoasa serie de romane ale "Fundației".

Ce a rămas, în afară de cantitate? A publicat 475 de cărți, abordând domenii multiple, fără a da vreodată vreun semn de oboseală.

CUPRINS

1. ÎNTRE UN PAS ȘI CELĂLALT.....	3
2. TRATAMENTUL UNUI STRĂIN.....	13
3. O LUME... SAU MAI MULTE?.....	22
4. DRUMUL CEL MAI SIGUR.....	35
5. VOLUNTARUL INVOLUNTAR.....	46
6. TEMERI ÎN NOAPTE.....	59
7. CONVERSAȚIE CU NEBUNI?.....	68
8. ÎNTÂLNIRE ÎN CHICA.....	79
9. CONFLICT ÎN CHICA.....	91
10. INTERPRETAREA EVENIMENTELOR.....	104
11. MINTEA ÎN SCHIMBARE.....	114
12. MINTEA CARE UCIDE.....	128
13. PÂNZA DE PĂIANJEN DE LA WASHENN.....	138
14. A DOUA ÎNTÂLNIRE.....	150
15. SUPERIORITATEA DISPAR.....	161
16. DE PARTEA CUI EȘTI?.....	172
17. SCHIMBĂ-ȚI HOTĂRÂREA!.....	184
18. DUELUL!.....	196
19. FRONTIERA MORȚII SE APROPIE.....	206
20. LA FRONTIERA MORȚII.....	217
21. DINCOLO DE FRONTIERA MORȚII.....	230
22. ÎNCĂ NU AM TRĂIT CE-I MAI FRUMOS.....	238
DESPRE AUTOR.....	241
CUPRINS.....	242